

СЛУЖБЕНЕ НОВИНЕ ТУЗЛАНСКОГ КАНТОНА

ГОДИНА 22 • ТУЗЛА, ПЕТАК 29.05.2015. ГОДИНЕ • ИЗДАЊЕ НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ • БРОЈ 6

283

На основу члана 24. став 1. тачка ц) Устава Тузланског кантона („Службене новине Тузланско-подрињског кантона“, бр. 7/97 и 3/99 и „Службене новине Тузланског кантона“, бр. 13/99, 10/00, 14/02, 6/04 и 10/04), на приједлог Владе Тузланског кантона, Скупштина Тузланског кантона, на сједници одржаној 29.4.2015. године, доноси

ЗАКОН О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ШУМАМА

Члан 1.

У Закону о шумама („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 9/12, 17/13 и 2/15), у члану 4. у ставу (4), иза ријечи „Шумско-привредна основа“, додају се ријечи „Закон о проглашењу дијела подручја планине Коњух Заштићеним пејзажом „Коњух“, а иза ријечи „просторни план“, додају се ријечи „Просторни план подручја посебних обиљежја Заштићени пејзаж „Коњух“ 2010.-2030.“.

У истом члану, у ставу (8), ријеч „општине“ замјењује се ријечима „Министарства просторног уређења и заштите околице Кантона, општине и ЈУ Заштићени пејзаж „Коњух“.

Члан 2.

У члану 5. иза става (1) додаје се нови став (2), који гласи:

„(2) Годишњи план господарења државним шумама доноси корисник државних шума након обављених консултација са општином на чијем подручју ће се изводити радови, предвиђени годишњим планом господарења“.

Досадашњи ставови (2) и (3) постају ставови (3) и (4).

Члан 3.

У члану 39. у ставу (1), ријечи „поједине дијелове државних шума“ замјењују се ријечима „дијелове шума и шумског земљишта“.

У истом члану став (2) мијења се и гласи:

„(2) Влада Кантона може, на приједлог Министарства, а по претходном захтјеву општине уз елаборат и уз прибављено мишљење Кантоналне управе, дијелове шума и шумског земљишта, издвојити из шумско-привредног подручја и пренијети општини на коришћење у друге сврхе, које дају већу трајну корист“.

Члан 4.

У члану 40. у ставу (6), ријечи „прије започињања радова“ бришу се.

Члан 5.

У члану 41. у ставу (3), ријечи „Општина или инвеститор је обавезан прије отпочињања радова на изградњи објеката предвиђених планом просторног уређења“ замјењују се ријечима „Општина или инвеститор изградње објеката предвиђених планом просторног уређења је обавезан“.

Члан 6.

У члану 42. у ставу (2), иза ријечи „ради постављања“ додају се ријечи „привремених објеката за потребе управљања и остваривања других активности ЈУ Заштићени пејзаж Коњух“, а иза ријечи „за потребе ГСМ базних станица“, додају се ријечи „ваздушне прикључке за нисконапонску, ППТ мрежу, као и прикључке грађана са важећим одобрењем за грађење на комуналне инсталације као што су водовод, канализација и плин“.

Члан 7.

Члан 51. мијења се и гласи:

„Члан 51.

(Располагање средствима која су приход општина) Средствима из члана 48. овог закона општине могу слободно располагати, у оквиру своје надлежности.“

Члан 8.

(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН
Скупштина
Број: 01-02-264-7/15
Тузла, 29.4.2015. године

ПРЕДСЈЕДНИК
Скупштине Тузланског
кантона,
Сенад Алић, с.р.

284

На основу члана 24. став 1. тачка н) Устава Тузланског кантона („Службене новине Тузланско-подрињског кантона“, бр. 7/97 и 3/99 и „Службене

новине Тузланског кантона”, бр. 13/99, 10/00, 14/02, 6/04 и 10/04) и члана 58. став 2. Закона о заштити и спасавању људи и материјалних добара од природних и других несрећа у Тузланском кантону („Службене новине Тузланског кантона”, број: 10/08), на приједлог Владе Тузланског кантона, Скупштина Тузланског кантона, на сједници одржаној 29.4.2015. године, доноси

О Д Л У К У

о усвајању Програма развоја заштите и спасавања од природних и других несрећа Тузланског кантона за период од 2013. до 2017. године

I.

Усваја се Програм развоја заштите и спасавања од природних и других несрећа Тузланског кантона за период од 2013. до 2017. године.

II.

Програм развоја заштите и спасавања од природних и других несрећа Тузланског кантона за период од 2013. до 2017. године чини саставни дио ове одлуке.

III.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и биће објављена у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН
Скупштина
Број: 01-02-531-4/14
Тузла, 29.4.2015. године

ПРЕДСЈЕДНИК
Скупштине Тузланског
кантона,

Сенад Алић, с.р.

ПРОГРАМ

**РАЗВОЈА ЗАШТИТЕ И СПАШАВАЊА
ОД ПРИРОДНИХ И ДРУГИХ НЕСРЕЋА
ТУЗЛАНСКОГ КАНТОНА ЗА ПЕРИОД ОД 2013.
ДО 2017. ГОДИНЕ**

1. УВОД

Овим Програмом развоја заштите и спасавања од природних и других несрећа (у даљем тексту: Програм развоја) одређују се циљеви, политика и стратегија заштите и спасавања од природних и других несрећа у Тузланском кантону за период од 2013. до 2017. године.

Заштита и спасавање од природних и других несрећа обухваћа: програмирање, планирање, организовање, обучавање и оспособљавање, провођење, надзор и финансирање мјера и активности за заштиту и спасавање од природних и других несрећа с циљем спречавања опасности, смањења броја несрећа и жртава, те отклањања и ублажавања штетних дјеловања и посљедица природних и других несрећа.

Програм развоја представља оквирни и основни документ којим ће се, у процесу развоја и изградње система заштите и спасавања у Тузланском кантону (у даљем тексту: ТК), одредити правци развоја заштите и спасавања кроз реализацију конкретних планова и пројеката из ове области, ускладити функционисање система заштите и спасавања у ТК између носилаца овог система.

Члан 4. Закона о заштити и спасавању људи и материјалних добара од природних и других несрећа у Тузланском кантону (“Службене новине Тузланског кантона”, број: 10/08), (у даљем тексту: Закон о заштити и спасавању ТК), је прописао да: “Скупштина Кантона доноси Програм развоја заштите и спасавања од природних и других несрећа у Кантону, на приједлог Владе Кантона”.

Чланом 8. Закона о заштити и спасавању ТК је прописано да је Кантонална управа цивилне заштите (у даљем тексту: КУЦЗ) носилац активности око припремања Програма развоја заштите и спасавања од природних и других несрећа у Кантону.

Законом о заштити од пожара и ватрогаству на подручју Тузланског кантона (“Службене новине Тузланског кантона”, број: 1/12), (у даљем тексту: Закон о заштити од пожара ТК), у члановима 6. и 7. је предвиђено да Скупштина Тузланског кантона утврђује циљеве, смјер и стратегију развоја заштите од пожара и ватрогаства од значаја за Кантон, на период од најмање пет година, у оквиру Програма развоја заштите и спасавања од природних и других несрећа у Кантону, којег Скупштини Кантона предлаже Влада Кантона.

У члану 11. наведеног закона стоји да је Кантонална управа цивилне заштите носилац активности око припремања и израде Програма развоја заштите од пожара и ватрогаства, који обухваћа политику, стратегију и акционе планове, у оквиру којих се дефинише визија, начела, одређења, циљеви и подручја развоја за организовање и провођење заштите од пожара и ватрогаства, са свим елементима потребним за његово усавршавање и ефикасно функционисање од значаја за Кантон, за период од најмање пет година.

У оквиру овог Програма развоја утврђена су и питања која се односе на програмирање развоја заштите од пожара и ватрогаства на подручју ТК, јер те области чине јединствену цјелину како је утврђено у члану 2. Закона о заштити од пожара ТК.

2. ЗАКЉУЧЦИ ИЗ ПРОЦЈЕНЕ УГРОЖЕНОСТИ ТК

2.1. Увод

Процјену угрожености од природних и других несрећа за подручје Тузланског кантона (у даљем тексту: Процјена угрожености), у складу са одредбом члана 56. Закона о заштити и спасавању ТК израдила је Кантонална управа цивилне заштите, у сарадњи са кантоналним министарствима и другим тијелима кантоналне управе, зависно од области које су у њиховој надлежности.

Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној 23.05.2005. године, донијела је Одлуку број: 02/1-02-11597/05, којом је усвојена Процјена угрожености. Процјена угрожености представља основни документ за израду Програма развоја заштите и спасавања и Плана заштите и спасавања од природних и других несрећа Тузланског кантона.

С обзиром да су се у протеклом периоду десиле значајне промјене у начину организовања снага цивилне заштите и провођењу мјера заштите и спасавања на подручју ТК, извршено је ажурирање Процјене угрожености. На основу приједлога КУЦЗ и мишљења Кантоналног штаба цивилне заштите (у даљем тексту: КПЦЗ), а на основу члана 58. став 3. Закона о заштити и спасавању ТК, Влада Тузланског кантона је размотрила предложену Процјену угрожености и

Одлуком број: 02/1-44-003714/13 од 14. марта 2013. године, исту усвојила.

2.2. Природне и друге несреће које могу настати на подручју ТК

На најмање двије општине на подручју ТК, односно на више општина или на свим општинама на подручју ТК, могу настати природне, техничко-технолошке и друге несреће које могу угрозити живот и здравље већег броја људи и изазвати материјалне штете већег обима.

У смислу Закона о заштити и спасавању људи и материјалних добара од природних и других несрећа ("Службене новине ФБиХ", бр. 39/03, 22/06 и 43/10), (у даљем тексту: Федерални закон о заштити и спасавању), под појмом:

Природне непогоде подразумевају се догађаји који су узроковани дјеловањем природне силе на које људски фактор не може утицати као што су: потрес, поплава, високи снијег и сњежни наноси, олујни или ордански вјетар, град, пролом облака, клизиште, суша, хладноћа, те масовне појаве људских, животињских и биљних болести;

Техничко-технолошке несреће подразумевају се догађаји који су измакли контроли при обављању одређене дјелатности или управљања одређеним средствима за рад и рад с опасним тварима, нафтом и њеним прерађевинама и енергетским гасовима током њихове производње, прераде, употребе, складиштења, претовара, превоза или уклањања, чије последице угрожавају људе и материјална добра;

Друге несреће подразумевају се велике несреће у цестовном, жељезничком, ваздушном или поморском саобраћају, пожар, рударске несреће, рушење брана, атомске, нуклеарне или друге несреће које узрокује човјек својим активностима, рат, ванредно стање или други облици масовног страдања људи и уништавања материјалних добара.

2.3. Подручје дјеловања природних и других несрећа

Наведене природне и друге несреће могу захватити, са мањим или већим интензитетом, подручје свих 13 општина ТК: Бановићи, Челић, Добој Исток, Грачаница, Градачац, Калесија, Кладањ, Лукавац, Сапна, Сребреник, Теочак, Тузла и Живинице.

2.4. Могуће последице по људе и материјална добра

Последице дјеловања природних и других несрећа по људе и материјална добра могу бити, зависно од врсте, интензитета и времена трајања природне и друге несреће, у дијапазону од минималних последица до последица које угрожавају здравље и животе људи и причињавају велика оштећења, односно потпуног уништавања материјалних, културних и других добара. Последице дјеловања природних и других несрећа могу се негативно одразити и на стање природне околине, односно може доћи до знатног погоршања еколошког стања природне околине.

Неке несреће, као што су: потреси, поплаве, јак олујни вјетар, клизишта, технолошке несреће, велики пожари, рушење брана на хидроакмулацији

(у даљем тексту: ХА), рударске несреће, саобраћајне несреће, епидемије и епизоотје заразних болести великих размјера и каламитети биљних болести и штеточина, могу изазвати катастрофалне последице са великим бројем повријеђених и погинулих лица, те са материјалним штетама огромних размјера.

2.5. Организација заштите и спасавања у складу са процјеном стања

Фаза превентивне заштите

У зависности од врсте природне и друге несреће, организација заштите и спасавања, структура цивилне заштите и других субјеката заштите и спасавања, у овој фази, треба да буде у складу са опасностима које треба предуприједити.

У овој фази треба имати функционално организоване, оспособљене и добро опремљене оперативне центре цивилне заштите (у даљем тексту: ОЦЦЗ) у општинским службама цивилне заштите (у даљем тексту: ОСЦЗ) и у КУЦЗ.

Такођер, треба имати добро организоване и оспособљене јединице цивилне заштите за откривање, праћење и предупредивање опасности од свих врста природних и других несрећа.

Од посебног је значаја организовање, одговарајућих, добро оспособљених и опремљених служби у индустријским предузећима и другим привредним субјектима, за предузимање одговарајућих активности у циљу превентивне заштите од природних и других несрећа, а нарочито од разних врста технолошких несрећа.

Оспособљеност грађана за предузимање потребних мјера у циљу превентивне заштите од природних и других несрећа, као и оспособљеност грађана за послове самозаштите и међусобне заштите, има огроман значај у заштити и спасавању.

Фаза спасавања

У овој фази је од посебне важности постојање добро организованих, опремљених и оспособљених општинских служби и Кантоналне управе цивилне заштите, као и добро организованих, опремљених и оспособљених штабова цивилне заштите, који дјелују за вријеме проглашења стања природне и друге несреће на подручју општине или ТК, на свим нивоима организовања (општински, кантонални, у мјесним заједницама (у даљем тексту: МЗ), привредним предузећима и другим субјектима који су предвиђени Федералним законом о заштити и спасавању), који руководе свим људским снагама и управљају материјално-техничким средствима, у акцијама заштите и спасавању људи и материјалних добара.

У фази спасавања, за вријеме руковођења акцијама, неопходно је стриктно придржавање правила субординације и подређености нижих штабова цивилне заштите вишим штабовима, како би се остварила максимална ефикасност у акцијама заштите и спасавања.

У акцијама спасавања од посебне важности је добра организација евакуације људи, домаћих животиња и најнужнијих материјалних добара, са подручја погођеног природном и другом несрећом, те збрињавање евакуисаног становништва у привремене стамбене просторе и обезбјеђење неопходних животних намирница и других неопходних средстава за нормалан живот евакуисаних лица.

Потребно је остварити максималну ефикасност у мобилизацији људи и материјално-техничких средстава

од привредних друштава и других правних субјеката као и грађана који располажу са одговарајућим средствима и опремом за заштиту и спасавање.

У фази спасавања, такођер је важно имати добро оспособљене и опремљене јединице цивилне заштите специјализоване и опште намјене, као и одговарајуће службе и јединице привредних предузећа и других правних субјеката од значаја за заштиту и спасавање, са одговарајућим материјално-техничким средствима и опремом.

Врло је важно правовремено и потпуно информисање грађана о свим битним чињеницама везаним за природну и другу несрећу која се догодила на одређеној територији, у циљу што бољег упознавања грађана о интензитету и посљедицама природне и друге несреће, као и у циљу предузимања одговарајућих мјера самозаштите и међусобне помоћи, од стране грађана.

Фаза отклањања посљедица

У фази отклањања посљедица дјеловања природне и друге несреће активну улогу треба да узму, осим структура цивилне заштите, јавне службе, јавна предузећа, привредна друштва, други правни субјекти и редовне службе и институције општинске власти и државни органи кантоналне власти.

Отклањање посљедица природне и друге несреће треба да се реализује на максимално ефикасан начин и у најкраћем могућем року, како би се на подручју погођеном природном и другом несрећом успоставили нормални услови за одвијање живота и рада.

Од посебне је важности одмах по престанку природне и друге несреће, ангажовати све расположиве људске и материјалне снаге на санацији оштећених и порушених стамбених, привредних, инфраструктурних објеката и најважнијих јавних објеката (здравство, школство, јавне институције и друго).

Као посебно важна активност треба да буде повратак привремено евакуисаног становништва у своје домове и помоћ становништву у нормализацији живота, на чему треба да се ангажују, поред структура цивилне заштите, такођер, и органи општинске и кантоналне власти.

Одмах по престанку дјеловања природне и друге несреће неопходно је формирати општинске комисије за процјену штета, и приступити процјени причивљених материјалних и других штета усљед дјеловања природне и друге несреће, у складу са одговарајућим подзаконским актом, који је донесен на основу Федералног закона о заштити и спасавању. Општинске комисије за процјену штета, на основу своје процјене, могу предложити формирање стручних комисија.

Тakoђер је важно организовати достављање помоћи угроженом становништву од стране свих друштвених субјеката, хуманитарних организација и међународне заједнице.

2.6. Мјере заштите и спасавања

Поплаве

Заштита угрожених подручја од поплава проводи се прије свега:

- изградњом заштитних објеката и система (насипи, регулације ријечних корита, ободни и одводни канали, обалоутврде, црпне станице, вишенамјенске акумулације и сл.);
- редовним и квалитетним одржавањем и надограђивањем постојећих заштитних објеката;
- квалитетним управљањем у вријеме опасности од поплава.

У циљу квалитетније припреме за провођење оперативних мјера заштите од поплава потребно је унаприједити систем мониторинга, ране најаве и прогнозе, што подразумева повећање броја хидролошких станица и увођење хидролошких модела за прогнозу поплава.

Управљање акумулацијом Модрац потребно је преиспитати у свјетлу насталих климатских промјена. Поред овога, треба унаприједити сарадњу свих актера у провођењу мјера заштите од поплава, у чему је посебна улога ресорног министарства.

Потреси

Сеизмолошки мониторинг је у надлежности Федералног хидрометеоролошког завода (у даљем тексту: ФХМЗ) и најважније је обезбиједити квалитетан и поуздан пренос података са сеизмолошких станица у Оперативно комуникацијски центар БиХ - 112, а потом у оперативне центре ЦЗ, све у сврху правовременог обавјештавања становништва.

Неопходно је такођер разрадити и спровести програм едукације становништва о понашању прије, за вријеме и последије дешавања земљотреса. Посебну пажњу треба посветити едукацији дјеце предшколског и школског узраста као и старијих лица који спадају у најугроженије категорије. Босна и Херцеговина је усвојила европске прописе који се односе на пројектовање и грађење конструкција отпорних на потрес (Eurocode - 8) али исте је неопходно и примјењивати у пракси.

У случају разорних потреса у најкраћем могућем времену мора се израдити груба процјена посљедица потреса. Процјена треба дати приближно стање по улицама и насељима. На основу наведене процјене упућују се приоритетно снаге заштите и спасавања.

Високи снијег и снијжни наноси

У складу са својим надлежностима, КУЦЗ прије почетка зимског периода прати припремљеност структура цивилне заштите, федералне и кантоналне дирекције цеста, надлежних општинских служби, комуналних предузећа и других надлежних субјеката за зимско одржавање магистралних, регионалних, локалних путева и других некатегорисаних путева.

Поред овога, неопходно је обавити све организационе и друге припреме, у сарадњи са штабовима цивилне заштите у МЗ и повјереницима цивилне заштите, за обезбјеђење, у складу са могућностима, неопходним материјално-техничким средствима (у даљем тексту: МТС) и друге опреме за зимско одржавање наведених путева.

Преко локалних средстава информисања и на други прикладан начин, треба упутити апел становништву и правним субјектима у вези са њиховом законском обавезом да се, у случају већих снијжних падавина, врши уклањање снијјега са тротоара и прилаза стамбеним, пословним и привредним објектима, те испред школских, здравствених и других важнијих јавних установа у општинским средиштима и МЗ.

Клизање и одроњавање земљишта

Једна од главних активности по овом питању требало би да буде формирање катастарa клизишта и израда карата стабилности тла на општинским нивоима и њихово усаглашавање.

Како је у 90% случајева узрок појаве клизишта људски фактор, неопходно је спријечити:

- неадекватне грађевинско-земљишне ископе,
- неконтролисана сјечу шума,

- неадекватну регулацију оборинских и отпадних вода,
- изградњу објеката високо и нискоградње без прописане техничке документације,
- изградњу грађевинских објеката на потенцијално нестабилним падинама.

Високе температуре ваздуха и суша

У љетном периоду, посебно у протекле двије године, на подручју ТК смо имали дуге сушне периоде са изразито високим температурама ваздуха што је довело до:

- повећаног броја шумских пожара и пожара ниског растива,
- потешкоћа у снабдијевању становништва водом,
- смањења приноса свих пољопривредних култура.

Због свега наведенога потребно је извршити детаљну анализу стања и на основу тога сагледати могућности побољшања стања прије свега у водоснабдијевању и ватрогаству.

Пролом облака

Опасност од поплава кућа, дворишта, саобраћајница и сл. пријети сваком насељу на подручју ТК у случају пролома облака и дуготрајне обилне кише.

Одбрана од поплава насталих усљед пролома облака проводи се:

- постављањем врећа с пијеском или на други начин,
- испумпавањем воде из стамбених грађевина (ватрогасне јединице),
- обезбјеђивањем одвода великих количина оборинских вода (грађани и комунална предузећа),
- спречавањем плавлјења стамбених грађевина (јединице ЦЗ-е),
- ангажовањем стројева и опреме грађевинских, комуналних и других предузећа.

Олујни или орсански вјетар

Иако је с једне стране врло важан климатски елемент, са друге стране вјетар може да представља изузетну опасност. Олујни вјетрови који се јављају у одређеним подручјима могу да однесу пуно људских живота и да изазову велике материјалне губитке. За разлику од осталих временских непогода, олујни вјетрови су специфични из разлога што је, на неки начин, једина заштита од њих благовремена евакуација становништва и наравно систем раног упозорења.

Из тог разлога потребно је да систем заштите и евакуације становништва буде функционалан те да се у најкраћем временском периоду спаси што више људских живота.

Град

Највећи број процјена потврђује да адекватна противградна заштита може ублажити посљедице дејства градоносних облака од 60-80%. Правовремена реакција засијавањем облака језграма кондензације у многоме може ублажити разорне посљедице падања града.

Због тога је неопходно јачати техничку опремљеност система противградне одбране, повећавати број лансирних станица, обученост особља, развити радарско праћење олујних облака, те унаприједити прогностичке моделе, који ће на вријеме прогнозирајући нестабилност атмосфере и простор на коме ће се она јавити.

Противградне мреже су најбоља заштита воћњака од леда, а уједно служе и као заштита при високим температурама.

Мраз и хладноћа

Од превентивних мјера које могу донекле допринијети заштити од дјеловања мрза и хладноће, треба поменути прогностичке моделе, који ће на вријеме указати на појаву мрза што би омогућило предузимање свих неопходних мјера ради заштите и спашавања пољопривредних култура и воћњака. Једна од тих мјера је и коришћење специјалних покрива за заштиту култура који пропуштају влагу и свјетлост, а штите биљке од ниских температура.

Такођер подизањем воћњака и винограда пажљиво одабраном сортом, на правилно изабраном положају и експозицији за одређено подручје, ризик од мрза и ниских температура може се свести на минимум.

Многи произвођачи то нису у могућности провести па су стога присиљени борити се с ниским температурама и мразом другим расположивим рјешењима (орошавање, димљење, прекривање воћке, антистресни препарати). Штете у супротном могу бити изразито велике.

Епидемије и епизоотје заразних болести

У циљу пружања квалитетног одговора приликом појаве епидемија и епизоотија заразних болести потребно је јачање и одржавање капацитета за рано откривање, процјену, пријављивање и извјештавање, брз јавно-здравствени одговор и координација свих релевантних здравствених установа те предузимање превентивних мјера како би се спрјечило ширење и смањено терет болести (хигијенско-санитарне мјере, вакцинација, терапија).

Поред овога потребно је:

- јачати и одржавати основне капацитете за хитан и дјелотворан одговор на јавно-здравствене ризике,
- вршити едукацију здравствених радника и становништва за кризне ситуације,
- унаприједити комуникацију са јавно-здравственим сектором, медијима и становништвом,
- израдити План за кризне ситуације у случају појаве јавно-здравственог проблема.

Каламитети биљних болести и штеточина

У сарадњи са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде потребно је предузети мјере унапријеђења заштите здравља биља на подручју ТК.

Те мјере се огледају у:

- јачању служби које врше преглед биља намијењеног сјетви и садњи те послове осматрања, прогнозирања, сигнализација и извјештавања;
- успостављању фитосанитарних регистара, квалитетнијем прикупљању информација и вођења потребних евиденција како би се имали поуздани подаци о појави, бројности и проширености штетних организама у подручјима и мјестима производње појединих биљних врста;
- провођењу прописа за спречавање уношења и ширења штетних организама;
- вршењу процјене ризика од штетних организама;
- изграђивању свијести произвођача о неопходности провођења агротехничких превентивних мјера и обавези предузимања прописаних или наређених мјера.

Експанзија и експлозија гасова и опасних материја

У циљу заштите од експанзије и експлозије гасова и опасних материја потребно је обезбиједити стручне кадрове, адекватну контролу, надзор и опремање свих објеката (хемијске, фармацеутске, рударске, прехранбене и друге индустрије) техничким средствима за контролу и дојаву пожарних параметара, стабилним инсталацијама за смањење посљедица експлозија, те средствима личне и колективне заштите. Такођер је неопходно обезбиједити потребне услове за безбједно руковање опасним материјама у производњи и промету, складиштењу односно депоновању и уништавању ових материја.

Велике несреће у цестовном, жељезничком и ваздушном саобраћају

У циљу смањења броја саобраћајних несрећа на путевима у ТК треба обезбиједити:

- провођење законских и подзаконских аката, норматива, те стратешких, програмских и планских докумената,
- информационо-техничку базу података у циљу стварања сврсисходног, адекватног и одговорног система управљања ризицима у саобраћају.
- оријентацију на превентивне мјере, успостављањем процедура, у складу са стварним потребама и захтјевима, управљање опасним мјестима – адекватна процјена и планирање контролних прегледа критичних мјеста и дионица путева/путних објеката.

Безбједност жељезничког саобраћаја, поред људског фактора, најзначајније је условљена степеном обезбеђења пружних прелаза и станица сигнално-безбједносним уређајима.

Укључивањем свих заинтересованих страна у процес побољшања безбједности, надлежног министарства и Дирекције цеста, у саобраћају потребно је остварити:

- системско надзирање и provedбу законом прописаних мјера, укључујући и репресивне мјере,
- медијске кампање којима се промовишу мјере заштите посебно угрожених категорија,
- формирање и обука хитних служби за адекватно реаговање,
- увођењем саобраћајног одгоја у све одгојно-образовне установе.

Пожари

Приједлог мјера за унапређење стања у области заштите од пожара и ватрогасству своди се на доношење нових и/или измјену и допуну постојећих прописа чиме би се створиле правне претпоставке да се ова област квалитетно уреди, односно да се прије свега ријеша проблем њеног финасирања.

То ће омогућити оснивање нових и повећање бројног стања постојећих ватрогасних јединица, набавку ватрогасних возила, опреме и материјално-техничких средстава.

Поред овога, потребно је предузети и све превентивне мјере попут:

- израде регистра/катастра ризичних постројења и простора,
- контроле, надзора и опремања свих ризичних објеката и постројења (хемијске, петрохемијске, фармацеутске, дрвопрерађивачке, рударске, прехранбене и друге индустрије),
- прописног руковања пожарно опасним материјама у производњи и промету, складиштењу односно њиховом депоновању и уништавању,

- инспекцијског надзора,
- едукације становништва,
- и др.

Рударске несреће

Улагање са циљем побољшања безбједносних услова рада у рудничким капацитетима је најбоља и најбезбједнија превентивна мјера.

Главне опасности у рударству су присуство прашине, хемикалија, штетних гасова, опасност од електричне енергије, пожари и експлозије, динамичке појаве, зрачење, механичке опасности и окружење радника на радном мјесту (микромилитатски услови, освјетљење, бука и вибрације). Праћење услова радног места и константна анализа, правовремено откривање потенцијалних опасности и процјена ризика, утичу на смањење и елиминисање опасности.

Рударство се суочава са изазовом да се учини што је могуће више на пољу спречавања несрећа и да се путем благовременог планирања, подизања свјјести и комуникација смање њихове посљедице.

Провођењем политике смањења ризика рударска предузећа требају да омогуће:

- имплементацију регионалне политике на одређеном друштвеном нивоу и проток информација свим заинтересованим странама и учесницима,
- интегрисану примјену одредби европског законодавства,
- идентификацију и информисаност о ризицима,
- развој јаке локалне повезаности и међусобних заједничких акција различитих заинтересованих група, развој структурних веза,
- иницирање акција за ублажавање ризика и координација активности које се односе на индустријске ризике.

Посебно мјесто у провођењу заштите и спасавања имају рударске инспекције, које врше контролу безбједности у рударским погонима, сходно Закону о рударству и другим позитивним законским прописима. Сви рудници, на подручју ТК, располажу са одговарајућим плановима заштите и спасавања.

Рушење брана и прелевање воде преко брана на хидроакмулацијама

Бране на хидроакмулацијама потребно је редовно и квалитетно одржавати, а у вријеме опасности од поплава и у току трајања поплава са њима управљати на одговарајући начин.

Систем осматрања и узбуђивања, за случајеве опасности од наиласка великог плавног вала, треба у најкраћем року довести у функционално стање.

На смањење материјалних штета у великој мјери се може утицати одговарајућим просторним планирањем.

Радиоактивно и друго загађивање ваздуха, воде, земљишта и намирница биљног и животињског поријекла,

Државна регулаторна агенција за радијацијску и нуклеарну безбједност треба донијети све подзаконске акте, који проистичу из Закона о радијацијској и нуклеарној безбједности у Босни и Херцеговини у циљу провођења безбједности од јонизирајућег зрачења, те планове за припрему и одговор у случају ванредне нуклеарне или радиолошке ситуације.

Поред овога потребно је:

- одредити надлежности институција на свим нивоима у случају ванредне ситуација које укључују нуклеарне и радиолошке хазарде у предузимању мјера

за ублажавање рањивости људи, њихових живота и здравља, животињског и биљног свијета, те уопште заштите животне средине;

- вршити континуирану обуку свих судионика у промету и транспорту роба које садрже или могу да садрже радиоактивне материје;

- постојеће јавне институције (Завод за јавно здравство ТК) и службе цивилне заштите опремити потребном опремом за случај ванредне ситуације, те провести обуку особља за рад са наведеном опремом;

- вршити контролна мјерења радиоактивног зрачења у атмосфери, води и намирницама биљног и животињског поријекла.

Када је ријеч о загађивању ваздуха, воде, земљишта и намирница биљног и животињског поријекла потребно је:

- обезбиједити поштовање еколошких норми код издавања околине дозволе за рад индустријских, термоенергетских и других привредних предузећа,

- вршити континуиран надзор квалитета воде, ваздуха, земљишта и намирница биљног и животињског поријекла,

- успоставити регистар о постројењима и загађивањима у складу са Законом о заштити околиша и проведбеним прописом,

- вршити едукацију становништва о потреби очувања еколошки чисте животне околине,

- појачати инспекцијски надзор,
- извршити одсумпоравање димних гасова на свим блоковима Термоелектране Тузла,

- изградити постројења за пречишћавање комуналних и индустријских отпадних вода,

- ријешити питање санитарне депоније на подручју ТК.

Несреће услед слијегача земљишта и експлоатације руда и минералних сировина

Мониторинг стијенског масива се намеће као главна контролно-регулаторна мјера, која се мора имплементирати у пројектованој структури и динамици.

На овај начин, упоређујући резултате мониторинга те доводећи их у међусобну корелацију, могу се доносити правовремени закључци и усмјеравати даље активности у складу са Законом о рударству.

Несреће на теренима који су контаминирани минско-експлозивним средствима (у даљем тексту: МЕС) и неексплозивним убојитим средствима (у даљем тексту: НУС)

Уколико се обезбиједи услови за стабилно и континуирано финансирање противминског дјеловања, односно дође до усвајања новог закона о противминском дјеловању у Босни и Херцеговини, те се почну обезбјеђивати потребна средства из буџета институција Босне и Херцеговине, буџета других нивоа власти у Босни и Херцеговини (ентитета, кантона, градова и општина), евентуалног кредита или изналажењем додатних донаторских извора, уз постојеће оперативне капацитете за операције хуманитарног деминирања, стратешки план је могуће имплементирати у предвиђеном року 2009.-2019. година. У супротном, Босна и Херцеговина ће морати тражити продужење рока како би постала земља без мина.

До тада, суштина превентивне заштите своди се на стварање свијести код обичног грађанина да живимо окружени опасним експлозивним средствима и да сваки примјећени непознати предмет или средство треба одмах пријавити најближој полицијској станици,

служби цивилне заштите или центру за обавјештавање који ће даље дјеловати како би се то средство или предмет што брже уклонило и спријечиле евентуалне нежељене последице.

Обиљежавање контаминираних зона одговарајућим знацима (минска поља) такођер треба да буде један од приоритетних задатака са циљем предупређења нежељених последица.

2.7. Мјере заштите и спасавања које ће проводити органи управе ТК и снаге цивилне заштите

Фаза превентивне заштите

У зависности од врсте природне и друге несреће неопходно је проводити превентивне мјере општег значаја, које се требају реализовати на бази одређених планова и програма и на дугорочној основи. То је посебно важно код превенирања природних и других несрећа које могу изазвати катастрофалне последице по здравље и животе људи као и на материјална добра.

Органи управе ТК требају обезбиједити, у буџету ТК, на бази одговарајућих планова и програма превентивне заштите здравља и живота људи и материјалних и других добара, адекватна финансијска средства за реализацију наведених планова и програма.

У овој фази се проводе следеће мјере:

- Заштита животиња и намирница животињског поријекла;

- Заштита околице;

- Заштита биља и биљних производа.

Фаза спасавања

У овој фази се проводе следеће мјере:

- Евакуација људи и материјалних добара;

- Збрињавање угрожених и страдалих;

- Заштита и спасавање од радиолошких, хемијских и биолошких средстава;

- Заштита и спасавање од рушења;

- Заштита и спасавање на води и под водом;

- Заштита и спасавање од пожара;

- Заштита од неексплозивних убојних средстава;

- Прва медицинска помоћ;

- Заштита и спасавање животиња и намирница животињског поријекла;

- Заштита околице;

- Заштита и спасавање у рудницима;

- Заштита биља и биљних производа.

Структуре цивилне заштите све наведене мјере заштите и спасавања људи и материјалних добара од природних и других несрећа, проводе у сарадњи са привредним друштвима, јавним предузећима и службама, и другим субјектима чија дјелатност је од значаја за заштиту и спасавање, а одређене мјере и са општинским службама и органима управе ТК (министарствима и дирекцијама), као што су: евакуација људи и материјалних добара, збрињавање угрожених и страдалих, заштита и спасавање на води и под водом, заштита и спасавање животиња и намирница животињског поријекла, заштита околице и заштита биља и биљних производа.

Фаза отклањања последица

Асанација терена

У зависности од природне и друге несреће која је задесила одређено подручје, у фази отклањања последица природне и друге несреће предузимају се све мјере које доприносе што бржој нормализацији стања

на угроженом подручју, односно стварања основних услове за нормалан живот и рад. У овој фази заштите и спасавања, органи управе ТК имају важан задатак да из буџета ТК обезбиједи финансијска средства за санацију штета услед природне и друге несреће, а прије свега за санацију стамбених и најважнијих инфраструктурних објеката, од којих зависи успостављање нормалног живота на настрадалом подручју.

Такођер је, у овој фази, важно заједничко ангажовање структура цивилне заштите, органа управе ТК и правних и приватних субјеката, у обезбјеђењу ефикасног и добро организованог превоза евакуисаних лица у своје домове, гдје треба ангажовати неопходна превозна средства и одговарајући број лица оспособљених за ове послове.

Ангажовање органа управе ТК на иницирању и предузимању акција прикупљања финансијске и сваке друге помоћи од међународних и домаћих хуманитарних организација, ради пружања помоћи настрадалом становништву, као и ради санације општењених и уништених објеката.

У овој фази се, такођер, врши процјена причинених материјалних штета од стране општинских стручних комисија, које ове послове обављају у складу са прописаном методологијом, како би се процјена урадила на једнообразан начин.

2.8. Снаге цивилне заштите потребне за реализацију предвиђених мјера заштите и спасавања

2.8.1. Снаге заштите и спасавања општина

Општинске службе цивилне заштите (у даљем тексту: ОСЦЗ)

Општинске службе цивилне заштите су формиране као самосталне општинске службе за управу у 12 општина Тузланског кантона, у складу са Законом о заштити и спасавању у Федерацији БиХ. У општини Теочак послови цивилне заштите су систематизовани у оквиру Службе за привреду, финансије, просторно уређење и цивилну заштиту.

Општински штабови цивилне заштите (у даљем тексту: ОПШЦЗ)

У свим општинама формиран су Општински штабови цивилне заштите, као оперативно-стручни органи цивилне заштите у општини, у које је именовано укупно 178 чланова, и то: Бановићи (15), Челић (15), Добој Исток (12), Грачаница (13), Градачац (13), Калесија (14), Кладањ (14), Лукавац (17), Сапна (11), Сребреник (12), Теочак (11), Тузла (20) и Живинице (11).

Штабови и повјереници цивилне заштите у МЗ

Повјереници цивилне заштите у МЗ именовани су рјешењима о постављењу, само у општини Живинице, гдје је у 12 МЗ именовано укупно 67 повјереника. Такођер, само у општини Живинице формиран су штабови цивилне заштите у 12 МЗ, са укупно 58 припадника. У осталим општинама нису издата Рјешења о постављењу повјереницима цивилне заштите МЗ.

Јединице цивилне заштите опште намјене

Јединица цивилне заштите опште намјене формирана је само у општини Живинице, гдје припадници јединице, њих 129 имају потписана рјешења о постављењу. У осталим општинама нису формиране јединице цивилне заштите опште намјене.

Јединице цивилне заштите специјализоване намјене

Јединица цивилне заштите специјализоване намјене (за противпожарну заштиту) формирана је само у општинама Бановићи и Лукавац. У општини Лукавац јединица броји 21 припадника и образована је као Професионална ватрогасна јединица која је у саставу ОСЦЗ Лукавац док је у општини Бановићи формирана специјализована јединица за заштиту од пожара величине одјељења са 17 припадника. У осталим општинама нису формиране јединице цивилне заштите специјализоване намјене.

Професионалне ватрогасне јединице (у даљем тексту: ПВЈ)

Професионалне ватрогасне јединице формиране су у 6 општина, са укупно 121 ватрогасцем. Наведене ПВЈ су организационо у саставу ОСЦЗ.

Р.б.	Професионалне ватрогасне јединице	Број ватрогасаца
1.	ПВЈ Бановићи	12
2.	ПВЈ Грачаница	11
3.	ПВЈ Калесија	8
4.	ПВЈ Лукавац	18
5.	ПВЈ Сребреник	14
6.	ПВЈ Тузла	58
	Укупно:	121

Табела бр. 1. Приказ професионалних ватрогасних јединица на подручју ТК

Добровољна ватрогасна друштва (у даљем тексту: ДВД)

Добровољна ватрогасна друштва формирана су у 5 општина, са укупно 64 ватрогасца. На подручју општине Градачац формирана је ватрогасна јединица при Ватрогасном друштву.

Р.б.	Општине	Број ватрогасаца
1.	Челић	12
2.	Градачац	8
3.	Кладањ	22

4.	Лукавац	12
5.	Тузла	10
Укупно:		64

Табела бр. 2. Приказ Добровољних ватрогасних друштава на подручју ТК

Службе заштите и спасавања

Службе заштите и спасавања у правним лицима формиране су у 6 општина. Формирано је укупно 27 служби, са којим су потписани уговори о међусобним правима и обавезама. У осталим општинама нису формиране службе заштите и спасавања у правним лицима.

Службе ЗиС Општине	За заштиту од пожара	За медицинску помоћ	За ветерин. помоћ	За заштиту животиња	Ком. посл. и ћипћење	За водосн. и снабдејев.	Горска служба	Асанација и чистоћа	Спашавање из рушевина	Логистику и снабдејев.	За информисање	Укупно
Челић		Да				Да		Да				3
Грачаница	Да	Да	Да		Да							4
Калесија		Да		Да	Да	Да						4
Сребреник	Да	Да		Да		Да	Да	Да	Да			8
Тузла		Да		Да		Да		Да	Да		Да	6
Живинице						Да		Да				2
Укупно	2	5	1	3	2	5	1	2	4	1	1	27

Табела бр. 3. Преглед формираних служби заштите и спасавања у општинама

2.8.2. Снаге заштите и спасавања правних лица

Снаге заштите и спасавања у правним лицима формиране су као Ватрогасне јединице (у даљем тексту: ВЈ) и као Чете за спасавање правних лица, и то у општинама: Лукавац, Тузла и Живинице. У осталим општинама не постоје снаге заштите и спасавања у правним лицима.

Р.б.	Општина	Назив јединице	Број припадника
1.	Бановићи	Чета за спасавање – РМУ „Бановићи“	80
2.	Лукавац	ВЈ “GIKIL”	26
3.	Лукавац	Чета за спасавање – “GIKIL”	15
4.	Тузла	ВЈ Рудници “Крека” Тузла	21
5.	Тузла	Чета за спасавање – Рудници ”Крека” Тузла	35
6.	Тузла	ВЈ “Термоелектрана” Тузла	11
7.	Живинице	ВЈ РМУ ”Ђурђевић”	13
8.	Живинице	ВЈ ЈП “Терминали ФБиХ” – Испостава Живинице	16
9.	Живинице	ВЈ ПК “Дубраве”	20
Укупно:			237

Табела бр. 4. Преглед снага заштите и спасавања у правним лицима

2.8.3. Снаге заштите и спасавања Кантона

На нивоу ТК формиран је Кантонални штаб цивилне заштите (у даљем тексту: КИЦЗ) који има Команданта КИЦЗ, Начелника КИЦЗ, 14 чланова и лице задужено за административне, материјалне и техничке послове. На нивоу ТК нису формиране јединице цивилне заштите опште и специјализоване намјене, као ни образоване службе заштите и спасавања у правним лицима.

Потребне снаге цивилне заштите

За реализацију предвиђених мјера заштите и спасавања, поред наведеног, потребно је у општинама до 10.000 становника формирати јединице опште намјене најмање величине вода, а веће општине на сваких наредних 20.000 становника по један вод.

Органи управе, службе за управу, установе и правна лица дужни су формирати јединице опште намјене у складу са:

- властитом процјеном угрожености објеката,
- члановима 128. и 129. Закона о заштити и спасавању и

- чланом 42. тачка 2. Правилника о организовању служби заштите и спасавања и јединица цивилне заштите, њиховим пословима и начину рада.

Те јединице у општини формира општински начелник, а у органима за управу, установама и правним лицима руководиоци тих органа, односно правних лица.

Такођер на нивоу ТК потребно је изнаћи могућности за формирање служби заштите и спасавања прије свих службе за радиолошко-хемијско-биолошко (у даљем тексту: РХБ) заштиту, заштиту и спасавање на води и под водом, противпожарну заштиту те заштиту и спасавање из рушевина и асанацију терена.

Како у општинама Бановићи, Добој Исток, Градачац, Кладањ, Лукавац, Сапна и Теочак нису формиране службе заштите и спасавања потребно је сагледати потребе и реалне могућности у складу са процјеном угрожености од природних и других несрећа у наведеним општинама те покренути иницијативу за њихово формирање.

2.9. Врста и количина МТС-а која су потребна за спровођење предложених мјера заштите и спасавања

Врста и количина МТС-а структура цивилне заштите, која су потребна за спровођење предложених мјера заштите и спасавања одређени су прописаним оквирним материјалним формацијама за све структуре цивилне заштите.

Све структуре цивилне заштите (Општинске службе, Кантонална управа, општински и штабови цивилне заштите у МЗ, Кантонални штаб и јединице опште и специјализоване намјене) требале би бити опремљене одговарајућим материјално-техничким средствима и опремом, у складу са сада важећим оквирним материјалним формацијама али, на жалост, тренутно стање опремљености свих структура цивилне заштите у општинама и на нивоу ТК је крајње лоше, односно не одговара минималним потребама за предузимање одговарајућих мјера у акцијама заштите и спасавања, у случају природне и друге несреће.

Готово сва неопходна материјално-техничка средства и опрема, за потребе заштите и спасавања људи и материјалних добара, у случају природне и друге несреће, обезбеђује се путем мобилизације истих од привредних друштава, јавних предузећа, општинских служби, јавних установа, других правних субјеката и грађана који располажу одговарајућим материјално-техничким средствима и опремом, која се налази на попису у општинским службама цивилне заштите.

За предложене мјере заштите и спасавања, такођер, се користе, зависно од интензитета природне и друге несреће и зависно од величине подручја које је захваћено природном и другом несрећом, осим МТС-а цивилне заштите и одговарајућа МТС-а привредних друштава, јавних предузећа, јавних служби, комуналних предузећа, општинских служби, кантоналних органа управе, грађана и других правних субјеката који располажу одговарајућим МТС-а.

ОСИЗ у својим евиденцијама имају попис свих МТС-а и друге опреме са којом располажу структуре цивилне заштите у општини, као и попис МТС-а и друге опреме са којом располажу одговарајући правни субјекти у општини, као и грађани.

Наведена МТС-а и опрема могу се, по Федералном закону о заштити и спасавању, мобилисати од

наведених субјеката, у случају избијања природне и друге несреће, уз одговарајућу финансијску накнаду и на начин како је то прописано Федералним законом о заштити и спасавању.

2.10. Мјере заштите и спасавања које проводе привредна друштва и друга правна лица из члана 32. став 1. Закона о заштити и спасавању

Фаза превентивне заштите

- Заштита и спасавање од радиолошких, хемијских и биолошких средстава;
- Заштита и спасавање од пожара;
- Заштита и спасавање животиња и намирница животињског поријекла;
- Заштита околице;
- Заштита биља и биљних производа.

Фаза спасавања (само за неке субјекте)

Привредна друштва и правни субјекти из члана 32. став 1. Федералног закона о заштити и спасавању, из области: здравства, ветеринарства, комуналних послова, водопривреде, шумарства, пољопривреде, хемијске индустрије, рударства, грађевинарства, транспорта, опскрбе, ватрогаства, екологије, и других области од значаја за заштиту и спасавање, обављаће следеће мјере заштите и спасавања у овој фази:

- Евакуација;
- Збрињавање угрожених и страдалих;
- Заштита и спасавање од радиолошких, хемијских и биолошких средстава;
- Заштита и спасавање од рушења;
- Заштита и спасавање на води и под водом;
- Заштита и спасавање од пожара;
- Прва медицинска помоћ;
- Заштита и спасавање животиња и намирница животињског поријекла;
- Заштита околице;
- Заштита и спасавање у рудницима;
- Заштита биља и биљних производа.

Фаза отклањања посљедица

Правни субјекти из наведеног члана закона, из области: здравства, ветеринарства, стамбено-комуналних послова, водопривреде, пољопривреде, грађевинарства, транспорта и других области од значаја за заштиту и спасавање обављаће, у овој фази, следеће мјере заштите и спасавања:

- Дезинфекција, дезинсекција и дератизација стамбених и других објеката, као и објеката за снабдијевање становништва водом за пиће;
- Враћање становништва из објеката за привремени смјештај у своје стамбене објекте;
- Рашчишћавање евентуалних рушевина;
- Асанација терена;
- Најнужније поправке стамбених и других грађевинских објеката, те инфраструктурних објеката;
- Санација оштећених водопривредних објеката, ријечних корита и објеката за снабдијевање становништва водом за пиће;
- Санација девастираног природног околиша (шуме, паркови, и друго).

2.11. Услови за реализацију предложених мјера, снага и средстава

Потребна финансијска средства и могући извори финансирања

До сада нису рађене процјене потребних финансијских средстава за набавку неопходних МТС-а и друге опреме за опремање свих структура цивилне заштите, за потребе предузимања акција заштите и спасавања људи и материјалних добара од природних и других несрећа, али је сигурно да су, за ове потребе, потребна знатна средства, имајући у виду да све структуре цивилне заштите располажу минималним МТС-а и опремом за заштиту и спасавање, а постојећа опрема је потпуно застарјела, дотрајала а дијелом и оштећена.

Неопходно је у што краћем року формирати јединице цивилне заштите специјализоване намјене на нивоу ТК, и опремити их са свим потребним МТС-а и опремом која је битна за ефикасно дјеловање у ситуацији када се предузимају акције заштите и спасавања, у случају природне и друге несреће.

У привредним друштвима и другим правним субјектима из члана 32. став. 1. Федералног закона о заштити и спасавању постоје одређена МТС-а и опрема за предузимање акција заштите и спасавања, али би и у овим правним субјектима било неопходно сачинити планове набавке специјализованих МТС-а и опреме за послове заштите и спасавања, за шта би ови субјекти требали обезбиједити и неопходна финансијска средства.

Општинске службе и органи управе ТК не располажу готово никаквим МТС-а и опремом за потребе заштите и спасавања што представља озбиљан проблем за испуњавање законске обавезе, наведених субјеката, у заштити и спасавању.

Главни извор финансирања набавке МТС-а и опреме, као и других потреба структура цивилне заштите, су финансијска средства која се добију на основу законске обавезе издвајања, од стране свих привредних друштава и грађана који обављају самосталну дјелатност, износа од 0,5% од исплаћене нето плате запосленика у радном односу и свих лица ангажованих по уговору о дјелу и по уговору о вршењу привремених и повремених послова.

Средства, остварена по одредбама ст. 1. до 3. члана 180. Федералног закона о заштити и спасавању, воде се на посебном трансакцијском рачуну буџета Федерације, кантона и општине.

Од евидентираних средстава 15% припада Федерацији и служе искључиво за намјене из члана 182. тачке 2. до 7; 25% кантону и служе искључиво за намјене из члана 183. тачке 2. до 8; а 60% општини у којој су та средства остварена и служе искључиво за намјене из члана 184. тачке 2. до 7. Федералног закона о заштити и спасавању.

Извори финансирања за набавку наведених МТС-а и опреме треба да буду, такођер, и буџети општина и буџет ТК, затим средства Федералне управе цивилне заштите која се обезбјеђују из одговарајућих извора Европске уније, за ове намјене.

Извори финансирања, такођер, треба да буду и привредна друштва и други правни субјекти од значаја за заштиту и спасавање, односно правни субјекти чија МТС-а и опрема могу бити угрожени природним и другим несрећама.

Надлежни субјекти из општина, ТК и органи цивилне заштите, на свим нивоима организовања, треба да предузимају акције у циљу обезбјеђења донагорских средстава (финансијска средства, МТС-а и опрема) за потребе заштите и спасавања.

2.12. Рокови за обезбјеђење набавке планираних средстава и опреме као и средстава за едукацију снага цивилне заштите ТК и других потреба за реализацију утврђених мјера заштите и спасавања

Имајући у виду садашњу финансијску ситуацију у друштву, рокови за набавку наведених МТС-а и опреме, за потребе опремања свих структура цивилне заштите, као и за едукацију припадника тих структура, требају бити постављени у реалне временске оквире, када се ради о набавци оптималних количина МТС-а и опреме, али треба водити рачуна да се најнеопходнија МТС-а и опрема требају набавити у што краћем могућем року и обезбиједити средства за едукацију и обуку припадника структура цивилне заштите и грађана за предузимање мјера заштите и спасавања.

2.13. Сарадња на пружању међусобне помоћи са одговарајућим снагама цивилне заштите из Републике Српске и међународних хуманитарних организација

Сарадња са Републиком Српском проводи се у складу са одредбама Споразума о сарадњи у остваривању задатака цивилне заштите ("Службене новине Федерације БиХ", број: 36/01) који је закључен између Федералне управе цивилне заштите и Републичке управе цивилне заштите Републике Српске.

Споразум је настао на основу потребе за координацију активности и пружању међусобне помоћи у остваривању задатака цивилне заштите.

Сарадња се посебно односи на планирање и провођење превентивних мјера заштите и спасавања, међусобном обавјештавању о опасностима, настанку и посљедицама природних и других несрећа, међусобној помоћи у заштити и спасавању и уклањању посљедица природних и других несрећа и образовању и оспособљавању припадника структура цивилне заштите и других носилаца заштите и спасавања, кроз све расположиве видове, за остварење наведених задатака.

Ова сарадња се, до сада одвијала, доста успјешно између ОСЦЗ Ф БиХ и одговарајућих органа цивилне заштите Републике Српске, посебно у заштити од поплава, гашењу пожара и заштити и спасавању од НУС-а.

Намеће се потреба да се сарадња структура цивилне заштите ТК са међународним хуманитарним организацијама уреди на много бољи начин него што је то сада случај, и то треба да буде прије свега задатак КУЦЗ и ОСЦЗ.

2.14. Планирање ангажовања невладиних организација и удружења грађана чија је дјелатност у функцији заштите и спасавања, на пружању помоћи у заштити и спасавању

У досадашњем периоду није остварена сарадња структура цивилне заштите са невладиним организацијама и удружењима грађана на пословима заштите и спасавања људи и материјалних добара од природних и других несрећа. У наредном периоду треба успоставити одговарајућу сарадњу са наведеним организацијама, што треба да буде задатак КУЦЗ и ОСЦЗ.

Планирање ангажовања средстава и опреме привредних друштва и других правних лица и грађана на пружању помоћи у заштити и спасавању

Одговарајућа МТС-а и опрема привредних друштва и других правних субјеката, као и грађана, који располажу са одговарајућим средствима и опремом за потребе заштите и спасавања, по потреби се, ангажују, зависно од интензитета природне и друге несреће, а нарочито за вријеме проглашења стања природне и друге несреће на подручју општина и ТК, када Општински штабови цивилне заштите добијају овлашћења за мобилизацију наведених МТС-а и опреме.

У ситуацији када структуре цивилне заштите у свим општинама и на нивоу ТК, практично не располажу готово никаквим МТС-а и опремом, ангажовање МТС-а и опреме, прије свега привредних и других субјеката, који располажу са истим средствима, представља једини начин обезбјеђања МТС-а и опреме за предузимање акција заштите и спасавања за вријеме природне и друге несреће.

У досадашњој пракси, у већини општина, присутан је проблем обезбјеђења финансијске надокнаде, у складу са Федералним законом о заштити и спасавању, за коришћена МТС-а и опрему, за вријеме природне и друге несреће, нарочито када се ради о потреби ангажовања МТС-а и опреме у својини грађана.

Наведена МТС-а и опрема предузећа, других правних субјеката и грађана, која се може користити за акције заштите и спасавања, треба да се налази на евиденцији у свим општинским службама цивилне заштите.

Ситуације када треба ангажовати Оружане снаге БиХ, у заштити и спасавању, начин и обим њиховог ангажовања

Ангажовање Оружаних снага БиХ на пружању помоћи цивилним органима у реаговању на природне или друге несреће врши се у складу са Законом о одбрани Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број: 88/05, у даљем тексту: Закон о одбрани), Оквирним законом о заштити и спасавању људи и материјалних добара од природних и других несрећа у БиХ ("Службени гласник БиХ", број: 50/08) и Законом о судјеловању припадника Оружаних снага БиХ, полицијских службеника, државних службеника и осталих запосленика у операцијама подршке миру и другим активностима у иностранству ("Службени гласник БиХ", број: 14/05) и Стандардним оперативним процедурама.

Законом о одбрани у поглављу В. (Природне и друге катастрофе и несреће) утврђена је надлежност министра одбране да нареди ангажовање Оружаних снага БиХ на захтјев одговарајућих цивилних органа БиХ или ентитета о чему извјештава Парламентарну скупштину БиХ. Према одредби члана 37. Федералног закона о заштити и спасавању у условима када снаге и средства цивилне заштите нису довољни за ефикасно спасавање људи и материјалних добара од природних и других несрећа, командант Федералног штаба цивилне заштите може поднијети захтјев Министарству одбране Босне и Херцеговине за употребу Оружаних снага БиХ на задацима заштите и спасавања на угроженом подручју, што се врши у складу са Законом о одбрани.

За ангажовање Оружаних снага БиХ на задацима заштите и спасавања људи и материјалних добара од природних и других несрећа на подручју Федерације БиХ, потребно је да се испуне следећи услови:

- да је на одређеном подручју Федерације БиХ настала нека природна непогода или друга несрећа већих размјера,

- да снаге и средства цивилне заштите и друге снаге и средства који су ангажовани на заштити и спасавању угрожених људи и материјалних добара нису довољни да обезбиједу ефикасну заштиту и спасавање на угроженом подручју и

- да се ангажовањем Оружаних снага БиХ могу смањити посљедице природне или друге несреће.

Захтјев за ангажовање Оружаних снага БиХ на задацима заштите и спасавања овлашћен је да поднесе само командант Федералног штаба цивилне заштите или у његовом одсуству начелник Федералног штаба цивилне заштите. Ако Федерални штаб цивилне заштите није у функцији руковођења, захтјев за ангажовање Оружаних снага може поднијети директор Федералне управе цивилне заштите.

Тај захтјев подноси се када се утврди да су испуњени наведени услови. Подношење захтјева врши се према оперативним процедурама и поступцима за одобравање војне помоћи цивилним властима у случају природних катастрофа и несрећа.

Иницијативу за ангажовање Оружаних снага БиХ може поднијети директор Федералне управе цивилне заштите или командант кантоналног штаба цивилне заштите на чијем је подручју настала одређена природна или друга несрећа, када се оцијени да је помоћ Оружаних снага БиХ стварно неопходна.

Претходно је потребно предузети све мјере да се снаге и средства цивилне заштите, грађани и снаге и средства правних лица ангажују на заштити и спасавању.

Уколико те мјере нису довољне да обезбиједу ефикасно спасавање угрожених и настрадалих људи и материјалних добара, стичу се услови за подношење иницијативе команданту Федералног штаба цивилне заштите да упути захтјев министру одбране за ангажовање одређених војних ресурса у акцијама заштите и спасавања на подручју Федерације БиХ.

2.15. Начин вршења процјене штете причињене усљед природне и друге несреће

Процјену причињених штета усљед природних и других несрећа врше општинске комисије за процјену штета од природних и других несрећа које формира начелник општине, а њихов рад се базира на подзаконском акту којим је дефинисана методологија за процјену причињених штета, у којој је прецизиран поступак процјене штета, начин исказивања обима причињених штета и цијене оштећених и уништених материјалних добара, на основу којих се израчунава износ укупних штета.

Овакав јединствени приступ процјени причињених штета омогућава упоређивање износа причињених штета и на основу тога одређивање приоритета за финансијску и другу помоћ општинама за санацију штета, од стране Владе ТК и Владе ФБиХ.

2.16. Начин прикупљања података о појавама природних и других несрећа

Прикупљање података о појави природних и других несрећа на подручју општина, у овом тренутку, нема прецизно дефинисану организациону форму.

Подаци се прикупљају у ОСЦЗ на више начина: преко оперативних центара цивилне заштите, дојавом повјереника цивилне заштите у МЗ и привредним друштвима, дојавом грађана и на друге начине.

Систем прикупљања података о појавама природних и других несрећа у општинама и на нивоу ТК треба што прије организовати и оспособити у складу са одредбама Федералног закона о заштити и спасавању.

2.17. Начин организовања система оперативних центара ЦЗ на подручју Тузланског кантона

Тренутно систем оперативних центара цивилне заштите на подручју ТК није организован у потпуности у складу са одредбама Федералног закона о заштити и спасавању. У 5 општина није формиран општински оперативни центар цивилне заштите (Добој Исток, Лукавац, Сапна, Теочак и Живинице) док Кантонални оперативни центар није попуњен са 5 извршилаца (тренутно су запослена 3 извршиоца).

Приоритетан задатак да се у свим општинама ТК формира општински оперативни центар цивилне заштите, да се Кантонални оперативни центар кадровски попуни, како би се обезбиједило његово непрекидно функционисање сваки дан у седмици.

Оперативни центри цивилне заштите располажу са минималним, недовољним материјално-техничким средствима. Неопходно је обезбиједити одговарајућа финансијска средства за набавку система за узбуњивање у свим општинама, у складу са одговарајућим прописима и техничким нормативима.

Потребно је извршити обуку запослених у оперативним центрима цивилне заштите.

2.18. Начин информисања јавности о проблематици природних и других несрећа

Информисање грађана, електронских и штампаних медија о свим битним аспектима који су у вези природне и друге несреће, од стране ОСЦЗ и КУЦЗ, односно ОШЦЗ и КШЦЗ, у ситуацији када се десила природна и друга несрећа, а нарочито када је проглашено стање природне и друге несреће на подручју општине или ТК, врши се редовно, правремено и у потпуности.

То је од битног значаја јер је информисање наведених субјеката о врсти, интензитету и подручју које је захваћено природном и другом несрећом од посебног значаја за правремено ангажовање свих субјеката у акцијама заштите и спасавања људи и материјалних добара од природних и других несрећа.

На овај начин испуњава се основна законска обавеза да грађани буду правремено, вјеродостојно и у потпуности информисани о врсти и интензитету природне и друге несреће која је захватила одређено подручје, што ствара предуслове да грађани буду приправни за предузимање свих неопходних мјера заштите и спасавања од природних и других несрећа, а посебно мјера самозаштите и међусобне заштите грађана.

3. ПОДАЦИ О СТАЊУ ОРГАНИЗОВАНОСТИ ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ И ДОСТИГНУТОМ СТЕПЕНУ ЗАШТИТЕ И СПАШАВАЊА ОД ПРИРОДНИХ И ДРУГИХ НЕСРЕЋА НА ПОДРУЧЈУ ТК

3.1. Стање организованости цивилне заштите на подручју ТК

Стање тренутне организованости цивилне заштите на подручју ТК (ОСЦЗ, ОШЦЗ, КШЦЗ, штабови цивилне заштите у МЗ-а и правним субјектима, јединице цивилне заштите опште и специјализоване намјене,

повјереници цивилне заштите у МЗ и службе заштите и спасавања) дато је у поглављу 2.8. Програма развоја: “Снаге цивилне заштите потребне за реализацију предвиђених мјера заштите и спасавања”.

У наредном периоду потребно је формирати, у складу са потребама и финансијским и другим могућностима, јединице цивилне заштите опште и специјализоване намјене у општинама, правним лицима као и на нивоу ТК. Неопходно је да Влада ТК на приједлог КУЦЗ, а начелници општина на приједлог ОСЦЗ, размотре могућности формирања специјализованих јединица цивилне заштите, и то прије свега за: заштиту од пожара, прву медицинску помоћ, заштиту и спасавање од НУС-а, РХБ заштиту, заштиту и спасавање из рушевина и асанацију терена. Према властитим потребама могу се формирати и друге специјализоване јединице цивилне заштите.

У досадашњем периоду, главни субјект у провођењу мјера заштите и спасавања биле су ОСЦЗ и КУЦЗ ТК, који реализују највећи дио послова који се односе на планирање, организовање и провођење превентивних и оперативних мјера заштите и спасавања, нарочито у ситуацији када се догоди природна и друга несрећа на подручју општине, односно на подручју више општина или на подручју ТК.

Треба напоменути да су при томе присутни бројни проблеми, од којих посебно треба истаћи следеће:

- недовољна опремљеност, организованост и обученост свих структура цивилне заштите за послове заштите и спасавања;

- неажурна евиденција припадника структура цивилне заштите у општинама, посебно јединица цивилне заштите опште и специјализоване намјене;

- недоношење прописа од стране ФУЦЗ којим би се утврдио садржај и начин вођења евиденције, те критерији за лица која се воде у евиденцији и критерији за распоређивање обвезника у структуре цивилне заштите;

- неријешен статус припадника цивилне заштите, учесника протеклог рата;

- недостатак финансијских средстава за исплату накнаде мобилисаним припадницима наведених јединица, у складу са Федералним законом о заштити и спасавању;

- непредузимање законом предвиђених санкција против припадника структура цивилне заштите и грађана, који се не одазову на позив за мобилизацију;

- недостатак финансијских средстава за исплату надокнаде за коришћење мобилисаних средстава;

- непостојање штабова и повјереника цивилне заштите у већини МЗ, као и слаб рад ових структура цивилне заштите у МЗ гдје постоје.

3.2. Стање организовања и провођења заштите и спасавања од природних и других несрећа од стране органа власти, привредних друштва, грађана и других правних субјеката, у складу са Законом

Федералним законом о заштити и спасавању је прецизирано да заштиту и спасавање, осим структура цивилне заштите проводе следећи субјекти:

Органи власти у општинама (надлежне општинске службе и други правни субјекти), органи власти у кантону (надлежна кантонална министарства, дирекције и управе), привредна друштва и друга правна лица из области: здравства, ветеринарства, стамбених и комуналних послова, водопривреде, шумарства, грађевинарства, транспорта, опскрбе, угоститељства, ватрогаства, хидрометеорологије, сеизмологије, екологије, и других области у којима се обављају

дјелатности од значаја за заштиту и спасавање људи и материјалних добара од природних и других несрећа (члан 32. Федералног закона о заштити и спасавању), службе заштите и спасавања, јавна предузећа, организације Црвеног крижа/крста, и друге хуманитарне организације, удружења грађана (горска служба спасавања, планинари, спелеолози, алпинисти, радиоаматери, рониоци и други), припадници Оружаних снага БиХ и грађани.

Правни субјекти из члана 32. Федералног закона о заштити и спасавању, могу формирати штаб цивилне заштите у свом саставу, у складу са својом процјеном, а ако штаб цивилне заштите није формиран, наведени правни субјекти су обавезни да својим општим актом одреде орган који ће руководити акцијама заштите и спасавања у правном субјекту.

Организације Црвеног крижа/крста, друге хуманитарне организације и наведена удружења грађана од значаја за заштиту и спасавање, дужни су да сарађују са КУЦЗ и ОСЦЗ на подручју ТК и поступају по налогу надлежног штаба цивилне заштите у случају настанка природне и друге несреће. Наведени субјекти су дужни у својим програмима рада утврдити задатке, организацију дјеловања и активности којима се обезбјеђује учешће њихових чланова, органа и служби у заштити и спасавању.

Привредна друштва и други правни субјекти из члана 32. Федералног закона о заштити и спасавању, дужна су да, у извршавању послова заштите и спасавања, проводе одговарајуће припреме, доносе и разрађују планове заштите и спасавања за своје дјеловање у заштити и спасавању, планирају и обезбјеђују МТС-а за провођење мјера заштите и спасавања и организују, опремају и оспособљавају јединице и повјеренике цивилне заштите, у свом саставу, за провођење мјера заштите и спасавања.

Факултети и друге високошколске установе и правна лица која се баве научноистраживачким радом, дужни су обавјештавати КУЦЗ о научним сазнањима од значаја за заштиту и спасавање и достављати податке и обавјештења о својим истраживањима, која су од значаја за заштиту и спасавање.

Правна лица, власници и корисници телекомуникационих и информационих система и веза, дужни су дати приоритет у коришћењу тих система и веза, Кантонални оперативни центар цивилне заштите (у даљем тексту: КОЦ ЦЗ) у саставу КУЦЗ ТК и ООЦ ЦЗ у саставу ОСЦЗ, односно КШЦЗ и ОШЦЗ, када руководе акцијама заштите и спасавања на одређеном подручју.

Правна лица и грађани имају обавезу, у складу са Федералним законом о заштити и спасавању, дати МТС-а и опрему, на привремено коришћење, за потребе структура цивилне заштите, у акцијама заштите и спасавања људи и материјалних добара у случају када се деси природна и друга несрећа.

Имајући у виду наведене законске одредбе о потребном начину организовања правних субјеката изван структура цивилне заштите, за потребе заштите и спасавања, као и о начину провођења заштите и спасавања од стране наведених субјеката, може се констатовати да је досадашње а и тренутно стање у великој супротности са наведеним законским одредбама.

Потребно је водити активности у циљу укључивања у систем заштите и спасавања и надлежних општинских служби, кантоналних министарстава, других органа управе, јавних служби, јавних предузећа, привредних друштава и других правних субјеката чија дјелатност

је од значаја за заштиту и спасавање, како би се остварила концепција Федералног закона о заштити и спасавању, која предвиђа цјеловит и свеобухватан приступ пословима заштите и спасавања, односно активно учешће у овим пословима свих наведених субјеката.

У субјектима, ван структура цивилне заштите, који су, по одредбама Федералног закона о заштити и спасавању, обавезни да обављају одређене послове заштите и спасавања, неопходно је, у наредном периоду, дефинисати прецизне задатке из области заштите и спасавања, устројити организационе облике и формирати конкретне субјекте који ће се бавити пословима заштите и спасавања људи и материјалних добара, у случају природне и друге несреће.

Да би се обезбједило веће и квалитетније учешће грађана у заштити и спасавању, неопходно је много већу пажњу посветити обучавању и оспособљавању грађана за ове послове, те је у вези са тим неопходно у општинама изградити одговарајуће планове обуке.

3.3. Подаци о достигнутом степену заштите и спасавања од појединих природних и других несрећа

3.3.1. Природне несреће

3.3.1.1. Поплаве

Ријека Спреча

Географски положај, величина, надморска висина, клима

Ријека Спреча је десна притока ријеке Босне и припада сливном подручју ријеке Саве. Изворе испод Снагова, на простору између Зворника и ушћа Дрињаче у Дрину. Тече сјеверозападним правцем са укупном дужином тока од 144 км. У ријеку Босну се улива код Добоја. Укупна површина слива је 1.947 км².

Надморска висина изворишта ријеке Спрече је 261,32 м.н.м., а ушћа 137,70 м.н.м. Висинска разлика износи 123,62 м, а осредњени подужни пад тока је 0,00098. У мјесту Модрац 1964. године је формирана вјештачка акумулација "Модрац" са основним циљем обезбјеђења технолошке воде за индустрију ТК. Као таква, због велике површине, има велику ретардациону улогу чиме се смањују максимални поплавни валови. Изградњом акумулације ријека Спреча је подијелена на узводни и низводни ток.

Рељеф слива ријеке Спрече чини брдско-планинско подручје, које оквирује Спречанско поље, на чијим су ободним дијеловима лоцирана значајнија насеља (Тузла, Калесија, Живинице, Лукавац, Грачаница и Добој Исток).

Поплавно подручје долине ријеке Спрече одликује умјерено континентална клима са доста општрим зимама и топлим љетима. Просјечне мјесечне температуре се крећу у границама од -0,7 °C (јануар) до 19,3 °C (јули). Просјечна годишња температура износи 10 °C.

Једна од карактеристика овог климатског режима су веће количине падавина у љетним мјесецима у односу на зимске. Тако су највеће просјечне количине падавина у мјесецу јуну 111 мм, а најмање у фебруару 55 мм. Укупне годишње просјечне падавине у долини Спрече, на основу обраде износе око 895 мм.

Опште карактеристике подручја долине ријеке Спрече узводно од акумулације Модрац

Хидрографија, водни режим и трајање поплава

Ријека Спреча у узводном дијелу од ушћа у језеро Модрац па до насеља Осмаци на подручју Ф БиХ је дужине око 36,20 км. Тече долинимским дијелом Спречанске котлине. Просјечан пад корита је 0,15%. Корито је нестабилно и склоно промјенама на разматраној дужини. Због ниских обала, те малог капацитета корита, густе обраслости врбама, јохом и шибљем, често су присутна изливања вода у заобаље. То је посебно изражено у међурјечју Мале Спрече и Спрече. Плављењем су углавном угрожене пољопривредне површине. Знатне штете изазивају и притоке ријеке Спрече. Значајније притоке ријеке Спрече на дијелу тока узводно од акумулације Модрац су: Мраморак, Вацетина, Буковица, Бјелова, Међаши, Мала Спреча са Грачаничком ријеком, Оскова и Грибаја.

Урбанизам, пољопривреда, привредени погони, саобраћајнице

Долина Спрече узводно од акумулације Модрац је административно подијељена између општина Калесија, Живинице и Тузла.

Пољопривреда углавном има екстензивни карактер. Велики дио површина заузимају ливаде и пашњаци на брдско-планинском терену, те воћњаци на брдско-брежуљкастим теренима. Оваквом стању пољопривреде у многоме доприноси и неријешен проблем водног режима.

Од привредних погона поред прехранбене индустрије, која је базирана на пољопривредној производњи овог подручја, треба споменути дрвну индустрију (Живинице), аеродром "Дубраве", те низ погона мале привреде који су отворени нарочито у посљедњих пар година. Значајније саобраћајнице на овом дијелу су пруга Тузла - Зворник те регионални пут Живинице - Калесија - Зворник.

Разматрана алтернативна техничка рјешења за побољшање заштите од поплава

У циљу заштите објеката и пољопривредног земљишта од плављења великих вода ријеке Спрече на дијелу тока узводно од акумулације Модрац, за појаве 1/20, 1/100 и 1/500 предвиђена су варијантна техничка рјешења. Разматране су двије варијанте рјешења заштите:

- израда насипа дуж водотока ријеке Спрече. Дуж постојећег водотока ријеке Спрече и њених притока у склопу пољопривредног добра постоје заштитни насипи. Њихов ранг заштите, позиција као и стање насипа не задовољавају критерије који важе за водопривредне објекте (димензије насипа, ранг заштите, висина надвишења). Позиционо се водило рачуна да се обезбиједи потребан коридор за несметано течење великих вода без измјена природног тока (прокопи и друго). Висина насипа је условљена висином воде за одређени ранг појаве. Ширина круне насипа је 3,00 м са нагибима косина 1:2.

- регулација водотока континуирано на цјелокупном подручју плављења. При полагању трасе регулације водило се рачуна да предложена траса максимално користи постојеће корито ријеке Спрече уважавајући правила која су уобичајена у хидротехничкој пракси (минимални радијуси и др.).

Обзиром да Спреча изразито меандрира, максимално је извршено просјецање природних меандара.

Укупна дужина трасе је 34.200 м. Због повећаних брзина, а тиме и вучних напона предвиђена је облога од камена или рено мадраца. Облога иде до висине косине у минор кориту. Берма и косине у мајор кориту

предвиђају заштиту затрављивањем. Ово рјешење је максимално водило рачуна о еколошким аспектима и заштити природног околиша.

Низводни дио ријеке Спрече од акумулације Модрац до ушћа у ријеку Босну

Хидрографија

Разматрани потез ријеке Спрече се протеже од акумулације Модрац па до ушћа у ријеку Босну у дужини од ица 65 км. Обухвата долинимски дио уз водоток - Спречко поље. Надморска висина овог подручја је у дијапазону од 183-137 м.н.м. Осредњи подужни пад природног корита на овом дијелу је око 0,65 м.

Значајније притоке ријеке Спрече на дијелу тока низводно од акумулације Модрац су: Јала, Лукавички поток, поток Кукавица, Соколска ријека (десне притоке), те Бабин поток, Јадрина, Сочковац, Крушик, Дубоки поток и Јазовац (лијево притоке).

Низводно од акумулације Модрац, ријека Спреча улази у Спречанско поље. На овом дијелу тока обале су углавном стабилне. Уско корито са ниским обалама и великим бројем меандара, те густа обрасло вегетацијом, као и мали подужни пад тока на разматраном подручју проузрокују честа плављења значајних површина у заобаљу.

Водни режим на разматраном подручју дефинисан је обрадом водомјерних станица В.С. Грачаница, Мост за Карановац и В.С. Модрац.

Урбанизам, пољопривреда, привредени погони, саобраћајнице

Долина Спрече низводно од акумулације Модрац је административно подијељена између општина Лукавац, Грачаница и Добој Исток.

Пољопривредна производња је углавном сведена на индивидуална газдинства и има екстензивни карактер. Најзаступљенији у пољопривредној производњи су: житарице, крмно биље, поврће (на отвореном и у мањој мјери пластеници) и воће.

Природна богатства овог подручја су условила структуру привреде, коју углавном чини базна индустрија. Поред прехранбене индустрије (Грачаница) која је заснована на пољопривредној производњи, треба споменути следеће рударско-индустријске капацитете: ТЕ Тузла, GIKIL Лукавац, SISECAM Лукавац, Рудници соли и Солана Тузла.

Значајније саобраћајнице на овом дијелу су пруга Добој-Тузла те магистрални пут Добој-Тузла.

Катастар постојећих система за заштиту од поплава

На подручју Шикунља изведена је регулација корита ријеке Спрече. Укупна дужина регулације је 4.350 м. Ранг заштите је на стогодишње велике воде уз одговарајуће надвишење.

Разматрана алтернативна техничка рјешења за побољшање заштите од поплава

У циљу заштите објеката и пољопривредног земљишта од плављења великих вода ријеке Спрече низводно од акумулације Модрац за појаве 1/20, 1/100 и 1/500 предвиђена су варијантна техничка рјешења. Разматране су двије варијанте рјешења заштите од плављења:

- израда насипа. Висина заштитних насипа дуж водотока зависи од ранга заштите од појаве великих вода 1/20, 1/100 и 1/500. Ширина круне насипа је 3,00 м са нагибима косина 1:2.

- регулација корита, која предвиђа регулацију водотока континуирано на цјелокупном подручју плавлјења.

Обзиром да Спреча на дијелу тока низводно од акумулације Модрац изразито меандрира, предвиђено је максимално пресецање меандра. Укупна дужина трасе је 49.774 м.

Ријека Грибаја

Ријека Грибаја је десна притока ријеке Спрече и цијелим својим током протиче кроз ТК, односно пролази кроз насељена мјеста од којих су највећа: Тојшићи и Кикачи. Регулација није урађена, а природно корито је доста мале протицајне површине и пропушта просјечно количине које су нешто мање од вода ранга појаве 1/10 година. Корито је доста запуштено, зарасло у растиње и затрпано смећем.

Ријека Гостиља

Ријека Гостиља је десна притока ријеке Оскове и цијелим својим током протиче кроз ТК, односно пролази кроз насељена мјеста од којих су највећа: Ступари, Ђурђевик и Живинице. Природно корито је доста запуштено, зарасло у растиње и затрпано смећем, а пропушта просјечно количине које су нешто мање од вода ранга појаве 1/10 година. Регулација ријеке Гостиље је урађена само на дијелу поред рудника Ђурђевик.

Ријека Оскова

Ријека Оскова је лијева притока ријеке Спрече и пролази кроз насеља Вишња и Живинице. Природно корито је доста запуштено, зарасло у растиње и затрпано смећем, а пропушта просјечно количине које су нешто мање од вода ранга појаве 1/10 година. У насељу Литва урађена је на краћим дионицама санација косина са каменом набачајем.

Ријека Турија

Ријека Турија се улијева у језеро Модрац. Природно корито је доста запуштено, зарасло у растиње и затрпано смећем, а пропушта просјечно количине које су пуно мање од вода ранга појаве 1/10 година. Из тог разлога честе су поплаве околног земљишта.

Ријека Дрињача са притоком Ујичом

Ријека Дрињача је лијева притока ријеке Дрине и улијева се у њу у близини истоименог насеља. Једним дијелом Дрињача пролази кроз подручје ТК односно кроз територију општине Кладањ, а већи дио слива налази се на подручју другог ентитета. Рељеф слива ријеке Дрињаче чини брдско-планинско подручје с укупном површином слива $\Phi = 1.093 \text{ km}^2$.

Природно корито ријеке Дрињаче пропушта просјечно количине које су нешто мање од вода ранга појаве 1/10. Корито је доста запуштено, зарасло у растиње и затрпано смећем. Кроз урбани дио насеља Кладањ протиче ријека Дрињача која у самом центру прима најзначајнију притоку ријеку Ујичу.

Обале ријеке Дрињаче у овом урбаном дијелу су дјелимично регулисане једним дијелом још у периоду аустроугарске владавине каменом у бетону са скоро вертикалним зидовима, а у скорије вријеме вршени су регулациони радови бетонским и армиранобетонским зидовима у циљу заштите обала од ерозије и клизишта.

Уз оба водока дошло је до интензивне изградње грађевинских и инфраструктурних објеката па то онемогућава регулационе радове изван природних граница оба водотока.

Ријека Сапна

Ријеку Сапну чине двије изразито бујичарске ријеке, ријека Муњача и ријека Рожањка, као што је и сама ријека Сапна. Обје извиру у планини Мајевици. Сливно подручје ријеке Сапне до њезиног ушћа у ријеку Дрину је цца 80 km^2 . Одликује се великим бројем притока.

Већи дио корита ријеке Сапне није регулисано, а служи као одлагалиште смећа и разног отпадног материјала, чиме је протицајна моћ профила корита ријеке Сапна знатно смањена.

Такође је евидентан читав низ изграђених одбрамбених потпорних зидова и прилазних мостова чији су положаји и величина у односу на хидротехничке захтјеве (протицајни профил и распон моста) неадекватни и урађени без икаквих претходних стручних информација са немогућношћу пропуштања ни мањих вода.

Због оваквих карактеристика корита ријеке Сапне долази до врло честог плавлјења околног земљишта, објеката (индивидуалних, јавних и приватних) и инфраструктурне мреже са веома великим материјалним штетама. Овакви разлози доводе до још једног јако лошег ефекта – процеса ерозије, како обала тако и приобалног земљишта.

Због ових проблема покренут је до данас читав низ активности на рјешавању овог проблема, инициран од општинских, кантоналних и федералних органа власти.

Ријека Шибовница

Ријека Шибовница је лијева притока ријеке Гњице. Ријека Шибовница је бујичарског карактера и својим током транспортује велике количине наноса. Њено корито је изложено ерозији и због велике затрпаности смећем и растињем често излијева и плави околно земљиште, инфраструктурне и стамбене објекте.

Ријека Тиња са притоком Мала Тиња

Ријека Тиња је десна притока ријеке Саве и улијева се у њу 6 километара низводно од Брчког. Једним дијелом ријека Тиња пролази кроз подручје ТК, односно кроз територију општина Сребреник и Градачац, а дио слива пролази кроз територију дистрикта Брчко. Укупна површина слива је $\Phi = 673 \text{ km}^2$ и смјештена је између планина Мајевица и Требавца на југу, затим Саве на сјевероистоку. Ниже насеља Орманица у ријеку Тињу улијева се једна од већих притока, Мала Тиња. Кроз подручје ТК пролази ријека Тиња једним дијелом, а Мала Тиња пролази цијелим својим током.

Природно корито ријеке Тиње је доста запуштено, зарасло у растиње и затрпано смећем. Ово све је утицало на смањење пропусне моћи корита што доводи до честих поплава околних објеката, инфраструктурних објеката и земљишта са великим материјалним штетама. Због свега овог покренуте су активности за израду регулације ријеке Тиње кроз општину Сребреник.

Ријека Јала и притоке Солина и Мраморски поток

Ријека Јала

Ријека Јала извиру на подручју Мајевице и укупна дужина главног тока од изворишта до ушћа у Спречу на подручју општине Лукавац износи 37 км. Слив ријеке Јале чине Солина и Јошевица и мањи водотоци са изразитим бујичним карактеристикама: Горња Тиња, Добрињска ријека, Мраморски поток, Ковачица, Пожарничка Јала, Косачка ријека, Докањски поток и Дивички поток. Ријека Јала има изразито бујичаст карактер.

Ријека Солина

Ријека Солина је десна притока ријеке Јале и пролази кроз дио Тузле и насеља Солина. Ријека Солина је изразито бујичастог карактера и дијелом од ушћа у ријеку Јалу па до моста крај школе у Солини је регулисана.

Мраморски поток

Мраморски поток је десна притока ријеке Јале и цијелим својим током пролази кроз ТК. Природно корито је доста запуштено, зарасло и пуно смећа, а пропушта просјечно количине које су мање од вода ранга појаве 1/10. Мраморски поток је дијелом регулисан од ушћа у ријеку Јалу па до моста (дужина око 1.200 м).

Ријека Соколуша

Ријека Соколуша је десна притока ријеке Спрече и пролази кроз насеље Грачаница. Природно корито је доста запуштено, зарасло у растиње и затрпано смећем, а пропушта просјечно количине које су нешто мање од вода ранга појаве 1/10 година. Кроз насеље Грачаницу великим дијелом је урађена регулација и то као двогуби трапезни профил са минор и мајор коритом, а облога је са утиснутим каменом у бетон.

Акумулација “Модрац”

Изградњом вишелучне армирано-бетонске бране и преграђивањем ријеке Спрече у профилу Модрац код Лукавца 1964. године формиран је акумулациони базен “Модрац”. Акумулацију “Модрац” формирају ријеке Спреча и Турија са притокама.

Површина сливног подручја акумулације износи око 1.189 км², од тога сливу ријеке Спрече припада 832 км², сливу ријеке Турије 240 км² и непосредно сливу акумулације 117 км².

Према процјенама, данас у сливу акумулације “Модрац” живи око 130.000 становника, од тога око 20.000 становника на обалном и приобалном појасу акумулације, из чега произилази да је насељеност у сливу акумулације 110 становника/км².

Намјена ове акумулације је:

- обезбјеђење воде за становништво,
- обезбјеђење воде за потребе индустрије,
- заштита од поплава низводно од бране “Модрац”,
- развој туризма, рекреације и спорта на води,
- обезбјеђење биолошког минимума за водоток Спрече, низводно од бране “Модрац”,
- производња електричне енергије на малим хидроелектранама, и
- друге намјене.

Основне карактеристике бране “Модрац” су:

- брана је изграђена од армираног бетона као вишелучна са контрафорима,
- дужина бране је око 200 м,
- висина бране је око 25 м,
- протицаји на брани се контролишу са три темељна испуста максималног капацитета око 53 м³/с и три преливна поља са ски скоком пропусне моћи од 1.000 м³/с (Q1/1000),
- на темељном испусту број 2 инсталирана је хидроелектрана

Основни подаци о протицајима на профилу бране Модрац за период 1957.-2010. године:

- средњи протицај ријеке Спрече износи Q_{гр}=15,967 м³/с са запремином око V=504•10⁶ м³ воде,
- минимални средњи годишњи протицај ријеке Спрече забиљежен је 1990. године и износио је Q_{гр}^{топ}=7,48 м³/с са запремином V=240•10⁶ м³ воде,
- максимални средњи годишњи протицај ријеке Спрече забиљежен је 1970. године и износио је Q_{гр}^{топ}=24,85 м³/с са запремином V=790•10⁶ м³ воде,
- најмањи средњи мјесечни протицај ријеке Спрече забиљежен је у мјесецу јуну 1972. године и износио је Q_{гр}^{мјес}=0,64 м³/с са запремином V=1,66•10⁶ м³ воде,
- највећи средњи мјесечни протицај ријеке Спрече забиљежен је у мјесецу фебруару 1970. године и износио је Q_{гр}^{мјес}=66,31 м³/с са запремином V=161•10⁶ м³ воде,
- за разблажење вода ријеке Спрече прописани биолошки минимум износи 4,7 м³/с,
- за снабдијевање питком водом Тузле обезбјеђује се 330 л/с,
- за индустријске капацитете обезбјеђује се до 2,3 м³/с.

Од осталих карактеристика акумулације, које веома битно утичу на промјену морфометријских карактеристика акумулације и сам квалитет вода акумулације, треба поменути следеће:

- осцилације водостаја акумулације у току једне хидролошке цјелине (1 година) крећу се и до 3 м,
- измјена воде у акумулацији у току једне хидролошке цјелине (1 година) креће се између 5 и 6 пута.

На основу хидрометеоролошких мјерења и података до сада је регистровано и обрађено више поплавних таласа који су се десили од како је формирана акумулација “Модрац”.

У табели број 5. дат је хронолошки приказ регистрованих поплавних валова.

Vrijeme pojave poplavnog vala Karakteristike	V	IV	VII	V	VI	III	V/VI
	1965.	1985.	1986.	1987.	2001.	2006.	2010.
Maksimalni nivo H [mm]	201,45	201,09	200,74	201,60	202,12	200,59	201,18
Rekonstr. proticaj Q _{maks} [m ³ /s]	540,00	406,50	272,10	730,00	619,10	306,07	411,11
Q=Q _{pot} +Q _{is} +Q _{pr} [m ³ /s]	263,50	201,10	154,90	331,45	466,36	139,64	252,54
Retenziono dejstvo akumulacije [%]	51,20	50,53	43,07	54,60	24,56	54,38	38,57
Vrijeme trajanja poplavnog vala T [dana]	10,00	6,25	11,20	8,60	10-11	7,5	-
Ukupna prosječna visina pale vode H _{sr} [mm]		81,16	117,57	112,30			92,60

Zapremina pale vode W_{pv} [$m^3 \cdot 10^6$]		95,44	138,26	132,06			110,00
Zapremina otekle vode W_u [$m^3 \cdot 10^6$]	120,00	72,45	91,23	98,97			
Bazni oticaj W_{ba} [$m^3 \cdot 10^6$]		11,88	22,71	7,40			
Direktni oticaj W_{dr} [$m^3 \cdot 10^6$]		60,57	68,52	91,57			77,00
Srednji koeficijent oticanja [μ]		0,635	0,496	0,693			0,70

Табела бр. 5. Приказ регистрованих поплавних валова

Организација и опрењеност структура цивилне заштите за заштиту од поплава

Структуре цивилне заштите и други субјекти у општинама и на нивоу ТК који учествују у заштити и спасавању људи и материјалних добара од дјеловања поплава нису довољно опрењени и оспособљени за ове послове.

Прије свега то се односи за следеће активности које су у надлежности структура цивилне заштите:

- евакуација људи и материјалних добара из угроженог подручја,
- превозење људи и материјалних добара преко ријека, језера и поплавлених подручја,
- извлачење утопљеника и материјалних добара из ријека и језера и
- снабдијевање поплавом угроженог становништва потребним животним намирницама и другим средствима која су неопходна за преживљавање евакуисаног становништва, асанација терена и друго.

На основу досадашњег искуства, може се рећи да се у случају поплава, када се све расположиве људске и материјалне снаге структура цивилне заштите, привредних предузећа, јавних предузећа, јавних служби, општинских и кантоналних органа власти, стављају на располагање ОШЦЗ и КШЦЗ, који воде и координирају све акције заштите и спасавања, успијева заштити становништво и материјална добра, од ове природне несреће, у степену који зависи од интензитета поплава, величине угроженог подручја и времена трајања поплава.

До сада је на подручју ТК у дужем временском периоду забиљежен мали број људских жртава од поплава, а материјалне штете су биле великих размјера.

Већина ОСЦЗ не располажу са моторним возилима за обилазак терена, за вријеме поплава, а такођер, је лоша опрењеност средствима везе, што је велики проблем у комуникацији са МЗ и повјереницима цивилне заштите. Још увијек ООЦ ЦЗ као ни КОЦ ЦЗ нису опрењени одговарајућим МТС-ом, и другом опремом, док се попуњавање људством ООЦ ЦЗ и КОЦ ЦЗ и њихова оспособљеност за ове послове, како је то предвиђено Федералним законом о заштити и спасавању мора континуирано побољшавати.

У свим општинама постоје одговарајући планови за евакуацију становништва у случају већих поплава као и спискови са евиденцијом превозних средстава у власништву правних и физичких лица на подручју општине, која би била мобилисана за потребе евакуације људи и најужнијих материјалних добара.

Структуре цивилне заштите учествују, такођер, и у пословима асанације терена након поплава, а специјализоване јединице цивилне заштите у општинама за те намјене нису адекватно опрењене за ове послове.

За послове дезинфекције и дератизације редовно се ангажују одговарајуће хигијенско-епидемиолошке службе (у даљем тексту: ХЕС) Домова здравља, општинске хигијеничарске службе као и општинске ветеринарске службе, које су у појединим општинама

ТК недовољно опрењене за ове послове.

ОСЦЗ, ОШЦЗ, штабови цивилне заштите и повјереници цивилне заштите у МЗ, као и КУЦЗ, учествују у пословима снимања стања на терену након поплава, а такођер пружају неопходну помоћ у раду Општинским комисијама за процјену причињених штета услед поплава.

Доношењем Уредбе о јединственој методологији за процјену штета од природних и других несрећа у потпуности је уређена проблематика процјене штета од природних и других несрећа.

У случају када се догоде поплаве, нарочито великих размјера, проблем представља чињеница да су структуре цивилне заштите у општинама и на нивоу ТК принуђене да се баве и пословима непосредне одбране од поплава, што није у надлежности структура цивилне заштите.

Ови послови су регулисани Уредбом о врстама и садржају планова заштите од штетног дјеловања вода („Службене новине ФБиХ” број: 26/09), у којој су наведени субјекти, у општинама и на нивоу кантона и Федерације, и њихове обавезе на пословима непосредне одбране од поплава.

3.3.1.2. Потрес

На подручју ТК у дужем временском периоду, није се десио потрес јачег интензитета који би могао причинити веће материјалне штете и изазвати људске жртве, тако да је тешко прецизно и свеобухватно оцијенити степен оспособљености и опрењености структура цивилне заштите и других надлежних правних субјеката у општинама и на нивоу ТК за заштиту и спасавање од ове природне несреће. Имајући у виду да су структуре цивилне заштите у ТК лоше опрењене и најосновнијим МТС-а и опремом, може се рећи да је степен заштите и спасавања од ове природне несреће, која може изазвати велика разарања материјалних добара и знатне људске жртве, на ниском нивоу.

У оквиру структура цивилне заштите у ТК не постоје специјализоване јединице за спасавање из рушевина, али у рудницама угља постоје добро организоване, опрењене и оспособљене јединице за спасавање (чете за спасавање), које се могу користити за спасавање из рушевина, у случају потреса. У општинама и на нивоу ТК постоје, у одговарајућим здравственим институцијама, добро организоване, опрењене и оспособљене службе за пружање правремене и квалитетне медицинске помоћи настрадалим. Такођер, постоје и одговарајући здравствени капацитети (домови здравља и болнице) у општинама и у Универзитетском клиничком центру Тузла, за медицинско збрињавање настрадалих лица.

Имајући у виду степен урбанизације ТК, спратност зграда и карактер заступљене технологије у индустрији ТК (хемијска индустрија, рударство, енергетика) као и сазнања о непоштивању „асеизмичке” изградње грађевинских објеката, може се рећи да је ТК прилично

сеизмички угрожено подручје.

Степен заштите и могућности спасавања људи и материјалних добара од дјеловања потреса највише зависи од интензитета и удаљености епицентра потреса од подручја ТК, као и од статичких карактеристика грађевинских објеката, односно њихове отпорности на сеизмичку активност, али се ипак може рећи да постоје основни предуслови за спасавање настрадалих из рушевина, у првој фази спасавања, као и врло добри услови за медицинско збрињавање настрадалих лица.

3.3.1.3. Високи снијег и сњежни наноси

Обилне сњежне падавине, високи сњежни покривач и високи сњежни наноси изазивају бројне проблеме у свакодневном животу и раду. Долази до прекида у цестовном саобраћају, проблема у одвијању саобраћаја у градовима, приградским и сеоским насељима, те угрожавања нормалног одвијања живота и рада што се огледа у отежаном снабдијевању становништва животним намирницама, отежаном приступу школским, здравственим, пословним, привредним и разним јавним објектима.

У таквим ситуацијама често долази до кварова на електричним, телефонским, водоводним и другим инфраструктурним објектима, што доводи до честих прекида у снабдијевању стамбених и других објеката електричном енергијом, водом као и до прекида телефонских веза. При томе настају и знатне материјалне штете. Врло често долази и до краћег прекида у раду школа и других образовних институција, привредних предузећа и других институција.

У најтежим ситуацијама, као што је било у зиму 1999./2000. године и 2012. године, када је свих 13 општина ТК било захваћено овом природном несрећом високог интензитета и када је било проглашено стање природне несреће на подручју ТК, активирани су све расположиве снаге и МТС-а структура цивилне заштите, привредних друштава, општинских служби, кантонских органа управе, јавних служби, здравствених и других институција од значаја за заштиту и спасавање и других субјеката, ради предузимања оперативних мјера у заштити и спасавању људи и материјалних добара од ове природне несреће.

У свим општинама ТК организује се зимско одржавање локалних и других некатегорисаних путева у надлежности општине, као и градских улица, у складу са одговарајућим плановима и програмима.

Дирекција ТК за путеве организује зимско одржавање свих регионалних, а Дирекција цеста ФБиХ организује зимско одржавање магистралних путева, на подручју ТК. Фирме којима се повјеравају послови зимског одржавања путева, располажу одговарајућом механизацијом, обученим људством и посипним материјалом.

У условима уобичајених сњежних падавина за ово подручје, зимско одржавање свих наведених путева обавља се на релативно задовољавајући начин у већини општина ТК, тако да је одржавана проходност путева, уз уобичајене проблеме у почетној фази обилнијих сњежних падавина, на готово свим путевима.

Из досадашње праксе може се рећи да је степен заштите и спасавања од ове природне несреће на подручју ТК релативно задовољавајући у случају сњежних падавина слабог до средњег интензитета. У случају обилнијих и дуготрајнијих сњежних падавина долази до врло озбиљних проблема и поремећаја у одвијању нормалног живота и рада.

3.3.1.4. Клизање и одроњавање земљишта

Предузимању превентивних мјера, у циљу спречавања активирања клизишта, односно санације клизишта, у највећем броју општина не поклања се довољна пажња, што се може објаснити ниским степеном одговорности према опасности коју представљају клизишта, као и недостатком финансијских средстава за предузимање превентивних мјера, а посебно за санацију клизишта, за шта су потребна велика финансијска средства. За стручну и потпуну санацију великог броја клизишта неопходно је урадити сва прописана истраживања (геолошка, инжењерско-геолошка и геомеханичка) која су врло скупа, тако да се већина клизишта санира без наведених стручних истраживања.

У случају активирања клизишта представници ОСЦЗ снимају стање на терену и предузимају све предвиђене мјере заштите и спасавања из надлежности цивилне заштите. У најтежим случајевима угрожавања материјалних добара уводе се стална осматрања и праћење кретања клизишта, а у случају када се оцјени да су, угрожени људски животи, због великих општења на стамбеним објектима, ОСЦЗ издаје писмени налог о евакуацији људи из општењених стамбених објеката и у сарадњи са надлежном општинском службом обезбјеђује се привремени смјештај и збрињавање евакуисаних лица.

Имајући у виду релативно неповољне геолошке карактеристике земљишта на подручју ТК, те велики број клизишта, нарочито на подручју општина Тузла, Грачаница, Градачац, Лукавац, Сапна, Сребреник, Кладањ и Калесија, као и чињеницу да су клизиштима угрожене урбане зоне градова и велих насеља, а да се од стране надлежних субјеката не предузимају адекватне превентивне и оперативне мјере, може се констатовати да је степен заштите људи и материјалних добара од дјеловања клизишта на релативно ниском нивоу.

Велики проблем представља чињеница да се у општинама врло мало ради на предузимању превентивних мјера у циљу спречавања настанка клизишта (изградња система на прихват и одвођење оборинских, подземних и отпадних вода, изградња канализационих и водоводних инсталација у складу са техничким прописима и друго). Ни у једној општини на подручју ТК до сада нису устројени катастри клизишта који би требали бити урађени у складу са одговарајућом методологијом која задовољава све битне стручне критерије из ове области.

3.3.1.5. Здравствена заштита (епидемије заразних болести и други видови здравствене заштите)

Примарна здравствена заштита организована је на свих 13 општина ТК за потребе 499.221 становника. Регистровано је укупно 201 пункт са 313 ординација, 368 радних тимова, 360 љекара, 7 дипломираних здравствених техничара високе стручне спреме, 37 здравствених техничара више стручне спреме, 594 здравствена техничара средње стручне спреме и 4 здравствена сарадника изузимајући стоматолошку, гинеколошку и хигијенско епидемиолошку дјелатност.

У 2011. години једном пункту примарне здравствене заштите гравитирало је просјечно 2.484 становника. На једну ординацију просјечно је долазило 1.595 становника, а радни тим примарне здравствене заштите оптерећен је са 1.357 становника. На једног доктора просјечно је долазило 1.418 становника.

Гинеколошка здравствена заштита је организована на свим општинама, на 13 пунктова, 31 ординацијом и 24 радна тима.

Стоматолошка здравствена заштита се у 2011. години обављала у оквиру јавних установа на свим општинама ТК и то на 32 пункта са 61 стоматолошком столицом и 59 радних тимова. У стоматолошкој здравственој заштити било је ангажовано 59 доктора стоматологије од којих је 10 специјалиста, 24 зубна техничара, 55 зубних асистената и 2 рентген техничара.

Консултативно специјалистичка дјелатност на подручју ТК изводи се у Универзитетско клиничком центру (у даљем тексту: УКЦ) Тузла, Општој болници Грачаница и свим домовима здравља ТК.

У УКЦ Тузла регистровано је 34 пункта и 108 ординација које обављају консултативно специјалистичку дјелатност.

У Општој болници Грачаница регистровано је 8 пунктова и 9 ординација који обављају консултативно специјалистичку дјелатност.

У домовима здравља на подручју ТК који обављају консултативно специјалистичку дјелатност регистрован је 91 пункт и 108 ординација.

Службе за медицинску рехабилитацију на подручју ТК у току 2011. године радиле су на 13 пунктова и уз ангажман 10 љекара, 9 виших здравствених техничара, 1 здравственим сарадником и 51 здравственим техничарем средње стручне спреме.

Службе за плућне болести и туберкулозу на подручју ТК, у току 2011. године су радиле на 12 пунктова, 14 ординација и уз ангажман 11 љекара и 16 здравствених техничара.

Лабораторијска дјелатност је у 2011. години обављана на 8 болничких и 34 ванболничка лабораторијска пункта. У болничким лабораторијама било је ангажовано 11 доктора медицине специјалиста, 5 доктора медицине, 7 магистара фармације специјалиста, 5 здравствених сарадника високе стручне спреме, 11 здравствених техничара са вишом и 61 здравствени техничар са средњом стручном спремом. У ванболничким лабораторијама било је ангажовано 8 доктора медицине специјалиста, 3 доктора медицине, 2 магистара фармације, 2 здравствена сарадника, а поред њих још 11 здравствених техничара са вишом и 90 здравствених техничара са средњом стручном спремом.

Службе за трансфузију крви 2011. године радиле су на 2 пункта и 4 ординације и уз ангажман 9 љекара, 4 виша здравствена техничара и 22 здравствена техничара средње стручне спреме.

Укупан број постеља који поседује УКЦ Тузла у 2011. години је 1.342. Просјечна дужина лијечења у УКЦ Тузла је 7,16 дана, а просјечна заузетост постелног фонда је износила 65,93%. Остале болнице, бање и стационари на подручју ТК располагали су са 267 постеља. Просјечна заузетост постелног фонда је 54,39 %, а просјечна дужина лијечења 9,55 дана.

У Центру за физиофизиологију и рехабилитацију "Бања Илића" Градачац регистровано је 150 постеља које опслужују 4 љекара специјалисте, 4 здравствена техничара са вишом и 21 здравствени техничар са средњом стручном спремом.

На подручју ТК успостављен је систем за праћење квалитета ваздуха, којим се врши аутоматски мониторинг квалитета ваздуха, а који обухваћа пет фиксних имисионих станица на подручју општине Тузла (Сквер, БКЦ, Букиње, Бектићи и Церик) и једну мобилну имисиону станицу, које су опремљене са мјерним уређајима за мјерење концентрација основних показатеља квалитета ваздуха (сумпордиоксид,

азотдиоксид, угљенмоноксид и суспендоване честице). Континуирана мјерења се, за сада, врше само у Тузли. Посебан проблем представља неконтролисани развој саобраћаја, повећање броја ложишта, док је емисија индустријских загађивача још увијек знатно мања него у пријератном периоду.

Медицинске установе су, већином, адекватно опремљене компјутерском опремом и програмима, постоји могућност за пуну примјену информацијских технологија у здравству.

Хигијенско-еколошки фактори који могу значајно утицати на здравствено стање становништва и који се прате на подручју ТК су:

- водоснабдијевање, диспозиција отпада и контрола хигијенске исправности воде за пиће и животних намирница

- поремећаји узрковани природним и другим несрећама значајно се реперкутују на наведеним хигијенско-еколошким факторима, што може имати значајне посљедице на погоршање хигијенско-епидемиолошке ситуације и појаву заразних болести.

Хигијенско-санитарно стање водоснабдијевања на подручју ТК није задовољавајуће. На подручју ТК постоји 12 водовода централног типа као и велики број локалних водовода и других локалних објеката за водоснабдијевање (жопани и цјевни бунари, те каптирани и некаптирани извори).

Градски водоводи су углавном старијег датума изградње, са великим процентом дотрајалости разводне мреже који се креће од 15% до 100%. Већина локалних и индивидуалних водних објеката нису под одговарајућом хигијенско-санитарном контролом. Вода се, нарочито у локалним водним објектима, углавном не дезинфикује и не контролише лабораторијски. Централни-градски водоводи у свим општинама на подручју ТК су релативно дотрајали, а губици воде у њиховој мрежи се крећу од 30% до 70%.

Централни начин уклањања отпадних вода (канализацијска мрежа) постоји у 11 општина ТК (осим у општинама Добој Исток и Теочак). Општине Добој Исток и Теочак користе друге начине уклањања отпадних вода. Дотрајалост канализационе мреже се креће од 15 до 20% у Живиницама, Тузли, Бановићима и Сребренику до 100% у Челићу. Пречишћавање отпадних вода се врши у Сребренику, Градачацу, Тузли и Живиницама (примарни третман). Септичке јаме, које су у употреби, у највећем броју случајева не задовољавају основне хигијенске мјере.

Чврсте отпадне материје на подручју ТК, углавном се депонују на градским депонијама, којих има 11 на подручју ТК. Општине Добој Исток и Сапна користе депоније других општина док општина Теочак нема никакво валидно рјешење за депоновање чврстог отпада.

Лабораторијске анализе воде и животних намирница обављају се у лабораторијама у Лукавцу, Сребренику, у Заводу за јавно здравство ТК и у УКЦ Тузла.

Хигијенско-епидемиолошка ситуација на подручју ТК, према подацима Завода за јавно здравство, за 2011. годину, регистровано је обољелих од заразних и паразитарних болести 3.161 лица, а стопа оболијевања је износила 6,33/1000 становника.

Треба напоменути да је у области здравства неопходно континуирано проводити одговарајуће акције едукације становништва како би се код становништва на виши ниво подигла свијест и конкретна брига о потреби предузимања превентивних мјера у заштити

од заразних болести.

Ове активности имају посебан значај на сеоским подручјима, нарочито у вези с предузимањем свих превентивних и оперативних мјера код коришћења воде за пиће и хигијенске потребе становништва из локалних водних објеката, како би се обезбиједили услови за коришћење хигијенски исправне воде за наведене намјене.

Адекватне активности је такођер потребно водити и у вези с коришћењем намирница биљног и животињског поријекла, како би се обезбиједило коришћење наведених намирница у хигијенско исправном стању. У овој области је од посебне важности континуирано и ефикасно дјеловање општинских и кантоналних инспекцијских органа, у спровођењу законских прописа у овој области, како би се обезбиједило да се у промет пуштају само хигијенски исправне животне намирнице.

Здравствени систем на подручју ТК је добро организован, посједује ресурсе кадрова, простора и опреме тако да може одговорити повећаним потребама у случајевима природних и других несрећа мањих размјера, уз додатни напор менаџмента здравствених установа и здравствених радника, уз средства подршке у специфичним потребама (лијекови, санитарски материјал, дезинфекциона средства, гориво и др.) минималне активности координације од стране Министарства здравства.

У случајевима природних несрећа већих размјера, спрам природе несреће, величине разорног дејства и броја погинулих, повријеђених или обољелих лица, кризни штаб који се формира у Министарству здравства утврдио је потребе у капацитету здравствене заштите, начин организовања и пружања здравствене заштите, начин рада и радно вријеме здравствених радника у специфичним условима организовања здравствене заштите, промјене услова рада у појединим здравственим установама, укључење приватне праксе у пружање здравствене заштите и спречавање и сузбијање заразних болести као и обезбјеђење финансирања специфичних потреба (опрема, транспортна средства, лијекови, санитарски материјал, дезинфекциона средства, гориво и др.)

3.3.1.6. Епизоотије заразних болести

Када се ради о епизоотијама заразних болести треба рећи да је стање заштите стоке од заразних болести, као и стање заштите људи од зооноза, односно заразних болести домаћих и дивљих животиња које се директним или индиректним путем преносе на људе, на незадовољавајућем нивоу, због чињенице да надлежни општински и кантонални инспекцијски и други органи не проводе редовне, законски прописане, дијагностичке процедуре у овој области. Додатну опасност представља и тврдокорност узрочника, као и многобројни и различити путеви ширења ових заразних болести.

3.3.1.7. Каламитети биљних болести и штеточина

На подручју ТК присутни су многи проблеми у заштити здравља биљака, како оних који се узгајају на отвореном тако и у заштићеном простору. Штете које причињавају наметници су у виду смањења приноса и погоршања квалитета производа.

Такође је познато да тзв. микотоксини (метаболити паразитских и сапрофитних гљива који настају у биљним производима) код људи и животиња изазивају

разне токсичне појаве, односно обољења позната под именом микотоксикозе. Процењује се да на подручју ТК штете које причињавају узрочници биљних болести, штетници и корови износе 30-40%.

У појединим годинама штете су у појединим производњама и веће, као што је било 1995. године услед напада пламењаче кромпира штете су износиле око 60%, 2004. године *Monialaxa* на шљиви уништила је око 70% цвјетова, *Venturia spp.* - чађава краставост, врло често причињава велике штете јабукама и крушкама, шарка шљиве редовно знатно умањује род.

Да би се сачувало здравље биљака и тиме смањиле штете, произвођачи су дужни да примјењују одговарајуће мјере заштите, чији је циљ постизање високих приноса и квалитета пољопривредних производа. Низак ниво технологије и технике, посебно низак ниво знања произвођача у чему заштита биља има значајно мјесто, главни су разлог ниских приноса најзаступљенијих култура по јединици површине.

Пољопривредни завод Тузла, са службом за заштиту биља, прати појаву биљних болести, штеточина и корова и најдиректније се укључује у пружање помоћи произвођачима.

Упутство о вршењу извјештајних и прогнозних послова у заштити здравља биља ("Сл. новине ФБиХ", број: 78/10) је прописало да се проблематиком појављивања биљних болести и штеточина на подручју кантона бави се Кантонална извјештајно-прогнозна служба (у даљем тексту: ИПС), која је дио Регионалне ИПС ФБиХ Сарајево, односно Централне ИПС БиХ. Такође су дефинисане методе и прегледи ради посматрања, прикупљања и евидентирања података о условима вањске средине, те о присуству, појави, стању, кретању, распрострањености, бројности штетних организама.

Обављање извјештајно-прогнозних послова заснива се на прикупљању података следећим начинима:

1. Постављањем феромонских клопки уз редовити преглед и евидентирање штетника;
2. Прикупљање података с ЦДА уређаја и ASISSI уређаја за мониторинг штетника;
3. Редовним обиласцима терена и визуалном оцјеном здравственог стања пољопривредних насада;
4. Остали начини дјеловања извјештајно-прогнозне службе.

Редовним праћењем штетних инсеката утврђује се њихова присутност, бројност и динамика популације (почетак, врхунац и крај појаве штетника) јер само потпуним познавањем стања у насаду могу се спријечити изненадне штете или непотребна третирања гледано кроз утрошак средстава за заштиту биља (фитофармацеутских средстава-ФФС).

Биљна производња, на подручју ТК, угрожена је од великог броја наметника. У циљу њиховог сузбијања користе се бројна фитофармацеутска средства. Корисници тих средстава приликом примјене морају знати заштитити себе, своје имање, животну средину и обезбиједити сигурнију будућност и одрживу пољопривреду својој дјечи.

Да би се ово постигло неопходно је стално стручно усавршавање корисника тих средстава, редовна сарадња са стручним службама у пољопривреди и поштивање низа обавеза.

У наредним годинама очекује се значајнија појава новог штетника на нашим просторима кукурузне златице (*Diabrotica v. virgifera*).

Имаго ове штеточине општеује лист и свилу кукуруза, а ларве корјенов систем, што доводи до великих штета.

Произвођачи ове културе ће бити информисани о штеточини и начину смањивања штета. Кад се гиче закоровљености кукуруза, опасност за ову културу представљају, поред осталих корова, посебно корови *Ambrosiaartemisifolia*.

Полен амброзије изазива алергију код 10% људи. Алергијска реакција се првенствено јавља на горњим дисајним путевима. Отежано дисање и појачана секреција су основни облици алергије која може у неким ситуацијама прећи и у астматичне нападе.

Од осталих коровских врста ту су још у кукурузу значајни *Xanthiumstrumariorum* и *Abutilontheoplasti* и *Helianthus tuberosum*. Изналажење најповољнијих хербицидних варијанти и помагање произвођачима представљаће велики дио активности Пољопривредног завода.

Високе температуре и сушна љета допринијели су да се појаве до сада непознате штеточине које нападају пољопривредне усјеве (*Tuta absoluta*) - која спада у лептире.

Домаћи назив би могао бити парадајзов мољцац (слично мољцу кромпира и репином мољцу из исте фамилије). Нападнути плодови у које се инсект убушује нису за комерцијални пласман.

Штете од већ регистрованих инсеката из године у годину све су веће. Сушно љето је погодновало и пренамножавању и већим штетама од инсеката. Више температуре убрзавају развој инсеката. Резултат тога је календарско помјерање појаве одређених штеточина као и периода када ти штетни организми праве највеће штете на усјевима. Нарочите штете 2012. године проузроковали су репин мољцац, репина коренова уш, кукурузни пламенац, памукова совица и разне врсте бухача, трипса и гриња. То су све организми који за свој развој захтијевају сухо и топло вријеме.

Због наведеног, неопходно је да се пољопривредници консултују са стручњацима Пољопривредног завода о времену хемијског третирања усјева, о препаратима и њиховој количини.

Може се констатовати да је на подручју ТК стање заштите биља од разних врста штетника релативно задовољавајуће, мада се морају уложити додатни напори с обзиром на промјене климе, али и увођење нових законских прописа. То значи пуно више теренског рада и контаката са пољопривредницима на мјестима производње, увођење додатне опреме за прогнозирање појаве штетника, сигнализирање момента третирања, додатне едукације о самим штетницима али и начинима сузбијања, те развијање навике пољопривредника да се Пољопривредном заводу чешће обраћају као савјетодавној установи.

3.3.1.8. Остале природне несреће

Природне несреће као што су: високе температуре ваздуха, суша, пролом облака, олујни вјетар, град, мраз и хладноћа представљају мању опасност за угрожавање безбједности људи и материјалних добара, на подручју ТК, у односу на остале природне несреће.

По свом карактеру и посљедицама које њиховим дјеловањем могу настати, ове природне несреће, са аспекта заштите и спасавања људи и материјалних добара, не постављају, пред структуре цивилне заштите и друге субјекте, задатке који се не би могли ефикасно и благовремено реализовати, тако да се може оцијенити да је степен заштите и спасавања, људи и материјалних добара, од ових природних несрећа на задовољавајућем нивоу.

3.3.2. Техничко технолошке несреће

3.3.2.1. Експанзија и експлозија гасова и опасних материја

У свим правним субјектима који се баве производњом, складиштењем, транспортом и манипулацијама са опасним гасовима и другим опасним материјама предузимају се све законом прописане мјере и активности у циљу спречавања настанка експлозивних ситуација, тако да се може оцијенити да је степен заштите и спасавања у овој области на задовољавајућем нивоу, о чему говори и чињеница да у дужем временском периоду на подручју ТК није било експлозивних ситуација са наведеним материјама.

3.3.3. Друге несреће

3.3.3.1. Пожари

Велики шумски пожари

Шумски пожари већих размјера представљају велику опасност за материјална добра, а у екстремним ситуацијама и за људе. У случају шумских пожара већих размјера, нарочито на теренима који су контаминирани НУС-ом и МЕС-ом, у мањим и сиромашнијим општинама, степен заштите је низак, јер су расположива материјално-техничка средства и људство оспособљено и опремљено за гашење пожара ових размјера недовољни.

На нивоу ФБиХ су усвојене одговарајуће стандардне оперативне процедуре за употребу хеликоптера Војске ФБиХ за гашење шумских пожара.

На подручју ТК је формирано ЈП "Шуме ТК" Д.Д. Кладањ које газдује шумама на подручју ТК, (укупна површина под шумама 71.960 ха, од чега је 9.846 ха минирано или 13,7%), а у свом саставу има 4 шумска газдинства (ШГ): "Коњух" Кладањ, "Спречко" Живинице, "Мајевичко" Сребреник и "Власеничко" Кладањ.

Најбитнији параметри који утичу на угроженост шума и објеката од пожара су:

1. Вегетација (заступљеност врсте дрвећа),
2. Антропогени фактори (ризик од човјека),
3. Клима,
4. Подлога (матични супстрат и тип земљишта),
5. Орографија и
6. Уређеност шума (хигијена шума).

Према стручној процјени у ЈП "Шуме ТК" Д.Д. Кладањ, која је урађена методом процјене утицаја најбитнијих параметара на избијање шумских пожара, може се закључити да је у сва 4 шумска газдинства на подручју ТК угроженост од шумских пожара велика.

У Плану заштите од пожара који се сваке године доноси у ЈП "Шуме ТК", детаљно је разрађена тематика угрожености шума од пожара, по степену угрожености, са прегледним картама, на којима су удртани: противпожарни просјецци, путеви, шумске цесте, жељезничке пруге, природне препреке (водене површине и голети), мјеста осматрачко-дојавних мјеста, са зонама осматрања, каптаже за ватрогасна возила и пумпе, мјеста за смјештај средстава и опреме за гашење пожара и друго.

Највећу опасност представљају пожари у боровој и јеловој шумини као и у другим зимзеленим шумама, а мање су посљедице ширења пожара у листопадним шумама (храст, буква, бреза и слично).

Најопасније су букове шуме. Младе састојине обрасле травом и шумске културе на простору гдје владају неповољни климатски услови са аспекта опасности од пожара, увијек су угрожене од пожара.

Опасност од пожара настаје у вријеме када превладавају суви прољетни вјетрови, као и у љетном периоду, са високим дневним и ноћним температурама ваздуха.

Пожар може у потпуности уништити шуму, заједно са животињама и микроорганизмима у површинском слоју земљишта, а штете су непроцењиве, те је неопходно предузимати све расположиве мјере како би се пожари правовремено предуприједили.

Ширење пожара зависи од густине шуме, влажнине земљишта и ваздуха, рељефа земљишта, величине и мјеста противпожарних просјека, величине пропланака, ширине ријека, путева и слично.

Пожари у шуми и шумским објектима представљају много већу опасност дању, када је ваздух сух, него у вечерњим сатима и ноћу, када се повећава влажност ваздуха.

Посебно су угрожене шумске културе уз путне комуникације и у близини насеља.

Сви грађевински објекти у ЈП "Шуме ТК" д.д. Кладањ су дјелимично или веома угрожени од пожара обзиром да се ради о објектима који су грађени од дрвета (објекти за смјештај радника, опреме и алата, приручна складишта горива и мазива, штале за смјештај коња), те зидани објекти и магацини чије су кровне конструкције од дрвета (старе зграде), а које су оптерећене старим електроинсталацијама.

Посебно треба истаћи да потенцијалну опасност представљају сијена за исхрану коња која су смјештена недалеко од шуме.

Складиште експлозива за потребе предузећа, смјештено је на локалитету "Будим поток" Кладањ.

На основу изложених показатеља долази се до закључка да у сва четири шумска газдинства постоји велика угроженост од пожара. Нарочито су угрожене четинарске шуме, а на првом мјесту налазе се шуме бијелог и црног бора, културе четинара и друго.

Посебно треба нагласити да су угрожена излетништа, и то: у ШП "Спречко" Живинице: Сушка ријека - Суха, Клапића ријека - Пољице, Сватовац (ријека Угар и Стројна), Кривача (ријека Кривача и пут Зеленбој), Ораховица (Стројна, Вуков поток и Ораховичка ријека), Кисељак (Језеро Модрац и Бокавићко брдо), Злача - Мачковац, Ријека Кривача - Велика Злача и Оскова. ШП "Коњух" Кладањ: Мушка вода, Паучка лука, ловачка кућа на локалитету Гучина и Хадијска раван. ШП "Мајевичко" Сребреник: Шехитлуци (излетништа), Окресаница (излетништа), Висори и Рашљанска ријека.

Имајући у виду опасности од великих шумских пожара може се рећи да је неопходно предузимати адекватније превентивне мјере противпожарне заштите у предузећима која газдују шумама. Ова предузећа треба, такођер, боље опремити и оспособити за гашење шумских пожара, посебно пожара већих размјера.

Пожари на стамбеним, пословним, индустријским и другим објектима

Степен заштите од пожара на стамбеним и пословним објектима, у већим општинама је релативно задовољавајућа са аспекта опремљености и оспособљености ватрогасних јединица за гашење пожара, а у мањим и сиромашнијим општинама степен заштите од ових пожара је незадовољавајући прије свега због неодговарајуће организованости, односно опремљености и оспособљености за гашење ових пожара.

Превентивне мјере противпожарне заштите спроводе се врло лоше и непотпуно, што је посебно видљиво кроз опремљеност стамбених, пословних и других објеката средствима за гашење почетних пожара. Такођер, у врло лошем стању је и хидрантска мрежа на подручју свих општина.

У већини општина ТК нису створени одговарајући услови за ефикасно дјеловање ватрогасних јединица. Повољна је околност да релативно добро опремљене ватрогасне јединице постоје у општинама у којима су опасности од настајања великих и катастрофалних пожара највеће.

Посебно је важно да општина Тузла, која има најсложенију ситуацију када је у питању пожарна опасност (високи грађевински објекти, дворане, болнице, хотели, административне зграде и слично) има оформљену врло снажну и ефикасну професионалну ватрогасну јединицу која је релативно добро опремљена материјално-техничким средствима и опремом, а располаже и добро обученим и оспособљеним ватрогасцима.

Квалитет ватрогасне јединице Тузла је и добра диспозиција њених јединица и оптимална организација. Захваљујући томе постигнута је значајна брзина у интервенцијама, односно у доласку до запаљених објеката, што омогућава да се почетни или мали пожари брзо угасе и тако спријечи њихово прерастање у велике или катастрофалне пожаре.

Ватрогасна јединица Тузла тренутно располаже са 15 возила намијењених за гашење пожара свих врста, од чега су 2 возила за спасавање људи и имовине. Просјечна старост ватрогасних возила износи 24,7 година, што је знатно изнад европског стандарда за замјену ватрогасних возила који износи 17 година. Само три ватрогасна возила ватрогасне јединице Тузла су испод наведене страосне границе. Већина возила која посједују тузлански ватрогасци престала се производити прије више од 10 година, тако да набавка резервних дијелова за ватрогасна возила представља проблем.

Тузланска ватрогасна јединица располаже са педесетметарским ауто љествима (једине на подручју ТК) за гашење и спасавање код пожара на високим објектима, као и са ауто зглобном платформом висине 18 м.

Остале ватрогасне јединице на подручју ТК (Бановићи, Калесија, Кладањ, Лукавац, Грачаница, Сребреник) осим што су формацијски врло мале, суочене су са великим проблемима у одржавају врло застарјеле технике и опреме за гашење пожара. Ове јединице нису опремљене за гашење великих пожара али је њихова велика улога у томе што су на првој линији одбране од пожара, код гашења мањих пожара и спречавања да се они претворе у велике пожаре.

Ватрогасне јединице са подручја ТК способне су да се, здруженим дјеловањем, боре против великих и катастрофалних пожара на стамбеним, пословним, индустријским и другим објектима, при чему највећи проблем представља врло застарјела опрема која може у тешким пожарним условима да закаже.

3.3.3.2. Рушење брана на хидроакмулацијама (ХА) и прелијевање воде преко брана на ХА

Свим ХА и бранама на ХА, на подручју ТК, управља се у складу са одговарајућим прописима за рад таквих објеката, посебно у случају појаве великих вода, тако да је могућност настанка експлозивних ситуација сведена на минимум.

ХА "Модрац" управља ЈП "Спреча", Тузла, ХА "Снијежница", Теочак управља Електропривреда ФБиХ, а ХА Видара и Хазна, на подручју општине Градачац, управља општина Градачац.

ХА "Модрац" има највећи утицај на стање водостаја ријеке Спрече низводно од ХА у случају појаве великих вода.

Управљање браном ХА "Модрац" врши се у складу са:

- Планом погона бране "Модрац", којег доноси ЈП "Спреча", а на који се даје водопривредна сагласност;

- Правилником о начину и поступцима за осматрање и евидентирање података, руковање опремом и контролом рада за објекат бране "Модрац";

- Водопривредном дозволом за објекат бране и ХА "Модрац" коју издаје Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде и ТК.

Назначеним актима прописани су сви услови за безбједно управљање објектом бране ХА "Модрац", а посебно за:

- Контролу стабилности самог објекта бране;
- Одржавање нивоа воде у ХА и
- Режим испуштања воде из ХА.

Контрола стабилности објекта бране врши се редовно два пута годишње, путем геодетског осматрања понашања околног терена, лукова и контрафора. На контрафорима бране врши се свакодневно осматрање помјерања на специјално уграђеним висковима.

Одржавање нивоа ХА утврђено је планом погона бране "Модрац". Утврђен је минимални радни ниво од 195,00 м.н.м., при којем је још могуће вршити снабдијевање потрошача водом. На почетку сушног периода (јун-новембар) потребно је, ако то хидролошке прилике дозвољавају, постићи и одржавати ниво ХА на коти 199,50 м.н.м.

Режим испуштања воде из ХА директно је везан за одржавање нивоа ХА. Због тога је у прољеће, када су природни протоци већи и испуштање воде веће, а у лјетном периоду испушта се само биолошки минимум који је прописан водопривредном дозволом и износи 4,7 м³/с.

У случају потребе за спуштањем нивоа ХА на безбједносни коту од 196,50 м.н.м. пражњење се одвија кроз темељне испусте на брани, које траје 59 дана.

Пракса говори да се поплавни валови, на овом подручју, јављају углавном у лјетном периоду, када је ХА припремљена за јесењи-сушни период, односно када се ниво воде у ХА налази око коте 199,50 м.н.м. Појавом водног вала ХА се пуни до коте 200 м.н.м., када почиње прелјевање преко прелјева.

Водни вал је редовно већи од капацитета темељних испуста, па је и регулација ограничена на њихову пропусну моћ од 75 м³/с. Разлика дотицаја се прелјева преко прелјева. Преливи не могу прихватити сву количину воде која дотиче, при истом нивоу, па висина воде у ХА расте до неког нивоа када се изједначе количине које дотичу и количине које се испуштају и прелјевају. Издизање нивоа воде на преливу повећава запремину ХА, што практично значи да ХА смањује величину поплавног вала низводно од бране.

Имајући у виду сврху изградње бране и ХА "Модрац" а то је снабдијевање индустријских капацитета технолошком водом, јасно је да се корисна запремина ХА, која износи 54 x 10⁶ m³, не може користити за смањење поплавних валова, а да се не угрози основна намјена за коју је изграђена ХА, нарочито због тога што се поплавни водни валови јављају у периоду када би ХА требала бити пуна.

Неки до сада забиљежени поплавни валови имали су запремину од 69 x 10⁶ m³ до 144 x 10⁶ m³ што говори да се за расплињавање врхова водног вала може користити само запремина која се формира издизањем нивоа ХА на прелјевима изнад коте 200 м.н.м., а та запремина, за ниво на преливима од 2 m, односно за коту 202 м.н.м. износи 35 x 10⁶ m³, што значи да се за ту запремину смањи запремина водног вала низводно од бране ХА.

Из овога је јасно да ХА "Модрац" позитивно утиче на смањење поплава низводно од ХА. На поплаве које се јављају знатно утичу и водни валови који се јављају на притокама ријеке Спрече низводно од ХА "Модрац". ХА и брана "Модрац" је у функцији преко 40 година без икаквих проблема у њеном погону: У протеклом периоду МВП "Спреча" је предузелo низ мјера за безбједно функционисање бране:

- Извршено је моделско испитивање рушења бране;
- Извршено је обиљежавање поплавног вала низводно од бране;

- Извршено је испитивање бране на потрес;

- Извршена је санација дијела пукотина на луковима бране и самих сводова;

- Свакодневно се врше хидрометеоролошка осматрања на властитој хидрометеоролошкој станици;

- Редовно се врши, два пута годишње, оскултација бране;

- Свакодневно се врши читавање вискова на контрафорима бране;

- Редовно се врши текуће и инвестиционо одржавање објекта и бране;

- Свакодневно се прати ниво ХА и протицаји;

- Свакодневно се води дневник у кога се уписују осматрени подаци и све промјене на брани;

- Редовно се прибављају водопривредне дозволе за рад бране.

У случају прелијевања воде преко брана на ХА, предузимају се одговарајуће превентивне и оперативне мјере на заштити људи и материјалних добара од поплава које могу настати на подручјима низводно од хидроакмулација.

У свим општинама које су лоциране низводно од ХА урађени су, од стране ОСЦЗ, одговарајући планови евакуације људи и материја добара за случај када постоји опасност од наилаaska великог плавног вала, као посљедица рушења брана на ХА или прелијевања воде преко брана на ХА.

Систем осматрања и узбуђивања, за случајеве опасности од наилаaska великог плавног вала, као посљедица прелијевања воде преко брана на ХА, или рушења брана на ХА, није још увијек у функцији, што као велики недостатак треба отклонити у најкраћем могућем року.

3.3.3.3. Радиоактивно и друго загађивање ваздуха, воде, земљишта и намирница биљног и животињског поријекла

Загађивање ваздуха

На подручју ТК, посебно у индустријски развијеним подручјима као и у већим урбаним подручјима, присутна је релативно висока загађеност ваздуха, као посљедица рада индустријских, и енергетских капацитета, загађења из моторних возила, коришћења чврстих горива за загријавање стамбених и других објеката.

На подручју ТК успостављен је систем за праћење квалитета ваздуха, којим се врши аутоматски мониторинг квалитета ваздуха, а који обухваћа пет фиксних имисионих станица на подручју општине

Тузла (Сквер, БКЦ, Букиње, Бектићи и Церик) и једну мобилну емисиону станицу, која је опремљена са мјерним уређајима за мјерење концентрација основних показатеља квалитета ваздуха (сумпордиоксид (SO₂), азотдиоксид (NO₂), угљенмоноксид (CO), озон (O₃) и суспендоване честице) и метеоролошких података (температура ваздуха, брзина вјетра, правац вјетра, барометарски притисак, сунчево зрачење и количина падавина), као и централну јединицу (сервер) за прикупљање, похрањивање и обраду резултата мјерења.

О резултатима ових мјерења јавност се редовно информисе, дневним и мјесечним извјештајима, путем јавних медија и веб странице Владе Кантона.

Квалитет ваздуха на подручју ТК је последица: рада индустријских и термоенергетских постројења, рада мањих енергетских постројења инсталисаних код привредних субјеката, котлана и индивидуалних ложишта, као и последица коришћења саобраћајних моторних возила, што се сматра и највећим загађивачем. Остали фактори који значајно утичу на веће загађење ваздуха су: неподобна конфигурација терена, неподобна просторна диспозиција већих загађивача, слаба инфраструктура цестовног саобраћаја и климатско-метеоролошки услови подручја ТК (слаби вјетрови, правац вјетрова, неподобна температурна инверзија и друго).

Показатељи говоре да је, гледано на нивоу

годишњег просјека, на подручју општине Тузла, квалитета ваздуха одговара “умјерено загађеном ваздуху”. Ако се утврђени квалитет ваздуха анализира по временским раздобљима у току године, може се закључити:

- Квалитет ваздуха, скоро на свим локалитетима и по свим показатељима мјерења, изузев у појединачним случајевима, у временском периоду од прољећа до ране јесени (љетни период) одговара “добром” квалитету ваздуха.

- Квалитет ваздуха, скоро на свим локалитетима и по свим показатељима мјерења, изузев у појединачним случајевима, у временском периоду од ране јесени до прољећа (зимски период) одговара “загађеном” квалитету ваздуха, а повремено и “прекомјерно загађеном” квалитету ваздуха.

Највећи загађивач ваздуха на подручју ТК, нарочито у градским подручјима, су индивидуална ложишта, саобраћајна моторна возила, а од индустријских и термоенергетских постројења Термоелектрана Тузла (у даљем тексту: ТЕ Тузла). Емисија штетних полутаната у атмосферу из овог електроенергетског капацитета у периоду 2008.-2011. година, дата је у табели бр. 6.

Godina	Емисије у ваздух							
	SO ₂		NO _x		Прашина		CO ₂	
	t	mg/m ³ *	t	mg/m ³ _n	t	mg/m ³ _n	t	kg/MWh
2008.	54254,7	2799,70	10071	565,20	2956,9	157,90	3579800	998
2009.	42088,0	2728,00	8243	507,00	3329,0	180,00	4009649	1082
2010.	57554,9	2058,29	9295	335,27	4347,9	142,85	4128954	1200
2011.	54698,0	2419,70	8453	394,00	4311,9	149,14	39077329	998

Табела бр. 6. Емисија полутаната у атмосферу из ТЕ Тузла

Загађивање водотока и вода

Стање квалитета вода у водотоцима

Систематско испитивање квалитета вода површинских водотока у ТК, као и у осталим дијеловима БиХ, прије рата је вршено од стране Републичког хидрометеоролошког завода, 3-4 пута годишње, што није обезбјеђивало репрезентативне податке потребне за стицање свеобухватне слике о квалитету.

У периоду 1985.-1989. године установљен је биолошки мониторинг који је перманентно провођен, те је обезбијеђена могућност да се утврди степен сапробности појединих дионица водотока и тако одреди деградација водотока и опште стање квалитета воде у њима.

Биолошки мониторинг, међутим, обухватио је све веће водотоке на утврђеним хидрометријским профилима, док на мањим водотоцима није вршен.

На подручју ТК испитивање квалитета вода водотока обављано је искључиво на ријеци Спречи, на три мјерна профила и то у горњем току ријеке Спрече, затим у доњем току ријеке Спрече низводно од Лукавца и акумулације Модрац и повремено на ријеци Јали низводно од Тузле, због великог загађења које Јала уноси у Спречу. На основу ових испитивања одређен је терет загађења и сапробност (разградња органских твари). Ријека Спреча, по овим мјерењима, је низводно од ушћа Јале била већином ван категорије, а понекад је одговарала IV класи бонитета.

Овакво стање у погледу квалитета вода водотока било је резултат, прије свега, ниских протицаја ријеке Спрече и притока, релативно високе насељености у сливу, и као најважнијег фактора – високо развијене индустрије. Посебан проблем представљала је хемијска индустрија са великим утрошком воде и продукцијом врло токсичних слабо разградљивих једињења, која су имала многоструко штетне последице на комплетан биолошки свијет у ријеци Јали и Спречи, али и много низводније.

Највећа емисија токсичних твари на просторима БиХ, у пријератном периоду, била је у Тузланском региону. Процијењено је да би за елиминисање ефеката токсичности била потребна количина од око 300 m³/s воде за разблажење.

Поред водотока, у пријератном периоду, испитивања квалитета воде вршена су систематски и на ХА “Модрац”, обзиром на њену намјену.

Испитивања квалитета и мјерење протока површинских вода у сливу ријеке Спрече, које је провео Завод за јавно здравство Кантона Сарајево за период зима-прољеће 2005. године, дао је одговор о квалитету воде на појединим профилима у поређењу са важећом класификацијом површинских вода, проширеном новим квалитативним показатељима у складу са стандардима ЕУ, те упоредбом са подацима из ранијих периода утврђен је тренд квалитативних показатеља вода ријеке Спрече. Резултати истраживања ријеке Спрече и њених притока, те главних испуста отпадних вода потврђују од прије констатовано стање што се тиче загађења

ријеке Спрече. Највећи проблем, непосредно узводно од ХА "Модрац", те у самој акумулацији представљају енормно високи садржаји суспендираних материја од рудника и сепарација угља у сливу (Бановићи и Ђурђевик).

На дионици Спрече, низводно од ХА "Модрац", на локалитетима низводно од улива ријеке Јале, квалитет вода ријеке Спрече, до ушћа у ријеку Босну, драстично опада и мјења се из III у IV категорију, односно по неким параметрима ван категорије.

Највећи допринос терету загађења воде ријеке Спрече долази од следећих загађивача:

- Рудници и сепарације угља Бановићи и Ђурђевик.
- Ријека Јала – отпадне фекалне воде, висока пХ-вриједност, садржај електролита, а тиме и повећана токсичност тих вода. Ово загађење нарочито проузрокују већи загађивачи (Фабрика пива, Фабрика прераде и саобраћаја млијека, Фабрика детерџената, Термоелектрана и остало).
- Поток Лукавчић – органске материје, суспендиране чврсте честице, нитрогене материје, токсичност.
- Испуст "бијело море" – висока пХ-вриједност, електролит (CaCl_2 , NaCl , CaSO_4), токсичност.
- Испуст ГИКИЛ – органске токсичне материје, феноли, нитрогене материје-амонијак.
- Соколуша – мали протицај, значајан удио фекалних отпадних вода - нитрогене и органске материје.

Акумулације

У поратном периоду обимнија испитивања квалитета су вршена једино на језеру Модрац и Сњежници, у почетку ради утврђивања могућности коришћења ових вода у сврху снабдијевања становништва питком водом, а касније у циљу наставка ових истраживања и утврђивања тренда у погледу квалитета, те дефинисања потребних мјера заштите.

Проведена испитивања указују на тренд значајног погоршања квалитета вода ХА "Модрац", који у току године осцилира зависно од хидролошке ситуације (у љетном периоду, плићи дијелови акумулације са изразито лошим квалитетом воде).

У односу на прва испитивања квалитета вода ХА "Сњежница" (1996-1997), када се квалитет вода кретао у границама I-III класе вода, односно у просјеку одговарао II класи вода, такође је присутан тренд погоршања квалитета.

Прикупљање и транспорт отпадних вода становништва и привреде

Системском планирању канализационих система потребно је посветити одговарајућу пажњу, ово тим више што је досадашње одлагање њихове изградње довело до нагомилавања водопривредних, а нарочито санитарно-хигијенских проблема који се све теже рјешавају, јер захтијевају велика финансијска средства која најчешће треба обезбиједити у кратком временском року. Регионални канализациони системи требали би да имају предност, наравно тамо гдје су оправдани, јер на најбољи начин доприносе бољој заштити дужих дионица водотока, нарочито оних намијењених водоснабдијевању, уз низ техничких и економских предности. Овим рјешењима се остварују повољнији експлоатациони и инвестициони трошкови, а посебно у дијелу који се односи на постројења за пречишћавање отпадних вода.

Приоритети у области пречишћавања отпадних вода становништва и индустрије

Концентрисани извори загађења представљају испусте отпадних вода насеља и индустрије у природне водне токове, са или без претходног третмана, узрокујући тако стална ударна загађења водотока. Према поријеклу, груба подјела обухваћа:

- Отпадне воде насеља и
- Отпадне воде индустрије.

Прије испуштања, без обзира на поријекло, све отпадне воде захтијевају одређен ниво обраде како би се учиниле нешкодљивим, спријечила деградација свих елемената околине и створили услови за одржање и побољшање квалитета вода у региону.

Отпадне воде насеља

На цијелој територији БиХ одвођење отпадних вода насеља процентуално је слабо заступљено, што је такође карактеристично и за ТК. Из тог разлога, у већини насеља, потребно је, у првом реду, обезбиједити колекторски систем за прикупљање и одвођење отпадних воде, да би се могло размишљати о изградњи било каквог постројења за њихово пречишћавање.

На територији ТК изграђена су само три градска постројења за пречишћавање комуналних отпадних вода: Градачац, Сребреник и Живинице (само примарни третман).

У циљу побољшања квалитета вода у водотоцима у перспективи се мора размишљати о дугорочном системском рјешењу овог проблема на цијелој територији ТК и приступити му са становитом озбиљношћу која ће гарантовати успјех. У том процесу значајно је направити анализу проблема, запртати циљеве, одредити критеријуме и сачинити листу приоритета за дјеловање.

Следећи корак је планирање инвестиција, изналагање инструмената финансирања, затварање конструкције финансирања и коначно почетак радова.

Основни критериј за израду листе приоритета за изградњу одводних колектора и постројења је величина терета загађења по локалитетима. Очигледно је да су већа насеља и градови у врху приоритетне листе. Како се ради о изузетно великим инвестицијама, рјешавање проблема третмана отпадних вода потребно је планирати фазно и у дужем временском периоду.

На основу наведеног општина Тузла, с обзиром на терет загађења, представља приоритет у погледу пречишћавања комуналних, али и индустријских отпадних вода.

Истовремено, постројење за третман комуналних и индустријских отпадних вода у Живиницама апсолутно је на врху листе приоритета, с обзиром да се ради о непосредно узводном загађивачу вода ХА "Модрац", које, поред вишегодишње намјене за водоснабдијевање индустрије, током 2006. године, пуштањем у рад постројења за припрему питке воде на Церику, за потребе водоснабдијевања Тузле, добивају и намјену – водоснабдијевања становништва.

Поред наведених, третмани отпадних вода предвиђени су у Бановићима, Калесији, Лукавцу, Грачаници и насељеним мјестима на ободу ХА "Модрац".

Критериј ЕУ за земље чланице и земље приступнице у погледу обавезе пречишћавања комуналних отпадних вода јесте да свако насеље са преко 2000 становника мора имати изграђена постројења најмање на нивоу секундарног биолошког третмана. Овакав критериј указује да је на нивоу државе неопходно тражити хитно реаговање.

Према пријератним стратешким документима у области заштите вода, дугорочно је усвојена платформа за БиХ да доња граница величине насеља буде 5000 становника. Оциједино је да би се у великој мјери умањило терет загађења и знатно побољшао квалитет вода.

Отпадне воде индустрије

Од свих кантона и регија у БиХ, ТК предњачи у броју и величини индустријских постројења која имају значајан утицај на околиш. Енормно велики терет загађења, истина мањи у односу на пријератни период, уноси се у водне ресурсе, тако да квалитет воде водотока најчешће излази из оквира класификације прописане законом. Најтежа ситуација је на ријеци Спречи, на дионици низводно од ХА “Модрац”.

Генерално, ниједан погон нема задовољавајући третман отпадних вода;

Фабрика соде у Лукавцу има далеко највећи терет загађења од око 1.000.000 еквивалентних становника, гдје је ургентно потребно дјеловати у циљу редуцирања терета загађења.

Код свих индустријских загађивача, гдје год је то могуће и рационално, потребно је проводити опште мјере заштите које се односе на евентуалне измјене технолошког процеса, смањење потрошње воде, промјену сировина, те појачати мјере правилног вођења технолошког процеса.

Рад свих индустријских производних капацитета неопходно је условљавати пречишћавањем отпадних вода у нивоу предtretмана или коначног третмана. Сходно законској регулативи и свјетској пракси, индустријске отпадне воде, без обзира на величину извора, морају бити подвргнуте предtretману прије упуштања у градску канализацију или комплетном третману ако се испуштају у природни реципијент.

Кроз стратегију развоја регије, могуће је апострофирати реструктурирање привреде у смислу увођења чистијих технологија, као најрационалнији пут у заштити вода.

Загађивање земљишта

Земљиште представља један од најважнијих ресурса, а начин његовог коришћења зависи од диспозиције у простору, категоризације, употребне вриједности, величине и повезаности комплекса, као и величине посједа.

Коришћење земљишта на подручју Кантона до сада је имало наглашен екстензивни карактер, са израженим тенденцијама стихије и нерационалног приступа. Уочени су следећи проблеми:

- непланско коришћење земљишта,
- повећање деградираних и општењених пољопривредних земљишта,
- повећана концентрација тешких метала и полицикличних ароматских угљиководоника (ПАХ) у земљишту у сливу ријеке Јале и ријеке Спрече (Извор података: Федерални завод за агропедологију Сарајево – Анализа тала поплављеног пољопривредног подручја у Тузланском кантону Слив ријеке Спрече, октобар 2013. године),
- споро деминирање пољопривредних површина,
- велики број клизишта,
- честе поплаве које онемогућавају интензивније коришћење пољопривредног земљишта уз водотоке,
- загађење земљишта преко отпадних гасова и вода из индустрије и рударства, посебно контаминација земљишта уз саобраћајнице,

- повећање броја “дивљих” и непланских депонија,
- непостојање система селективног прикупљања отпада (одвајање корисног отпада у циљу рециклирања),
- није успостављен систем и инфраструктура за интегрално управљање отпадом,
- лоша је техничко-технолошка опремљеност комуналних предузећа која обављају послове одвоза и одлагања крутог отпада,
- у васпитно-образовном систему не развија се култура очувања, заштите и унапређења квалитета околиша, нарочито земљишта.

Ради заштите земљишта од загађења у наредном периоду неопходно је:

- идентифицирати све загађиваче који узрокују повећану концентрације тешких метала и ПАХ-а у земљишту, извршити анализу биљног материјала и предложити мјере санације пољопривредног земљишта,
- извршити поступно смањење количина свих врста отпада на извору односно превенцију настанка отпада на мјесту производње (програм чистије производње),
- организовати рециклажу што веће количине отпада и коришћење издвојених секундарних сировина,
- проширити обухваћеност становништва системом за прикупљање и коначно збрињавање отпада,
- опремити комунална предузећа са савременом опремом и механизацијом те их кадровски јачати,
- санирати и елиминисати бројна “дивља” одлагалишта,
- изградити санитарну депонију за подручје Кантона у складу са важећим свјетским стандардима,
- постепено укидати општинске депоније, извршити њихову санацију и рекултивацију,
- ријешити збрињавања опасног и специфичног отпада.

С друге стране, ради обезбјеђења рационалног коришћења простора и складнијег односа између потреба друштва и природних услова, потребно је израдом просторних планова општина и посебних подручја, урбанистичких планова градских подручја и осталих докумената просторног уређења за поједине просторне цјелине, детаљније разрадити критерије за рационално коришћење простора као и критерије за успостављање оптималних односа између капацитета природне средине и потреба друштва, поштујући при томе принципе и критерије одрживог хуманог развоја.

3.3.3.4. Рударске несреће

Експлоатација угља

На подручју ТК послују 3 привредна друштва која врше експлоатацију угља:

- Рудници “Крека” у Тузли, (Рудник Лигнита Мрамор, Рудник лигнита Букиње, Површински коп Шикиуље и Површински коп Дубраве);
- Рудник мрког угља (у даљем тексту: Р.М.У.) “Ђурђевић” у Ђурђевику;
- Р.М.У. “Бановићи” у Бановићима.

Рудници “Крека” у Тузли врше експлоатацију угља преко 120 година, док се експлоатација у Рудницима “Ђурђевић” и “Бановићи” обавља око 60 година.

Рударство као привредна грана, са својим специфичностима, сврстава се у дјелатности са високим степеном ризика.

Рудници “Крека” у Тузли, Р.М.У. “Бановићи” у Бановићима и Р.М.У. “Ђурђевић” у Ђурђевику, посматрано са становишта заштите и спасавања имају

заједничку проблематику, с обзиром на организацију рада, методе експлоатације и врсту минералног ресурса који се експлоатише.

Потенцијалне опасности при јамској и површинској експлоатацији које могу угрозити безбједност запослених и материјална добра су: пожари, експлозија метана и угљене прашине, експлозије у помоћним складиштима експлозива, продор гасова, продор подземних вода, изненадно зарушавање јамских просторија, клизишта на површинским коповима, и сл.

Поред тога, настанак рударских несрећа врло често се може везивати за отежане услове рада, недовољно придржавање прописа о заштити на раду у рудницима, застарјелу и дотрајалу механизацију, низак степен примјене научних и техничких достигнућа и настојање да се остваре што бољи производни резултати уз што мање уложених материјалних и финансијских средстава.

Сходно веома сложеној економској ситуацији, неблагоприятном занављању заштитне опреме и примјени застарјеле технологије, све процјене говоре да је заштита на раду у рудницима на критичном нивоу, што указује да су могућноси за настанак нежељених посљедица константно присутне.

Експлоатација осталих неметалних минералних сировина

Поред експлоатације угља на подручју ТК, интензивно се врши експлоатација осталих неметалних минералних сировина (кречњак, долерит - дијабаз, кварцни пијесак, дацит, планира се експлоатација магнезита).

Експлоатацију неметалних минералних сировина на подручју ТК обављају привредна друштва:

- Рудник соли "Тузла" Тузла;
- Рудник кречњака "Вијенац" Лукавац;
- Рудник кречњака "Инграм" Сребреник;
- Рудник кварцног пијеска "Тузла-Кварц" Тузла;
- "Теракоп" Тузла, каменолом "Оштро брдо" с.

Грачаница;

- "Трамат" Грачаница, каменолом "Склоп" с.

Малешиви;

- "Плантранс-Дијабаз" Бановићи, каменолом

Дијабаз-Долерита "В. Рибница" код Бановића;

- "Тузла-путеви" Тузла, каменолом "Ступари" код

Кладња;

- "Геоинжењеринг" Тузла, каменолом "Храстић"

код Кладња;

- "Каменолом Дријенча" Грачаница, лежиште

"Дријенча" с. Малешиви код Грачанице;

- "Каменолом Которница" Бурдевик, лежиште

"Которница" код Бурђевика;

- "Рудници неметала Кладња" у Кладњу, Рудник

магнезита Коњух код Кладња.

Приликом експлоатације осталих неметалних минералних сировина такође су присутни проблеми везани за заштиту људи и материјалних добара, али само у виду клизишта и појединачних несрећа, што је занемарљиво у односу на присутну проблематику у виду слијегања површине терена, клизишта и обезбјеђења заштите људи и материјалних добара при експлоатацији соли и угља, која се манифестује у виду општења и рушења бројних грађевинских и инфраструктурних објеката који се налазе у зони слијегања или клизања терена.

На основу посљедица експлоатације минералних сировина на подручју ТК може се констатовати да је степен заштите од ове рударске активности на

релативно ниском нивоу, посебно када је у питању подземна експлоатација угља, слијегање земљишта и појава клизишта.

Учесталост рударских несрећа

На подручју ТК лоцирани су значајни рударски капацитети за експлоатацију угља, соли, кварцног пијеска, кречњака, долерит дијабаз, магнезита и других минералних сировина.

У последњих неколико година нису забиљежене веће рударске несреће.

У последњих 50 година, на подручју ТК су забиљежене двије тешке рударске несреће са трагичним посљедицама. Прва се догодила 1962. године када је у јами "Радина" Рудника мрког угља Бановићи живот изгубило 52 рудара, уз проузроковане велике материјалне штете.

Најтежа рударска несрећа у историји рударења на просторима ТК догодила се у јами "Добрња" Рудника лигнита "Мрамор" у Мрамору (26.08.1991.године), када је живот изгубило 180 рудара.

У свим рудницима на подручју ТК формиране су чете за спашавање људи и материјалних добара у случају рударских несрећа свих врста, које су у потпуности опремљене свим материјално-техничким средствима за заштиту и спашавање, а обученост чланова ових чета је на високом нивоу, тако да могу да успјешно функционишу и дјелују у случају несреће у рудницима.

У рудницима, такођер, постоје и добро организоване службе заштите на раду.

У рудницима се континуирано води брига о увођењу у рад савремене технологије, опреме и других материјално-техничких средстава, за експлоатацију руда и минералних сировина што утиче на обезбјеђење већег степена безбједности у раду рудара.

Слијегање земљишта усљед експлоатације руда и минералних сировина

Експлоатација руда и минералних сировина на нашем подручју датира још из најранијих времена. Међутим, први трагови слијегања терена регистровани су 1907. године. Свакако да је учесталост појаве несрећа усљед слијегања терена зависила о интензитету рударских активности (вађење руда и црпљење сланице).

Слијегања терена, осим у општини Тузла, забиљежено је и у општини Лукавац, гдје усљед површинске експлоатације угља на ПК "Шикунје", на локалитету Шикунје-Прлине, долази до интензивног општења стамбених и помоћних објеката, усљед проламања и слијегања гла.

Слијегање површине терена на подручју урбане зоне града Тузла, усљед експлоатације сланице неконтролисаним излуживањем, региструје се у континуитету у посљедњих неколико десетина година. С циљем изналажења нових рјешења која подразумевају поступно смањење и обустављање неконтролисане експлоатације на тузланском соном лежишту, уз обезбјеђење континуираног снабдијевања хемијске индустрије довољним количинама индустријске сланице, Влада ТК је у 2002. години усвојила стратегију управљања соно-минералним ресурсима која је подразумевјевала:

- потапање (ликвидацију) јаме Рудника соли "Тушањ";

- пуштање у рад новог, модерног и савременог Рудника соли "Тетима";

- поступно обустављање експлоатације слане воде на ревиру Хукало-Трновац.

С обзиром да је потапање јаме "Тушањ" завршено почетком 2005. године, а да је Рудник соли "Тетима" достигао производне капацитете који могу обезбједити потребне количине слане воде за хемијску индустрију, 2007. године потпуно је обустављена експлоатација слане воде на соним бунарима Хукало-Трновац, тако да је, након 120 година, отклоњен главни узрок слијегања и девастације урбаног дијела града Тузле.

У 2007. години извршена су сеизмичка истраживања на дијелу изнад потопљене јаме Рудника "Тушањ". Резултати геофизичких истраживања упућују на чињеницу да се мјеста већих пролома још увијек налазе у соним серијама и да деструктивни процеси у стјенском масиву лежишта још увијек нису захватили кровинске наслагае.

Експертни тим за мониторинг стијенског масива на тузланском лежишту камене соли је формиран 2010. године, са следећим задацима:

1. Континуирано праћење, контрола и усмјеравање активности након обустављања експлоатације неконтролисаним излуживањем на тузланском лежишту камене соли. Ове активности, односно мониторинг, водити у складу са Допунским рударским пројектом обуставе црпљења слане воде на ревиру Хукало-Трновац. Параметри који се прате током мониторинга односе се на:

- мјерење нивоа подземне воде на свим доступним пијезометрима и бунарима,
- мјерење концентрације и температуре слане воде на свим доступним пијезометрима и бунарима,
- геодетски мониторинг површине терена,
- инжењерско-геолошки мониторинг,
- геофизички мониторинг.

2. Константно спровођење анализе свих доступних параметара релевантних за поуздану процјену стања процеса консолидације масива и његове површине и установљавање корелационих веза промјена нивоа подземне воде у лежишту са слијегањем (издизањем) терена.

На основу досадашњих резултата праћених параметара може се закључити следеће:

- Један од кључних резултатаведеног мониторинга је чињеница да је процес обустављања експлоатације соли на тузланском лежишту камене соли потпуно контролисан и да је приведен крају без догађаја неповољних за безбједност грађана и материјалних добара. Самим престанком експлоатације соли отклоњен је непосредни узрок слијегања али не и даље промјене на површини, као резултат консолидације масива деструисаног стогодишњом експлоатацијом сланице са прогресивним излуживањем соних наслага као и у задње вријеме техногеним активностима;

- У оквиру имплементације мониторинга стијенског масива на тузланском лежишту камене соли измјерено је, забиљежено и систематизовано више десетина хиљада података о различитим параметрима који карактеришу процес престанка неконтролисаног излуживања соли и консолидације масива. Скупа са подацима ранијих осматрања из периода експлоатације сланице, располаже се базом података од преко 100.000 релевантних података о лежишту соли у Тузли;

- Утврђена је висока међузависност кретања нивоа подземних вода на цијелом лежишту и то на свим осматрачким објектима чиме је још једанпут потврђена ранија теза о јединственом пукогинско-карстном аквиферу будући да на измјену хидрауличких

параметара, на било ком дијелу лежишта, одмах реагују сви осматрачки објекти;

- Нису забиљежене такве осцилације нивоа подземних вода на пијезометарским тачкама које би указивале на блоковска помјерања што је свакако један од најважнијих резултата досадашње provedбе мониторинга;

- На свим узорцима слане воде који се испитују нису уочене необјашњиве аномалије у концентрацији и хемијском саставу слане воде;

- Нису уочене појаве опасних гасова на површини терена;

- Из анализе геодетског мониторинга површине терена може се закључити да и даље постоји помјерање тачака у тригонометријској и нивелманској мрежи јер престанком експлоатације сланице није престао процес деформација терена у периоду консолидације масива. Величина деформација терена на ужем подручју слијегања је различитог интензитета и смјера (слијегање и издизање), услед чега долази до диференцијалних слијегања и промјена дужина на мањим одстојањима;

- Нису уочене брзе денивелације површине терена на кратким удаљеностима што указује на одсуство концентрисаних већих шупљина у дубини јер би у супротном, масив у амбијенту његове изразите деструкције, а уз присуство блоковске структуре и сложене расједне тектонике, брзо реаговао и у процесу уравнотежења проузроковао покрете који би се могли на површини терена манифестовати као проломи. Ову чињеницу потврђују и резултати мониторинга подземних вода;

- Анализом инжењерско-геолошког мониторинга релативних помјерањима блокова дуж ожиљака слијегања, уочава се смањен интензитет помјерања. Смањење интензитета слијегања и удаљавања блокова је регистровано на осматраном подручју, изузев на подручју јужно од Пинге и зони грађевинског института гдје је на појединим мјестима регистровано помјерање и преко 10 мм. На основу анализираних података примјетна је сагласност уочених деформација, које се прате континуирано, с подацима добивеним геодетским мјерењима, која се проводе периодично, на којима је такође констатовано прекидање тренда смањења интензитета слијегања – односно повећање слијегања површине терена у подручју Трновачке падине и Пинге у односу на цјелокупно подручје;

- Резултати рефлективно сеизмичких истраживања указују на чињеницу да су се максимална слијегања на подручју источног ревира већ догодила. Ту се више не могу очекивати нагла (изненадна) слијегања и проломи, обзиром да је престао егзистирати фактор који је изазивао дефицит стијенске масе у масиву. Овим истраживањима није констатовано присуство већих шупљих простора, него деструиране излужене зоне, које се сада налазе у фази континуиране консолидације.

Узевши у обзир напријед наведено као и чињеницу да се мониторинг не спроводи у цјелости (сеизмолошки дио), односно да постоје мања одступања у имплементацији пројектне документације, генерално се може закључити да се консолидациони процеси одвијају према очекивањима те да нису уочене појаве које би сугерисале на додатно погоршање стања стабилности стијенског комплекса.

3.3.3.5. Велике несреће у цестовном, жељезничком и ваздушном саобраћају

Чињеница да се на подручју ТК континуирано догађају бројне несреће у цестовном саобраћају говори да је степен заштите људи и материјалних добара од ових несрећа на врло ниском нивоу. Основни узроци великог броја несрећа у цестовном саобраћају на подручју ТК су: неприлагођена возња у односу на стање путева и услове у саобраћају, возња под утицајем алкохола, лоша саобраћајна инфраструктура и друго. Неопходно је непрекидно побољшавати превентивне мјере које имају утицај на безбједност у друмском саобраћају, како би се степен заштите људи и материјалних добара подигао на већи ниво.

Степен заштите и спасавања људи и материјалних добара у жељезничком и ваздушном саобраћају, имајући у виду мали број несрећа у овом саобраћају, је задовољавајући.

3.3.3.6. Несреће на теренима који су контаминирани минско-експлозивним и неексплозивним убојним средствима

Значајна површина ТК је контаминирана разним МЕС-ом и НУС-ом који је остао након завршетка рата. Према последњим званичним подацима, на подручју ТК, као сумњива површина, односно површина контаминирана разним НУС-ом и МЕС-ом води се површина од преко 92 милиона m² односно око 3,5% од укупне површине ТК.

Иако се процес деминирања и уклањања разних МЕС-а и НУС-а реализују знатно спорије од планиране динамике, може се констатовати да је најприоритетнији посао на деминирању виталних објеката и знатних површина пољопривредног земљишта урађен. Такођер, обављено је обиљежавање сумњивих површина упозоравајућим знацима (такозвано хитно обиљежавање), тако да је становништво обавијештено на којим подручјима постоји опасностима од заосталог НУС-а и МЕС-а. Нажалост, и поред свих упозорења на опасност од заосталих мина и НУС-а и даље се сваке године дешавају страдања цивилног становништва које је из економских разлога принуђено да се упушта у авантуру уласка у минска поља.

У послједњем периоду на подручју ТК према званичним подацима, десило се преко 200 минских несрећа у којима је смртно страдало 118 лица, а теже или лакше су повријеђена 132 лица.

Највећи број минских несрећа се дешава у прољетном и јесењем периоду када се изводе радови на пољопривредним површинама, а такођер, у шумама када се врши прикупљање огријевог дрвета за потребе становништва.

Подручја на обронцима планина Озрен и Мајевица су најзагађенија заосталим НУС-ом и МЕС-ом, гдје је регистрован и највећи број смртно страдалих и повријеђених лица од минскоексплозивних средстава.

Велику опасност представља, такођер, и МЕС и НУС који се још увијек, у значајним количинама, налази код грађана у урбаним подручјима, а који се континуирано преузима, ангажовањем тима цивилне заштите за деминирање и уништавање НУС-а.

Процес деминирања и уклањања НУС-а и МЕС-а је врло спор и скуп посао те се намеће закључак да ће ова активност, на подручју ТК, трајати још релативно дуг временски период, у коме ће бити неопходно уложити знатна средства за деминирање.

Свјетска искуства говоре да процес деминирања није у потпуности завршен ни у једној земљи која је била захваћена ратним дејствима, што говори да ће на подручју ТК, нека минска поља, постојати још дуги низ година.

4. ПРЕВЕНТИВНЕ МЈЕРЕ ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА КОЈЕ ЋЕ СЕ ПРОВОДИТИ

4.1. Превентивне мјере заштите и спасавања

У складу са Процјеном угрожености, у којој су дефинисане природне и друге несреће које се могу десити на подручју ТК, проводиће се оне превентивне мјере заштите и спасавања којима се може утицати на спречавање настанка или ублажавање интензитета дјеловања природних и других несрећа.

Клизишта

Примјена прописа о грађењу (урбанистичко-просторна и техничка документација).

Техничке мјере за изградњу објеката на трусним подручјима.

Примјена прописа о забрани изградње објеката у плавним подручјима и на подручјима која су регистрована као потенцијално нестабилне падине.

Изградња објеката за заштиту од клизишта и предузимање неопходних мјера у циљу спречавања активирања клизишта.

Елиминисање утицаја негативног људског фактора на активирање клизишта (неконтролисана сјеча шума, изградња канализационих и водоводних инсталација у складу са прописима, изградња система за дренажање и одвођење површинских, подземних и отпадних вода, извођење земљишно-грађевинских радова у складу са техничким нормама, неконтролисана експлоатација руда и минералних сировина и друго).

Едукација грађана у вези проблематике настанка и дјеловања клизишта.

Примјена прописа о техничким нормама код изградње водоводних, канализационих и других инфраструктурних објеката.

Заштита од поплава

Подручје ТК у погледу заштите од вода има велике проблеме. При већим падавинама долази до излијевања вода из корита водотока што узрокује мање или веће штете. Уопштено до поплава долази усљед појаве великих вода у водотоцима и немогућности тих водотока да прихвате те велике воде.

Проблеми заштите од поплава су веома значајни, специфични и комплексни и морају се рјешавати плански и по приоритетима. За рјешавање проблема заштите од поплава потребна су огромна средства и реализација се мора обављати фазно, а по приоритетима установљеним на основу техничких и економских показатеља.

Имајући у виду финансијску ситуацију у којој се налазимо, а познавајући величину потребних улагања за рјешавање проблема заштите од поплава, потребно је привикавати се на организован "живот са поплавама" у краћем или дужем временском периоду, уз сталну бригу свих заинтересованих за стање водотока и сливова, те благовременим и стручним интервенцијама код поплава.

Уско корито са ниским обалама, обраслост вегетацијом и значајан степен меандрирања природног тока узрокују да природно корито има мали капацитет,

што узрокује поплаве, али у принципу је узрок поплавама најчешће сам човек. Корита водотока су препуштена тоталној небризи и девастацији, па водотоци служе као одлагалишта смећа и разног отпада, на водоточима и уз водотоке стихийски и неконтролисано се граде разни објекти без водопривредних дозвола или са њима, али без поштивања услова прецизираних у њима, усљед чега долази до смањења протикајуће моћи корита водотока, па и до потпуног зачешћења водотока и излијевања иоле већих вода.

Ријека Спреча узводно од акумулације Модрац

Предлаже се уређење ријеке Спрече и то заштите косина и ножица одређеном врстом облоге без облоге дна корита.

Потребно је извести следеће радове на регулацији:

- Ријека Спреча на подручју Калесије (дужина око 3.000 м)
- Ријека Спреча на подручју Живиница (дужина око 3.000 м)

Такође се предлаже да се уради чипшење ријеке Спрече од смећа и растиња.

Позиције	Количина	КМ		Вјероватноћа 1/20		Вјероватноћа 1/100		Вјероватноћа 1/500	
		Јед. цијена	Количина	Цијена	Количина	Цијена	Количина	Цијена	
Ископ	м ³	3.65	0	0	0	0	0	0	0
Насип	м ³	6.75	819.944	5.534.622	2.188.409	14.771.761	2.309.628	15.589.989	
Затрпавање	м ³	2.03	0	0	0	0	0	0	0
Планирање	м ²	2.70	0	0	0	0	0	0	0
Хумузирање	м ²	27.00	741.785	20.028.195	1.211.530	32.711.310	1.272.215	34.349.805	
Облога	м ³	4.05	0	0	0	0	0	0	0
Експропијација	м ²		1.359.302	5.505.173	1.830.442	7.413.290	1.844.595	7.470.610	
Пројектирање				1.304.261		2.545.618		2.649.557	
Остали радови				2.152.031		4.200.270		4.371.770	
Свеукупно:	КМ			34.524.282		61.642.249		64.431.731	
Свеукупно:	КМ/м¹			1087		1941		2029	

Табела бр. 7. Дугорочно рјешење – Варијанта I - израда насипа

Позиције	Количина	КМ		Вјероватноћа 1/20		Вјероватноћа 1/100		Вјероватноћа 1/500	
		Јед. цијена	Количина	Цијена	Количина	Цијена	Количина	Цијена	
Ископ	м ³	3.65	2.379.597	8.673.631	3.578.654	13.044.194	3.644.066	13.282.621	
Насип	м ³	6.75	0	0	0	0	0	0	0
Затрпавање	м ³	2.03	900.000	1.822.500	900.000	1.822.500	900.000	1.822.500	
Планирање	м ³	0.68	1.479.597	998.728	2.678.954	1.808.294	2.744.066	1.852.245	
Хумузирање	м ²	2.70	577.244	1.558.559	663.735	1.792.085	543.373	1.467.107	
Облога	м ³	27.00	234.700	6.336.900	234.700	6.336.900	234.700	6.336.900	
Експропијација	м ²	4.05	1.448.410	5.866.061	1.817.516	7.360.940	1.906.978	7.723.261	
Пројектирање	м ³			2.525.638		3.216.491		3.248.463	
Остали радови	м ³			4.167.303		5.307.210		5.359.964	
Свеукупно:	КМ			31.949.319		40.688.614		41.093.061	
Свеукупно:	КМ/м¹			934		1190		1202	

Табела бр. 8. Дугорочно рјешење-Варијанта II. – регулација

Закључци и препоруке

1. У приоритетима је потребно обухвати заштиту урбаних дијелова узводног тока ријеке Спрече.
2. За заштиту поплавног подручја долине ријеке Спрече узводно од акумулације Модрац предлаже се техничко рјешење са израдом заштитних насипа.

3. На потезу од ентитета ФБиХ до Живиница предвиђен је ранг заштите на двадесетогодишње велике воде са заштитним надвишењем од 30 цм. Предложени ранг заштите је усвојен због тога што се ради углавном о пољопривредном земљишту на којем нема значајнијих насеља ни привредних објеката. За преостали дио који се налази у ширем подручју насеља Живинице одабрана је заштита на стогодишње велике воде са заштитним надвишењем од 80 цм.

4. Подручје долине ријеке Спрече узводно од акумулације Модрац спада у групу разматраних подручја која се налазе у врху приоритета по економској оправданости улагања у заштиту од поплава. Вриједност простора који би се бранио и честе поплаве су довеле ово подручје у врх приоритета.

5. Потребан коридор за реализацију предложеног техничког рјешења треба уклопити у будућу планску документацију разматраног подручја, и у њему треба спријечити сваку другу градњу.

Ријека Спреча низводно од акумулације Модрац

Предлаже се уређење ријеке Спрече и то заштите косина и ножица одређеном врстом облоге без облоге дна корита.

Потребно је извести следеће радове на регулацији:

- Ријека Спреча на подручју Лукавачке општине (дужина око 2.000 м)
- Ријека Спреча на подручју Грачаничке општине (дужина око 2.000 м)
- Ријека Спреча на подручју општине Добој Исток (дужина око 1.500 м)

Такође се предлаже да се уради чишћење ријеке Спрече од смећа и растиња.

1. У приоритетима је потребно обухвати заштиту урбаних дијелова низводног тока ријеке Спрече.

2. За заштиту поплавног подручја долине ријеке Спрече низводно од акумулације Модрац предност је на страни варијанте са израдом заштитних насипа, мада ни у овом случају није обезбјеђена економска оправданост реализације овог рјешења. При томе треба напоменути значај коректне процјене вриједности експропријације која значајно оптерећује инвестицију варијанте са насипима. С обзиром на заступљене карактеристике на појединим потезима дуж водотока на овом подручју, неопходно је техничко рјешење прилагођавати специфичним условима, што јасно упућује на комбинације обје разматране варијанте. Наиме, ради се о смјењивању урбаних и пољопривредних подручја која захтијевају различите рангове заштите од поплава.

3. Непостојање просторних планова као и остале планске документације разматраног подручја, те чињеница да значајним дијелом водотока пролази међуентитетска линија, отежава доношење коначне одлуке о избору варијанте. С обзиром да се предложеним варијантама залази у простор са обје стране међуентитетске линије, у избору техничког рјешења морају бити укључени представници оба ентитета.

4. Потребан коридор за реализацију предложеног техничког рјешења треба уклопити у будућу планску документацију разматраног подручја, и у њему треба спријечити сваку другу градњу.

Ријека Грибаја

Предлаже се регулација ријеке Грибаје према урађеној пројектној документацији, а она обрађује уређење корита за воде ранга појаве Q1/100 година кроз насеље Тојшићи према пројекту (облагање са каменом у бетону), а кроз насеље Кикачи предлажу се радови са формирањем корита са заштитом ножице косине.

Потребно је извести следеће радове на регулацији:

- Ријека Грибаја кроз Тојшиће (дужина око 1.000 м)
- Ријека Грибаја кроз Кикаче (дужина око 1.000 м)

Такође се предлаже да се уради чишћење ријеке Грибаје од смећа и растиња.

Ријека Гостеља

Предлаже се дјелимична регулација ријеке Гостеље према урађеној пројектној документацији, а она обрађује уређење корита за воде ранга појаве Q1/100 година кроз насеља Ступари, Ђурђевик и Живинице (формирање корита са заштитом ножице косине).

Потребно је извести следеће радове на регулацији:

- Ријека Гостеља-Ступари (дужине око 500 м)
- Ријека Гостеља-Ђурђевик (дужине око 500 м)

- Ријека Гостеља-Живинице (дужине око 800 м)
Такође се предлаже да се уради чишћење ријеке Гостеље од смећа и растиња.

Ријека Оскова

Предлаже се регулација ријеке Оскове према поменутој пројектној документацији а она обрађује уређење корита за воде ранга појаве Q1/100 година кроз насеље Живинице (облога од камена у бетону без облоге дна), а и дјелимична регулација на подручју Вишће (формирање корита са заштитом ножице косине).

Потребно је извести следеће радове на регулацији:

- Ријека Оскова-Живинице (дужина око 1.500 м)
- Ријека Оскова-Вишћа (дужина око 1.000 м)

Такође се предлаже да се уради чишћење ријеке Оскове од смећа и растиња.

Ријека Турија

Предлаже се регулација ријеке Турије према поменутој пројектној документацији, а она обрађује уређење корита за воде ранга појаве Q1/100 година. Предложена је регулација корита и то несиметричног протицајног профила са облогом једне обале док се друга обала само уређује.

Потребно је извести следеће радове на регулацији:

- Ријека Турија – (дужина око 2.000 м)

Такође се предлаже да се уради чишћење ријеке Турије од смећа и растиња.

Ријека Дрињача са притоком Ујичом

Како је већ напоменуто кроз насеље Кладањ урађена је регулација са вертикалним зидовима. Предлаже се да ова дионица која је предмет пројекта регулације р. Дрињаче и њене притоке Ујиче на дионици између два моста на путу Тузла – Сарајево буде приоритет у изградњи.

Потребно је извести следеће радове на регулацији:

- Ријека Дрињача у дужини око 300 м
- Ријека Ујича у дужини око 185 м

Предлаже се такође да се дио ријеке Дрињаче и дио ријеке Ујиче које пролазе кроз насељено подручје очисти од растиња и набацаног смећа.

Ријека Сапна

Регулација ријеке Сапне кроз насеље Сапна је предвиђена као двогуби трапезни профил са мином и мајор коритом, а облога је са утиснутим каменом у бетон. Дио потеза кроз насеље Сапна у дужини од око 600 м је изведен, а предлаже се наставак регулације према пројекту.

Потребно је извести следеће радове на регулацији:

- Ријека Сапна у дужини око 500 м

Предлаже се такође да дио ријеке Сапне који пролази кроз насељено подручје Сапне очисти од растиња и набацаног смећа.

Ријека Шибошница

Предлаже се израда дјелимичне регулације кроз насеља Нахвиоци и Вражићи, а радови на санацији и чишћењу корита р. Шибошнице кроз насеља Брњик и Ратковићи.

Потребно је извести следеће радове на регулацији:

- Ријека Шибошница у дужини око 600 м

Ријека Тиња са притоком Мала Тиња

Предлаже се наставак регулације ријеке Тиње на територији општине Сребреник, а нарочито у ужој зони урбаног дијела према поменутој пројектној

документацији, а она обрађује уређење корита за воде ранга појаве Q1/100 година (облагање косина са каменом у бетону, а дно је без облоге).

Потребно је извести следеће радове на регулацији:

- Ријека Тиња-Сребреник у дужини око 500 м
- Ријека Тиња-општина Сребреник у дужини

око 15 км

Такође се предлаже урађење заштите косина са каменом набачајем на појединим дионицама дуж корита р. Мале Тиње (подручје уз привредне објекте).

Такође се предлаже да дио ријеке Тиње који пролази кроз насељено подручје очисти од растиња и набацаног смећа.

Ријека Јала

Предлаже се наставак регулације ријеке Јале кроз Горњу Тузлу према поменутој пројектној документацији, а она обрађује уређење корита за воде ранга појаве Q1/100 година (облагање са каменом у бетону).

Потребно је извести следеће радове на регулацији:

- Ријека Јала у Горњој Тузли (дужини око 400м)
- Ријека Јала потез наставак узводно у Славинићима (дужина око 800 м према пројекту)
- Ријека Јала на подручју Лукавца (дужина око

3.200 м)

Такође се предлаже да се уради санација дијела регулације ријеке Јале који је општећен у центру Тузле. И остали дио регулације р. Јале је доста зарастао и пун је смећа па се предлаже његово чишћење.

Ријека Солина

Предлаже се наставак регулације ријеке Солине према поменутој пројектној документацији, а она обрађује уређење корита за воде ранга појаве Q1/100 година (облагање са каменом у бетону).

Потребно је извести следеће радове на регулацији:

- Ријека Солина (дужина око 300м)

Такође се предлаже да се уради санација дијела регулације ријеке Солине који је општећен, а дио који је доста зарастао и пун смећа потребно је предвидити његово чишћење корита.

Мраморски поток

Предлаже се регулација Мраморског потока кроз насеље Мрамор према поменутој пројектној документацији, а она обрађује уређење корита за воде ранга појаве Q1/100 година (облога од бетона).

Потребно је извести следеће радове на регулацији:

- Мраморски поток (дужина око 1.000 м): 1.000.000,0 КМ (1.000 КМ/м)

Пошто је корито зарасло и пуно смећа предлаже се његово чишћење.

Ријека Соколуша

Предлаже се наставак регулације ријеке Соколуше у Грачаница према пројектној документацији, а она обрађује уређење корита за воде ранга појаве Q1/100 година (облога од камена у бетону, минор и мајор корито).

Потребно је извести следеће радове на регулацији:

- Ријека Соколуша-Грачаница (дужина око 1.000 м): 1.300.000,0 КМ (1.300 КМ/м)

Такође се предлаже да се уради чишћење ријеке Соколуше од смећа и растиња.

Опште превентивне мјере

- Спречавање девастиације биљног покривача, а нарочито интензивне и неконтролисане сјече шума на сливним подручјима.

- Спречавање неконтролисане и протузаконите изградње грађевинских и других објеката ван урбаних подручја.

- Спречавање неконтролисаног отварања површинских копова и депонија рудника угља, каменолома и других активности које утичу на девастиацију земљишта и које сливна подручја претварају у бујичне терене.

- Израда правовремене прогнозе за појаву великих вода у насељеним подручјима, дуж великих водотока.

- У оквиру планова заштите од поплава предвидјети редовне и ванредне мјере одбране од поплава.

- Извршити корекцију и допуну законске регулативе у оквиру које је неопходно прописати организационе и техничке аспекте заштите од поплава у циљу регулисања примјене савремених техничких критерија и концепата одбране од поплава.

- Израда хидролошко-хидрауличких модела за дефинисање поплавних линија, карактеристичних рангова вјероватности појаве поплава у сливним подручјима свих водотока. Одређивање зона према степену угрожености од поплава.

- Одређивање подручја на којима ће се примјењивати превентивне и друге мјере у оквиру стратегије "Живот са поплавама", као што су зоне забране грађења, подручја за евакуацију угроженог становништва и материјалних добара, као и изградња система за узбуђивање становништва на терену.

- Израда главног оперативног и главног превентивног Плана одбране од поплава за ТК, од стране надлежног Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде ТК.

- Израда општинских оперативних и превентивних планова одбране од поплава за свих 13 општина ТК, од стране надлежног општинског органа за водопривреду.

- Инсталисање система за осматрање и узбуђивање који је неопходан у случају појаве великих плавних валова,

- Израда планова евакуације становништва и важнијих материјално-техничких средстава у случају великих поплава.

- Упознавање становништва угроженог подручја са степеном угрожености, критичним зонама, као и о начину понашања за вријеме критичних ситуација.

- Изградња објеката за заштиту од поплава (насипи, водене акумулације, ретензије и слично).

Финансирање пројеката

У складу са досадашњом праксом, највећи дио потребних финансијских средстава могуће је обезбиједити из фонда водопривредних накнада – из дијела који по Закону о водама припада Кантону (20%) и дијела који припада ЈП за "Водно подручје сливног ријеке Саве" Сарајево.

Зависно од величине инвестиције, дио средстава се по правилу обезбјеђује и из буџета општине на чијој територији се врше радови. Постоји могућност обезбјеђења дијела потребних финансијских средстава из фонда заштите околице, те средстава прикупљених по Федералном закону о заштити и спасавању.

Превентивне мјере на брани ХА "Модрац"

- Када ниво ХА пређе коту 199,50 м.н.м. прелази се на осматрање нивоа ХА сваки сат умјесто сваких 6 сати.

- Прелази се, такођер, на осматрање вискова на контрафорима на брани, на сваки сат.

- Осматрање падавина на хидрометеоролошкој станици на брани ХА врши се свака 3 сата умјесто сваких 12 сати.

- Сваких 6 сати контакира се ФХМЗ ради добијања прогнозе о временској ситуацији.

- Сви подаци о осматрању добивени од ФХМЗ записују се у дневник који се редовно води на брани "Модрац".

- Када пораст нивоа ХА пређе утврђену коту почиње се са праћењем поплавног вала на рачунару да би се тренутно знао дотицај и истицање из ХА.

- Ако се тренд раста нивоа ХА настави отварају се сви темелни отвори.

- Када почне прелјевање воде преко прелјева на брани почиње поступак обавјештавања КУЦЗ и ОСЦЗ низводно од бране, како би се на вријеме могле предузети мјере у циљу заштите од поплава.

- У случају наиласка поплавног вала већег од вода ранга јављања 1/1.000 година, када долази до наглог издизања нивоа воде у ХА, да би се спријечило прелјевање воде преко круне бране, ЈП "Спреча" ће, заједно са КШЦЗ и војним органима размотрити могућност отварања нужног испуста на десном боку бране.

Протуградна заштита

Због незамјељиве улоге система протуградне заштите у заштити пољопривредних усјева и других материјалних добара од туче, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: Министарство) већ дуго, у складу са расположивим средствима, активно ради на успостави тог система на подручју Тузланског кантона.

У општини Градачац функционише систем протуградне заштите, чију успоставу је суфинансирало Министарство.

На подручју општине постављено је шест рампи за лансирање протуградних ракета, а систем функционише у сарадњи са ЈП „Противградна превентива РС“, са којим општина Градачац сваке године склапа уговор о сарадњи за период од 15.04.-15.10.

Министарство је такође из средстава новчане подршке намијењене примарној пољопривредној производњи одобрило средства у износу од 247.657,10 КМ за изградњу система протуградне заштите на подручју општина Добој Исток и Грачаница.

Према информацијама добијеним из општине Грачаница, проведена је процедура избора најповољнијег понуђача, набављени су потребни уређаји за функционисање система, одређене су локације за њихово монтирање, те је потребно урадити грађевинске радове на локацијама гдје ће бити инсталирани. Планирано је да се у наредним данима обиђу те локације, како би се установило да ли је дошло до појаве клизишта, те да се приступи извођењу потребних грађевинских радова. На подручју општине Грачаница бит ће инсталирано 5 рампи за лансирање протуградних ракета, а на подручју општине Добој Исток 1.

Министарство је такође из средстава новчане подршке намијењене примарној пољопривредној производњи суфинансирало и подизање заштитних мрежа на пољопривредним усјевима.

У наредном периоду планирано је проширење система протуградне одбране на подручје осталих општина Кантона, а у циљу смањења, односно минимизирања штета од града, које сваке године причине велике материјалне штете на пољопривредним усјевима и објектима, уз успостављање сарадње са општинама РС на подручју граничних општина, како би се избјегли непотребни трошкови.

У том циљу је и у Закону о новчаним подршкама у пољопривреди и руралном развоју, у оквиру модела капиталних улагања предвиђено суфинансирање изградње система протуградне заштите.

Протуградна заштита треба бити успостављена као дио система заштите и спасавања људи и материјалних добара, те је неопходно дефинисати ко ће руководити том службом, ко ће финансирати њену успоставу и одржавање, ко ће бити у додиру са ракетама, итд.

Стога је потребно приступити изради плана успоставе система, у коме би се дефинисали носиоци активности, начин финансирања изградње и функционисања система, рокови и сви други битни параметри.

Министарство је спремно да у наредном периоду, у сарадњи са Цивилном заштитом и општинама Тузланског кантона активно ради на успостави система протуградне заштите, како у дијелу који се односи на суфинансирање, тако и у дијелу који се односи на координирање цјелокупних активности.

Склањање људи и материјалних добара

- Израда планова склањања људи у случају опасности од ваздушних удара, ратних дејстава и других опасности.

- Контрола издвајања средстава, на основу одредаба Федералног закона о заштити и спасавању, о ослобађању од обавезе изградње склоништа.

- Контрола примјене прописа о поштовању грађевинско-техничких норми код изградње склоништа.

За потребе склањања људи и материјалних добара у случају природних и других несрећа у оквиру Министарства трговине, туризма и саобраћаја ТК постоје одговарајуће евиденције субјеката, на нивоу ТК, који располажу одговарајућим превозним средствима која се могу, у случају потребе, мобилисати, за потребе евакуације људи и материјалних добара, и то:

- Укупно 32 субјекта располажу са 571 аутобусом за превоз људи и укупно 25 субјеката располажу са 7.389 камиона за превоз материјалних добара.

Заштита од загађивања воде, ваздуха и земљишта радиолошким, хемијским и биолошким материјама

- Редовна контрола загађености водотока и земљишта, посебно пољопривредног.

- Уградња уређаја за пречишћавање отпадних гасова из индустријских, термоенергетских и других објеката који загађују ваздух.

- Изградња прописаних канализационих инсталација, канализационих колектора и уређаја за пречишћавање комуналних, индустријских и других врста отпадних вода.

- Доношење законских и подзаконских аката из области заштите ваздуха, воде и тла од загађивања.

- Инсталисање станица за мониторинг и континуирано мјерење концентрације штетних материја у ваздуху, посебно мобилних емисионих станица.

- Доношење програма и плана праћења квалитета ваздуха на подручју свих општина ТК.

- Дефинисање садашњег стања квалитета ваздуха на читавом подручју ТК.

- Утврђивање извора, врсте, квалитета и квантитета емисија штетних материја у ваздуху.

- Утврђивање циљева којим треба тежити када је у питању жељени квалитет ваздуха на подручју ТК.

- Доношење акционих планова заштите ваздуха на нивоу општина и ТК, са приоритетима и роковима извршења.

- Успоставити цјеловито и системско праћење емитовања загађења у ваздух и стања квалитета ваздуха на подручју ТК.

- Утврдити стабилне изворе финансирања заштите ваздуха, водотока и тла од загађивања.

- Доношење кантоналног плана заштите околине односно заштите квалитета ваздуха, воде и тла.

- Успостављање континуираног мониторинга емитовања загађујућих материја у ваздух код свих већих емитера (енергетика, индустрија и саобраћај).

- Успостављање катастра-регистра загађивача ваздуха, водотока и тла на подручју ТК.

- Израда прегледа реонизације подручја ТК у складу са квалитетом ваздуха, односно израда дисперзивног моделирања у мониторингу квалитета ваздуха за подручје ТК.

- Израда процјене концентрација загађујућих материја на појединим подручјима и у различитим временским раздобљима, односно оцјена изгледних промјена као резултат модификација у процесу.

- Доношење регулативе у контроли емисија у ваздух, односно одређивање максимално дозвољених емисија у ваздух, који су у складу са европским стандардима квалитета ваздуха.

- Дефинисати норме за одабир локација будућих извора загађујућих материја како би се минимизирао њихов утицај на околиш.

- Водити активности да се на постојећи топлински систем у ТЕ Тузла прикључе и преостала подручја Тузле, Лукавца и Живиница.

- На подручјима гдје није, са техно-економског становишта, оправдано прикључење на топлински систем ТЕ Тузла, настојати да се користи гориво са ниским садржајем сумпора (испод 1% сумпора).

- У циљу смањења утицаја саобраћајних моторних возила на загађивање ваздуха поопштрити мјере контроле техничке исправности моторних возила, те увести обавезну контролу састава издувних гасова саобраћајних моторних возила, оптимално регулисати саобраћај, унаприједити градски аутобуски саобраћај и континуирано контролисати квалитет горива за моторна возила.

- Интензивирати инспекцијски надзор контроле поштовања законске обавезе о дозвољеним емисијама штетних-загађујућих материја у атмосферу из индустријских и термоенергетских постројења, као и из индивидуалних ложишта на чврста горива и предузимати законске санкције против субјеката који крше прописе из ове области.

- Израда одговарајућих стручних студија о утицају загађењем ваздуха, воде и тла на здравље становништва.

- Реализација планова топлификације насељених мјеста, као замјена за коришћење пећи на чврста горива за гријање стамбених објеката.

- Израда и доношење просторних и урбанистичких планова насељених мјеста.

- Изградња санитарних депонија за одлагање комуналног, технолошког и другог чврстог отпада у складу са прописима из ове области.

- Изградња кантоналне санитарне депоније чврстог отпада, у складу са европским стандардима, што обезбјеђује заштиту водотока, земљишта и ваздуха од загађења штетним материјама.

- Рециклирање свих врста отпада у што већим количинама и коришћење издвојених секундарних сировина.

- Максимално проширити обухваћеност становништва, посебно у сеоским подручјима, организованим прикупљањем и одвожењем свих врста отпадних материјала.

- Опремање општинских комуналних предузећа

савременом опремом и механизацијом за скупљање отпадних материјала, као и кадровско јачање ових предузећа.

- Санирање (рекултивација) и елиминисање бројних “дивљих” депонија отпада и неодговарајућих општинских депонија и стварање услова да не долази до формирања нових “дивљих” депонија.

- Стварање услова за рјешавање збрињавања опасног и специфичног отпада, као и свих врста технолошког отпада.

- Континуирано спровођење акција едукације становништва о потреби заштите ваздуха, воде и земљишта од загађивања, као и спровођење акција на чишћењу и уређивању животне средине.

Заштита од шумских пожара као и пожара на стамбеним, привредним и другим грађевинским објектима

- Доношење одговарајућих законских и подзаконских аката, као и одговарајућих планова из области противпожарне заштите.

- Формирање, опремање и оспособљавање одговарајућих ватрогасних јединица, ватрогасних друштава и јединица цивилне заштите за противпожарну заштиту у свим општинама ТК, као и јединице цивилне заштите за протипожарну заштиту на нивоу ТК.

- Набавка и одржавање апарата за гашење почетних пожара у сви стамбеним, пословним привредним, школским, јавним и другим грађевинским објектима.

- Изградња и одржавање хидрантске мреже у насељеним мјестима и привредним предузећима.

- Континуирано уклањање запаљивих материјала из подрумских и таванских просторија, као и других просторија.

- Континуирано одржавање проходности стубишта у зградама, пожарних степеница и свих пожарних путева, ради омогућавања несметаног прилаза ватрогасним возилима.

- Обука и едукација становништва на подручју свих општина ТК, свих упосленика у привредним предузећима и другим правним субјектима, а посебно припадника структура цивилне заштите из области противпожарне заштите.

Превентивне мјере које ће предузимати ЈП “Шуме ТК” д.д. Кладањ

Досадашња искуства упућују на оправданост предузимања превентивних мјера којима је циљ да се пожар прије открије и сузбије. Добро конципиране превентивне мјере, уз њихову колективну provedбу могу дати добре резултате. У вријеме када су опасности од пожара повећане (прољеће-љето) нужно је организовати осматрање и хитно дојављивање, како би се могло приступити брзом и енергичном гашењу пожара, прије него што буде захваћен већи простор.

Извијање - осматрање и дојављивање има велики значај ради утврђивања појаве пожара, смјера ширења пожара ради упућивања снага на право мјесто. Искуство је показало да се осматрање шуме са позиција – веће надморске висине није показало ефикасно и није дало очекиване резултате, због тога што је терен под шумом испресјечан бројним увалама, водотопима и орографијом која онемогућава коректну идентификацију локалитета на којем је пожар настао, због чега и слање екипа за гашење пожара и проналажење мјеста гдје је пожар отежано.

У ту сврху на нивоу Друштва потребно је подигнути осматрачнице с којих се може вршити ефикасно осматрање и хитно дојављивање у управе шумских газдинстава из којих се упућују мобилне екипе за гашење пожара.

Р/б	Осматрачко мјесто	Зона осматрања
1.	“Јурјевица” - тромеђа одјела	Шумарија “Г. Дрињача”
2.	“Братило”	Шумарија “С. Дрињача”
3.	“Јаворје” “Куман”	Шумарија “Гостеља”
4.	“Мрка Плоча”	Шумарија “Тузла”
5.	“Срница”	Шумарија “Тузла”
6.	“Хумац”	Шумарија “Тузла”
7.	“Вис-Калесија”	Шумарија “Тузла”
8.	“Брдо”	Шумарија “Бановићи”
9.	“Јохе-Црњевски Вис” реон “Врана”	Шумарија “Бановићи”
10.	“Окресаница” - ГЈ “Маоча”	Шумарија “Сребреник”
11.	“Голо Брдо” - ГЈ “Тиња Бистрица”	Шумарија “Сребреник”
12.	“Висори” - ГЈ “Мајевица-Јабланичка ријека”	Шумарија “Челић”
13.	“Висока Главница” - ГЈ “Јања-Тавна”	Шумарија “Челић”
14.	“Шарачка Брда”	Шумарија “Јелица”

Табела бр. 9. Приказ распореда осматрачких мјеста на подручју ТК

У шумском газдинству “Коњух” Кладањ осматрачи пожара опремљени су радио везом, а остала 3 газдинства мобилним телефонима.

У циљу што брже и ефикасније дојаве и чувања шума од пожара на нивоу Друштва планирају се у наредном периоду и остала три газдинства („Спречко”-Живинице, „Мајевичко” – Сребреник и „Власеничко”-Кладањ) увезати на постојећу радио-везу у ШГ “Коњух” Кладањ и извршити набавку средстава (везе) моторола и радио станица.

На нивоу Друштва и шумским газдинствима формиране су интервентне групе запосленика за гашење пожара (штабови на челу са командантима и члановима штаба, те координатором свих штабова). Ове интервентне групе опремљене су возилима, потребним алатом за прву интервенцију гашења пожара, сјечу стабала и израду противпожарних просјека у сврху израде ванредних противпожарних просјека ради заустављања даљег ширења пожара.

Интервентне групе су обучене и оспособљене у области заштите од пожара, а за рад са моторним пилама ангажују се запосленици из производње-професионални сјекачи.

На нивоу Друштва нема формиране ватрогасне јединице која би у случају настанка пожара већих размјера чинила примарну основу за спровођење мјера противпожарне заштите, него се стварају услови за ангажовање ВЈ других субјекта, сусједних радних јединица, организационих структура ЦЗ и др.

Од средстава за гашење најефикасније се показала вода, а могу се користити и хемијска средства са циљем да се заустави ширење пожара. У том циљу површински пожари осим гашења примјеном разних средстава гасе се и затрпавањем земљом, ударањем гранама или млатилицама по жаришту ватре.

Гашење површних пожара или пожара крошње је најтеже и најкомпликованије. Велики дим и јако зрачење топлоте те брзо ширење пожара отежава његову локализацију. Гашење се у том случају не може остварити, стога се врши локализација пожара (пресецањем шуме и стварањем одбрамбеног просјека ширине најмање двије висине стабла које се налази на мјесту гдје се прави одбрамбени појас).

Овакви пожари могу се гасити и гасе се паљењем “против-ватре” уз употребу временских услова за то, а што се нарочито примјењује код минираних шумских површина. За сва пожаришта важи златно правило: опожарена површина се мора стално контролисати,

а пожар “чувати” од проширења или разбуктавања. Пожариште се мора обезбиједити сталним надзором и спремним количинама воде за интервенцију.

Да би гашење пожара било ефикасно организовано пракса је показала да је потребна стална едукација гасилаца и руководећих стручњака, јер је то основни предуслов ефикасности одбране шума од пожара.

Проблеми са којима се Друштво суочава дуги низ година када су у питању пожари већих размјера је ангажовање великог броја снага и средстава (као што су пожари из 2000. године у ГЈ “Турија” на општинама Лукавац и Грачаница, те пожар из 2003. године а посебно пожар који се десио на подручју ГЈ “Оскова”, “Зеленбој” општина Бановићи) гдје су пожари, само у неколико дана, прогутали огромна шумска прострaнства, када је проглашено и стање природне несреће.

У тим ситуацијама, ЈП “Шуме ТК” ДД Кладањ, са укупном расположивом радном снагом и МТС-ом са којима располаже, није у могућности да локализује и угаси пожаре, те је у том случају неопходна помоћ ватрогасних јединица са других општина и из других предузећа, а понекад је потребно и ангажовање оружаних снага, структура цивилне заштите сусједних општина и противпожарне опреме других субјеката.

У складу са одредбама Федералног закона о заштити и спасавању и другим подзаконским актима потребно је предузимање свих неопходних мјера како би се природне и друге несреће свеле на минимум, а процедуре око давања сагласности за ангажовања ватрогасних јединица сусједних општина и других релевантних фактора, као испомоћ у случају пожара већих размјера, максимално поједноставиле, што би утицало на смањење штета од пожара.

За гашење шумских пожара употребљава се следећа опрема и средства:

- За сјечу - обарање стабала и копање канала: моторне пиле, рокопач, булдозер и остала расположива механизација.

- За гашење водом: напргњаче и канте, те остала противпожарна опрема (трнокопи, млатилице, крампе, лопате, сјекире, грабље, тестере и друго).

Противпожарна опрема смјештена је на противпожарним пунктовима којих, на нивоу Друштва, има 23 и који се редовно попуњавају из разлога што се иста губи и ломи приликом гашења пожара.

У четинарским културама, као и у шумама које су у контакту са саобраћајницама, и на локалитетима гдје је појава пожара честа, праве се одговарајући просјеци

и успоставља се шумски ред током цијеле године, а нарочито у периоду март - октобар.

Редовно се врши уклањање сушике и овршке грана, нарочито у четинарским шумама.

У шумама које су нарочито угрожене пожарима, шумски радови кресања и уклањања суhog грања из шуме, те успостава шумског реда проводи се према принципима шумарске науке и праксе и обавезно се завршавају до почетка лјетне пожарне сезоне.

У свим шумама, без обзира на степен угрожености од пожара, врши се уређивање и одржавање чистим, постојећих приступа воденим ресурсима, за потребе гашења шумских пожара.

Противпожарни просједи, просјеке са елеметима шумског пута и противпожарни путеви, редовно се чисте од дрвенатог корова и одржавају проходним за ватрогасна возила.

У шумама високог узгојног облика, које су разврстане у I степен опасности од пожара, те у шумама од посебног привредног, еколошког, заштитног или другог посебног значаја, на рубним дијеловима, који граниче са запуштеним пољопривредним површинама, ливадама и пашњацима, током цијеле пожарне сезоне Друштво, путем реонских лугара и уз помоћ мјесног становништва, одржава се шумски ред у циљу спречавања пријеноса пожара са тих површина на шуму.

Уз помоћ реонских лугара и околног мјесног становништва, врши се, посебно у периоду повећане опасности од избијања шумских пожара, поред редовног надзирања, и појачана контрола начина одлагања смећа у близини шума које су потенцијални извори пожара. У ове активности треба укључити полицијске управе и ЕКО полицију по општинама.

Сва излетишта уз шумски појас, на нивоу Друштва, проглашена су шумама нарочито угроженим од пожара и сходно томе прописане су мјере, у складу са Правилником о мјерама заштите од шумских пожара и усјева, које ће се и у наредном периоду примјењивати и унапређивати.

На путевима који нису од јавног значаја потребно је, на појединим мјестима, поставити рампе којим се спречава улаз у шуму и исте рампе одржавати (то се посебно односи на излетишта).

Већи дио шумског комплекса покривен је значајним упозорења опасности од пожара и забране ложења ватре, бацања смећа, пушења, забрана улаза возила у шуму, које треба у наредном периоду обнављати.

Редовно, путем средстава информисања (радио и ТВ), становништво се обавјештава, путем наредби и упозорења о предузимању превентивних и оперативних радњи, на спречавању настанка пожара, а све у циљу што боље едукације становништва и спречавања појаве пожара.

Друштво у наредном периоду планира, у сарадњи са ватрогасним јединицама, структурама цивилне заштите и Покретом Еко зелених, донијети Програм извођења кратких инструкција о шумским пожарима и опасностима од истих, са презентацијом кратких филмова.

Сви објекти по шумским радилиштима опремљени су противпожарним апаратима за почетно гашење пожара, који се редовно сервисирају и по потреби набављају нови.

Редовно се врши опремање и оспособљавање одговарајућих јединица за противпожарну заштиту у предузећима која газдују шумама.

Редовно се врши одржавање шумских комплекса и предузимају одговарајуће активности и радови на

изградњи расједа, шумских путева, осматрачница и друго.

Неопходно је вршити деминирање прилаза шумским комплексима.

Неопходно је активно ангажовање инспекцијских и других надлежних органа на спровођењу свих прописаних превентивних мјера противпожарне заштите.

Функционално оспособити систем дојављивања и узбуђивања.

Редовно информисати становништво, преко локалних и других медија, о стању противпожарне заштите у свим општинама ТК.

Здравствена заштита људи од заразних и других болести - јачање примарне здравствене заштите на подручју ТК

Постојећи систем здравствене заштите у Босни и Херцеговини, у оквиру којег здравствене услуге у великом обиму пружају лекари специјалисти, треба замијенити интегрисаном здравственом заштитом, коју карактерише свеобухватност и континуитет, те изградњом односа између даваоца заштите и популације који се базира на међусобном повјерењу. У оквиру политике "Здравље за све у 21 стољећу" Свјетска здравствена организација утврдила је циљ да људи у регији треба да имају приступ примарној здравственој заштити оријентисаној ка породици и заједници, коју подржава флексибилан и одговарајући систем болница.

Овај модел води економичнијој, ефикаснијој, више координираној и континуираној здравственој заштити због чега је Министарство здравства активно укључено у реализацију пројекта породичне медицине на подручју ТК и са Заводом здравственог осигурања дало је значајну подршку имплементацији Пројекта. Пилот пројекат "Основно здравство", у оквиру којег се највише радило на имплементацији породичне медицине, завршен је 30. јуна 2004. године. Пројекат је пилотиран у три кантона али се може констатовати да је имплементација пројекта била најуспјешнија на подручју ТК.

Програмирање здравствене заштите свих нивоа, уз досљедну евалуацију као инструмент финансирања здравствене заштите, је основ за уговарање здравствених услуга и праћење реализације уговорених услуга. Овим се начином повећава квалитет пружених здравствених услуга и веће задовољство осигураника на подручју ТК. Завод за јавно здравство као стручна институција припрема основ за израду програма здравствене заштите на свим нивоима.

Заштита становништва од заразних болести, стална контрола хигијенско-епидемиолошке ситуације

Развој рационалне мреже болничке здравствене заштите - развој недостатних клиничких садржаја због којих се пацијенти упућују у друге здравствене центре.

У току је реализација пројекта Рационализације здравствених услуга као основ за израду Мреже болничких капацитета на подручју цијеле БиХ.

Тузлански кантон је окарактерисан као добар примјер рационалности капацитета болничке здравствене заштите. Уз мање корекције, може задовољити критерије ефикасног система са организацијом и нових облика болничких капацитета.

Осигурање потребног броја и добре прерасподјеле медицинских кадрова

Значајна активност која се мора водити заједно са Министарством образовања, науке, културе и спорта са циљем задовољења потреба за недостајућим кадром и смањења броја здравствених радника и сарадника на листама служби за запошљавање.

Развој здравствено информационог система

Неопходна активност у процесима реформе здравственог система са циљем бољег праћења индикатора здравља, ефикасније и јефтиније здравствене услуге и потрошње у здравству.

Стандардизација клиничких поступака и процедура на секундарном и терцијарном нивоу

У току је израда клиничких водила које би биле основ за ефикасну и квалитетну здравствену услугу и добар, рационалан и одржив здравствени систем.

Остале мјере превентивне здравствене заштите

- Здравствено просвјетљивање становништва.
- Промоција здравих стилова живота.
- Континуирано праћење кретања заразних болести на подручју ТК те ширем и ужем окружењу.
- Континуирано провођење Програма обавезних имунизација.
- Епидемиолошко извиђање подручја у ТК и ближе околине.
- Организација и надзор хигијенске водоопскрбе становништва и асанација водних објеката.
- Контрола хигијенске исправности воде за пиће као и воде за хигијенске потребе становништва, у складу са законским прописима.
- Контрола исправности уређаја за водоснабдијевање становништва и канализационих инсталација.
- Континуирани надзор над производњом и прометом животних намирница, као и здравствени надзор над лицима у производњи и промету животних намирница.
- Санитарни надзор над уклањањем течног и чврстог отпада.
- Спровођење противепидемијских мјера у становима оболелих и у ужој околини.
- Спровођење имунизације угроженог становништва против појединих заразних болести (у складу са индикацијом).
- Хоспитализација и лијечење болесника у намјенским или привременим објектима.
- Санација терена и санитарних уређаја послје престанка дјеловања природних или других несрећа.
- Епидемиолошко извиђање терена након престанка дјеловања природних или других несрећа и то најмање за 2 мјесеца како би се спријечила накнадна појава заразних болести.
- Провођење вакцинације људи и животиња против заразних болести.
- Редовна контрола хигијенске исправности животних намирница.

Заштита животиња и намирница животињског поријекла

- Спречавање и локализација појава паразитарних, заразних и узгојних болести животиња.
- Провођење Законом прописаних ветеринарских мјера у заштити здравља животиња.
- Провођење Законом прописаних мјера контроле хигијенско-здравствене исправности

намирница животињског поријекла у току производње, прераде, и складиштења истих.

- Контрола хигијенске исправности сточне хране и воде за напајање стоке.
- Опремање и оспособљавање одговарајућих општинских служби за провођење мјера заштите животиња и намирница животињског поријекла.

Заштита биља и биљних производа од заразних болести

Мјера којом се проводи заштита биља и биљних производа (поврће, воће, житарице, љековито, украсно, крмно, сточно и друге врсте биља и засада, шуме и шумске културе, биљне сировине, сјеме и готови производи од биља који се користе за исхрану и лијечење) од радиоактивне, хемијске и биолошке контаминације и свих других облика загађивања, као и заразних болести и штеточина које нападају биље.

- Избор оптималних сорти биља и правилан узгој.
- Предузимање прописаних мјера заштите биља и биљних производа од биљних болести, штеточина и пожара.
- Контрола исправности и начина примјене средстава за заштиту биља, у складу са стандардима и нормативима из области пољопривреде.
- Контрола исправности сушења, силаже и складиштења биља и начина производње биљних производа.
- Едукација произвођача биља и биљних производа.
- Сузбијање болести, штеточина и корова најуспјешније је примјеном система интегралне заштите. Овај систем подразумијева комбиновану примјену свих мјера којима се штетне врсте доводе до нивоа да не утичу знатно на смањење приноса, уз истовремену мању употребу фитотерапеутских средстава и боље очување животне средине. Интегрална заштита подразумијева употребу агротехничких, механичких, физикалних, биолошких и хемијских мјера. Неке мјере (посебно агротехничке) проводе се превентивно, како би се спријечила јача појава биљних болести, штеточина и корова а друге мјере проводе се куративно и њима се сузбијају наметници.
- Указивање произвођачима и јавности на значај осталих мјера заштите биља осим хемијских (плодоред, обрада земљишта, избалансирана исхрана, употреба отпорних сората и хибрида и друго). Наведене мјере утичу на смањење потенцијалне појаве биљних болести, штеточина и корова.
- Разматрање и предлагање мјера за сузбијање биљних болести штеточина и корова уз ограничену примјену фитотерапеутских средстава. Оваква стратегија у контроли биљних болести, штеточина и корова је важна са економског и еколошког становишта јер се са њом постиже већа ефикасност уз мању потрошњу фитотерапеутских средстава по јединици површине.
- Јачање извјештајно прогнозне службе и савјетодавних стручних служби Пољопривредног завода Тузла.

Радиолошко-хемијско-биолошка заштита

- Успостављање система за РХБ осматрање, извиђање и контролу.
- Формирање, опремање и оспособљавање јединица цивилне заштите за РХБ заштиту, у складу са потребама и могућностима у општинама и јединице за РХБ заштиту на нивоу ТК.

- Успостављање прописаног система превентивне заштите у правним субјектима, који у свакодневном процесу рада користе РХБ средства.
- Контрола исправности средстава за РХБ заштиту.
- Набавка и дистрибуција опреме за РХБ заштиту становништва.
- Едукација становништва и повјереника цивилне заштите за РХБ заштиту.
- Успостављање система за узбуђивање становништва у случају РХБ опасности.

Заштита од минско-експлозивних и неексплодираних убојних средстава

Континуирано спровођење акција прикупљања НУС-а и МЕС-а од становништва

Ово је најважнија превентивна мјера у заштити живота људи од НУС-а и МЕС-а који је заостао из протеклог рата.

Тимови цивилне заштите су једина формација која је у потпуности опремљена и обучена за квалитетно и ефикасно извршавање ових задатака. Досадашње искуство говори да становништво и даље у свом посједу има знатне количине НУС-а и МЕС-а, те се намеће као приоритетан задатак да се ова активност обавља и у наредном периоду.

Израда пројеката деминирања и трајног обиљежавања површина контаминираних НУС-ом и МЕС-ом

Благовремена израда пројектне документације за деминирање и трајно обиљежавање контаминираних површина је један од предуслова за израду Листе приоритета за деминирање и трајно обиљежавање контаминираних површина.

Да би се наведена пројектна документација квалитетно и правремено урадила неопходно је да добро функционише сарадња на линији: општинска служба цивилне заштите – Кантонална управа цивилне заштите - Регионални уред БХ МАЦ-а Тузла.

Спровођење прописаних процедура код обиљежавања појединачно пријављеног НУС-а и МЕС-а од стране грађана и других лица

У складу са Федералним законом о заштити и спашавању и одговарајућим правилницима из ове области, грађани и друга лица дужни су о откривеном НУС-у одмах обавијестити најближи ООЦ ЦЗ или полицијску станицу. Такођер је неопходно, на одговарајући начин, обиљежити мјесто гдје је пронађен НУС и по могућности то мјесто обезбиједити до доласка овлашћеног лица за преузимање НУС-а.

Ако се НУС пронађе у насељеном мјесту, гдје објективно пријети већа опасност за безбједност људи и материјалних добара, физичко обезбјеђење мјеста, гдје се налази НУС, врши до доласка лица надлежних за преузимање и уништавање НУС-а, надлежна полицијска управа.

Стална едукација становништва, а нарочито дјеце, о опасностима које представљају минска поља и појединачни НУС-а и МЕС-а

Програми едукације становништва о опасностима које представља НУС и МЕС морају бити прилагођени категорији становништва којој су намијењени.

Имајући у виду да су дјеца и омладина, на жалост, у самом врху страдања од НУС-а и МЕС-а, неопходно је да се посебна пажња посвети овој категорији становништва.

Едукација кроз школске и ваншколске активности треба да буде стална обавеза свих структура друштва које су укључене у рад са овом циљном групом. Програми као што су “Свјесност о постојању мина” и слични морају бити настављени и стално обогаћивани новим садржајима и тематиком.

У реализацији активности у Заштита од минско-експлозивних и неексплодираних убојних средстава, иако нису предвиђени Законом о деминирању активно ће као и до сада судјеловати Кантонални и општински координатори за деминирање у складу са стандардним оперативним процедурама прописаним од БХ МАЦ-а.

Превентивне мјере у рударству

У циљу превентивне заштите од опасности у рудницима ТК, а посебно у рудницима угља и руднику соли, те рудницима који се баве експлоатацијом неметалних минералних сировина, сва законска регулатива везана за експлоатацију прилагођена је: Закону о рударству, Закону о заштити на раду и Статуту привредног друштва. У складу са наведеним правним актима донесени су Правилници о заштити на раду и Правилници о раду чете за спашавање, специјализованим јединицама и ватрогасним јединицама организованим у привредним друштвима.

Такођер, у складу са законском регулативом, сви рудници на поручју ТК располажу са Плановима заштите и спасавања од већих хаварија и скупних удеса. Ефикасност превентивне заштите и спашавања у рудницима зависи од:

- Примјене савремених технологија и метода експлоатације.
- Функционисања заштитних уређаја за правремено регистровање опасних гасова и других штетних материја.
- Оспособљености и обучености запослених, везано за заштитну опрему.
- Организованости служби спашавања, односно чета за спашавање.
- Организованости службе заштите на раду.

У свим рудницима угља на подручју ТК формиране су чете за спашавање људи и материјалних добара у случају рударских несрећа свих врста, које су у потпуности опремљене свим материјално-техничким средствима за заштиту и спашавање.

Обученост чланова ових чета је на високом нивоу, тако да могу успјешно дјеловати у случају рударских и других несрећа на подручју ТК, а по потреби и на другим кантонима.

За заштиту имовине и лица рудници угља на подручју ТК су се организовали на следећи начин:

- Чета за спашавање интервенише при удесима везаним за подземну експлоатацију.
- Специјализоване јединице за површинске копове интервенишу при удесима на површинским коповима.
- Ватрогасне јединице интервенишу у случају удеса на свим површинским коповима.

Организација и бројно стање чета за спашавање

Ове службе организоване су при рудницима Бановићи, Ђурђевић и Крека и то величине чете или одјељења.

У РМУ “Бановићи”, у руднику “Подземна експлоатација”, формирана је чета за спашавање, која броји 80 чланова, са формацијом: Старјешина чете - 1, Замјеник старјешине чете - 1, Вођа екипе - 15, Замјеник вође екипе - 15, Члан екипе - 46, Оружар - 1 и Љекар - 1.

У руднику “Бурђевик” формирана је чета за спасавање, која броји 66 чланова, са формацијом: Старјешина чете - 1, Замјеник старјешине чете - 2, Вођа акције - 6, Вођа екипе - 6, Замјеник вође екипе - 6, Члан екипе - 29, Оружар - 1 и Резервни члан чете - 15.

У РУ “Крека” формирана је чета за спасавање, у руднику “Мрамор”, која броји 49 чланова (Старјешина чете - 1, Вођа акције - 5, Вођа екипе - 5, Замјеник вође екипе - 5, Члан екипе - 30, Мајстор - 2 и Љекар - 1).

У РУ “Крека” формирана је и централна чета за спасавање која броји 7 чланова (Руководилац - 1, Вођа акције - 4, Мајстор - 1, Возач - 1).

У РУ “Крека” формиране су ватрогасне јединице при рудницама “Мрамор” (са 21 чланом), “Дубраве” (са 28 чланова) и “Шикуље” (са 27 чланова). У РМУ “Бурђевик” формирана је ватрогасна јединица са укупно 19 чланова.

Специјална јединица Рудника “Бурђевик” броји 30 извршилаца.

Досадашње искуство потврђује да сви припадници наведених јединица, који су добро обучени и опремљени, могу одговорити свим захтјевима спасавања у рудницама.

Међутим, за случај већих несрећа или хаварија, било би потребно ангажовати додатно људство из рудника, а у крајњем случају и друге припадника цивилне заштите (јединице опште и специјализоване намјене).

Слијегање земљишта усљед експлоатације руда и минералних сировина

Мониторинг стијенског масива као главна превентивна односно контролно-регулаторна мјера, мора се имплементирати у пројектованој структури и динамици.

На овај начин, компарирајући резултате појединих дијелова мониторинга те доводећи их у међусобну корелацију, могу се доносити правовремени закључци и усмјеравати даље активности до њиховог престанка и реализације накнадних радњи које су у складу са Законом о рударству.

Превентивне мјере које ће предузимати Црвени криж/крст ТК

Обука грађана у пружању прве помоћи

Црвени криж/крст ТК (у даљем тексту: ЦК ТК) реализује програм обуке грађана у пружању прве помоћи. Едукацију грађана обављају инструктори прве помоћи који су завршили основни курс прве помоћи и на основу њега добили релевантан сертификат.

Све општинске организације ЦК имају основну опрему за обуку која се састоји из лутке, резервних плућа за лутку, ТВ и видео апарата, носила, торбица за санитарски материјал и приручника за полазнике обуке.

Обука прве помоћи одвија се у неколико сегмената:

- Обука из прве помоћи за младе у основним и средњим школама и наставнике - инструкторе прве помоћи. Ова обука обавља се сваке године у периоду фебруар - март у свим основним и већини средњих школа на подручју ТК. Обука се ради по јединственом програму усвојеном на нивоу Друштва ЦК БиХ. Провјера знања стечених на обуци обавља се кроз школска, општинска и кантонална такмичења екипа ЦК. Сваке године обуку заврши најмање 750 ученика, од којих око 150 најбољих дођу на кантонално такмичење.

Важно је истаћи да се сваке године систем обуке унапређује новим сазнањима и методама пружања прве помоћи које се уводе и медицинским службама

за спасавање и да је у едукацију укључена обука из реанимације.

Учесници, поред основног курса из прве помоћи, заврше и обуку на реалистичним приказима несрећа и повреда са којима се могу сусрести у свакодневном животу (повријеђени у саобраћајној несрећи, страдали у минском пољу, повријеђени усљед природних непогода, итд.).

- Обука грађана у пружању прве помоћи. Ова обука проводи се у зависности од капацитета општинских организација ЦК. Најчешћи видови помоћи грађана одвијају се у повратничким мјесним заједницама и у МЗ чија је територија загађена минама.

У процесу је одржавање курсева прве помоћи за предузећа и организације чији радници, по природи посла, требају знати елементарне ствари у спасавању људских живота.

План је да се ти курсеви проводе за услужне дјелатности (угоститеље, месаре, рибаре, кројаче) као и за раднике уполсене у рудницама, каменоломима, грађевинским објектима и слично.

- Обука из прве помоћи за возаче моторних возила. Ова обука обавља се на основу Закона о безбједности саобраћаја на цестама у БиХ и Правилника о оспособљавању пружања Прве помоћи којим су овлашћење за ову обуку добиле све организације ЦК општина које су обезбиједиле услове за обављање обуке и испита предвиђене Правилником.

Захваљујући овим активностима у буџетима ЦК општина остварују се значајни приходи. Од ових средстава дио се прослеђује за Кантонални и Федерални ЦК што значајно доприноси стабилнијем дјеловању ових организација.

Сви наведени програми, изузев обуке за возаче моторних возила, немају стабилне изворе финансирања.

Добровољно даривање крви

Црвени криж/крст ТК, у сарадњи са Поликлиником за трансфузиологију УКЦ-а у Тузли, организује акције добровољног даривања крви, на основу заједнички сачињеног и усклађеног годишњег плана, којим је предвиђено да крв дарује 2,5% грађана ТК, старосне доби од 18 до 60 година за жене и до 65 година за мушкарце.

Поред организовања акција, ЦК ТК ради и на промоцији добровољног давалаштва крви. Промоција се одвија кроз едукацију аниматора и организатора акција добровољног даривања крви, израду пригодних брошура за грађане и плаката којим се грађани информису о акцијама.

Због повећаних потреба за крвљу и крвним препаратима за потребе Клинике за срце из Тузле и Опште болнице из Грачанице обављају се додатне акције како би се удовољило потребама.

Министарство здравства ТК сваке године издвоји дио финансијских средстава како би подржало активности на промоцији добровољног давалаштва крви.

Програм свјесности о постојању мина

Једна у низу протуминских акција је и овај програм који се имплементира од краја 1996. године од стране обучених инструктора.

Програм је превентивног карактера јер се њиме грађани, а посебно дјеца, упозоравају на опасности од мина у свом окружењу и информису о свим организацијама и институцијама надлежним за деминирање и помоћ у случају да се нађу у близини или у самом минском пољу.

Овај програм реализује се путем пригодних презентација, дистрибуцијом летака и плаката са упозорењем, обавјештавањем ученика, пољопривредника, шумара, рибара и грађана других занимања који се крећу у ризичним зонама. Значајну улогу у реализацији овог програма имају медији, школе, као и такмичење, које се сваке године организује у свим основним школама ТК, на нивоу општина и кантона.

На нивоу ТК значајну улогу има КУЦЗ и КПЦЗ који сваке године финансијски помажу организацију кантоналног такмичења ученика основних школа из Програма свјесности о постојању мина - Упозоравање на опасност од мина.

Програм припрема и одговора на природне и друге катастрофе

Овај програм реализује се од 2001. године на подручју цијеле БиХ, а за циљ има да се у структури ЦК оспособе и опреме вишенамјенске теренске екипе које ће бити спремне да, у сарадњи са другим субјектима заштите и спасавања, пруже помоћ унесрећеним грађанима.

Црвени криж/крст ТК развио је овај програм тако што има формирану вишенамјенску теренску екипу (у даљем тексту: ВТЕ) на кантоналном нивоу и ВТЕ у општинама Бановићи, Калесија, Грачаница и Тузла.

До краја 2007. године планира се формирање и обука ВТЕ у Градачцу, Живиницама и ВТЕ за спасавање у зимским условима у Кладњу. Ове екипе броје по 14 чланова, који су, по својим задацима, груписани у тимове за пружање прве помоћи, логистику, психосоцијалну заштиту, службу тражења и везисте.

Сви чланови обучавају се по јединственом програму на нивоу државе и спремни су да, у року од неколико сати, буду на окупу. Захваљујући сарадњи са ЦК из Норвешке, ове екипе посједују и значајну личну и колективну опрему.

У плану је да се настави сарадња и набави, за сада, неопходна опрема. Ради мотивирања чланова ВТЕ, сваке године се одржавају по двије вјежбе на терену, којима се симулирају несреће и у сарадњи са ЦЗ, полицијом, ватрогасцима и службама хитне помоћи врши евакуација и збрињавање грађана.

Ово су драгоцјена искуства и провјера наших способности и опремљености у случају несрећа.

5. ОСНОВНИ ЦИЉЕВИ, ЗАДАЦИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ЗАШТИТЕ И СПАШАВАЊА СА СМЈЕРНИЦАМА ЗА ОРГАНИЗОВАЊЕ СНАГА И СРЕДСТАВА ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ, ОДНОСНО СНАГА ЗАШТИТЕ И СПАШАВАЊА

5.1. Циљеви и задаци заштите и спасавања

Да би се обезбиједио одговарајући развој заштите и спасавања на подручју ТК, неопходно је дефинисати најважније развојне циљеве и задатке заштите и спасавања на подручју ТК, за период 2013.-2017. година.

Дефинисање најважнијих развојних циљева и задатака заштите и спасавања подразумијева свеобухватно и прецизно сагледавање достигнутог нивоа заштите и спасавања на подручју ТК, на основу чега се, следећи циљеви и задаци заштите и спасавања могу дефинисати као најважнији:

Циљеви

А. Нормативно-планско уређење заштите и спасавања, на подручју ТК, у складу са Законом о заштити и спасавању

Задачи

1. Израда и усвајање Плана заштите и спасавања од природних и других несрећа у општинама које то до сада нису учиниле (Теочак).

2. Израда и усвајање годишњих планова утрошка финансијских средстава прикупљаних на основу одредаба члана 180. став 1. Федералног закона о заштити и спасавању (посебна накнада за заштиту и спасавање од природних и других несрећа), на нивоу општина и ТК.

3. Доношење Уредбе о организовању служби заштите и спасавања у Тузланском кантону.

4. Доношење Одлуке о условима, приоритетима и начину коришћења финансијских средстава намијењених заштити од пожара и ватрогаству.

Б. Организовање и устрој структура цивилне заштите и органа заштите и спасавања у општинама, привредним друштвима, органима власти и другим правним субјектима на подручју ТК, у складу са Законом о заштити и спасавању

Задачи

1. Устрој оптималне организације структура цивилне заштите и попуна људством (ОСЦЗ, ОШЦЗ, штабови цивилне заштите и повјереници цивилне заштите у МЗ, привредним друштвима, органима власти, те КУЦЗ и КПЦЗ) у складу са Федералним законом о заштити и спасавању.

2. Формирање и попуна људством, у складу са потребама, јединица цивилне заштите опште и специјализоване намјене, у општинама.

3. Формирање на нивоу ТК служби заштите и спасавања у правним субјектима чија дјелатност је од посебног значаја за заштиту и спасавање.

4. Формирање и попуна људством општинских и кантоналног оперативног центра цивилне заштите у складу са Федералним законом о заштити и спасавању.

Ц. Опремање свих субјеката заштите и спасавања неопходним МТС-ом и опремом

Задачи

1. Набавка МТС-а и опреме за потребе: ОСЦЗ, ОШЦЗ, КУЦЗ, КПЦЗ, у општинама и на нивоу ТК, јединица опште и специјализоване намјене у општинама и на нивоу ТК, повјереника цивилне заштите у МЗ, органима власти и привредним друштвима, служби заштите и спасавања, привредних друштава и других правних субјеката за потребе заштите и спасавања као и опремање грађана за личну и колективну заштиту.

2. Опремање општинских и кантоналног оперативног центра цивилне заштите неопходним МТС-ом и другом опремом која је потребна за оптимално функционисање истих, у складу са пројектом "Оперативни центри цивилне заштите Тузланског кантона".

3. Опремање Кантоналног оперативног центра са опремом која је неопходна за функционисање Оперативно комуникацијског центра БиХ – 112 на секундарној локацији, у складу са Споразумом о сарадњи који су потписали Влада ТК и Министарство безбједности БиХ.

Д. Обука припадника свих субјеката заштите и спасавања

Задаци

1. Доношење годишњих Планава и Програма обуке, (у општинама и на нивоу ТК), припадника структура цивилне заштите, припадника структура заштите и спасавања у органима власти, привредним друштвима и другим правним субјектима, као и обука грађана, за потребе заштите и спасавања.

2. Обука уопсленика ОСЦЗ и КУЦЗ, чланова ОШЦЗ и КШЦЗ, уопсленика општинских и кантоналног оперативног центра цивилне заштите, припадника јединица цивилне заштите опште и специјализоване намјене у општинама и на нивоу ТК, повјереника цивилне заштите у МЗ, припадника структура заштите и спасавања у органима власти и привредним друштвима, припадника служби заштите и спасавања, и других правних субјеката за потребе заштите и спасавања и обука грађана за личну и колективну заштиту.

Е. Успостављање свеобухватног и цјеловитог система заштите и спасавања од природних и других несрећа, на подручју ТК, у складу са концепцијом из Закона о заштити и спасавању

Задаци

Ова концепција подразумијева да су послови заштите и спасавања људи и материјалних добара од природних и других несрећа обавеза не само структура цивилне заштите, него и других субјеката: органа власти (кантонална министарства и други кантонални органи управе, општинске службе за управу), јавних служби и предузећа, привредних друштава и других правних субјеката чија дјелатност је од значаја за заштиту и спасавање, као и самих грађана.

5.2. Смјернице за организовање снага и средстава цивилне заштите, односно снага заштите и спасавања

5.2.1. Организовање снага и средстава за заштиту и спасавање

Потребно је:

1. Снаге и средства за заштиту и спасавање организовати у складу са одредбама Федералног закона о заштити и спасавању што подразумијева оптималан приступ код одређивања дијела снага и средстава за ове намјене у оквиру структура цивилне заштите, а дијела у оквиру других правних субјеката и физичких лица.

2. Дефинисати потребан број и врсту снага у оквиру специјализованих јединица и јединица опште намјене, у саставу структура цивилне заштите, за заштиту и спасавање.

3. Сачинити годишњи и петогодишњи програм опремања снага цивилне заштите, за заштиту и спасавање, неопходним МТС-ом.

4. Системски ријешити начин финансирања снага и средстава правних субјеката и физичких лица, када се они користе у акцијама заштите и спасавања.

Јединствена организација заштите и спасавања људи и материјалних добара од природних и других несрећа остварује се организовањем и предузимањем следећих мјера и активности:

- Откривање, праћење и спречавање опасности од природних и других несрећа;
- Осматрање и узбуђивање о опасностима и давање упутстава за заштиту и спасавање;

- Обучавање и оспособљавање за заштиту и спасавање;

- Организовање, опремање, обучавање и оспособљавање структура цивилне заштите и оспособљавање и одржавање других видова заштите и спасавања;

- Мобилизација и активирање снага и средстава за заштиту и спасавање;

- Отклањање посљедица природних и других несрећа до обезбјеђења основних услова за живот;

- Надзор над спровођењем прописа о заштити и спасавању од природних и других несрећа;

- Пружање помоћи Републици Српској, Дистрикту Брчко у Босни и Херцеговини и сусједним и другим државама у случају природне или друге несреће;

- Тражење помоћи од Републике Српске, Дистрикта Брчко Босне и Херцеговине и сусједних и других држава, у случају природне или друге несреће.

Наведене мјере и активности остварују се путем цивилне заштите која представља организовани облик заштите и спасавања људи и материјалних добара од природних и других несрећа.

Заштиту и спасавање проводе: грађани, органи власти, привредна друштва и друга правна лица, службе заштите и спасавања, општинске службе цивилне заштите, кантонална управа цивилне заштите, штабови цивилне заштите и јединице и повјереници цивилне заштите, у оквиру својих права и дужности, а на принципу сарадње, солидарности и узајамности свих учесника у спречавању, отклањању или ублажавању посљедица природних или других несрећа.

5.2.2. Организација цивилне заштите

Организација цивилне заштите обухваћа:

- Личну и узајамну заштиту грађана;
- Мјере заштите и спасавања;
- Штабове цивилне заштите;
- Повјеренике цивилне заштите;
- Службе заштите и спасавања;
- Јединице цивилне заштите;
- Руководјење и употребу снага и средстава цивилне заштите.

Лична и узајамна заштита грађана

Лична и узајамна заштита грађана представља најмасовнији облик припремања и организовања учешћа грађана у заштити и спасавању. Ова заштита се проводи у стамбеним зградама, јавним и другим објектима, насељима и правним лицима.

Лична и узајамна заштита обухваћа нарочито: обуку грађана, мјере и поступке превентивне заштите, прву помоћ и самопомоћ, збрињавање дјеце и немоћних лица и друге хитне интервенције у заштити и спасавању људи и материјалних добара.

Мјере заштите и спасавања

Мјере заштите и спасавања представљају организоване радње и поступке превентивне и оперативне природе које припремају и проводе органи управе и други органи власти и правна лица, односно носиоци заштите и спасавања.

У случају постојања непосредне опасности од настајања природне и друге несреће предузимају се следеће мјере и поступци:

Активирају се штабови цивилне заштите и други органи надлежни за руковођење заштитом и спасавањем, прикупљају се подаци о пријетњим

опасностима и утврђују размјере тих опасности, организује се систем веза потребних за руковођење, осматрање, обавјештавање и узбуђивање, активирају се правна лица, према њиховој дјелатности, у односу на врсту опасности, мобилишу се и активирају одговарајуће службе заштите и спасавања и средства за заштиту и спасавање и проводе друге активности и мјере значајне за спречавање настајања и ширења опасности.

За вријеме трајања природне и друге несреће реализује се непосредно учешће одговарајућих структура цивилне заштите, служби заштите и спасавања и других правних субјеката у провођењу одговарајућих мјера заштите и спасавања и склањању људи и материјалних добара у циљу спречавања ширења дјеловања последица природне и друге несреће.

У фази ублажавања и отклањања последица насталих дјеловањем природне и друге несреће предузимају се следеће мјере и активности:

- Ангажовање стручних екипа здравствене, ветеринарске и комуналне дјелатности, као и одговарајућих јединица цивилне заштите на асанацији терена, стварање услова за нормализацију живота и рада људи на угроженом подручју, прикупљање података и утврђивање обима последица насталих дјеловањем природне и друге несреће, организовање прикупљања и расподела помоћи настрадалом становништву, провођење здравствених, ветеринарских и хигијенско-епидемиолошких мјера заштите и спасавања и провођење других мјера којима се ублажавају или отклањају последице изазване природном или другом несрећом.

У заштити и спасавању људи и материјалних добара од опасности и последица природних и других несрећа проводе се следеће активности и мјере заштите и спасавања:

- Склањање људи и материјалних добара;
- Евакуација;
- Збрињавање угрожених и страдалих;
- Замрачивање;
- Заштита и спасавање од радиолошких, хемијских и биолошких средстава;
- Заштита и спасавање од рушења;
- Заштита и спасавање на води и под водом;
- Заштита и спасавање од пожара;
- Заштита од неексплодираних убојних средстава;
- Прва медицинска помоћ;
- Заштита и спасавање животиња и намирница животињског поријекла;
- Асанација терена;
- Заштита околиша;
- Заштита и спасавање у рудницима;
- Заштита биља и биљних производа.

Склањање људи и материјалних добара обухваћа планирање и изградњу склоништа, других заштитних објеката, као и заклона погодних за заштиту и склањање, као и њихово одржавање и организовање коришћења за заштиту људи и материјалних добара од ваздушних опасности, ракетних, топовских, минобацачких и других напада, за заштиту од радиолошких, хемијских и биолошких средстава и од опасности од великих технолошких несрећа.

Евакуација је мјера заштите и спасавања која представља планско, организовано и привремено премјештање становништва и материјалних добара из подручја за које се процјењује да могу бити захваћена природним и другим несрећама, односно из подручја

захваћених природним и другим несрећама, на неугрожена или мање угрожена подручја, те сусједне или друге општине, под условом да другим мјерама заштите и спасавања није могуће заштитити људе и материјална добра.

Збрињавање угрожених и страдалих лица врши се када је угрожена безбједност становништва од природних и других несрећа, те када долази до појаве прогнаника и избјеглица у случају ратног стања или непосредне ратне опасности. Тада се предузимају хитне активности и мјере за смјештај, исхрану и обезбјеђење других неопходних услова за нормалан живот угрожених, страдалих, прогнаних и избјеглих лица.

Штабови и повјереници цивилне заштите непосредно руководе поступцима збрињавања, привремено, док се створе услови у којима ће даљу бригу о збрињавању моћи преузети надлежне службе за управу општине или док се, одлуком Владе ТК, за то не формирају посебне службе.

Замрачивање насељених мјеста, привредних и других објеката, те прометних возила, врши се, током ноћи, у рату, а према потреби и у случају непосредне ратне опасности од ваздушних и других дјеловања, у складу са процјеном опасности.

Радиолошка, хемијска и биолошка заштита обухваћа мјере и поступке који се организују и проводе ради спречавања, ублажавања и отклањања последица од РХБ дјеловања на становништво, животиње, биљни свијет и материјална добра у рату, као и ублажавање и отклањање последица технолошких хаварија и других акцидентата од РХБ агенаса у миру.

РХБ заштита обухваћа: РХБ контролу, РХБ заштиту (личну и колективну) и РХБ деконтаминацију.

Заштита и спасавање од рушења проводи се ради заштите и спасавања људи и материјалних добара из рушевина које могу настати усљед потреса, одрона, клизања тла, бујичних вода или других природних и других несрећа. При томе се проводе мјере, радње и поступци на извиђању рушевина и проналажењу лица затрпаних у рушевинама, њихово извлачење изван зоне рушења и здравствено збрињавање повријеђених. Ова мјера, такођер, обухваћа и спасавање људи и материјалних добара са високих зграда и објеката.

Заштита и спасавање на води и под водом обухваћа провођење заштите и спасавања људи и материјалних добара у подручју око ријека и језера, која могу бити угрожена поплавама или као последица оштећења или рушења брана на хидроакмулацијама, те оштећења насипа и других водозащитних објеката, као и од опасности од бујичних и подземних вода.

Заштита и спасавање од пожара обухваћа припрему и провођење превентивних мјера у свим срединама, објектима, мјестима и просторима гдје постоји могућност настанка пожара, затим организовање и припремање снага за гашење пожара, организовање осматрања и узбуђивања о појавама пожара, гашење и локализовање пожара и спасавање људи и материјалних добара из објеката и подручја угрожених пожаром.

Заштита и спасавање од неексплодираних убојних средстава (НУС) обухваћа проналажење,

откривање, обиљежавање, ископавање, преношење, утовар, превозење, истовар, привремено складиштење, дезактивирање и уништавање НУС-а на свим подручјима на којима се налазе ова средства.

Прва медицинска помоћ обухваћа превентивну заштиту коју чине противепидемијске и хигијенске мјере заштите становништва, оперативну заштиту која се састоји у пружању прве помоћи стандардним и приручним средствима на лицу мјеста, медицинске тријаже рањених, повријеђених и обољелих лица, санитарске евакуације и транспорта до најближе здравствене установе ради пружања опште медицинске помоћи или до одговарајуће специјалистичке здравствене установе ради потпуног здравственог збрињавања.

Заштита и спасавање животиња и намирница животињског поријекла обухваћа спречавање и локализацију појава паразитарних, заразних и узгојних болести, контролу животиња, сировина, производа и отпадака животињског поријекла, контролу исправности сточне хране и воде, указивање прве ветеринарске помоћи обољелој и рањеној стоци, уклањање лешева животиња и другог отпадног материјала анималног поријекла и заштиту и спасавање намирница животињског поријекла од опасности и посљедица природних и других несрећа.

Асанација терена се састоји у предузимању санитарно-хигијенских и санитарно-техничких мјера на терену, у насељима и стамбеним и другим објектима у циљу спречавања ширења заразних болести, епидемије и других штетних посљедица по људе и материјална добра. Ова мјера обухваћа организовање и провођење следећих радњи: уклањање, идентификација и покоп погинулих људи, уклањање лешева угинулих животиња, дезинфекција, дезинсекција и дератизација објеката и терена и уклањање отпадних и штетних твари које угрожавају здравље и живот људи и околице.

Заштита околиша се састоји у спречавању настанка штетних посљедица од уништавања и загађивања околиша и у отклањању посљедица насталих услед: техничко-технолошких хаварија у индустрији, саобраћају, као и других несрећа и катастрофа чије посљедице могу угрозити околиш, а нарочито природне ресурсе, испуштања токсичних и штетних хемијских и других материја у околицу из индустријских и термоенергетских постројења, моторних возила и индивидуалних ложишта у домаћинствима, у количинама које узрокују имисионе концентрације у води, ваздуху и земљишту изнад максимално дозвољених вриједности, одлагања комуналног, индустријско-технолошког и другог чврстог и течног отпада и услед дјеловања временских непогода на околицу (сњегне падавине, поплаве, суша, клизишта и друго), као и других природних непогода.

Заштита и спасавање у рудницима се састоји од заштите и спасавања људи и материјалних добара у случају рударских несрећа узрокованих експлозијом гасова или угљене прашине, јамских пожара и поплава, тровањем отровним гасовима, клизањем или обрушавањем земљишта на површинским и јамским коповима и других сличних несрећа које могу угрозити људе и техничка и друга средства у рудницима.

Заштита биља и биљних производа је мјера којом се проводи заштита биља и биљних производа (поврће, воће, житарице, љековито, украсно, крмно,

сточно и друге врсте биља и засада, шуме и шумске културе, биљне сировине, сјеме и готови производи од биља који се користе за исхрану и лијечење) од радиоактивне, хемијске и биолошке контаминације и свих других облика загађивања, као и заразних болести и штеточина које нападају биље.

Штабови цивилне заштите

Штабови цивилне заштите у општинама и у ТК формирају се као оперативно-стручни органи за руковођење акцијама заштите и спасавања и то само онда када надлежни орган прогласи да је настало стање природне и друге несреће на одређеном подручју, односно када треба превентивно дјеловати прије настанка природне и друге несреће, као и за вријеме вјешби цивилне заштите, док у рату штабови функционишу непрекидно.

Штаб цивилне заштите може се основати и у органима управе и другим органима власти, те у правном лицу, односно у мјесним заједницама.

У руковођењу акцијама заштите и спасавања штабови цивилне заштите обављају следеће послове:

- Одлучују о употреби снага и средстава цивилне заштите на заштити и спасавању угрожених и страдалих људи и материјалних добара и те снаге распоређују на подручја која су угрожена.

- Наређују провођење одговарајућих мјера заштите и спасавања и одређују снаге и средства које ће проводити те мјере.

- Усмјеравају, координирају и руководе акцијама заштите и спасавања свих учесника ангажованих на заштити и спасавању на свом подручју.

- Рјешавају сва питања која се у току провођења активности на заштити и спасавању појаве у вези са ангажовањем снага и средстава цивилне заштите и провођења мјера заштите и спасавања и самозаштите грађана.

Повјереници цивилне заштите

Повјереници цивилне заштите одређују се у насељу, дијелу насеља, стамбеним зградама, селима и засеоцима, у органима управе и службама за управу општине, другим органима и установама и правним лицима у којима се не оснива штаб цивилне заштите.

Повјереници у органима управе и другим органима власти, установама и правним лицима врше послове који се односе на организовање и припремање мјера и активности на судјеловању службеника и запосленика на провођењу личне и колективне заштите и мјера заштите и спасавања у зградама и објектима за које су задужени.

Повјереници у насељима врше послове који се односе на организовање и предузимање непосредних мјера за учешће грађана у провођењу самозаштите, као и мјера заштите и спасавања које су од значаја за самозаштиту и учествују у свим активностима цивилне заштите које се проводе у акцијама заштите и спасавања људи и материјалних добара за одређено подручје, односно у објектима за које су задужени.

Службе заштите и спасавања

Службе заштите и спасавања, по правилу, организују се у правним лицима чија је редовна дјелатност од непосредног значаја за заштиту и спасавање. Службе заштите и спасавања врше послове заштите и спасавања по питањима која произлазе из основне дјелатности правног лица. Те послове служба остварује провођењем превентивних и оперативних мјера заштите и спасавања.

Превентивне мјере заштите и спасавања службе заштите и спасавања остварују провођењем одговарајућих мјера, поступака и задатака у оквиру њихове редовне дјелатности, а којима се може утицати на спречавање настанка одређених појава и опасности које могу изазвати природне или друге несреће и чијим штетним дјеловањем могу бити угрожени животи и здравље људи и материјалних добара.

Оперативне мјере заштите и спасавања службе заштите и спасавања проводе извршавањем одговарајућих мјера, поступака и задатака из свог дјелокруга, од момента ангажовања на заштити и спасавању до отклањања насталих посљедица, односно до момента када се оцјени да престаје потреба за ангажовањем тих служби

Оснивач службе заштите и спасавања дужан је да се стара о њиховој кадровској попуни, да обезбједи потребну опрему и техничка средства за рад, да врши обуку и оспособљавање кадрова те службе и да обезбједи све друге потребе за вршење послова из надлежности тих служби.

Све те послове треба непосредно да врши кантонална управа цивилне заштите, а у општини служба цивилне заштите општине, зависно од тога за чије је потребе организована та служба или више служби.

Јединице цивилне заштите

Јединице цивилне заштите формирају се, опремају и оспособљавају као оперативне снаге ради непосредног ангажовања на извршавању задатака и спасавања људи и материјалних добара од природних и других несрећа, као и отклањања посљедица насталих дјеловањем тих несрећа.

Јединице цивилне заштите формирају се као јединице опште и специјализоване намјене.

Јединице опште намјене, по правилу, формирају се на начелима територијалне попуне.

Јединице опште и специјализоване намјене могу се формирати као тимови, одјељења и водови.

У општинама и на нивоу ТК треба формирати оне јединице цивилне заштите опште и специјализоване намјене за којим, на основу сазнања и искустава из праксе, постоји потреба, а прије свега јединице за:

- заштиту од пожара,
- прву медицинску помоћ,
- заштиту и спасавање од НУС-а,
- радиолошко-хемијско-биолошку заштиту,
- заштиту и спасавање из рушевина,
- асанацију терена.

Руковођење и употреба снага и средстава цивилне заштите

Штабови цивилне заштите активирају се када надлежни орган прогласи да је на одређеном подручју настала природна или друга несрећа, а изузетно штабови се могу активирати и у случају када пријети непосредна опасност од настанка природне и друге несреће а њихово активирање, у тој ситуацији, врши надлежна управа цивилне заштите ТК, односно служба заштите и спасавања општине, зависно од подручја које је угрожено.

У руковођењу акцијама заштите и спасавања сваки штаб цивилне заштите предузима оне активности за које је овлашћен законом.

Ангажовање и употребу снага и средстава цивилне заштите, у акцијама заштите и спасавања, штабови цивилне заштите врше на основу претходно извршене процјене о врсти природне и друге несреће на подручју

на коме дјелује та несрећа и зависно од обима и врсте могућих посљедица по људе и материјална добра на угроженом подручју.

Употреба снага и средстава на задацима заштите и спасавања на подручју општине, односно ТК, врши се у складу са планом заштите и спасавања општине односно ТК.

Употреба снага и средстава цивилне заштите траје до момента када је завршено спасавање угрожених и страдалих људи и материјалних добара, односно када се оцјени да даљеу активност на обављању тих послова и задатака могу успјешно проводити надлежни органи и правна лица у оквиру своје редовне дјелатности, о чему одлучује надлежни штаб цивилне заштите.

6. ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОГРАМА ОБУЧАВАЊА И ОСПОСОБЉАВАЊА У ЗАШТИТИ И СПАШАВАЊУ

6.1. Програми обучавања и оспособљавања

Овим документом уређују се: циљеви и намјена, планирање, организовање, извођење и провјеравање степена обучености и оспособљености за заштиту и спасавање, као и материјално-техничко и финансијско обезбјеђивање процеса извођења обуке и оспособљавања структура заштите и спасавања.

Обучавање и оспособљавање припадника структура цивилне заштите и становништва изводиће се се у складу са Оквирним наставним планом и програмом којег треба да доносе директор Федералне управе цивилне заштите.

Реализација овога Оквирног наставног плана и програма треба да се одвија у следећим смјерницама:

- донијети одговарајуће годишње програме (општинске и кантонални) обучавања и оспособљавања припадника наведених структура цивилне заштите и становништва за послове заштите и спасавања за ниво општина и ТК.

- обезбједити квалитетну и сврсисходну обуку припадника јединица цивилне заштите и становништва за послове заштите и спасавања

Обучавање и оспособљавање припадника структура цивилне заштите и становништва за послове заштите и спасавања у случају природне или друге несреће, подразумијева обуку припадника следећих субјеката:

- општинске службе цивилне заштите,
- општински штабови цивилне заштите,
- штабови цивилне заштите у МЗ и повјереници цивилне заштите,
- кантонална управа цивилне заштите,
- кантонални штаб цивилне заштите,
- јединице цивилне заштите опште и специјализоване намјене,
- становништво.

Обука штабова, општинских служби цивилне заштите и управе цивилне заштите

Обучавање и оспособљавање припадника цивилне заштите обухваћа задатке и послове који се налазе у надлежности тих структура цивилне заштите, са циљем да се оспособе за ефикасно извршавање постављених задатака.

Обука припадника ОСЦЗ, ОШЦЗ, КУЦЗ и КШЦЗ, као оперативно-стручних тијела за заштиту и спасавање треба да обухвати следећу проблематику:

- Координација и руковођење свим акцијама заштите и спасавања, на подручју свог дјеловања, посебно за вријеме трајања стања природне и друге несреће;

- Начин употребе снага и средстава цивилне заштите у акцијама заштите и спасавања;

- Провођење акције мобилизације снага и средстава структура цивилне заштите и других субјеката који учествују у заштити и спасавању;

- Примјена и провођење докумената Плана заштите и спасавања људи и материјалних добара од природних и других несрећа;

- Доношење и извршавање наредби у вези са провођењем одговарајућих мјера заштите и спасавања и начина коришћења снага и средстава за заштиту и спасавање;

- Рјешавање осталих питања која се појаве у току провођења акција заштите и спасавања;

- Поред познатих форми рада које се користе у обуци наведених структура предвидјети и учешће у заједничким вјежбама које се организују на општинском и кантоналном нивоу.

Обука штабова цивилне заштите у МЗ и повјереника цивилне заштите

Обука наведених структура заштите и спасавања треба да обухвати све активности које се односе на организовање и предузимање непосредних мјера на учешћу грађана у провођењу самозаштите као и мјера заштите и спасавања које су од значаја за самозаштиту и спасавање.

Обука јединица опште и специјализоване намјене

Обука припадника јединица цивилне заштите опште и специјализоване намјене треба бити реализована кроз одговарајуће програме стицања најнеопходнијег теоретског знања са посебним тежиштем на стицање практичних знања, поступака и радњи за послове за које ове јединице намијењене.

Стицање практичног знања и умијећа, за заштиту и спасавање и руковање материјално-техничким средствима и опремом, треба да се обезбједи кроз увјежбавање метода и поступака за дјеловање у ванредним ситуацијама, за вријеме дјеловања природне или друге несреће.

Теоретски дио обуке свести на најнеопходнија објашњења и давање информација о теми или предмету у вези кога се обука врши.

Посебну пажњу треба посветити обуци командира јединица опште и специјализоване намјене, кроз додатне курсеве и практичне вјежбе, као најодговорнијим лицима за практично руковођење акцијама заштите и спасавања.

Треба настојати да се практична обука наведених јединица, у највећој могућој мјери изводи уз коришћење материјално-техничких средстава и друге опреме која ће се користити у акцијама заштите и спасавања, а локација обуке треба да буде у насељима, на подручју општине, гдје су јединице формиране.

Обука становништва

Становништво се путем обуке мора оспособити за успјешно вршење свих послова и задатака који спадају у личну и узајамну заштиту грађана, која је предвиђена у члану 41. Федералног закона о заштити и спасавању. Та заштита је у функцији личне заштите грађана, њихове породице и њихове имовине, коју они лично треба да проводе у својој кући или стану гдје живе и

гдје се налази њихова имовина. Основни начин те обуке представља усмена обрада појединих тематских цјелина, а одређена питања могу бити објашњена и путем практичне вјежбе.

Обука становништва за личну и узајамну заштиту треба да се проводи и на начин и уз коришћење метода које ће обезбједити обуку што већег броја грађана (средства јавног информисања и друго - штампани и електронски медији и друго), на начин који је разумљив и прихватљив за најшире слојеве становништва.

По потреби треба примјењивати и друге облике масовног обучавања кроз информисање путем штампаних летака, упутстава, пригодних брошура и слично.

Обука за личну и узајамну заштиту становништва представља најмасовнији облик припремања и организовања учешћа грађана у заштити и спасавању. Ова заштита се спроводи у стамбеним зградама, јавним и другим објектима, насељима и правним субјектима.

Код ове врсте обука треба значајну пажњу посветити едукацији најмлађих популација, посебно школске и предшколске омладине, кроз разне програме владиних и невладиних организација.

Овај вид едукације оптимално је проводити организовањем центара за обуку и формирање одговарајућих актива предавача.

Финансијска средства за обучавање и оспособљавање и вјежбе структура заштите и спасавања од значаја за Кантон, као и предаваче за извођење обуке за структуре заштите и спасавања јединица локалне самоуправе са свога подручја, обезбјеђује ТК из буџета и на основу члана 183. Федералног закона о заштити и спасавању.

Удружења и друге невладине организације, организоване као службе заштите и спасавања свих нивоа власти планирају трошкове извођења основног оспособљавања за своје јединице и службе, а средства за уводно и допунско обучавање и оспособљавање обезбјеђују Федерална и кантоналне управе и службе цивилне заштите јединица локалне самоуправе, према нивоима организовања одговарајућих служби заштите и спасавања, на основу посебних уговора о учествовању ових структура у заштити од природних и других несрећа.

Привредна друштва и друге организације покривају трошкове извођења обуке и оспособљавања за јединице и службе, које су дужне формирати по Федералном закону о заштити и спасавању.

7. СМЈЕРНИЦЕ ЗА ИСТРАЖИВАЧКУ И РАЗВОЈНУ ДЈЕЛАТНОСТ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ЗАШТИТУ И СПАШАВАЊЕ

7.1. Истраживачка и развојна дјелатност

Развој научних истраживања и достигнућа као и технолошких унапређења разних процеса производње и стваралаштва има за посљедицу стални пораст опасности по животе људи, материјална и културна добра, те се намеће потреба планирања, провођења и примјене научних и стручних истраживања у заштити и спасавању људи и материјалних добара од природних и других несрећа, а посебно ради предузимања превентивних мјера заштите и спасавања. Све високошколске установе и правна лица која се баве научноистраживачким радом дужни су обавјештавати

КУЦЗ о научним сазнањима и давати им податке и обавјештења о својим истраживањима, а која су од значаја за заштиту и спасавање.

Институције за истраживачко-развојне послове који су од значаја за заштиту и спасавање требају, у свом раду, имати мултидисциплинарни приступ како би се добили оптимално сврсисходни и употребљиви резултати истраживања. Кроз мултидисциплинарни рад истраживачко-развојних тимова треба тежити добијању резултата који су примјенљиви у пракси. Истраживања треба усмјерити првенствено у смјеру унапређења превентивне заштите и спасавање од природних и других несрећа.

Истраживачко-развојне послове треба усмјерити и према тематици која треба да резултира закључцима о узроцима настанка природних и других несрећа, као и закључцима о утицају објективних и субјективних фактора на настанак наведених несрећа.

Истраживачку и развојну дјелатност у области заштите и спасавања треба организовати у складу са следећим смјерницама:

- КУЦЗ треба обезбиједити организационе, финансијске и друге услове за континуирано и квалитетно праћење резултата из области истраживачке и развојне дјелатности, који су од значаја за заштиту и спасавање људи и материјалних добара од природних и других несрећа.

- КУЦЗ ће у оквиру својих потреба, те финансијских и других могућности подстицати, организовати и финансирати оне истраживачко-развојне пројекте из области које су од значаја за унапређење заштите и спасавања, посебно за оне пројекте који доприносе унапређењу превентивних и оперативних мјера заштите и спасавања од природних и других несрећа.

- КУЦЗ ће у складу са својим потребама и могућностима организовати стручне семинаре и савјетовања на којима ће представници институција из области научноистраживачке и развојне дјелатности презентирати резултате властитих и свјетских достигнућа из области које су од значаја за заштиту и спасавање од природних и других несрећа, како би органи цивилне заштите, на приступачан и цјеловит начин, били упознати са најновијим достигнућима из тих области.

- Неопходно је, такођер, обезбиједити најподеснији начин презентације свјетских, практичних, искустава у области заштите и спасавања људи и материјалних добара од природних и других несрећа.

7.2. Преглед пројеката истраживачке и развојне дјелатности

1) Пројена ризика од поплава у сливном подручју ријеке Спрече са приједлогом мјера за његово смањење.

Пројена ризика од поплава треба да обухвати: израду карата подручја са приказом граница рјечних сливова, опис начина коришћења земљишта; опис поплава које су се десиле у прошлости и које су имале значајне штетне утицаје на људско здравље, животну средину, културно наслеђе, привредну активност и сл; опис значајних историјских поплава за које се у сличним будућим догађајима могу очекивати значајне штетне посљедице. Такође, треба да буде обухваћена и пројена могућих штетних посљедица будућих поплава као и опис свих мјера које је потребно предузети да би се оне свеле на најмању могућу мјеру. Притом

је неопходно узети у обзир што више чињеница као што су топографија, ријечна мрежа, хидролошке и геоморфолошке карактеристике, објекти за заштиту од поплава, положај насеља, привредна активност и сл. Потребно је, дакле, извршити геодетска снимања корита и подручја унутар поплава полигона као припрему за израду хидрауличког модела односно израду процјене поплавног ризика.

2) Утицај режима рада ХА „Модрац“ на поплаве у општинама Лукавац, Грачаница и Добој Исток

Поред одговора на који начин и у којој мјери режим рада утиче на поплаве у подручјима која се налазе низводно од ХА Модрац потребно је извршити и анализу њеног утицаја на пољопривреду, квалитет тла, површинских и подземних вода те утицај на екосистем.

3) Анализа стања ХА „Модрац“ и приједлог мјера за њено уређење

Најважнија питања која је потребно усагласити су креирање свеобухватног и поузданог система мониторинга квантитета и квалитета воде у ХА „Модрац“ као и најзначајнијих водотокова који се у њу улијевају, затим управљање и документирање података добивених путем мониторинга, усклађивање смјерница везаних за воде - provedба важећих прописа, директива ЕУ и консултације с надлежним министарствима.

4) Програм обезбјеђења минимума средстава робних и других резерви за потребе заштите и спасавања људи

Програмом обезбјеђења обезбиједити механизме за стварање одговарајућих резерви које се односе на исхрану, здравствено збрињавање, смјештај унесрећених и друго; успоставити евиденцију свих средстава и опреме у логистичким центрима, успоставити базе података о овим средствима значајним за заштиту и спасавање на свим нивоима власти; обезбиједити одговарајуће резерве намјенских средстава и опреме за потребе смањења ризика те за заштиту и спасавање у фази опоравка; обезбиједити високи ниво координације и спремности између свих носилаца планирања.

5) Катастар сумњивих површина од заосталих минско-експлозивних средстава на подручју ТК

Потребно је утврдити све сумњиве површине на подручју ТК, по категоријама. Катастар сумњивих површина мора садржавати и картографски приказ мински загађених подручја.

Карте се могу користити искључиво за основну информацију о минираниости.

Прецизним дефинисањем величине и структуре минског проблема у ТК потребно је створити претпоставке за утврђивање реалног стања и израдити критерије за одређивање приоритета у размињању.

6) Заштита од града ТК

Савремени концепт организације противградне заштите треба да буде заснован на следећим функцијама:

- оперативно-методолошки центар,
- систем радиовезе и телекомуникациони систем,
- мрежа метеоролошких радара,
- систем противградних станица,
- противградне ракете,
- димензионисање површина захваћених градом са оцјеном штете,

- дневна анализа радарских праћења и дејстава, завршна годишња анализа са оцјеном достигнуте ефикасности рада,

- перманентна комуникација са надлежним министарствима, општинама и медијима.

У оквиру јединственог ситета противградне заштите потребно је формирати главни оперативни центар измеђусобно повезане и координиране оперативне цјелине које представљају климатске и географске цјелине у погледу појаве и развоја градоносних облака и техничко-технолошке цјелине у смислу опремања радарским средствима, информационо-комуникационим средствима и средствима којима се врши дјеловање на градоносне облаке.

Стога је потребно израдити студију којом би се дефинисао начин повезивања система протуградне заштите ТК са постојећим у Републици Српској затим утврдили носиоци активности око изградње система, појединости око начина финансирања и функционисања система, рокови и сви други битни параметри.

Кантонална управа цивилне заштите је спремна да у наредном периоду заједно са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде и у сарадњи са општинама Тузланског кантона активно ради на успостави система протуградне заштите, како у дијелу који се односи на суфинансирање, тако и у дијелу који се односи на координирање цјелокупних активности.

7) Центар за обуку – Центри заштите и спасавања ТК

Центар за обуку има задатак да организује обуку свих структура заштите и спасавања са подручја ТК, израђује елаборате вјежби у цивилној заштити, планира и врши набавку потребних средстава и опреме за извођење обуке, остварује сарадњу са општинским службама цивилне заштите у питањима организовања и извођења обуке, организује издавање стручних и других публикација, часописа и сличних материјала из области заштите и спасавања; остварује сарадњу са наставно-научним институцијама ради примјене усвојених стандарда у извођењу обуке, остварује сарадњу са невладиним организацијама (Црвени крст-криж, радио-аматери, горска служба спасавања, рониоци, спелеолози, скаути-извиђачи, горани и др.) и службама заштите и спасавања у питањима обуке за потребе заштите и спасавања.

8) Организација заштите од пожара ТК

Потребно је сагледати организацију и функционисање заштите од пожара и ватрогаства, планирање и провођење мјера заштите од пожара, стручно оспособљавање и усавршавање запослених лица и ватрогасаца, финансирање и друга питања од значаја за заштиту од пожара и ватрогаство у ТК.

9) Катастар клизишта ТК

Потребно је израдити дигитални катастар клизишта, са комплетном базом података, плановима, снимцима и проучавањима.

Приликом израде катастра клизишта потребно је прикупити, обрадити, анализирати и користити све расположиве постојеће геолошке, хидрогеолошке и друге податке, који су од значаја за формирање инжењерско-геолошких услова терена; извршити теренска истраживања, углавном инжењерско-геолошка картирања терена, која обухватају прикупљање података о клизиштима и нестабилним падинама, као и о најосновнијим карактеристикама терена и ван подручја клизишта, те обрадити основне карактеристике

сеизмичности и стабилности истраживаног подручја. Потребно је израдити детаљне инжењерско-геолошке карте терена, као подлоге катастру клизишта.

10) Организовање стручних семинара из области заштите и спасавања

Организовање стручних семинара, радионица и едукацијских програма неопходно је проводити у циљу оспособљавања структура цивилне заштите, размјене искустава и побољшања сарадње између носилаца активности у области заштите и спасавања.

11) Издавачки пројекти из области заштите и спасавања

Приликом суфинансирања издавачких пројеката потребно је водити рачуна да се ради о часописима, стручној литератури и књигама за које су написане рецензије стручњака из области из које се издаје публикација, те да је она настала као резултат научно-истраживачког рада.

12) Односи с јавношћу у заштити и спасавању – кризно управљање

Грађани имају право да буду информисани о опасностима, заштити и могућностима њиховог судјеловања у акцијама заштите и спасавања. Грађани морају знати да ли су сигурни на одређеном простору и у одређеном времену. Средства информисања могу значајно помоћи у изградњи система заштите и спасавања и свјесности о потреби подршке цијеле заједнице.

Овај циљ се може постићи доношењем одговарајућих планова односа с јавношћу свих нивоа управљања акцијама заштите и спасавања те доношењем одлука на свим нивоима власти које имају уреду за односе с јавношћу да, при управљању акцијама заштите и спасавања, постају служба надлежног штаба цивилне заштите.

Реализацијом овог циља, према процјени очекиваних резултата, обезбједиће лакше провођење мјера заштите и спасавања, смањење последица природне и друге несреће на људе и материјална добра и омогућиће јединствен однос с јавношћу.

13) Организовање ваздушног извиђања и надзора

Операције извиђања и надзора из ваздуха могу прикупити снимке и податке те обавијестити систем управљања акцијама заштите и спасавања у стварном или у приближно стварном времену. Прикупљени подаци омогућавају систему управљања акцијама заштите и спасавања да правовремено реагују на опасности, дају информацију за рано упозорење и за активирање снага одговора.

Најкритичнија фаза за управљање у катастрофама је на самом почетку, након настанка нежељеног догађаја, када подаци и информације о догађају нису доступни у довољној количини, квалитети и у потребном времену.

Могући примјери катастрофалних догађаја су: велики и дуготрајни пожари вегетације на неприступачним теренима и у минским пољима, поплаве катастрофалних размјера, велики хемијски акциденти, пад авиона у тешко приступачном терену, земљотреси, последице евентуалних терористичких акција итд.

Овај циљ се може постићи израдом и реализацијом одговарајућег пројекта "Ваздушно извиђање и надзор", који би омогућио да се постојећи материјални и стручни ресурси ставе у функцију система заштите и спасавања.

Реализацијом овог циља обезбиједиће се систему заштите и спасавања располагање правовременим и квалитетним информацијама о ситуацији на угроженом подручју.

14) Формирање базе података ресурса заштите и спасавања

Јединствена база података онога чиме располаже систем заштите и спасавања на подручју ТК, може пружити јасну слику ресурса којима располаже заједница, што омогућава реалније планирање у кризним ситуацијама. Потребно је дизајнирати базу података, напунити базу са подацима те је редовно ажурирати, како би се у сваком тренутку имао тачан преглед онога чиме се располаже, у којем обиму је доступно, у којем временском року, гдје се налази и слично.

15) Заштита од земљотреса, мјере и поступци за смањење угрожавања

16) Други истраживачки пројекти и манифестације из области заштите и спасавања

8. ПРЕГЛЕД ОЧЕКИВАНИХ ТРОШКОВА, СА ИЗВОРИМА ФИНАНСИРАЊА

8.1. Трошкови и извори финансирања

Цивилна заштита, односно систем заштите и спасавања у општинама и на нивоу ТК, по одредбама Федералног закона о заштити и спасавању, може се финансирати из следећих извора:

- средства прикупљена на основу посебне накнаде од 0,5% на нето плате запослених;
- буџети општина, ТК, ФБиХ и БиХ;
- средства правних лица;
- средства по основу осигурања;
- донације;
- међународна помоћ;
- други извори предвиђени законом.

Из укупно расположивих средстава намјењених за потребе заштите и спасавања људи и материјалних добара од природних и других несрећа, у предвиђеном петогодишњем периоду, финансираће се следећи пројекти и активности:

- опремање, обучавање и рад Кантоналне управе цивилне заштите;

- припремање, опремање и обучавање КШЦЗ, служби заштите и спасавања и јединица цивилне заштите које организује ТК, као и трошкови који настају током учешћа наведених субјеката у провођењу мјера заштите и спасавања по наређењу Кантоналног штаба цивилне заштите;

- опремање и оспособљавање привредних друштава и других правних лица за послове заштите и спасавања људи и материјалних добара од природних и других несрећа, у случају када се оцјени да постављени задаци на заштити и спасавању наведених субјеката надилазе њихове финансијске и материјалне могућности;

- санирање дијела штета насталих природним или другим несрећама, у складу са финансијским и материјалним могућностима Кантона;

- истраживачки и развојни пројекти од значаја за организовање и провођење заштите и спасавања од природних и других несрећа;

- обука становништва за потребе самозаштите и узајамне заштите и спасавања од природних и других несрећа;

- пружање финансијске помоћи општинама у остваривању њихових задатака у области заштите и спасавања, у складу са потребама и могућностима;

- друге потребе заштите и спасавања у складу са законом или другим прописима.

8.2. Структура финансирања - планирани пројекти

8.2.1. Планирана средства по општинама (извор података: ОСЦЗ)

Према подацима који су достављени из општинских служби цивилне заштите највећи дио планираних финансијских средстава биће утрошен за:

- уређење и чишћење ријечних корита,
- санацију клизишта и одрона,
- опремање структура цивилне заштите,
- обуку и вјежбе, израду пројектне документације,
- суфинансирање пројеката деминирања,
- изградња и одржавање јавних склоништа,
- превенцију.

Планирани износи приказани су у укупном износу за петогодишњи период трајања Програма развоја од 2013. до 2017. године, а односе се на средства посебне накнаде за заштиту и спасавање.

Р.б.	Општина	Планирана средства КМ (укупно)
1	2	3
1.	Бановићи	745.000
2.	Челић	72.000
3.	Добој Исток	116.000
4.	Грачаница	628.000
5.	Градачац	609.000
6.	Калесија	275.000
7.	Кладањ	204.000
8.	Лукавац	917.000
9.	Сапна	69.000
10.	Сребреник	435.000

11.	Теочак	45.000
12.	Тузла	5.098.000
13.	Живинице	793.000
Укупно		10.006.000

Табела бр. 10. Планирана средства по општинама

8.2.2. Опремање, обучавање и рад КУЦЗ

У Будету ТК планирају се средства потребна за обављање редовних послова КУЦЗ (плате и накнаде запослених, трошкови телефона, електричне енергије, загријавања простора, горива, закуп пословног простора и др.).

Средства посебне накнаде за заштиту и спасавање се могу користити, између осталог, за опремање структура цивилне заштите. У наредном петогодишњем периоду планиран је наставак реализације пројекта “Оперативни центри цивилне заштите ТК” и успостава Оперативно комуникацијског центра БиХ – 112 на секундарној локацији, у складу са Споразумом о сарадњи који су потписали Влада ТК и Министарство безбједности БиХ.

Опремање, обучавање и рад КУЦЗ	Годишње (КМ)	Укупно, за 5 година (КМ)
- Опремање, обучавање и рад КУЦЗ (Будет ТК)	500.000	2.500.000
- Реализација пројекта “Оперативни центри цивилне заштите ТК” - Опремање општинских и Кантоналног оперативног центра (Посебна накнада ТК)	25.000	125.000
- Успостава Оперативно комуникацијског центра БиХ – 112 на секундарној локацији, при Кантоналном оперативном центру (Посебна накнада ТК)		45.000
- Успостава Оперативно комуникацијског центра БиХ – 112 на секундарној локацији, при Кантоналном оперативном центру (Будет Вијећа министара БиХ)		1.500.000
Укупно	525.000	4.170.000

Табела бр. 11. Преглед финансијских средстава за опремање, обучавање и рад КУЦЗ

8.2.3. Опремање и обучавање КШЦЗ, служби заштите и спасавања и јединица цивилне заштите које устројава Кантон

Припремање, опремање, финансирање и обука кантоналног штаба, служби заштите и спасавања, оперативног центра, центра за обуку и јединица цивилне заштите које устројава Кантон, те трошкове који настају током њиховог судјеловања у провођењу мјера заштите и спасавања по наређењу Кантоналног штаба цивилне заштите

Кантонални штаб цивилне заштите је основан као оперативно-стручни орган за руковођење акцијама заштите и спасавања на територији ТК, за превентивно дјеловање прије настанка природне и друге несреће, као и за вријеме вјешби цивилне заштите. КШЦЗ се мора редовно обучавати и мора бити опремљен одговарајућом опремом.

Службе заштите и спасавања организују се и опремају на начин да могу одговорити захтјевима заштите и спасавања људи и материјалних добара, када су угрожени природном или другом несрећом. Службе заштите и спасавања ангажују се на вршењу оперативних мјера заштите и спасавања из њихове надлежности, по наредби директора КУЦЗ, односно КШЦЗ.

Планирано је формирање следећих служби на нивоу ТК:

- Служба за РХБ заштиту;
- Служба за спасавање на води и под водом;
- Служба за спасавање из рушевина;
- Горска служба спасавања;
- Служба заштите од пожара;
- Служба за спасавање у рудницама.

Опремање и обучавање КШЦЗ, служби заштите и спасавања, оперативног центра, центра за обуку и јединица цивилне заштите које устројава Кантон	Укупно, за 5 година (КМ)
- Набавка униформи за потребе КШЦЗ (Посебна накнада)	15.000
- Обука КШЦЗ (Посебна накнада)	5.000
- Опремање КШЦЗ (Посебна накнада)	10.000
- Опремање служби заштите и спасавања (Посебна накнада)	500.000
- Обука служби заштите и спасавања (Посебна накнада)	10.000
- Трошкови учешћа у provedби мјера заштите и спасавања (Посебна накнада)	60.000
Укупно	600.000

Табела бр. 12. Преглед финансијских средстава за опремање и обучавање КШЦЗ, служби заштите и спасавања, и јединица цивилне заштите које устројава Кантон

8.2.4. Опремање и обука општинских штабова цивилне заштите, оперативних центара цивилне заштите, служби заштите и спасавања и јединица цивилне заштите које устројавају општине

Опремање и обука општинских штабова цивилне заштите, оперативних центара цивилне заштите, служби заштите и спасавања и јединица цивилне заштите које устројавају општине	Годишње (КМ)	Укупно, за 5 година (КМ)
- Опремање и обука општинских штабова цивилне заштите (Посебна накнада)	5.000	25.000
- Опремање и обука служби заштите и спасавања (Посебна накнада)	10.000	50.000
- Опремање и обука оперативних центара (Посебна накнада)	10.000	50.000
- Опремање и обука општинских служби заштите и спасавања (Посебна накнада)	20.000	100.000
- Опремање и обука општинских јединица цивилне заштите (Посебна накнада)	10.000	50.000
Укупно		275.000

Табела бр. 13. Преглед финансијских средстава за опремање и обуку општинских штабова, оперативних центара, служби заштите и спасавања и јединица које устројавају општине

8.2.5. Превентивне мјере заштите и спасавања

Средства су намијењена за суфинансирање превентивних мјера заштите и спасавања које ће проводити општине, односно мјера на спречавању настанка природних и других несрећа. Расподјела средстава ће се вршити у складу са Одлуком о условима и начину коришћења средстава остварених по основу посебне накнаде за заштиту од природних и других несрећа (“Службене новине Федерације Босне и Херцеговине”, бр. 4/12) и у складу са Одлуком о поступку и критеријима за додјелу помоћи општинама Тузланског кантона из средстава посебне накнаде за заштиту од природних и других несрећа (“Службене новине ТК”, бр. 6/12).

Превентивне мјере заштите и спасавања	Годишње (КМ)	Укупно, за 5 година (КМ)
- Посебна накнада (ТК)	160.000	800.000
- Буџет ТК (протуградна заштита и др.)	70.000	350.000
Укупно	230.000	1.150.000

Табела бр. 14. Преглед финансијских средстава за превентивне мјере заштите и спасавања

8.2.6. Санирање дијела штета насталих природним или другим несрећама

Средства су намијењена као помоћ општинама за суфинансирање санирања дијела штета насталих природним или другим несрећама.

Додјела средстава којима располаже ТК ће се вршити у складу са Одлуком о поступку и критеријима за додјелу помоћи општинама Тузланског кантона из средстава посебне накнаде за заштиту од природних и других несрећа и Одлуком о поступку и критеријима за додјелу једнократне новчане помоћи општинама Тузланског кантона из одклањање штета од природних и других несрећа (“Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/12).

Санирање дијела штета насталих природним или другим несрећама	Годишње (КМ)	Укупно, за 5 година (КМ)
- Посебна накнада (ТК)	300.000	1.500.000
- Посебна накнада (ФБиХ)	100.000	500.000
- Буџет ТК	40.000	200.000
- Буџет ФБиХ	100.000	500.000
Укупно	540.000	2.700.000

Табела бр. 15. Преглед финансијских средстава за санирање дијела штета насталих природним или другим несрећама

8.2.7. Збрињавање угрожених и страдалих

У средства за збрињавање угрожених и страдалих урачуната су финансијска средства за збрињавање евакуисаног становништва у привремене стамбене просторе и обезбјеђење неопходних животних намирница за нормалан живот евакуисаних лица. Евакуисаним лицима пружа се помоћ у виду пакета са храном, хигијенским потрештинама и лијековима, који су обезбијеђени од стране општина, Кантона, Федерације, црвеног крста/крижа и других хуманитарних организација. Повријеђеним лицима пружа се одговарајућа медицинска помоћ.

Збрињавање угрожених и страдалих	Годишње (КМ)	Укупно, за 5 година (КМ)
- Буџет ТК	5.000	25.000
- Донације	20.000	100.000
Укупно	25.000	125.000

Табела бр. 16. Преглед финансијских средстава за збрињавање угрожених и страдалих

8.2.8. Истраживачко-развојни пројекти за потребе заштите и спасавања

Средства посебне накнаде за заштиту и спасавање могу се користити за финансирање истраживачких и развојних пројеката од значаја за организацију и провођење заштите и спасавања од природних и других несрећа.

Планирано је да се приступи изради студије заштите од поплава на подручју ТК, која би требала да идентификује главне узрочнике, ризике и ризична подручја појаве поплава на подручју ТК, као и да пружи одговоре на начин заштите од поплава. Носилац израде студије би била научно-истраживачка установа уз подршку ресорног Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде ТК, ЈП "Спреча" д.д. Тузла, Агенције за водно подручје ријеке Саве и КУЦЗ.

Истраживачко-развојни пројекти за потребе заштите и спасавања	Годишње (КМ)	Укупно, за 5 година (КМ)
- Посебна накнада 0,5% (ТК)	25.000	125.000
- Буџет ТК	25.000	125.000
- Средства правних лица	20.000	100.000
Укупно	70.000	350.000

Табела бр. 17. Преглед финансијских средстава за планиране истраживачко-развојне пројекте за потребе заштите и спасавања

8.2.9. Обука становништва

Средства посебне накнаде за заштиту и спасавање могу се користити за обуку становништва, која се може изводити емитовањем одговарајућих садржаја путем средстава јавног информисања, дистрибуцијом летака, плаката и публикација из области заштите и спасавања, одржавањем показних вјежби заштите и спасавања.

Црвени крст сваке године организује обуку и такмичење ученика основних школа по програму "Свјесност о постојању мина", које се дијелом финансира из средстава посебне накнаде за заштиту и спасавање. Такођер, Црвени крст сваке године организује и обуку и такмичење из пружања прве помоћи за ученике основних и средњих школа.

Обука становништва, запослених у државној управи, органима локалне самоуправе, правним лицима, ученика у основним и средњим школама пресудно је за провођење превентивних мјера заштите од пожара, гашење пожара и спасавање људи и материјалних добара угрожених пожаром.

Обука становништва	Годишње (КМ)	Укупно, за 5 година (КМ)
- Посебна накнада 0,5% (ТК)	15.000	75.000
Укупно	15.000	75.000

Табела бр. 18. Преглед финансијских средстава за обуку становништва

8.2.10. Радови на чишћењу природних корита водотока

С обзиром на бујични карактер свих водотока на подручју Тузланског кантона, те да природна корита водотока имају малу пропусну моћ, која је резултат низа природних фактора (уска корита са ниским обалама, зараслост обала вегетацијом, затрпаност корита ријечним наносом, значајан степен меандрирања) и антропогених фактора (дивље депоније смећа и крутог отпада поред и у самим водотоцима, стихијска и неконтролисана градња различитих грађевинских објеката без водних аката или са њима, али без поштивања прецизираних услова), Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде ТК је у Програм развоја уврстило радове на чишћењу природних корита водотока на подручју ТК за период 2013. – 2017. година, као мјеру која не даје трајну заштиту од поплава, али значајно повећа протицајни капацитет водотока и доводи до смањења штета од поплава.

Такођер, у односу на регулационе радове, који укључују обавезу општине у рјешавању имовинских односа, с обзиром да инжињерски пројектована траса често не може пратити трасу природног корита, чињеницу да процес рјешавања имовинских односа траје више година, те да захтијева велика финансијска средства, мјера чишћења природног корита водотока у циљу повећања протицајног профила укључује израду елабората чишћења, без додатних финансијских средстава за рјешавање имовинских односа.

У наредној табели дат је преглед већих водотока на подручју Тузланског кантона са процијењеним потребним финансијским средствима за радове чишћења природног корита водотока.

Извори финансирања су: буџети општина, буџет ТК и средства Агенције за водно подручје ријеке Саве Сарајево (АВП Сава).

Радови на чишћењу природних корита водотока	Улагање (КМ)	Извори средстава
1	2	3
Спреча (узводно од ХА Модрац)	500.000	Буџет Општине Калесија и Живинице, Буџет ТК
Спреча (низводно од ХА Модрац до ушћа Јале)	250.000	Буџет Општине Лукавац, Буџет ТК
Спреча (низводно од ушћа Јале)	3.000.000	АВП Сава Сарајево
Грибаја	80.000	Буџет Општине Калесија, Буџет ТК
Гостеља	90.000	Буџет Општине Кладањ и Живинице, Буџет ТК
Оскова	100.000	Буџет Општине Бановићи, Живинице, Буџет ТК
Турија	50.000	Буџет Општине Лукавац, Буџет ТК
Дрињача	95.000	Буџет Општине Кладањ, Буџет ТК
Ујича	20.000	Буџет Општине Кладањ, Буџет ТК
Сапна	50.000	Буџет Општине Сапна, Буџет ТК
Шибошница	70.000	Буџет Општине Челић, Буџет ТК
Тиња	80.000	АВП Сава Сарајево
Јала	150.000	Буџет Општине Тузла, Буџет ТК
Солина	80.000	Буџет Општине Тузла, Буџет ТК
Мраморски поток	50.000	Буџет Општине Тузла, Буџет ТК
Соколуша	100.000	Буџет Општине Грачаница, Буџет ТК
Укупно	4.765.000	

Табела бр. 19. Радови на чишћењу природних корита водотока

Процијењена висина финансијских средстава потребних за чишћење свих природних и уређених корита на подручју Кантона износи 5-10 милиона КМ.

Потребна финансијска средства за радове чишћења природних корита водотока потребно је обезбиједити из буџета општине, намјенских средстава водних накнада које припадају Кантону, средстава водних накнада која припадају Агенцији за водно подручје ријеке Саве Сарајево и Фонда за заштиту околиша Федерације БиХ.

Приходи од опште и посебних водних накнада у 2011. години износили су 4.271.549,76 КМ, а у 2012. години 4.326.161,11 КМ, те се може рачунати да ће приходи ТК од водних накнада у периоду 2013 – 2017. година бити око 22.000.000 КМ.

Улагање средстава водних накнада која припадају Кантону врши се на основу годишњег програма, у пројекте и активности од значаја за Кантон, те за изградњу и реконструкцију водних објеката од општинског значаја за приоритетне пројекте кандидоване од стране општина, укључујући и израду техничке документације у дијелу управљања водама.

Сходно наведеним подацима, зависно од спремности кандидованих пројеката, Министарство би у наредном петогодишњем периоду могло финансирати, односно суфинансирати укупно 22.000.000 КМ за санацију бране „Модрац”, радове на чишћењу природних корита водотока, приоритетне регулационе радове водотока у урбаним подручјима и остале пројекте у области управљања водама.

8.2.11. Приоритетни регулациони радови – урбана подручја

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде ТК је у Програм развоја уврстило приоритетне регулационе радове водока на подручју ТК кроз урбана подручја. Финансијска средства у износу од 48.930.000 КМ односе се само на грађевинске радове, без потребних финансијских средстава за рјешавање имовинско-правних односа. Градња наведених објеката пружа трајну заштиту, честим плављењем угроњених, постојећих стамбених и привредних објеката, односно трајно привођење планираној намјени свих површина у зонама плављења, у урбаним подручјима.

С обзиром на обавезу општине, као власника заштитних водних објеката на површинским водама I категорије кроз урбана подручја (ријека Спреча низводно од акумулације „Модрац” и ријека Тиња), и заштитних водних објеката на површинским водама II категорије, наведена средства потребно је обезбиједити из буџета општине, намјенских средстава водних накнада које припадају Кантону, средстава водних накнада која припадају Агенцији за водно подручје ријеке Саве Сарајево и Фонда за заштиту околиша Федерације БиХ. У наредној табели дат је преглед већих водотока на подручју Тузланског кантона, са процијењеним вриједностима регулационих радова на приоритетним дионицама.

Водоток	Улагање (КМ)	Извори средстава
1	2	3
Спреча – Калесија (око 3.000 м)	4.500.000	Буџет Општине Калесија, Буџет ТК
Спреча – Живинице (око 3.000 м)	4.500.000	Буџет Општине Живинице, Буџет ТК

Водоток	Улагање (КМ)	Извори средстава
1	2	3
Спреча – Лукавац (око 2.000 м)	3.000.000	АВП Сава Сарајево, Буџет Општине Лукавац, Буџет ТК
Спреча – Грачаница (око 2.000 м)	3.000.000	АВП Сава Сарајево, Буџет Општине Грачаница, Буџет ТК
Спреча – Д. Исток (око 1.500 м)	2.250.000	АВП Сава Сарајево, Буџет Општине Д.Исток, Буџет ТК
Грибаја – Тојшићи (око 1.000 м)	1.000.000	Буџет Општине Калесија, Буџет ТК
Грибаја – Кикачи (око 1.000 м)	600.000	Буџет Општине Калесија, Буџет ТК
Гостеља – Ступари (око 500 м)	450.000	Буџет Општине Кладањ, Буџет ТК
Гостеља – Ђурђевик (око 500 м)	450.000	Буџет Општине Живинице, Буџет ТК
Гостеља – Живинице (око 800 м)	720.000	Буџет Општине Живинице, Буџет ТК
Оскова – Живинице (око 1.500 м)	1.650.000	Буџет Општине Живинице, Буџет ТК
Оскова – Вишња (око 1.000 м)	900.000	Буџет Општине Живинице, Буџет ТК
Турија (око 2.000 м)	1.700.000	Буџет Општине Лукавац, Буџет ТК
Дрињача (око 300 м)	660.000	Буџет Општине Кладањ, Буџет ТК
Ујича (око 185 м)	200.000	Буџет Општине Кладањ, Буџет ТК
Сапна (око 500 м)	600.000	Буџет Општине Сапна, Буџет ТК
Шибошница (око 600 м)	600.000	Буџет Општине Челић, Буџет ТК
Тиња – Сребреник (око 500 м)	400.000	АВП Сава Сарајево, Буџет Општине Сребреник, Буџет ТК
Тиња – општина Сребреник (око 15.000 м)	12.000.000	АВП Сава Сарајево
Мала Тиња (око 1.000 м)	200.000	Буџет Општине Сребреник, Буџет ТК
Јала – Горња Тузла (око 400 м)	480.000	Буџет Општине Тузла, Буџет ТК
Јала – Славиновићи (око 800 м)	1.200.000	Буџет Општине Калесија, Буџет ТК
Јала – Лукавац (око 3.200 м)	5.120.000	Буџет Општине Лукавац, Буџет ТК
Солина (око 300 м)	450.000	Буџет Општине Тузла, Буџет ТК
Мраморски поток (око 1.000 м)	1.000.000	Буџет Општине Тузла, Буџет ТК
Соколуша – Грачаница (око 1.000 м)	1.300.000	Буџет Општине Грачаница, Буџет ТК
Укупно	48.930.000	

Табела бр. 20. Приоритетни регулациони радови кроз урбана подручја

За извођење регулационих радова општина је дужна прибавити урбанистичку сагласност, пројектну документацију за извођење радова и одобрење за грађење.

8.2.12. Санација бране „Модрац“

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде је, као најзначајнији пројекат за Тузлански кантон у области управљања водама, уврстило санацију бране „Модрац“, с обзиром да је акумулација Модрац најзначајнији водни ресурс Тузланског кантона, и као вишенамјенски водни објекат обезбјеђује у просјеку 2,30 m³/s сирове воде и 4,70 m³/s као хидробиолошки минимум у ријечи Спречи низводно од „Модраца“.

Сама брана „Модрац“ је вишелучна, армирано – бетонска брана, која по својим техничким карактеристикама и запремини акумулације спада у високе бране. Састоји се од десет сводова (лукова), од којих су три са преливним органима, девет контрафора и два гравитациона обална опорца. Дужина бране у круни износи L=205 м, а максимална висина X=28,0 м.

Систематска осматрања бране која трају од њене изградње, почетком 2000-тих указала су на промјену статичког система, чија је посљедица смањење носивости конструкције, односно стање које карактерише условна стабилност, те неопходност санационих радова којим би се успоставио функционалан објекат, у погледу стабилности и вододрживости.

Радови III фазе санације, укупне вриједности 1,9 милиона КМ, започети су 2012. године, те је током 2014. године неопходно наставити ове радове, као и започети припремне активности за IV фазу санације, процијене вриједности 2,0 милиона КМ, чији почетак треба планирати 2015., а завршетак најкасније 2016. године, чиме би се имплементирао комплетан пројекат санације бране „Модрац“, и тек тада успоставила функционалност објекта бране „Модрац“, у погледу стабилности и вододрживости.

Наведена средства потребно је планирати годишњим програмом улагања средстава водних накнада која припадају Кантону.

8.2.13. Деминирање контаминираних површина и уништавање НУС-а

У послјератном периоду, на подручју ТК, према званичним подацима, десило се преко 200 минских несрећа у којима је смртно страдало 118 лица, а теже или лакше су повријеђена 132 лица. Око 90 km² на подручју ТК се води као ризична површина, која је недоступна грађанима.

Деминирање није само уклањање опасности по грађане, него и могућност стратешког развоја у области производње хране и дрвне индустрије.

Процес деминирања и уклањања НУС-а и МЕС-а је врло спор и скуп посао, те ће ова активност трајати још релативно дуг временски период, у коме ће бити неопходно уложити знатна средства за деминирање. На жалост, средства за деминирање се из године у годину смањују, због смањеног интереса донатора.

Субјекти Финансирања	Износ средстава по годинама (КМ)					Укупно (за 5 год.)
	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	
Вијеће министара БиХ	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000	2.500.000
Влада ФБиХ	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000	2.500.000
Посебна накнада 0,5% - ТК	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	300.000
Буџети општина	100.000	100.000	100.000	100.000	150.000	550.000
Донације	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	10.000.000
Свеукупно	3.160.000	3.160.000	3.160.000	3.160.000	3.210.000	15.850.000

Табела бр. 21. Деминирање контаминираних површина и уништавање НУС-а

У циљу убрзавања послова деминирања у времену за које се доноси Програм развоја заштите и спасавања примјењиваће се мјере из Приједлога мјера за убрзање послова деминирања на подручју Тузланског кантона, који је усвојен Закључком Владе Тузланског кантона, број: 02/1-44-20459/13 од 25.09.2013. године и Закључком Скупштине Тузланског кантона, број: 01-02-45-31/13 од 29.10.2013. године.

8.2.14. Трајно и полутрајно обиљежавање минираних површина

Трајно обиљежавање сумњивих површина изводи се у склопу пројеката који су били предмет извођења деминерских радова, а свакодневно се врши и хитно обиљежавање ризичних површина, које изводе представници РУ БХМАЦ-а и лица из структура цивилне заштите које организује Федерална управа, преко тимова за деминирање који послове деминирања извршавају на начин утврђен у Закону о деминирању у БиХ, Стандардима БиХ и СОП-а.

Извор финансирања	КМ/год.	КМ (за 5 год.)
Буџет Владе ТК	10.000	50.000
Буџети општина	20.000	100.000
ЈП "Шуме ТК" - Кладањ	20.000	100.000
Укупно	50.000	250.000

Табела бр. 22. Трајно и полутрајно обиљежавање минираних површина

8.2.15. Здравствена заштита становништва

У оквиру здравствене заштите становништва, планирано је неколико значајних активности:

Назив пројекта	Извор финансирања	КМ
Вакцинација приоритетних ризичних група становништва против сезонске грипе	330 ТК 330 ТК	100.000
Постекспозицијска антирабична заштита (набавка серума, антирабичне вакцине)	330 ТК 330 ТК	42.000

Набавка серума против уједа змија	330 ТК 330 ТК	2.000
Акредитација микробиолошког и хемијског лабораторија у Заводу за јавно здравство ТК	33ЈЗ ТК	-
Едукација у локалним заједницама и школама	33ЈЗ ТК	-
Јачање ДОТС стратегије и унапређење Програма борбе против туберкулозе укључујући мултирезистентну туберкулозу и контролу инфекције у Босни и Херцеговини	Донација	-
Укупно		144.000
Свеукупно (за 5 год.)		720.000

Табела бр. 23. Здравствена заштита становништва

8.2.16. Заштита околиша**Развојни пројекти Sisecam сода за период 2013.-2017. година на заштити околиша**

- Израда студије и пројекта коришћења отпадног талога из таложница "Бијело море", као и отпадне ДС-лужине за одсумпоравање димних гасова насталих сагоривањем горива у котловским постројењима Термоелектране.

- Испитивање могућности коришћења електро филтерског пепела и шљаке као сировине за производњу цемента.

- Истраживање коришћења талога из таложница "Бијело море" за неутрализацију и калцизацију пољопривредног земљишта.

Средства за реализацију наведених пројеката су обезбијеђена из властитих прихода.

Sisecam сода Лукавац – заштита околиша	Укупно, за 5 година (КМ)
Заштита ваздуха	
Одржавање и калибрација опреме за континуирани мониторинг емисије димних гасова	75.000
Обавезно годишње мјерење емисија	150.000
Инсталисање станице за мјерење квалитета ваздуха	60.000
Нова кречна пећ	4.860.000
Заштита вода	
Законом прописано мјерење квалитета отпадних вода	200.000
Увођење система за неутрализацију прелива таложница "Бијело море" које иде у ријеку Спречу, испуст Е1.	1.000.000
Заштита тла	
Поступање према плану управљања отпадом, збрињавање отпада	30.000
Укупно	6.375.000

Табела бр. 24. Sisecam Сода Лукавац - заштита околиша

Развојни пројекти GIKIL Лукавац за период 2013.-2017. година на заштити околиша

Р/б	Активност	Вриједност у КМ	Рок за спровођење
1.	Реконструкција складишта опасног отпада	100.000	31.12.2013.
2.	Третман отпадних вода у цјелини	15.000.000	31.12.2015.
3.	Третман гасова из скрубера и дестилације АМК	2.000.000	31.12.2015.
4.	Третман киселих вода из АМК	1.500.000	31.05.2014.
5.	СЦР за гасове из производње азотне киселине	500.000	31.12.2014.
6.	Уградња цјевног реактора за ЦАН	1.500.000	31.12.2015.
7.	Третман вода из азотаре	500.000	31.12.2014.

8.	Уградња врећастих филтера на СУ1/2 и СУ3	150.000	31.12.2013.
9.	Предтретман улазних вода	2.000.000	31.12.2012.
10.	Мониторинг емисија у ваздух у енергани	150000	31.12.2014.
11.	Реконструкција система за отпашивање у припреми угља	1.200.000	31.12.2013
12.	Реконструкција система за отпашивање у сепарацији кокса	500.000	31.12.2014.
13.	Одсумпоравање коксног гаса	5.000.000	31.12.2015.
14.	Затварање транспортних трака	50.000	31.12.2014.
15.	Санација таложног базена на складишту угља	20.000	31.12.2013.
16.	Одпашивање система за гашење кокса	200.000	31.12.2014.
17.	Беспрашинско истискивање кокса	1.200.000	31.12.2015.
18.	Заптивање успонских колона	250.000	31.12.2013.
19.	Хаубе и филтер на коксној батерији	7.000.000	31.12.2015.
Укупно		38.820.000	

Табела бр. 25. Активности које ће се проводе на заштити околиша у ГИКП

Пројекти Термоелектране Тузла на заштити околиша за период 2013.-2014. година

Сви наведени пројекти ће се финансирати из властитих средстава. План улагања у ЈП Електропривреда Босне и Херцеговине доноси се за трогодишњи период, тако да нису исказани подаци за 2015. 2016. и 2017. годину.

Активност	2013. (КМ)	2014. (КМ)	Укупно (КМ)
1	2	3	4
Издавање додатних средстава за пројекат изградње депоније шљаке и пепела Језера II	1.250 000,00		1.250 000,00
Изградња силоса за пепео	3.050000,00		3.050000,00
Изградња затвореног система повратних вода	800.000,00	2.870000,00	3.670 000,00
Модернизација система за депоновање угља	250.000,00		250.000,00
Надградња депоније шљаке и пепела Језеро II	2.245 000,00		2.245 000,00
Санација шљаководна на траси ка депонији Дивковићи	100.000,00		100.000,00
Припремне активности за рекултивацију шљачишта Дивковићи	850.000,00	1.840 000,00	2.690.000,00
Измјена и допуна пројекта за извођење шљаководна и транспорта воде са депоније Језеро II	21.000,00		21.000,00
Пошумљавање депоније шљаке и пепела Језеро II	150.000,00		150.000,00
Санација дијела главног прикључка цјевовода питке воде	200.000,00		200.000,00
Доградња цјевовода повратних вода са депоније Језеро II	145.000,00		145.000,00
Набавка пригушивача буке	50.000,00		50.000,00
Пројекат интегралног система противпожарних заштита и ватродојаве у ТЕ Тузла	20.000,00	50.000,00	70.000,00
Додатна средства за експропријацију депоније Језеро II	600.000,00		600.000,00
Изградња прскалишта на депонији Језеро II (10 топова)	350.000,00		350.000,00
Набавка и уградња опреме за мониторинг РОСТ-а на блоку 4.	200.000,00		200.000,00
Укупно	10.281.000,00	4.760.000,00	15.041.000,00

Табела бр. 26. Пројекти Термоелектране Тузла на заштити околиша за период 2013.-2014. година

8.2.17. Заштита и спасавање у рудницима

Програм развоја заштите и спасавања од природних и других несрећа Рудника “Крека” д.о.о Тузла, за период 2013.-2017. године

Р/б	Назив пројеката/заштитне опреме	Потребно финансијско улагање (КМ)
I	Чете за спасавање	
1.	Резервни дијелови за изолационе апарате БГ-4	250.000,00
2.	Опрема, алат за рад и обуку чета и ватрогасних јединица	100.000,00
3.	Дизел-агрегат са пратећом опремом	400.000,00
4.	Мобилно-комби возило у Централној станици	50.000,00
II	Заштита од прашине и гасова	
1.	Изолациони самоспасиоци	200.000,00
2.	Инструменти и анализатори	190.000,00
3.	Даљински надзор јаме Гл.слој Мрамор	1.100.000,00
4.	Ех-уређаји и капне лампе	700.000,00
III	Заштита на ПК и у ел. мрежама	
1.	Контролници и каблови 6 кВ	2.250.000,00
2.	Електричне заштите	600.000,00
3.	У-И систем на ПК Дубраве и ПК Шикуље	2.500.000,00
	Укупно I + II + III	8.340.000,00

Табела бр. 27. Програм развоја заштите и спасавања од природних и других несрећа у ЈП Електропривреда БиХ, д.д. Сарајево, ЗД Рудници “Крека” д.о.о Тузла, за период 2013. – 2017. године

Програм развоја заштите и спасавања од природних и других несрећа у РМУ “Бановићи” д.д. Бановићи, за период 2013.-2017. године

Р/б	Назив пројеката/заштитне опреме	Потребно финансијско улагање (КМ)
1.	Набавка личних заштитних средстава и опреме (по спецификацији)	1.600.000,00
2.	Услуге ватрогасне јединице Бановићи	560.000,00
3.	Санитетски материјал	80.000,00
4.	Хемијска анализа ваздуха	43.000,00
5.	Мјерење издувних гасова котлана	25.000,00
6.	Набавка изолационих апарата	315.000,00
7.	Мониторинг вода	107.500,00
8.	Услуге преузимања отпада	130.000,00
9.	Мјерење ЕБС-а	30.000,00
10.	Агестирање машина за паљење мина	20.000,00
	Укупно	2.910.500,00

Табела бр. 28. Програм развоја заштите и спасавања од природних и других несрећа у РМУ “Бановићи” д.д. Бановићи, за период 2013. – 2017.

8.2.18. Заштита и чување шума

Према подацима добијеним од ЈП “Шуме ТК”, у наредном петогодишњем периоду су планирани следећи пројекти на заштити и чувању шума:

Пројекат	Улагање (КМ)	Извор средстава
Санација и обнова шума	982.561	ЈП “Шуме ТК” д.д. Кладањ
Изградња, реконструкција и санација против-пожарних камионских путева	848.000	ЈП “Шуме ТК” д.д. Кладањ

Израда, реконструкција и санација мостова за безбједан пролаз возила (ватрогасних и осталих)	140.000	ЈП "Шуме ТК" д.д. Кладањ
Уређење водоизворишта за снабдијевање водом за гашење евентално насталих пожара	50.000	ЈП "Шуме ТК" д.д. Кладањ
Пројекат "Систем за комуникацијску подршку" - радио веза "за рано откривање пожара"	166.000	ЈП "Шуме ТК" д.д. Кладањ
Набавке опреме ватрогасних возила и опреме за гашење шумских пожара	1.500.000	ЈП "Шуме ТК" д.д. Кладањ, Буџет ТК
Набавка алата за гашење пожара	60.000	ЈП "Шуме ТК" д.д. Кладањ
Укупно	3.746.561	

Табела бр. 29. Заштита и чување шума

8.2.19. Одржавање регионалних путева

Дирекција цеста Тузла је доставила следеће пројекте планиране за период од 2013. до 2017. године:

Пројекат	Улагање (КМ)	Извор средстава
Редовно и зимско одржавање регионалних путева на подручју ТК	3.000.000	Дирекција цеста Тузла
Одржавање и санација мостова и пропуста	200.000	Дирекција цеста Тузла
Санација клизишта	500.000	Дирекција цеста Тузла
Укупно	3.700.000	

Табела бр. 30. Активности Дирекције цеста Тузла

9. ПРОГРАМ РАЗВОЈА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

9.1. Увод

Заштита од пожара и ватрогаство су дио јединственог система заштите и спашавања људи и материјалних добара од природних непогода и других несрећа у Федерацији БиХ који је уређен Федералним законом о заштити и спашавању, па се ради тога заштита од пожара и ватрогаство организују и функционишу у оквиру тог система.

Кантон, у области заштите од пожара и ватрогаства, у оквиру Програма развоја заштите и спашавања кантона, утврђује циљеве, смјер и стратегију развоја заштите од пожара и ватрогаства од значаја за Кантон.

Програмирање развоја заштите од пожара и ватрогаства из надлежности ТК, врши се у складу са процјеном угрожености од пожара подручја ТК и других чињеница важних за програмирање.

Програмирање развоја заштите од пожара и ватрогаства обухваћа политику, стратегију и акционе планове у оквиру којих се дефинише визија, начела и одређења, циљеви и подручја развоја за организовање и провођење заштите од пожара и ватрогаства са свим елементима потребним за његово усавршавање и ефикасно функционисање од значаја за ТК за период од најмање пет година.

Општи циљ Програма развоја заштите од пожара и ватрогаства за период 2013-2017. година је унапређење заштите од пожара превентивним дјеловањем кроз предузимање одговарајућих активности и примјену неопходних мјера те стварање услова за пружање квалитетног одговора у случају настанка и ширења пожара.

9.2. Политика развоја

Политиком развоја заштите од пожара и ватрогаства у ТК (у даљем тексту: Политика развоја) утврђује се политика, визија и циљеви, као и стратешки правци развоја заштите од пожара и ватрогаства.

9.2.1 Политика развоја

Политика развоја је оквирни и основни документ, којим се омогућава доношење и provedба закона, подзаконских и других аката, одлучује о основним начелима и одређењима, подручјима развоја, акционим плановима и приоритетима из области заштите од пожара и ватрогаства на подручју ТК.

9.2.2 Визија

Кантонална управа цивилне заштите и други субјекти у систему заштите и спашавања теже стварању таквих услова у области заштите од пожара на подручју ТК који ће тренд негативних појава, догађаја и последица свести на минимум.

9.2.3 Мисија

Обезбједити ефикасну заштиту људи и материјалних добара од пожара на подручју ТК.

9.3. Стратегија

9.3.1 Опис и оцјена стања

Општа је оцјена да стање у области заштите од пожара на подручју ТК није задовољавајуће. С обзиром на осјетљивост привредних субјеката на пожаре, степен угрожености одређених категорија шума од пожара,

стаје у ватрогасним јединицама и достигнути степен организованости, може се рећи да је остварен низак ниво противпожарне заштите.

Најважнији учени проблеми у области заштите од пожара и ватрогаства:

- У општинама Добој Исток, Сапна и Теочак не постоји никакав организовани облик заштите од пожара;

- Већина општина није израдила Процјену угрожености од пожара и План заштите од пожара;

- На подручју ТК дјелују професионалне ватрогасне јединице (Тузла, Бановићи, Грачаница, Калесија, Лукавац, Сребреник), те добровољна ватрогасна друштва (Челић, Градачац, Кладањ, Лукавац, Тузла) које не задовољавају по питању потребног броја оперативних ватрогасаца и услова прописаних Правилником о минимуму техничке опреме и средстава и року коришћења те опреме и средстава за професионалне и друге ватрогасне јединице ("Службене новине Ф БиХ", бр. 104/12). Старосна структура ватрогасаца је неповољна а постојећа опрема ватрогасних јединица, набављена је десетима година уназад и испуњава само минималне критерије, те је далеко од европских стандарда;

- Ватрогасне јединице у правним лицима већином нису прописно опремљене те нису у могућности обављати ватрогасну дјелатност у потпуности. Правна лица на подручју ТК немају стално ватрогасно дежурство нити одговарајућу опрему и простор према посебним прописима (на основу утврђене категорије угрожености од пожара);

- Правна лица на подручју ТК не проводе у потпуности прописане мјере заштите од пожара у складу са Законом о заштити од пожара и ватрогаству те подзаконским актима, посебно у дијелу инсталирања, одржавања и испитивања стабилних система за дојаву и гашење пожара, уређаја и инсталација у "Ех" изведби, громобранских и електричних инсталација;

- Хидрантска мрежа за гашење пожара у већини насеља на подручју ТК није у задовољавајућем стању у погледу броја надземних хидраната, притиска и количине воде у мрежи. У многим насељима вањска хидрантска мрежа уопште није изведена;

- Хидрантска мрежа није у потпуности усклађена с важећим прописима, а правна лица која се баве дјелатношћу водоснабдјевања нису направила регистар хидрантске мреже с учтаним положајима хидраната тако да исти немају ни ватрогасне јединице;

- У многим пословним и јавним грађевинама није постављен прописани број апарата за почетно гашење пожара, а у појединим грађевинама с изведеном хидрантском мрежом недостаје опрема у зидним ормаријима унутарње хидрантске мреже;

- Заштита од пожара у шумама, на шумском и пољопривредном земљишту није у потпуности организована нити се проводи у складу са прописима;

- Оперативни центри цивилне заштите нису формиран у свим општинама ТК. Није обезбијеђен непрекидан рад Кантоналног оперативног центра цивилне заштите;

- Одлагалишта отпада нису уређена у складу са законом и подзаконским актима којима се дефинише проблематика збрињавања отпада. Нелегална одлагалишта ("дивље депоније") нису санирана па и даље представљају могуће изворе пожара;

- Судионици у провођењу заштите од пожара не проводе континуирано упозоравање јавности на постојеће опасности од настајања пожара и опасности за настајање велике материјалне штете услед пожара;

- Становништво није системски едуцирано за provedбу превентивних мјера заштите од пожара, гашење пожара и спасавање људи и имовине угрожених пожаром. Такођер, није посвећена неопходна пажња образовању дјеце школског узраста из области заштите од пожара.

9.3.2 Нормативни оквир

Заштиту од пожара организују и проводе правна и физичка лица (грађани), државни органи Федерације, Кантона, града и општине и друге институције, које су власници или корисници грађевина или простора, шума, шумског или пољопривредног земљишта, а што се врши у складу са одредбама Федералног закона о заштити и спасавању, Закона о заштити од пожара и ватрогаству ("Службене новине Федерације БиХ", број: 64/09, у даљем тексту: Закон) и Закона о заштити од пожара и ватрогаству на подручју Тузланског кантона ("Службене новине Тузланског кантона", број: 1/12).

Заштита од пожара је дјелатност од посебног интереса за Федерацију, Кантон, град и општину, а остварује се на начин предвиђен Законом, подзаконским прописима донешеним на основу Закона и међународним техничким нормативима и стандардима који важе у Босни и Херцеговини, а који се односе на мјере заштите од пожара предвиђене Законом. Међутим, велики број подзаконских прописа предвиђених Законом није донешен мада је рок од годину дана од његовог ступања на снагу одавно прошао.

Одредбе Закона примјењују се на грађевине и просторе органа и институција Босне и Херцеговине и Оружаних снага Босне и Херцеговине који се налазе на подручју Федерације, ако прописом Босне и Херцеговине није другачије одређено.

9.3.2.1 Инспекцијски надзор

Кантонални инспектори за заштиту од пожара и кантонални инспектори за ватрогаство из Кантоналне управе цивилне заштите, врше инспекцијски надзор у области заштите од пожара и ватрогаства у општинама и свим правним лицима од значаја за Кантон и општине, а која су утврђена у одредбама ст. 2. и 3. члана 148. Закона.

Поред овога, Министарство унутрашњих послова ТК, на основу Закона о унутрашњим пословима Тузланског кантона, обавља послове државне управе који се, између осталог, односе на заштиту од пожара, експлозија и хаварија, надзор над производњом, прометом и превозом експлозивних материја, запаљивих течности и гасова, као и превоз одређених других опасних материја.

У складу са тим, тежиште ангажовања у области заштите и спасавања усмјерено је на обезбјеђење потпуније заштите људи и имовине од пожара, експлозија и других стања опасности, перманентну контролу примјене мјера превентивно-техничке и противпожарне заштите у објектима изложеним већем степену угрожености од пожара, посебно у објектима већих привредних система, објектима од посебног значаја, као и у области производње и промета експлозива и других опасних материја.

Инспектори органа унутрашњих послова, дужни су при вршењу инспекцијског надзора остваривати одговарајућу сарадњу са инспекторима из Кантоналне управе цивилне заштите у циљу рјешавања питања од заједничког интереса.

Инспекцијски надзор над провођењем мјера заштите од пожара у шумама и на шумском земљишту обављају шумарски инспектори, на пољопривредном

земљишту обављају пољопривредни инспектори, а за заштићена подручја природног и културно-историјског наслеђа надзор врше инспектори из те области по прописима којима су уређене инспекције у тим областима.

9.3.3 Институционални оквир

Субјекти заштите од пожара су федерални и кантонални органи, органи јединица локалне самоуправе, привредна друштва те правна и физичка лица.

Основни носилац организовања и провођења заштите од пожара је општина, као јединица локалне самоуправе, и кантон који је одговоран за та питања на подручју кантона, а јединствено функционисање те заштите на цијелом подручју Федерације обезбјеђује Федерација, на начин предвиђен Законом

Субјекти заштите од пожара планирају, финансирају, организују, спроводе и контролишу заштиту од пожара у циљу спрјечавања избијања и ширења пожара, откривања и гашења пожара, спасавања људи и имовине, заштите животне средине, утврђивања и отклањања узрока пожара, као и пружања помоћи код отклањања посљедица проузрокованих пожаром.

Према Закону субјекти заштите од пожара дужни су да обезбиједи примјену планова заштите од пожара и других аката, као и да ангажовањем расположивих људских и материјалних ресурса учествују у гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожаром, поштујући следећа начела: начело заштите, начело превенције, начело сталности, начело јачања свијести, начело јавности, начело сарадње, начело солидарности и начело одговорности.

Такође, подстичу, усмјеравају и обезбјеђују јачање свијести о значају заштите од пожара кроз систем образовања и васпитања, научно-истраживачког и технолошког развоја, усавршавања у процесу рада, те путем средстава јавног информисања.

9.3.4 Основни циљеви и критерији за спровођење заштите од пожара

Основни циљ Стратегије је стварање нових и унапређење постојећих услова у циљу спречавања избијања и ширења пожара, његовог откривања, те заштите људи, биљног и животињског свијета, материјалних, културних, историјских и других добара и околиша на бази дугорочног унапређења заштите од пожара.

Подручја у којима Стратегија треба остварити организационо-техничке циљеве заштите од пожара су:

- нормативна регулатива,
- превентивна заштита,
- организацијске мјере,
- сарадња свих субјеката у систему заштите од пожара,
- сагледавање капацитета у знању, вјештинама и потребној опремљености.

Нормативно уређење заштите од пожара има за циљ усвајање законске и подзаконске регулативе која је усаглашена са међународним, а прије свега европским прописима и стандардима.

У области превентивне заштите постојећи систем превентивне заштите треба унаприједити са посебним освртом на мониторинг и његову повезаност са заштитом од пожара.

Провођење организацијских мјера огледа се кроз функционалну интеграцију свих служби, побољшање сарадње и координације у размјени битних информација

и унапређењу брзине и ефикасности реаговања.

У области сарадње потребно је радити на побољшању координације између свих субјеката у систему заштите од пожара као и међуентитетске сарадње и сарадње са Брчко ДЦ БиХ уважавајући критериј адекватног управљања кризама кроз семинаре, вјежбе и развијање регионалних програма.

Област Стратегије која се односи на капацитете усмјерена је на побољшање нивоа знања и техничке опремљености субјеката заштите од пожара.

Систем информисања о свим пријетњама које утичу на пожарну безбједност треба такођер учинити ефикаснијим, тако да све информације у вези ових ризика буду благовремено доступне.

9.3.4.1 Стратегијске области

Нормативни оквир

Циљ 1: Измјене и допуне постојећег Закона, иницирање доношења подзаконских аката и планских докумената

Измјенама и допунама Закона треба омогућити квалитетно финансирање области заштите од пожара и ватрогаства. Поред овога потребно је инсистирати и на доношењу неопходних подзаконских прописа код надлежних министарстава, Федералне управе цивилне заштите и др. органа а који се односе на област заштите од пожара.

Општине и ТК су дужни својим прописима уредити сва питања важна за организацију и ефикасно функционисање заштите од пожара и ватрогаства на њиховом подручју.

Већина општина у ТК није израдила Пројекат угрожености од пожара, План заштите од пожара и Програм развоја заштите од пожара те је неопходно убрзати активности на изради ових докумената.

Превентивна заштита

Циљ 2: Унапређење система превентивне заштите

Успостављање система заштите од пожара који се преваходно заснива на превентивном дјеловању свих грађана и институција и надзору државних органа у области заштите од пожара је приоритетан циљ.

Закон обавезује органе јединице локалне самоуправе, државне органе, као и правна лица и друге субјекте, да обезбиједи спровођење мјера заштите од пожара и надзор над њиховим спровођењем, доношењем планова заштите од пожара.

Мјере заштите од пожара у области просторног планирања

Орган управе надлежан за послове просторног уређења мора обезбиједити да се при изради докумената просторног уређења, и то: просторног плана ТК, просторног плана подручја посебних обиљежја кантона, просторног плана општине, урбанистичког плана, регулационог плана и урбанистичког пројекта, предвиди просторне и техничке мјере заштите од пожара, а нарочито:

- услове за ефикасно спасавање људи, животиња и материјалних добара;
- потребне размаке или противпожарну удаљеност између објеката;

- саобраћајне и манипулативне површине за интервентна возила;

- изводе за довољно снабдијевање водом за гашење пожара;

- примјену одговарајућих материјала који не могу бити узрочници настанка и преноса пожара.

Уз напријед наведена документа израђује се елаборат заштите од пожара у којем се разрађују побројане мјере.

Превентивне мјере које се проводе при пројектовању и градњи грађевина

При пројектовању и градњи грађевина и уградњи прикључака, опреме, уређаја и постројења, као и њиховој производњи, морају се предвидјети и примјенити мјере заштите од пожара које ће омогућити:

- смањење могућности настанка пожара;

- правовремено откривање и обавјештавање о пожару;

- ефикасно спашавање људи, животиња и материјалних добара (у грађевини и изван грађевине);

- ограничавање ширења ватре и дима;

- ефикасно гашење пожара;

- обезбјеђење саобраћајних и манипулативних површина за интервентна возила.

Одржавање инсталација

Власници и корисници грађевина и простора те управитељи стамбених објеката дужни су одржавати у исправном стању постројења, уређаје, електричне, гасне, вентилационе и друге инсталације, димњаци и ложишта који могу проузроковати настајање и ширење пожара, у складу са техничким нормативима и упутствима произвођача, који се односе на та питања о чему морају водити евиденцију и посједовати одговарајућу документацију.

Инсталисање система активне заштите од пожара

Основна карактеристика активних система заштите од пожара је да самостално дјелују у случају појаве опасности. Активни протупожарни системи се најчешће састоје од система за детекцију, система за гашење пожара и алармног система.

Уградњом напреднијих система омогућава се и интерактивно прикупљање информација о карактеристикама пожара (нпр. локализација пожара, опсег захваћеног подручја, подаци о присутним лицима и сл.), те контактирање служби задужених за помоћ у таквим ситуацијама (нпр. ватрогасне јединице и хитна служба).

Изградња извора и инсталација за опскрбу водом за гашење пожара

За гашења пожара потребно је обезбиједити минимално потребне количине воде и притисак у хидрантској мрежи, у складу са важећим прописима.

Такођер потребно је одређени број извора, водотока и акумулација, што природних, што вјештачких, уредити да би се они могли искористити за евентуалне акције гашења пожара.

Изградња осматрачких мјеста за откривање пожара на отвореним просторима

Системом осматрачких мјеста мора бити визуелно покривено цијело подручје којим газдује ЈП "Шуме ТК". Сви осматрачи морају бити у систему везе са дежурним у јединици и међусобно.

Смјер и распоред кретања, те број осматрача, осматрачница и осматрачких мјеста треба прилагодити површини и облику земљишта, а одређује се општим актом правног субјекта (Планом заштите шума од пожара) с посебним надзором површина које нису у прегледу или нису у видеокругу са осматрачница или осматрачких мјеста.

За учинковито и успјешно откривање пожара на отвореном простору потребно је увести савременији начин осматрања путем видеонадзора који се напада преко соларних ћелија или мини вјетротурбина. Релативно нова, напреднија технологија, је и постављање даљински управљаних камера на осматрачким локацијама.

Поред овога, неопходно је унаприједити и метеоролошки мониторинг односно прогнозу метеоролошких услова за појаву пожара у шумским подручјима (Fire Weather Index, FWI).

Мјере у вези с ложењем ватре и спаљивањем корова и другог биљног отпада на отвореном простору

У циљу спровођења ове превентивне мјере потребно је организовати савјетодавне састанке за све судионике и обавезнике провођења заштите од пожара, првенствено с власницима шумских површина, власницима и корисницима пољопривредног земљишта, становницима насеља сеоског карактера који се претежно баве пољопривредном дјелатношћу, са шумарским и пољопривредним инспекторима, те инспекторима заштите од пожара МУП-а, све у циљу предузимања потребних мјера, како би се опасност од настајања и ширења пожара смањила на најмању могућу мјеру.

Организационе мјере

Циљ 3: Побољшање стања у ватрогаству

Оснивање нових ватрогасних јединица

С обзиром на садашње стање на подручју ТК гдје постоји укупно 265 ватрогасаца, уочљив је дефицит од 121 ватрогасаца. Поред наведеног, сви прорачуни су рађени на бази потпуне опремљености и способности ватрогасних јединица тако да се овај дефицит ватрогасаца може одразити на мобилност и учинковитост ватрогасних јединица.

У општинама које имају дефицит ватрогасаца, потребно је ватрогасне јединице попуњити потребним бројем ватрогасаца до прописане формације.

Општине које уопште немају ватрогасне јединице морају ријешити ово питање у складу са чланом 63. Закона, с тим да свака општина може имати:

- властиту професионалну ватрогасну јединицу,

- јединицу формирану споразумом са једном или више сусједних општина,

- јединицу формирану споразумом са једним или више правних лица са подручја општине односно,

- испоставу заједничке професионалне ватрогасне јединице Кантона на свом подручју.

При одлучивању о оснивању професионалне ватрогасне јединице, њеној величини и потребним средствима и опремом за гашење пожара, општина се одређује за онај начин оснивања тих јединица, који најбоље задовољава потребе општине утврђене у Процјени угрожености од пожара, као и њеним материјалним, финансијским, кадровским и другим могућностима.

Развој и јачање свих компоненти ватрогаства

Основне снаге за обављање ватрогасне дјелатности на подручју Федерације су:

1) професионалне ватрогасне јединице, које оснива кантон и општина представљају основне снаге за ватрогаство;

2) добровољне ватрогасне јединице које оснивају добровољна ватрогасна друштва и ватрогасне јединице правних лица које представљају допунске снаге за ватрогаство;

3) јединице и повјереници цивилне заштите, службе заштите и спасавања, органи управе цивилне заштите, штабови цивилне заштите и јединица за ваздушни транспорт коју оснива Федерација, које дјелују у току извођења ватрогасне интервенције, а према потреби и у другим ситуацијама;

4) оперативни центри цивилне заштите општине, кантона и Федерације обезбјеђују комуникацијско-информацијску подршку штабовима цивилне заштите и другим органима који руководе акцијама заштите на подручју угроженом од пожара.

Добровољна ватрогасна друштва оснивају се, дјелују и престају са радом, у складу са Законом о удружењима и фондацијама ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 45/02 и 85/07), и дјелују као удружења, а у односу на ватрогасну дјелатност поступају у складу са одредбама чл. 81. до 85. Закона.

У Пројекти угрожености од пожара ТК констатовано је да постоји потреба за формирањем добровољних ватрогасних јединица. Тиме би се дјелимично премостио дефицит у броју ватрогасаца на подручју ТК који је исказан у пројекти.

Међутим Федерална управа цивилне заштите још увијек није донијела уредбу о садржају, условима, начину и програму полагања испита у добровољном ватрогаству што ограничава његово кадровско јачање.

У сваком случају неопходно је пружити помоћ ватрогасним друштвима по питању испуњавања кадровских, материјалних и других услова који су потребни за рад јединица, што би се рјешавало у договору са органом управе цивилне заштите општине, односно кантона.

Циљ 4: Повећање брзине и ефикасности реаговања

Успостава оперативно-комуникацијског система 112 за координацију дјеловања оперативних снага и узбуђивања становништва у хитним ситуацијама, несрећама, катастрофама и великим несрећама

Јединствени европски 112 број за хитне случајеве је уведен како би се омогућило грађанима у невољи да позову хитне службе (полиција, хитна помоћ и ватрогасци), користећи исти број било гдје на подручју Европске уније.

Према законодавству ЕУ-е, државе чланице морају обезбиједити да корисници било фиксне или мобилне телефоније могу бесплатно назвати број 112 за хитне случајеве.

Свака земља чланица је одговорна за организацију властите хитне службе и интервенције по позиву на број 112 и државне бројеве за хитне случајеве.

Оквирним законом о заштити и спасавању људи и материјалних добара од природних или других несрећа у БиХ, предвиђено је формирање Оперативно-комуникацијског центра БиХ-112 и увођење система јединственог европског броја за хитне случајеве 112.

Са Оперативно-комуникацијским центром БиХ-112 увезују се оперативни центри других институција и

органа БиХ, као и центри ентитета и Брчко Дистрикта.

Министарство безбједности БиХ у новембру 2011. године покренуло је иницијативу да се на подручју ТК, у оквиру Кантоналног оперативног центра, успостави резервни центар.

Узимајући у обзир важност и улогу Оперативно-комуникацијског центра 112 у изградњи квалитетног система заштите и спасавања грађана и материјалних добара на подручју ТК, али и шире заједнице, Влада ТК је изразила спремност да преузме дио обавеза које произилазе из имплементације овог пројекта а односе се на:

- обезбјеђење адекватног простора за смјештај Оперативно-комуникацијског центра 112;

- опремање простора центра са канцеларијским намјештајем;

- опремање просторије центра неопходном инфраструктуром: електричне и телефонске инсталације и ЛАН мрежна инфраструктура;

- опремање центра са дизел агрегатом одговарајуће снаге;

- обезбјеђење финансијских средства за једнократне и сталне мјесечне трошкове;

- обезбјеђење стручног особља које ће опслуживати и одржавати систем;

Реализација овог пројекта се може очекивати у наредном петогодишњем периоду уколико обје стране испуне обавезе преузете Споразумом између Министарства безбједности БиХ и Владе ТК с циљем успостављања Оперативно-комуникацијског центра БиХ – 112 на секундарној локацији у оквиру Кантоналног оперативног центра цивилне заштите.

Што се тиче квантитативног и квалитативног степена изграђености читавог система он се може сагледати кроз покривеност подручја, односно кроз број кантоналних центара који ће бити опремљени новом технологијом те кроз функционалности које су имплементирани у сваком од тих центара 112, а на крају и кроз степен њихове међусобне повезаности.

Мјере за измјену или доградњу система веза

За учинковито и успјешно дјеловање ватрогасаца од тренутка узбуђивања, почетка интервенције, локализовања и гашења пожара, потребно је обезбиједити довољан број стабилних, мобилних и преносних радио уређаја за потребе ватрогасних јединица.

Такођер је потребно успоставити систем поузданог комуницирања између појединих служби темељен на професионалном мобилном радију а који је неопходан за квалитетну сарадњу у заједничким акцијама.

Важно је напоменути да оперативни центри цивилне заштите нису формирану у свим општинама ТК. Није обезбијеђен ни непрекидан рад Кантоналног оперативног центра цивилне заштите те је у наредном периоду потребно направити помаке у овом правцу.

Сарадња свих фактора у систему заштите о пожара**Циљ 5: Унапређење сарадње**

Сарадња на подручју заштите од пожара и ватрогаства неминовна је не само у свом практичном дијелу – гашењу пожара, већ и ради успоставе потребних структура, заједничког планирања мјера и поступака у заштити од пожара, пружања материјално-техничке помоћи, изградње система за размјену информација, стварање услова за хитно реаговање и

заједничко дјеловање, те обучавање, оспособљавање и увјежбавање организованих снага према међународним стандардима.

Споразумом о сарадњи у остваривању задатака цивилне заштите ("Службене новине Федерације БиХ", број 36/01) који је склопљен између Федералне управе цивилне заштите и Републичке управе цивилне заштите Републике Српске уређен је начин поступања и остваривања могућности заједничког дјеловања на пословима заштите и спасавања.

И поред до сада остварене сарадње, потребно је радити на успостављању интензивнијих односа са свим субјектима у окружењу ради сталне размјене искустава и указивање на најбоља практична искуства, разне видове едукација, курсева и тренинга, развијање регионалних програма и сл. Посебну пажњу треба посветити сарадњи општина ТК са сусједним општинама у РС и Брчко ДЦ БиХ.

Капацитети у знању, вјештинама и потребној опремљености

Циљ 6: Обучавање и техничка опремљеност субјеката заштите од пожара

Обучавање

Потребно је провести одговарајућу едукацију и тренинге, као и вјежбе симулације за све субјекте у систему заштите од пожара.

Ову активност је потребно водити у два правца:

- оспособљавање основних снага за обављање ватрогасне дјелатности, односно професионалних и добровољних ватрогасаца, те
- обучавање јединица и повјереника цивилне заштите, служби заштите и спасавања, органа управе цивилне заштите и штабова цивилне заштите.

Техничка опремљеност субјеката заштите од пожара

Сложеност и озбиљност различитих интервенција ватрогасних јединица указују на то да је њихова спремност и опремљеност за брзо и адекватно реаговање примарна претпоставка успјешности у заштити и спасавању људи и материјалних добара, а поготову у случајевима гашења пожара већих размјера и санирања њихових посљедица.

Правилником о минимуму техничке опреме и средстава и року коришћења те опреме и средстава за професионалне и друге ватрогасне јединице ("Службене новине Ф БиХ", бр. 104/12), прописана су средства и опрема која је неопходна за успјешно дјеловање и рад ватрогасних јединица.

Свака ватрогасна јединица мора бити опремљена одговарајућом ватрогасном опремом, возилима, техничким и другим средствима која су неопходна да би јединица могла ефикасно гасити пожар, што се утврђује материјалном формацијом јединице која садржи врсту и количине опреме, техничких и других средстава, а према потребама утврђеним у плану заштите од пожара кантона и општина.

Међутим, већина возила и опреме која је тренутно у употреби код ватрогасних јединица на подручју

ТК је застарјела па је неопходно извршити њихово обнављање.

Поред овога потребно је обезбиједити личну и заједничку заштитну опрему за ватрогасце која мора задовољавати захтјеве и услове прописане Наредбом о личној заштитној опреми („Службени гласник БиХ", број 75/10) и одредбама Уредбе о униформи, називима функција и функционалним ознакама ватрогасаца у професионалним и добровољним ватрогасним јединицама, овлашћења старјешина тих јединица, заштитној и радној одјећи и опреми ватрогасаца („Службене новине ФБиХ", број 8/11).

Према Закону у надлежност општине и кантона спада обавеза обезбјеђења кадровских, материјалних, техничких и других потреба за ефикасно функционисање ватрогасца.

Потребно је дакле интензивирати рад на кадровској попуњености и техничкој опремљености ових јединица, као и стручном усавршавању и оспособљавању њихових припадника.

Циљ 7: Едукација становништва

Дефинисање програма и извођење обуке становништва, запослених у државној управи, органима локалне самоуправе, правним лицима, ученика у основним и средњим школама пресудно је за провођење превентивних мјера заштите од пожара, гашење пожара и спасавање људи и материјалних добара угрожених пожаром.

Неопходно је, дакле, континуирано проводити обуку становништва и других структура друштва путем семинара, презентација, вјежби, а посебну пажњу посветити рањивим категоријама друштва попут дјеце и старијих лица. Такођер, треба изнаћи могућност штампања летака за грађане који би садржавали упутства о начину понашања у случају пожара и других несрећа, који би уз кућни ред, били обавезан садржај у свакој згради.

9.4. Акциони план

Сагласно Стратегији, задатак акционог плана је стварање услова за остваривање визије и стратешких циљева односно приоритета развоја заштите од пожара, кроз активну и систематску сарадњу и координацију са свим субјектима и носиоцима који дјелују на подручју ТК.

Акциони план дефинише конкретне мјере, носиоце, динамику и неопходна средства за њихову реализацију (Табела 1.)

Праћење и евалуација постављених циљева биће остварени изградом извјештаја о њиховој реализацији јер мониторинг представља врло значајну компоненту планирања. Он подразумева укључивање субјеката у свим фазама, почев од прикупљања информација па све до давања информација о реализацији плана односно појединих мјера и пројеката.

Табела 1. Акциони план

Активности	Рокови					Носиоци	Финансије	Напомена
	2013	2014	2015	2016	2017			
<p>Циљ 1: Измјене и допуне постојећег Закона, иницирање доношења подзаконских аката и планских докумената:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Измјене и допуне постојећег Закона и иницирање доношења подзаконских аката - Доношење Пројекне угрожености од пожара и Плана заштите од пожара у свим општинама ТК 						Влада ФБиХ, Влада ТК, ФУЦЗ, КУЦЗ, ОСЦЗ, надлежна министарства	-	Подзаконски прописи предвиђени Законом морали су се донијети у року од годину дана од дана његовог ступања на снагу
<p>Циљ 2: Унапређење система превентивне заштите:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Мјере заштите од пожара у области просторног планирања - Превентивне мјере које се проводе при пројектовању и градњи грађевина - Одржавање инсталација - Инсталирање система активне заштите од пожара - Изградња извора и инсталација за опскрбу водом за гашење пожара - Изградња осматрачких мјеста за откривање пожара на отвореним просторима - Мјере у вези с ложењем ватре и спаљивањем корова и другог бильног отпада на отвореном простору 						Овлаштени пројектанти, правна лица, власници грађевина, општински органи, ОСЦЗ, ватрогасне јединице, МУП, КУ за инспекцијске послове, ЈП "Шуме ТК".	*	*Носиоци планираних активности утврђују вриједност пројекта и изворе финансирања

Активности	Рокови					Носиоци	Финансије	Напомена
	2013	2014	2015	2016	2017			
<p>Циљ 3: Побољшање стања у ватрогаству: - Оснивање нових ватрогасних јединица - Развој и јачање свих компоненти ватрогаства</p>						Влада ТК, Општински органи, КУЦЗ, ОСЦЗ,	*	*Висина средстава за ВЈ зависиће о варијанти за коју се локална заједница одређели
<p>Циљ 4: Повећање брзине и ефикасности реаговања: - Успостава Оперативно-комуникацијског система 112 за координацију деловања оперативних снага и обућивања становништва у хитним ситуацијама несрећама, катастрофама и великим несрећама - Мјере за измјену или доградњу система веза</p>						КУЦЗ, ОСЦЗ.	Средства за реализацију Циља 4. у укупном износу од 1.625.000 (КМ) су урачуната под ставком: 8.2.2. Опремање, обучавање и рад КУЦЗ)	Извор средстава: Буџет БиХ, донације, Буџет ТК, средстава посебне намене за заштиту и спашавање
<p>Циљ 5: Унапређење сарадње - Остваривање сарадње са сусједним општинама у Републици Српској - Остваривање сарадње са Брчко дистриктом Босне и Херцеговине</p>						КУЦЗ, ОСЦЗ.	-	До сада није потписан нити један уговор о сарадњи са сусједним општинама у РС и Брчко ДЦ БиХ

Активности	Рокови					Носиоци	Финансије	Напомена
	2013	2014	2015	2016	2017			
<p>Циљ 6:</p> <p>Обучавање и техничка опремљеност субјеката заштите од пожара:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Оспособљавање основних снага за обављање ватрогасне дјелатности, односно професионалних и добровољних ватрогасаца - Обучавање јединица и повјереника цивилне заштите, служби заштите и спашавања, органа управе цивилне заштите и штабова цивилне заштите - Техничко опремање за брзо и адекватно реаговање 						КУЦЗ, ОСЦЗ	65.000 65.000 125.000	Трошкове испита и обуке сноси надлежни орган управе цивилне заштите општине и кантона који упућује ватрогасце и старјешине јединица на полагање испита
<p>Циљ 7: Едукација становништва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Обука становништва путем предавања, презентација, вјежби и сл. - Штампање пропагандног материјала - Обраћање путем електронских медија 						КУЦЗ, ОСЦЗ, ВЈ	-	Средства за реализацију Циља 7. у укупном износу од 75.000 КМ) су урачуната под ставком: 8.2.7. Обука становништва)
Укупно (за 5 година):							255.000	

Напомена: Наведени износ не обухваћа средства која су потребна за остваривање Циљева 2 и 3 (Унапређење система превентивне заштите и Побољшање стања у ватрогаству)

10. РЕКАПИТУЛАЦИЈА

У периоду од 2013. до 2017. године, на подручју ТК, планирано је да се за разне пројекте, активности и задатке, који су од најширег значаја за заштиту и спашавање људи и материјалних добара, утроши укупно²: 137.459.061,00 КМ.

10.1. Рекапитулација по пројектима, активностима и задацима

У периоду од 2013. до 2017. године планирано је финансирање следећих пројеката, активности и задатка:

Планирани пројекти, активности и задаци	Износ (КМ)
- Планирана средства општина	10.006.000,00
- Опремање, обучавање и рад КУЦЗ	4.170.000,00
- Опремање и обучавање КШЦЗ, служби заштите и спашавања и јединица цивилне заштите које устројава кантон	600.000,00
- Опремање и обука општинских штабова цивилне заштите, оперативних центара цивилне заштите, служби заштите и спашавања и јединица цивилне заштите које устројавају општине	275.000,00
- Превентивне мјере заштите и спашавања	1.150.000,00
- Санирање дијела штета од природних и других несрећа	2.700.000,00
- Збрињавање угрожених и страдалих	125.000,00
- Истраживачко-развојни пројекти за потребе заштите и спашавања	350.000,00
- Обука становништва	75.000,00
- Чишћење и регулација корита водотока	22.000.000,00
- Деминирање контаминираних површина и уништавање НУС-а	15.850.000,00
- Трајно и полутрајно обиљежавање минираних површина	250.000,00
- Здравствена заштита становништва	720.000,00
- Заштита околиша	60.236.000,00
- Заштита и спашавање у рудницима	11.250.500,00
- Заштита и чување шума	3.746.561,00
- Одржавање и санација путне инфраструктуре	3.700.000,00
- Оспособљавање основних снага за обављање ватрогасне дјелатности, односно професионалних и добровољних ватрогасаца	65.000,00
- Обучавање јединица и повјереника ЦЗ, служби заштите и спашавања, органа управе и штабова ЦЗ	65.000,00
- Техничко опремање за брзо и адекватно реаговање	125.000,00
Свеукупно (за 5 година):	137.459.061,00

²Напомена: Наведени износ не обухваћа средства која су потребна за остваривање Циљева 2 и 3 из Програм развоја заштите од пожара (Унаприједене система превентивне заштите и Побољшање стања у ватрогаству).

Средства за реализацију Циља 4. из Програма развоја заштите од пожара (Повећање брзине и ефикасности реаговања, укупно 1.625.000 КМ) су урачуната под ставком: Опремање, обучавање и рад КУЦЗ)

10.2. Рекапитулација по изворима финансирања

Извори финансирања	Износ (КМ)
- Посебна накнада за заштиту и спашавање (ТК)	3.845.000,00
- Посебна накнада за заштиту и спашавање (општине)	10.006.000,00
- Посебна накнада за заштиту и спашавање (ФБиХ)	500.000,00
- Буџетска средства ТК	3.250.000,00
- Завод здравственог осигурања ТК	720.000,00
- Општа и посебна водна накнада ТК	22.000.000,00
- Дирекција цеста – накнада за употребу цеста	3.700.000,00
- Буџетска средства општина	905.000,00
- Буџетска средства Федерације БиХ	3.000.000,00
- Буџетска средства БиХ	4.000.000,00
- Средства правних лица	75.433.061,00
- Донације	10.100.000,00
Свеукупно (за 5 година):	137.459.061,00

10.3. Рекапитулација пројеката, активности и задатака финансираних из Буџета ТК

Планирани пројекти, активности и задаци	Износ (КМ)
- Опремање, обучавање и рад КУЦЗ	2.500.000,00
- Превентивне мјере заштите и спашавања	350.000,00
- Санирање дијела штета од природних и других несрећа	200.000,00
- Збрињавање угрожених и страдалих	25.000,00
- Истраживачко-развојни пројекти за потребе заштите и спашавања	125.000,00
- Трајно и полутрајно обиљежавање минираних површина	50.000,00
Свеукупно (за 5 година):	3.250.000,00

285

На основу члана 24. став 1. тачка н) Устава Тузланског кантона („Службене новине Тузланско-подрињског кантона”, бр. 7/97 и 3/99 и „Службене новине Тузланског кантона”, бр. 13/99, 10/00, 14/02, 6/04 и 10/04), на приједлог Комисије за избор и именовања Скупштине Тузланског кантона, Скупштина Тузланског кантона, на сједници одржаној 29.4.2015. године, доноси

О Д Л У К У

о измјени Одлуке о избору и именовању чланова у стална и повремена радна тијела Скупштине Тузланског кантона

I

У Одлуци о избору и именовању чланова у стална и повремена радна тијела Скупштине Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 2/15), врши се следећа измјена:

У Административну комисију Скупштине Тузланског кантона умјесто члана Неџада Хамзића, именује се члан Едина Кремић.

II

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и биће објављена у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН

Скупштина
Број: 01-02-90-10/15
Тузла, 29.4.2015. године

ПРЕДСЈЕДНИК
Скупштине Тузланског
кантона,

Сенад Алић, с.р.

286

На основу чланова 105. и 106. Пословника Скупштине Тузланског кантона - други пречишћени текст („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 4/12, 3/13, 10/13, 15/13 и 2/14), Скупштина Тузланског кантона, на сједници одржаној 29.4.2015. године, доноси

О Д Л У К У

о измјенама Пословника Скупштине Тузланског кантона

Члан 1.

У Пословнику Скупштине Тузланског кантона - други пречишћени текст („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 4/12, 3/13, 10/13, 15/13 и 2/14), у члану 15. тачка б) мијења се и гласи: „предсједници клубова посланика политичких странака заступљених у Скупштини, а који су формиран у складу са бројем посланичких мјеста у тренутку додјеле мандата”.

У истом члану тачка ц) брише се.
Досадашња тачка д) постаје тачка ц).

Члан 2.

У члану 19. став 7. брише се.

Члан 3.

У члану 20а. ставови 4. и 5. бришу се.
Досадашњи ставови од 6. до 11. постају ставови од 4. до 9.

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и биће објављена у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН

Скупштина
Број: 01-02-318-1/15
Тузла, 29.4.2015. године

ПРЕДСЈЕДНИК
Скупштине Тузланског
кантона,

Сенад Алић, с.р.

287

На основу члана 24. став 1. тачка х) Устава Тузланског кантона („Службене новине Тузланско-подрињског кантона”, бр. 7/97 и 3/99) и „Службене новине Тузланског кантона”, бр. 13/99, 10/00, 14/02, 6/04 и 10/04), на приједлог Комисије за избор и именовања Скупштине Тузланског кантона, Скупштина Тузланског кантона, на сједници одржаној 29.4.2015. године, доноси

О Д Л У К У

о разрјешењу секретара Скупштине Тузланског кантона

I

Ахмет Смајовић из Тузле разрјешава се функције секретара Скупштине Тузланског кантона, због одласка у пензију.

II

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а биће објављена у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН

Скупштина
Број: 01-02-319-1/15
Тузла, 29.4.2015. године

ПРЕДСЈЕДНИК
Скупштине Тузланског
кантона,

Сенад Алић, с.р.

288

На основу члана 48. Пословника Скупштине Тузланског кантона - други пречишћени текст („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 4/12, 3/13, 10/13 и 15/13 и 2/14), на приједлог Колегија Скупштине Тузланског кантона, Скупштина Тузланског кантона, на сједници одржаној 29.4.2015. године, доноси

ПРОГРАМ РАДА

СКУПШТИНЕ ТУЗЛАНСКОГ КАНТОНА
ЗА 2015. ГОДИНУ

I. НОРМАТИВНА ДЈЕЛАТНОСТ

Буџет и финансије

- Буџет Тузланског кантона за 2015. годину**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Министарство финансија
Рок: март 2015.– нацрт; март 2015. - приједлог
- Закон о извршењу Буџета Тузланског кантона за 2015. годину**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Министарство финансија
Рок: март 2015. – нацрт; март 2015. – приједлог
- Буџет Тузланског кантона за 2016. годину**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Министарство финансија
Рок: октобар 2015.– нацрт; децембар 2015. - приједлог
- Закон о извршењу Буџета Тузланског кантона за 2016. годину**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Министарство финансија
Рок: октобар 2015. – нацрт; децембар 2015. – приједлог
- Одлука о давању сагласности на Финансијски план Завода здравственог осигурања Тузланског кантона за 2015. годину**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Завод здравственог осигурања и Министарство здравства
Рок: март 2015. године
- Одлука о давању сагласности на Финансијски план ЈУ Служба за запошљавање Тузланског кантона за 2016. годину**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: ЈУ Служба за запошљавање и Министарство за рад, социјалну политику и повратак
Рок: децембар 2015. године

7. Одлука о давању сагласности на Финансијски план Завода здравственог осигурања Тузланског кантона за 2016. годину
 Предлагач: Влада Тузланског кантона
 Обрађивач: Завод здравственог осигурања и Министарство здравства
 Рок: децембар 2015. године

Влада Тузланског кантона

1. Стратегија развоја Тузланског кантона за период 2016.-2020. године
 Предлагач: Влада Тузланског кантона
 Обрађивач: Кантонални одбор за развој (КОР)/ Министарство развоја и подузетништва
 Рок: децембар 2015. године

Правосуђе и управа

1. Закон о измјенама и допунама Закона о извршењу санкција
 Предлагач: Влада Тузланског кантона
 Обрађивач: Министарство правосуђа и управе
 Рок: мај 2015. - приједлог

2. Закон о измјенама и допунама Закона о оснивању ЈУ Дисциплински центар за малолетнике Тузланског кантона
 Предлагач: Влада Тузланског кантона
 Обрађивач: Министарство правосуђа и управе
 Рок: мај 2015. - приједлог

Образовање, наука, култура и спорт

1. Закон о образовању одраслих
 Предлагач: Влада Тузланског кантона
 Обрађивач: Министарство образовања, науке, културе и спорта
 Рок: март 2015. године – нацрт

2. Закон о основном одгоју и образовању
 Предлагач: Влада Тузланског кантона
 Обрађивач: Министарство образовања, науке, културе и спорта
 Рок: април 2015. – приједлог

3. Закон о измјенама и допунама Закона о средњем образовању и одгоју
 Предлагач: Влада Тузланског кантона
 Обрађивач: Министарство образовања, науке, културе и спорта
 Рок: април 2015. - приједлог

4. Закон о високом образовању
 Предлагач: Влада Тузланског кантона
 Обрађивач: Министарство образовања, науке, културе и спорта
 Рок: мај 2015. – нацрт; јули 2015. – приједлог

Просторно уређење и заштита околице

1. Закон о измјенама и допунама Закона о просторном уређењу и грађењу
 Предлагач: Влада Тузланског кантона
 Обрађивач: Министарство просторног уређења и заштите околице
 Рок: јануар 2015. – приједлог

2. Кантонални план заштите околиша Тузланског кантона 2015-2020. година
 Предлагач: Влада Тузланског кантона
 Обрађивач: Министарство просторног уређења и заштите околице
 Рок: јануар 2015. – приједлог

3. Кантонални план управљања отпадом Тузланског кантона 2015.-2020. година
 Предлагач: Влада Тузланског кантона
 Обрађивач: Министарство просторног уређења и заштите околице
 Рок: јануар 2015. – приједлог

4. Закон о заштити од буке
 Предлагач: Влада Тузланског кантона
 Обрађивач: Министарство просторног уређења и заштите околице
 Рок: фебруар 2015. – приједлог

5. Закон о коришћењу, управљању и одржавању заједничких дијелова и уређаја зграде
 Предлагач: Влада Тузланског кантона
 Обрађивач: Министарство просторног уређења и заштите околице
 Рок: мај 2015. – нацрт; октобар 2015. – приједлог

6. Одлука о приступању изради Измјена и допуна Просторног плана за подручје Тузланског кантона за период 2005.-2025. година
 Предлагач: Влада Тузланског кантона
 Обрађивач: Завод за просторно планирање и урбанизам и Министарство просторног уређења и заштите околице
 Рок: мај 2015. - приједлог

Рад, социјална политика и повратак

1. Закон о измјенама и допунама Закона о социјалној заштити, заштити цивилних жртава рата и заштити породице са дјецом
 Предлагач: Влада Тузланског кантона
 Обрађивач: Министарство за рад, социјалну политику и повратак
 Рок: мај 2015. – приједлог

2. Закон о измјенама и допунама Закона о преузимању права оснивача над ЈУ Дом за дјецу без родитељског старања Тузла
 Предлагач: Влада Тузланског кантона
 Обрађивач: Министарство за рад, социјалну политику и повратак
 Рок: април 2015. – нацрт; мај 2015. – приједлог

3. Закон о непрофитном социјалном становању Тузланског кантона
 Предлагач: Влада Тузланског кантона
 Обрађивач: Министарство за рад, социјалну политику и повратак
 Рок: септембар 2015. – нацрт; децембар 2015. – приједлог

Трговина, туризам и саобраћај

1. Закон о туристичким заједницама и промицању туризма у Тузланском кантону
 Предлагач: Влада Тузланског кантона
 Обрађивач: Министарство трговине, туризма и саобраћаја
 Рок: јануар 2015. – нацрт; април 2015. – приједлог

Унутрашњи послови

1. Закон о оружју Тузланског кантона
 Предлагач: Влада Тузланског кантона
 Обрађивач: Министарство унутрашњих послова
 Рок: јуни 2015. – нацрт;

2. Закон о измјенама и допунама Закона о унутрашњим пословима Тузланског кантона
 Предлагач: Влада Тузланског кантона
 Обрађивач: Министарство унутрашњих послова
 Рок: септембар 2015. – нацрт;

- 3. Закон о измјенама и допунама Закона о полицијским службеницима Тузланског кантона**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Министарство унутрашњих послова
Рок: октобар 2015. – нацрт;

- 4. Закон о измјенама и допунама Закона о јавном окушљању**

Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Министарство унутрашњих послова
Рок: новембар 2015. – нацрт;

- 5. Закон о спречавању нереда на спортским теренима Тузланског кантона**

Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Министарство унутрашњих послова
Рок: новембар 2015. – нацрт;

Пољопривреда, шумарство и водопривреда

- 1. Закон о измјенама и допунама Закона о шумама**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде
Рок: фебруар 2015. - нацрт; април 2015. – приједлог

Индустрија, енергетика и рударство

- 1. Закон о подстицају у привреди Тузланског кантона**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Министарство индустрије, енергетике и рударства
Рок: јануар 2015. - нацрт; март 2015. – приједлог

Цивилна заштита

- 1. Закон о измјенама и допунама Закона о заштити и спасавању људи и материјалних добара од природних и других несрећа у Тузланском кантону**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Кантонална управа цивилне заштите
Рок: мај 2015.- приједлог
- 2. Закон о измјенама и допунама Закона о заштити од пожара и ватрогаству на подручју Тузланског кантона**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Кантонална управа цивилне заштите
Рок: октобар 2015.- приједлог

Кантонална управа за инспекцијске послове

- 1. Закон о измјенама и допунама Закона о инспекцијама Тузланског кантона**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Кантонална управа за инспекцијске послове
Рок: јуни 2015.- нацрт; октобар 2015. - приједлог

II. АНАЛИТИЧКО-ИНФОРМАТИВНА ДЈЕЛАТНОСТ

- 1. Информација о резултатима деминирања на подручју Тузланског кантона у 2014. години**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Кантонална управа цивилне заштите
Рок: јануар 2015. године
- 2. Информација о стању у области културе у Тузланском кантону за 2014. годину**

Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Министарство образовања, науке, културе и спорта
Рок: јануар 2015. године

- 3. Информација о природним непогодама које су погодиле Тузлански кантон у периоду мај-аугуст 2014. године**

Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Кантонална управа цивилне заштите
Рок: јануар 2015. године

- 4. Извјештај о раду Кантоналне управе цивилне заштите и преглед активности у области заштите и спасавања на подручју Тузланског кантона у 2014. години**

Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Кантонална управа цивилне заштите
Рок: фебруар 2015. године

- 5. Извјештај о раду Кантоналне управе за инспекцијске послове Тузланског кантона за 2014. годину**

Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Кантонална управа за инспекцијске послове
Рок: фебруар 2015. године

- 6. Информација о стању у области спорта на подручју Тузланског кантона у 2014. години**

Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Министарство образовања, науке, културе и спорта
Рок: март 2015. године

- 7. Информација о раду школских одбора основних и средњих школа у 2014. години**

Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Министарство образовања, науке, културе и спорта
Рок: март 2015. године

- 8. Извјештај о раду Завода за пружање правне помоћи за 2014. годину**

Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Завод за пружање правне помоћи
Рок: март 2015. године

- 9. Извјештај о раду ЈУ Дисциплински центар за малољетнике за 2014. годину**

Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: ЈУ Дисциплински центар за малољетнике
Рок: март 2015. године

- 10. Извјештај о извршењу Буџета Тузланског кантона за 2014. годину са Извјештајем о коришћењу буџетске резерве**

Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Министарство финансија
Рок: април 2015. године

- 11. Извјештај о извршењу Финансијског плана Завода здравственог осигурања Тузланског кантона за 2014. годину**

Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Завод здравственог осигурања Тузланског кантона и Министарство здравства
Рок: април 2015. године

- 12. Извјештај о пословању Завода за јавно здравство Тузланског кантона за 2014. годину**

Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Завод за јавно здравство Тузланског кантона и Министарство здравства
Рок: април 2015. године

- 13. Извјештај о раду ЈЗУ Универзитетски клинички центар Тузла за 2014. годину**

Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: ЈЗУ Универзитетски клинички центар

- Тузла и Министарство здравства
Рок: април 2015. године
- 14. Информација о стању у привредним друштвима из области примарне пољопривредне производње, прехранбене и дрвне индустрије, шумарства и водопривреде на подручју Тузланског кантона за 2014. годину**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде
Рок: април 2015. године
- 15. Извјештај о финансијском пословању ЈУ Ветеринарски завод за 2014. годину**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: ЈУ Ветеринарски завод и Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде
Рок: април 2015. године
- 16. Извјештај о раду Јавне установе „Дирекција регионалних цеста Тузланског кантона“ за 2014. годину**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: ЈУ „Дирекција регионалних цеста Тузланског кантона“ и Министарство трговине, туризма и саобраћаја
Рок: април 2015. године
- 17. Извјештај о раду ЈП „Међународни аеродром Тузла“ за 2014. годину**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: ЈП „Међународни аеродром Тузла“ и Министарство трговине, туризма и саобраћаја
Рок: април 2015. године
- 18. Извјештај о раду са извјештајем о финансијском пословању Јавне установе Заштита пејзаж „Коњух“ за 2014. годину**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Министарство просторног уређења и заштите околице
Рок: април 2015. године
- 19. Информација о раду ЈУ Универзитет у Тузли за 2014. годину**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: ЈУ Универзитет у Тузли и Министарство образовања, науке, културе и спорта
Рок: април 2015. године
- 20. Извјештај о раду ЈП Радио телевизија Тузланског кантона у 2014. години**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Надзорни одбор ЈП Радио телевизија Тузланског кантона и Министарство образовања, науке, културе и спорта
Рок: април 2015. године
- 21. Информација о оствареним резултатима пословања привредних друштава из области индустрије, енергетике и рударства Тузланског кантона за 2014. годину**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Министарство индустрије, енергетике и рударства
Рок: мај 2015. године
- 22. Извјештај о раду и извршењу Финансијског плана ЈУ Служба за запошљавање Тузланског кантона за 2014. годину**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: ЈУ Служба за запошљавање и Министарство за рад, социјалну политику и повратак
Рок: мај 2015. године
- 23. Извјештај о раду Комисије за концесије Тузланског кантона са финансијским извјештајем за 2014. годину**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Комисија за концесије
Рок: мај 2015. године
- 24. Извјештај о раду Кантоналног правобранилаштва за 2014. годину**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Кантонално правобранилаштво
Рок: мај 2015. године
- 25. Информација о стању безбједности на подручју Тузланског кантона у 2014. години**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Министарство унутрашњих послова
Рок: мај 2015. године
- 26. Информација Кантоналног тужилаштва Тузланског кантона о провођењу Кривичног закона у Кантону и раду Тужилаштва за 2014. годину**
Предлагач: Кантонално тужилаштво
Рок: мај 2015. године
- 27. Информација о раду Кантоналног суда Тузла и општинских судова за 2014. годину**
Предлагач: Кантонални суд и општински судови
Рок: мај 2015. године
- 28. Извјештај о реализацији новчаних подршки у примарној пољопривредној производњи за 2014. годину**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде
Рок: мај 2015. године
- 29. Извјештај о раду Кантоналне агенције за приватизацију за 2014. годину**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Кантонална агенција за приватизацију
Рок: мај 2015. године
- 30. Извјештај о раду Независног одбора за период јули - децембар 2014. године**
Предлагач: Независни одбор
Обрађивач: Независни одбор
Рок: мај 2015. године
- 31. Извјештај о раду Владе Тузланског кантона за 2014. годину**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: сва министарства и уреди у Влади
Рок: мај 2015. године
- 32. Информација о ефектима улагања средстава новчане подршке у пољопривреди у Тузланском кантону за период 2010.-2014. година**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде
Рок: мај 2015. године
- 33. Извјештај о раду ЈП „Шуме Тузланског кантона“ д.д. Кладањ за 2014. годину**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде
Рок: јуни 2015. године
- 34. Извјештај о раду ЈП за водопривредну дјелатност „Спреча“ д.д. Тузла за 2014. годину**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде
Рок: јуни 2015. године
- 35. Информација о стању обрта на подручју Тузланског кантона у 2014. години и правцима развоја обрта**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Министарство развоја и подузетништва
Рок: јуни 2015. године

- 36. Извјештај о коришћењу буџетске резерве за период 01.01. – 30.06. 2015. године**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Министарство финансија
Рок: јули 2015. године
- 37. Информација о извршењу Буџета Тузланског кантона за период јануар – јуни 2015. године**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Министарство финансија
Рок: септембар 2015. године
- 38. Информација о обезбјеђењу резерве крви за потребе лијечења грађана у Тузланског кантона са освртом на статус добровољних давалаца крви и могућностима обезбјеђења крви као лијека за 2014. годину**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Министарство здравства
Рок: септембар 2015. године
- 39. Анализа здравственог стања становништва Тузланског кантона и индикатори здравља у 2014. години, са приједлогом мјера**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Министарство здравства и Завод за јавно здравство Тузланског кантона
Рок: септембар 2015. године
- 40. Информација о стању сигурности на подручју Тузланског кантона у периоду јануар - јуни 2015. године**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Министарство унутрашњих послова
Рок: септембар 2015. године
- 41. Анализа стања и потреба за непрофитно социјално стамбено збрињавање корисника социјалне заштите**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Министарство за рад, социјалну политику и повратак
Рок: септембар 2015. године
- 42. Извјештај о раду Независног одбора за период јануар - јуни 2015. године**
Предлагач: Независни одбор
Обрађивач: Независни одбор
Рок: септембар 2015. године
- 43. Информација о стању у малим и средњим предузећима на подручју Тузланског кантона у 2014. години са приједлогом смјерница рада за наредни период**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Министарство развоја и подuzетништва
Рок: октобар 2015. године
- 44. Информација о стању у области предшколског, основног и средњег образовања**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Министарство образовања, науке, културе и спорта
Рок: октобар 2015. године
- 45. Информација о ефектима улагања из Буџета Тузланског кантона за 2013/2014. годину са буџетске позиције “Подршка развоју Кантона”**
Предлагач: Влада Тузланског кантона
Обрађивач: Министарство развоја и подuzетништва
Рок: децембар 2015. године
- 46. Анализа стања људских права у Тузланском кантону у 2014. години**
Предлагач: Комисија за правду, људска права и грађанске слободе Скупштине Тузланског кантона
Обрађивач: Комисија за правду, људска права и грађанске слободе Скупштине Тузланског кантона
Рок: новембар 2015. године

III. САРАДЊА СКУПШТИНЕ ТУЗЛАНСКОГ КАНТОНА СА ДРУГИМ ПАРЛАМЕНТИМА

1. Успостављање нове и унапређивање постојеће сарадње Скупштине Тузланског кантона са скупштинама кантона у Федерацији БиХ и парламентима регија европских земаља.

Садржај: Искуства из парламентарног живота и праксе, посебно у области законодавне дјелатности кантона у Федерацији БиХ и парламентима регија европских земаља; развој кантоналне управе и локалне самоуправе, вишестраначке демократије и парламентарног система; искуства и сарадња у имплементацији Дејтонског споразума, посебно Анекса 7. о повратку расељених лица и избјеглица својим кућама.

Носилац посла: Скупштина Тузланског кантона
Рок: континуирано током 2015. године

IV. ОСТАЛО

Поред питања наведених у претходним поглављима и тачкама овог програма, Скупштина Тузланског кантона ће на својим сједницама разматрати:

1. Информацију о реализацији Програма рада Скупштине Тузланског кантона;

2. Информације федералних органа који имају организационе јединице на подручју Тузланског кантона;

3. Остала питања која се наметну као посебно важна током 2015. године, а која су у надлежности Скупштине Тузланског кантона;

4. Колегиј Скупштине ће одлучити о којим информацијама ће се обавити расправа само на сједницама радних тијела, а по потреби извјештаји са радних тијела ће бити разматрани на сједници Скупштине.

Босна и Херцеговина - Федерација Босне и Херцеговине - ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Скупштина Број: 01-02-320-1/15 Тузла, 29.4.2015. године	ПРЕДСЈЕДНИК Скупштине Тузланског кантона, Сенад Алић, с.р.
--	---

289

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 1. став 3. Уредбе о утврђивању властитих прихода и начина и рокова расподеле („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 11/07 и 73/07), на приједлог Министарства финансија, Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 31.03.2015. године,
д о н о с и

УРЕДБУ

о измјени Уредбе о врсти властитих прихода и начина и рокова расподеле

Члан 1.

У члану 8. у ставу 2. алинеји 2. Уредбе о врсти властитих прихода и начина и рокова расподеле („Службене новине Тузланског кантона“, број 17/13), ријечи „30. јуна“ замјењују се ријечима „30. новембра“.

Члан 2.

Ова уредба ступа на снагу даном доношења и примјењује се за 2015. годину, а објавиће се у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-14-7588/15
Тузла, 31.03.2015. године

290

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11) и члана 1. став 3. Уредбе о утврђивању властитих прихода и начина и рокова расподеле („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 11/07 и 73/07), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 20.04.2015. године, д о н о с и

УРЕДБУ

о измјенама Уредбе о врсти властитих прихода и начина и рокова расподеле

Члан 1.

У члану 8. у ставу 2. алинеји 2. Уредбе о врсти властитих прихода и начина и рокова расподеле („Службене новине Тузланског кантона“, број: 17/13 и број: 02/1-14-7588/15 од 31.03.2015. године), ријечи “30. новембра” мијењају се и гласе “30. јуна”.

Члан 2.

Ова уредба ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-14-9896/15
Тузла, 20.04.2015. године

291

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11) и члана 2. Одлуке о проширеном обиму права из области здравствене заштите бранилаца и чланова њихових породица - пречишћени текст („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 6/12 и 2/15), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 20.04.2015. године, доноси

ОДЛУКУ

о утврђивању учешћа Министарства за борачка питања у набавци ортогскопротетских помагала, других помагала, ендопротеза, стоматолошко-протетских и ортодонских помагала и санитарних справа за ратне војне инвалиде Тузланског кантона

I - Основна одредба

Члан 1.

(Предмет)

(1) Овом одлуком утврђује се учешће Министарства за борачка питања Тузланског кантона (у даљем тексту: Министарство) у набавци ортогско-протетских помагала и других помагала, ендопротеза, стоматолошко-протетских и ортодонских помагала и санитарних справа за ратне војне инвалиде (у даљем тексту: ортогско-протетска помагала), прописаних Одлуком о проширеном обиму права из области здравствене заштите бранилаца и чланова њихових породица (пречишћени текст) („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 6/12 и 2/15).

(2) Права из става (1) овог члана остварују се у складу са овом одлуком и расположивим буџетским средствима.

II - Извори средстава

Члан 2.

(Финансијска средства)

Финансијска средства за учешће Министарства у набавци ортогско-протетских помагала за ратне војне инвалиде (у даљем тексту: РВИ) као и помагала и санитарних справа на које има право ратни војни инвалид – лице са паралегијом, ратни војни инвалид са утврђеним процентом инвалидитета у висини 100% II групе, 90% III групе и 80% IV групе војног инвалидитета, а којем је према Закону о правима бранилаца и чланова њихових породица („Службене новине Федерације Босне и Херцеговине“, бр. 33/04, 56/06, 70/07 и 9/10, даљем тексту: федерални закон), утврђено право на његу и помоћ другог лица обезбјеђују се у буџету Тузланског кантона, а користе се на основу Програма коришћења средстава за реализацију допунских права и осталих издвајања корисницима из области борачко-инвалидске заштите.

III - Корисници права и учешће Министарства

Члан 3.

(Корисници права)

Право на учешће из члана 2. ове одлуке има РВИ под условима из чланова 7. и 8. Закона о допунским правима бранилаца и чланова њихових породица (пречишћени текст) („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 5 /12 и 5/14).

Члан 4.

(Висина учешћа)

Висина учешћа Министарства у набавци ортогско-протетских помагала утврђује се на начин како слиједи:

Р бр:	Назив помагала	Учешће Министарства до (у КМ)	Рок коришћења у мјесецима
1.	Протезе за горње екстремитете		
	а. шака	950,00	48 мјесеци
	б. подлакатна	1.700,00	48 мјесеци
	ц. дезартикулација лакта	2.100,00	48 мјесеци
	д. надлакатна	2.100,00	48 мјесеци
	е. ехартикулација раменог зглоба	2.500,00	48 мјесеци
2.	Протезе за доње екстремитете		
	а. дјелимична ампутација стопала	1.400,00	36 мјесеци
	б. протеза стопала	2.500,00	36 мјесеци
	ц. поткољена	3.000,00	36 мјесеци
	д. дезартикулација кољеног зглоба	3.700,00	36 мјесеци
	е. наткољена	5.450,00	36 мјесеци
	ф. ехартикулација зглоба кука	5.100,00	36 мјесеци
3.	Стандардне ципеле уз протезу	90,00	12 мјесеци
4.	Навлака за батаљак (12 комада)	130,00	12 мјесеци
5.	Апарати за горње екстремитете		
	а. ортоза за шаку са механичком функцијом	130,00	48 мјесеци
	б. радиалис апарат од пластичне масе	130,00	48 мјесеци
	ц. дводјелна ортоза за руку са механизмом флексије и екстензије	150,00	48 мјесеци
6.	Апарати за доње екстремитете		
	а. Перонеус апарат - једнодјелни од пластике	130,00	48 мјесеци
	б. Перонеус апарат - дводјелни са шинама у споју са обућом	500,00	48 мјесеци
	ц. ортоза за кољено (пластична са зглобом)	800,00	48 мјесеци
	д. ортоза за кољено у споју са обућом (корективна)	1.000,00	48 мјесеци
	е. ортоза за наткољеницу и кољено у споју са обућом (Хессингов апарат)	1.200,00	48 мјесеци
7.	Ортопедска обућа за РВИ		12 мјесеци
	а. по гипсаном моделу (једнострано или обострано)	300,00	
	б. са повишењем	300,00	
10.	Ортозе (мидер и корзети)		
	а. ортоза за вратну кичму	50,00	36 мјесеци
	б. мидер платнени са металним или пластичним појачањем	450,00	36 мјесеци
	ц. ортоза за труп за деформацију или растерећење кичме (пластична или кожна са металним костуром)	450,00	36 мјесеци
	д. ортоза за грудну кичму	450,00	36 мјесеци
	е. троупорична ортоза - ортозе за грудну кичму / краљежницу	450,00	36 мјесеци
11.	Штака са 10 пари гума		48 мјесеци
	а. подлакатне – металне	60,00	
	б. подпазушне - дрвене	80,00	
12.	Штап са 3 гуме	40,00	48 мјесеци
13.	Очне протезе (стаклене или пластичне) за РВИ	600,00	36 мјесеци
14.	Наочале са тамним стаклима за слијепа лица	70,00	Трајно
15.	Штап за слијепа лица	150,00	12 мјесеци
16.	Корекциона стакла за РВИ	80,00	30 мјесеци
17.	Стандардни целулоидни армирани оквири за наочале за РВИ	30,00	30 мјесеци
18.	Контактна сочива за РВИ	180,00	60 мјесеци
19.	Апарат за појачање слуха за РВИ	1.000,00	48 мјесеци
20.	Апарат за омогућавање гласног говора	1.000,00	Трајно

21. Апарат за омогућавање гласног говора за лица из члана 24. став (3) Одлуке	1.000,00	60 мјесеци
22. Ендопротезе за кориснике		
а. тоталне протезе за кук, кољено, раме или лакат	2.000,00	Трајно
б. васкуларна протеза за крвне судове	2.000,00	Трајно
ц. интраокуларно сочиво	200,00	Трајно
д. имплементациони материјал – хеалон	80,00	Трајно
е. Пуденс систем	1.500,00	Трајно
ф. Имплатати за кичму	3.000,00	Трајно
23. Ендотрахеална канила (4 ком.)	150,00	24 мјесеца
24. Кесе за урин са подлогом до 10 комада	120,00	Мјесечно
25. Урин кесе уз ногу а 750 мл (10 ком.)	120,00	Мјесечно
26. Кесе за жуч или измет са подлогом-колопласт (30 ком.)	120,00	Мјесечно
27. Стални Foley катетер (3 ком.)	120,00	Мјесечно
28. Траке за мјерење шечера у крви за РВИ (30 ком.)	50,00	Мјесечно
29. Апарат за одређивање нивоа шечера у крви за РВИ	60,00	Трајно
30. Брајев ручни сат или звучни дигитални сат неопходан за временску оријентацију,	160,00	60 мјесеци
31. MP3 CD player који служи за слушање књига из библиотеке за слијепе,	60,00	60 мјесеци
32. Звучни топлотер и	60,00	60 мјесеци
33. Звучни мјерач крвног притиска	500,00	60 мјесеци
34. Стоматолошко-протетска и ортодонска помагала:		
а. парцијалне зубне протезе	165,00	60 мјесеци
б. тоталне зубне протезе,	185,00	60 мјесеци
ц. покретни апарат за једну вилицу,	300,00	Трајно
д. покретни апарат за обје вилице у блоку	600,00	Трајно
е. фиксни ортодонски апарат	1.000,00	Трајно
35. Инвадска колица на механички погон	1.500,00	48 мјесеци

Члан 5.**(Квартална набавка)**

Ортотско - протетска помагала из члана 4. од тачке 23. до тачке 28. ове одлуке, могу се у току календарске године одобравати и квартално због економичности набавке истих.

Члан 6.**(Висина учешћа)**

Висина учешћа Министарства у набавци помагала и санитарних справа на које право има ратни војни инвалид – лице са парализацијом, ратни војни инвалид са утврђеним процентом инвалидитета у висини 100% II групе, 90% III групе и 80% IV групе војног инвалидитета а којем је према федералном закону, утврђено право на његу и помоћ другог лица, утврђује се на начин како слиједи:

Р бр:	Назив помагала	Учешће Министарства до (у КМ)	Рок коришћења у мјесецима
1.	Уринарни кондом стандардни вел. Фи 26, 28, 30, 36	3,00	Мјесечно
2.	Уринарни кондом самољепљиви -100% силиконски Фи 26, 28, 30, 36	8,00	Мјесечно
3.	Љепило антиалергијско (туба 28г)	19,00	Мјесечно
4.	Двољепљива трака	3,00	Мјесечно
5.	Превентох марамице	1,00	Мјесечно
6.	Врећице за урин уз ногу – дневне (0,7л - 1,3 л)	7,00	Мјесечно
7.	Врећице за урин са испустом – ноћне 2 л	1,00	Мјесечно
8.	Гумене траке за врећицу	13,00	Мјесечно
9.	Еластичне траке за врећицу	17,00	Мјесечно
10.	Катетери за интермитентну катеритизацију – сафету пат ЦХ 12, 14, 16	5,00	Мјесечно
11.	Foley катетер силиконизирани	4,00	Мјесечно

12.	Foley катетер 100% силиконски	14,00	Мјесечно
13.	Инстиллагел 6 мл (шприца)	4,00	Мјесечно
14.	Пелене дневне за мушкарце	1,00	Мјесечно
15.	Пелене дневне за жене	1,00	Мјесечно
16.	Пелене ноћне за мушкарце	1,00	Мјесечно
17.	Пелене ноћне за жене	1,00	Мјесечно
18.	Стерилна газа за декубитус (Епидерм, Алгидерм)	1,00	Мјесечно
19.	Стерилна газа 10x10 (неткана)	1,00	Мјесечно
20.	Подлога за кревет једнократна 90x60	1,00	Мјесечно
21.	Изотични гел 9% НаЦл 15гр (туба)	8,00	Мјесечно
22.	Хипертонични гел 20% НаЦл 15гр (туба)	10,00	Мјесечно
23.	Антидекубитални јастук са зрачним коморицама	950,00	24 мјесеца
24.	Антидекутабилни мадрац (секција) са зрачним коморицама	1.500,00	96 мјесеци
25.	Антидекубитална спужва – неопрен систем	450,00	96 мјесеци
26.	Посуда за мокрење (пластична)	10,00	96 мјесеци
27.	Посуда за столицу (пластична)	15,00	96 мјесеци
28.	Вита лифт	0,00	-----
29.	Наставци за WC шољу и преносиви наставци од полиуретана	150,00	96 мјесеци
30.	Наставак за WC шољу фиксни	90,00	96 мјесеци
31.	Активна колица по мјери (параплегија)	5.000,00	48 мјесеци
32.	Колица на електрични погон	6.000,00	48 мјесеци

Члан 7.**(Квартална набавка)**

Помагала и санитарне справе, из члана 6. од тачке 1. до тачке 22. ове одлуке, могу се у току календарске године одобравати и квартално због економичности набавке истих.

Члан 8.**(Разлика плаћања до пуне цијене)**

Министарство учествује у плаћању помагала из чланова 4. и 6. ове одлуке до висине утврђене овом одлуком, а разлику до преосталог износа коштања помагала сноси РВИ, изузев у случају, када у оквиру обавезног здравственог осигурања, Завод здравственог осигурања Тузланског кантона учествује у дијелу трошкова набавке ортотско-протетског помагала, према Одлуци о јединственој листи помагала и ендопротеза („Службене новине Тузланског кантона“, број: 18/13).

Члан 9.**(Упутство)**

Министарство ће посебним упутствима прописати начин и поступак остваривања права на: ортотско-протетска помагала на које право има ратни војни инвалид, помагала и санитарне справе за ратног војног инвалида - лица са параплегијом, ратне војне инвалиде са утврђеним процентом инвалидитета у висини 100% II групе, 90% III групе и 80% IV групе војног инвалидитета, а којима је према федералном закону, утврђено право на његу и помоћ другог лица.

Члан 10.**(Ступање на снагу)**

(1) Овом одлуком ставља се ван снаге Одлука о утврђивању учешћа Министарства за борачка питања у набавци ортотско-протетских помагала број: 02/1-41-5195/12 од 29.03.2012. године.

(2) Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а биће објављена у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН

ВЛАДА

Број: 02/1-02-8811/15
Тузла, 20.04.2015. године

ПРЕМИЈЕР КАНТОНА

Бего Гутвић, с.р

292

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 17/00, 1/05, 11/06, и 13/11), а у вези са чланом 5. Уредбе о начину и критеријима за припрему, израду и праћење реализације Програма јавних инвестиција („Службене новине Федерације БиХ“, број: 106/14), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 20.04.2015. година, доноси

О Д Л У К У

о одређивању Министарства развоја и подuzетништва као надлежног носиоца активности у процесу израде програма јавних инвестиција за Тузлански кантон

I

Одређује се Министарство развоја и подuzетништва као надлежни носилац активности у процесу израде програма јавних инвестиција за Тузлански кантон.

II

Министарство развоја и подuzетништва обједињава програме и пројекте које доставе министарства и општине/град као и извјештаје о реализацији текућих програма и пројеката, утврђује приоритетне програме развоја и приједлог Програма јавних инвестиција Тузланског кантона.

III

Послове имплементације пројеката које је одобрила Влада Тузланског кантона, те управљање домаћим и страним средствима намијењеним реализацији тих пројеката, вршиће ресорно кантонално министарство које одреди Влада Тузланског кантона.

Ресорна кантонална министарства из става 1. ове тачке су обавезна да све податке везане за имплементацију пројеката доставља Министарству развоја и подuzетништва.

IV

Послове имплементације пројеката, које је одобрио град, односно општина, те управљање домаћим и страним средствима намијењеним реализацији тих пројеката, вршиће мјеродавна јединица локалне самоуправе коју одреди градоначелник, односно општински начелник.

Општинска/Градска служба из става 1. ове тачке је обавезна да све податке везане за имплементацију пројеката доставља Министарству развоја и подuzетништва.

V

За извршење ове одлуке задужује се Министарство развоја и подuzетништва.

VI

Ступањем на снагу ове одлуке ставља се ван снаге Одлука о одређивању Министарства развоја и подuzетништва као надлежног за организацију и имплементацију пројеката од значаја за Тузлански кантон („Службене новине Тузланског кантона“ број: 1/12).

VII

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а биће објављена у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН

ВЛАДА

Бего Гужић, с.р.

Број: 02/1-28-9223-1/15

Тузла, 20.04.2015. године

293

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 14. Уредбе о начину и критеријима за припрему, израду и праћење реализације Програма јавних инвестиција („Службене новине Федерације БиХ“, број: 106/14), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 20.04.2015. године, доноси

О Д Л У К У

о именовању комисије за израду Програма јавних инвестиција Тузланског кантона

I

Именује се Комисија за израду Програма јавних инвестиција Тузланског кантона (у даљем тексту: Комисија) у следећем саставу:

1) Бахрија Јусуповић, помоћник министра за трезор, председник - Министарство финансија

2) Суад Мехиновић, виши стручни сарадник за подршку развоју-јавне инвестиције (до постављења помоћника министра за развој), замјеник председника - Министарство развоја и подuzетништва

3) Бахир Имамовић, помоћник министра за рударство, члан - Министарство индустрије, енергетике и рударства

4) Елвира Салиховић, помоћник министра за пољопривреду, шумарство и водопривреду, члан - Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде

5) Горан Мишић, помоћник министра за заштиту околице и природе, члан - Министарство просторног уређења и заштите околице

6) Есад Арнаутовић, потпредседник Кантоналне привредне коморе Тузла - Секретар Удружења за: хемију и неметале, грађевинарство и ИГМ, истраживање и развоја, комуналне послове, банкарство, осигуравајуће куће, микрокредитне и друге финансијске организације, члан - члан из реда истакнутих стручњака из области анализе и оцјена инвестиција,

7) Неџад Џафић, начелник Општине Калесија, члан - члан Предсједништва Скупштине Савеза општина и градова Федерације Босне и Херцеговине.

II

У случају одсутности или спријечености председника и чланова тима из тачке I ове одлуке, исте ће замјењивати упосленици ресорног министарства/институције које одреде претпостављени.

III

Основни задаци Комисије из тачке I ове одлуке су:

а) анализа и оцјењивање пројеката у складу са Критеријима и принципима за оцјењивање пројеката кандидованих за ПЈИ из Обрасца за оцјену приједлога пројекта,

б) разматрање извјештаја Надлежног кантоналног органа о утрошку средстава којима се финансирају пројекти чија је реализација у току,

ц) разматрање извјештаја имплементатора из члана 15. ставови (5) и (6) Уредбе о пројектима чија је реализација у току и о пројектима завршеним у текућој години,

д) предлагање мјера за унапређење планирања јавних инвестиција и мјера за повећање ефикасности реализације инвестиција и

е) обављање других послова од значаја за припрему ПЈИ кантона и координацију средстава за развој у Кантону.

IV

Начин рада и остала питања од значаја за обављање послова из дјелокруга рада Кантоналне комисије уређују се пословником о раду.

V

Стручне и административне послове за Комисију обавља Министарство развоја и подузетништва.

VI

Кантонална комисија полугодишње извјештава Владу Тузланског кантона о свом раду.

VII

Мандат чланова Комисије је четири године од дана именованја.

VIII

Комисија ће утврђене задатке обављати без накнаде.

IX

Ступањем на снагу ове одлуке ставља се ван снаге Одлука о именованју комисије за израду Програма јавних инвестиција Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона“ број: 10 /12).

X

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и биће објављена у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гужић, с.р.

ВЛАДА

Број: 02/1-28-9223-2/15

Тузла, 20.04.2015. године

294

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 20.04.2015. године, доноси

О Д Л У К У

о давању сагласности

I

Даје се сагласност на Одлуку Управног одбора Јавне установе Дирекција регионалних цеста

Тузланског кантона, број: 01-05-118-2/15 од 17.04.2015. године о именованју Јахић Амира за вршиоца дужности директора Јавне установе Дирекција регионалних цеста Тузланског кантона, на период до именованја директора у складу са законом, а најдуже 90 (деведесет) дана.

II

Одлука ступа на снагу даном доношења и биће објављена у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гужић, с.р.
ВЛАДА

Број: 02/1-34-9723/15

Тузла, 20.04.2015. године

295

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11) и члана 45. став (3) тачка 3. и члана 46. став (1) Закона о извршењу Бюџета Тузланског кантона за 2015. годину („Службене новине Тузланског кантона“, број: 3/15), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 28.04.2015. године, доноси

О Д Л У К У

о одобравању средстава са позиције
«Текућа резерва»- потрошачка јединица 11050001

I

Одобравају се новчана средства у износу од 71.000,00 КМ (словима: седамдесетједнахиљада конвертибилних марака) ХО „Мерхамет“ Сарајево, Регионални одбор Тузла, на име помоћи грађанима Тузланског кантона у прехранбеним пакетима, преко Министарства за рад, социјалну политику и повратак Тузланског кантона, а по захтјеву ХО „Мерхамет“ Сарајево, Регионални одбор Тузла, број: 127/015 од 22.04.2015. године.

II

Одобрена средства из тачке I ове одлуке реализоваће се са потрошачке јединице 11050001-„Текућа резерва“, преко буџетске позиције 23020009 - Материјално збрињавање лица у стању социјалне потребе у оквиру раздјела 23 - Министарство за рад, социјалну политику и повратак Тузланског кантона, економски код 614300 - Текући трансфери непрофитним организацијама.

III

Новчана средства из тачке I ове одлуке дознаћиће се ХО „Мерхамет“ Регионални одбор Тузла на жиро рачун број: 1321000309575896 отворен код NLB банке д.д. Тузла, идентификациони број: 4200584980269.

IV

Задужује се Министарство за рад, социјалну политику и повратак Тузланског кантона да Влади Тузланског кантона достави извјештај са документацијом о утрошку одобрених средстава у року од 30 дана од уплате средстава из тачке I ове одлуке.

V

За реализацију ове Одлуке задужује се Министарство финансија Тузланског кантона и

Министарство за рад, социјалну политику и повратак Тузланског кантона.

VI

Одлука ступа на снагу даном доношења и биће објављена у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гужић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-14-10141/15
Тузла, 28.04.2015. године

296

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

О Д Л У К У

о измјени Одлуке о одобравању износа субвенције трошкова смјештаја и исхране студената у студентским центрима у ФБиХ

I

У тачки I Одлуке о одобравању износа субвенције трошкова смјештаја и исхране студената у студентским центрима у ФБиХ („Службене новине Тузланског кантона“, број: 14/14) износ од „189,00 КМ“ замјењује се износом од „219,00 КМ“.

II

Одлука ступа на снагу даном доношења, примјењиваће се од 01.01.2015. године и објавиће се у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гужић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-14-9201-1/15
Тузла, 06.05.2015. године

297

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 16. Закона о допунским правима бранилаца и чланова њихових породица - пречишћени текст („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 5/12 и 5/14) и закључком Скупштине Тузланског кантона број: 01-02-398-14/14 од 09.06.2014. године, Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 20.04.2015. године, доноси

П РА В И Л Н И К

о измјени и допуни Правилника о јединственим критеријима и правилима за запошљавање бранилаца и чланова њихових породица у институцијама Тузланског кантона

Члан 1.

У Правилнику о јединственим критеријима и правилима за запошљавање бранилаца и чланова њихових породица у институцијама Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона“, број: 9/14), у члану 3. иза става (9) додају се нови ставови (10), (11) и (12), који гласе:

„(10) Добровољцем и организатором отпора сматра се припадник војних јединица који је учествовао у припреми за одбрану и у одбрани Босне и Херцеговине, у периоду до 19.06.1992. године, као и друго лице које није било војни обвезник у вријеме добровољног ступања у Оружане снаге и остало непрекидно у јединицама до краја рата или је раније демобилисано од надлежног војног органа.

(11) Ветераном се сматра лице које је ступило у јединице у периоду од 18.09.1991. године до 31.12.1992. године и остало непрекидно до 23.12.1995. године, или раније демобилисано од надлежног војног органа.

(12) Учесником рата сматра се свако лице које је у саставу Оружаних снага, провело најмање једну годину непрекидно у периоду од 20.06.1992. године до 23.12.1995. године.“

Члан 2.

У члану 6. у ставу (2), тачке е) и х) мијењају се и гласе:

е) лице у статусу демобилисаног браниоца од 12 до 24 мјесеца учешћа у ОС 21%,

х) лице у статусу члана породице демобилисаног браниоца од 12 до 24 мјесеца учешћа у ОС.....19%.

Ставови (3) и (4) мијењају се и гласе:

„(3) Добитнику признања и одликовања из реда: Значка „Златни љиљан“, Ред хрватског тролиста, Орден слободе, Ред бана Јелачића, Орден Хероја ослободилачког рата, Ред Николе Шубића-Зрињског, Орден ослобођења, Ред Кнеза Домагоја са огрлицом, Орден „Златног грба са мачевима“, Ред хрватског плетера, Орден „Златног љиљана са златним вијенцем“, Орден „Златног љиљана са сребреним вијенцем“, Медаља за храброст, Медаља побједа, Медаља отпора, Медаља за војне заслуге, Полицијска Медаља за храброст, Златна полицијска значка – звијезда, Сребрена полицијска звијезда и Сребрени штит на бодове из става (2) овог правилника, припада по додатних..... 5 бодова.

(4) Дјетету добитника признања и одликовања из реда: Значка „Златни љиљан“, Ред хрватског тролиста, Орден слободе, Ред бана Јелачића, Орден Хероја ослободилачког рата, Ред Николе Шубића-Зрињског, Орден ослобођења, Ред Кнеза Домагоја са огрлицом, Орден „Златног грба са мачевима“ Ред хрватског плетера, Орден „Златног љиљана са златним вијенцем“, Орден „Златног љиљана са сребреним вијенцем“, Медаља за храброст, Медаља побједа, Медаља отпора, Медаља за војне заслуге, Полицијска Медаља за храброст, Златна полицијска значка – звијезда, Сребрена полицијска звијезда, Сребрени штит и Носилац „Партизанске споменице 1941“ на бодове из става (3) овог правилника, припада по додатних ..... 4 бода.

Члан 3.

Овај правилник ступа на снагу даном доношења, а биће објављен у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-02-8812/15
Тузла, 20.04.2015. године

298

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 4. Закона о министарским, владиним и другим именованима Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације Босне и Херцеговине“, бр. 12/03, 34/03 и 65/13), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 14.04.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану Управног одбора Јавне установе Дирекција регионалних цеста Тузланског кантона

I

Именује се Управни одбор Јавне установе „Дирекција регионалних цеста Тузланског кантона“ до коначног именовања Управног одбора, а најдуже три мјесеца, у следећем саставу:

1. Јусуф Омеровић, председник
2. Мирза Мемич, члан
3. Маида Хајдаревић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-49-9357/15
Тузла, 14.04.2015. године

299

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Букиње“ Букиње, Тузла

I

Аднан Џинич именује се за члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Букиње“ Букиње, Тузла, на период најдуже 90 дана.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-38-011013-3/15
Тузла, 06.05.2015. године

300

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану председника Школског одбора ЈУ Основна школа „Пазар“ Тузла

I

Сабина Махмутбеговић именује се за председника Школског одбора ЈУ Основна школа „Пазар“ Тузла, на период најдуже 90 дана.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-38-011021/15
Тузла, 06.05.2015. године

301

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану председника Школског одбора ЈУ Основна школа „Славиновићи“ Тузла

I

Самир Исабеговић именује се за председника Школског одбора ЈУ Основна школа „Славиновићи“ Тузла, на период најдуже 90 дана.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-38-011021-1/15
Тузла, 06.05.2015. године

302

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовању председника и члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Центар“ Тузла

I

Сенад Рехић именује се за председника, а Алма Селесковић за члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Центар“ Тузла, на период најдуже 90 дана.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА

Број: 02/1-38-011020/15
Тузла, 06.05.2015. године

303

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовању председника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Мејдан“ Тузла

I

Именују се председник и чланови Школског одбора ЈУ Основна школа „Мејдан“ Тузла, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Алмир Дорић, председник
2. Бењамин Хуремовић, члан
3. Лејла Арнаутовић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА

Број: 02/1-38-11010-4/15
Тузла, 06.05.2015. године

304

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовању председника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Кисељак“ Кисељак, Тузла

I

Именују се председник и чланови Школског одбора ЈУ Основна школа „Кисељак“ Кисељак, Тузла на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Недим Шабић, председник
2. Ади Бакаловић, члан
3. Гордана Томић, члан

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА

Број: 02/1-38-7000/15
Тузла, 06.05.2015. године

305

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовању Школског одбора ЈУ Основна музичка школа Тузла

I

Именује се Школски одбор ЈУ Основна музичка школа Тузла, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Асмир Салкић, председник
2. Денијел Дервишевић, члан
3. Ениса Османчевић, члан
4. Маја Азабагић, члан
5. Сенада Голетић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гужић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-38-8312-1/15
Тузла, 06.05.2015. године

306

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану Школског одбора
ЈУ Основна школа „Крека“ Тузла

I

Именује се Школски одбор ЈУ Основна школа „Крека“ Тузла, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Никица Видовић, председник
2. Един Мухаремагић, члан
3. Недина Еламин, члан
4. Ранка Мандић, члан
5. Шефик Хусић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гужић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-38-11001-1/15
Тузла, 06.05.2015. године

307

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану Школског одбора
ЈУ Основна школа „Симин Хан“ Тузла

I

Именује се Школски одбор ЈУ Основна школа „Симин Хан“ Тузла, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Асим Џафић, председник
2. Хајрија Абдулаховић, члан
3. Фатима Клемпић, члан
4. Вилдана Шерак, члан
5. Суада Салиховић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гужић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-38-11001-1/15
Тузла, 06.05.2015. године

308

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану Школског одбора
ЈУ Основна школа „Брешке” Брешке, Тузла

I

Именује се Школски одбор ЈУ Основна школа „Брешке” Брешке, Тузла, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Слободанка Иљукић, председник
2. Неврес Хурић, члан
3. Санела Хаџимехмедовић, члан
4. Амира Хрустић, члан
5. Слободан Филиповић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гужић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-38-10997-5/15
Тузла, 06.05.2015. године

309

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану Школског одбора
ЈУ Основна школа „Јала” Тузла

I

Именује се Школски одбор ЈУ Основна школа „Јала” Тузла, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Азра Хасић - Хорозовић, предсједник
2. Амира Хасић, члан
3. Тамил Ахметовић, члан
4. Нада Чајић, члан
5. Индира Булубашић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА

Број: 02/1-38-10997-7/15
Тузла, 06.05.2015. године

310

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовању Школског одбора
ЈУ Основна школа „Миладје“ Тузла

I

Именује се Школски одбор ЈУ Основна школа „Миладје“ Тузла, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Менсуд Смајић, предсједник
2. Мирзет Хрустић, члан
3. Емина Муминовић, члан
4. Мирза Бећировић, члан
5. Мериса Карић, члан.

III

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА

Број: 02/1-38-10997-8/15
Тузла, 06.05.2015. године

311

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовању Школског одбора
ЈУ Основна школа „Мрамор“ Мрамор, Тузла

I

Именује се Школски одбор ЈУ Основна школа „Мрамор“ Мрамор, Тузла, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Зинаида Разић, предсједник
2. Един Башић, члан
3. Зоран Пук, члан
4. Невзета Бркић, члан
5. Мирнеса Бегановић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА

Број: 02/1-38-10997-9/15
Тузла, 06.05.2015. године

312

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовању предсједника и чланова
Школског одбора ЈУ Основна школа „Лукавац
Град“ Лукавац

I

Именују се предсједник и чланови Школског одбора ЈУ Основна школа „Лукавац Град“ Лукавац, из реда оснивача, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Муниб Бајрић, предсједник
2. Томислав Томић, члан
3. Мирза Мемич, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА

Број: 02/1-38-1006034/15
Тузла, 06.05.2015. године

313

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану председника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Пурачић“ Пурачић, Лукавац

I

Именују се председник и чланови Школског одбора ЈУ Основна школа „Пурачић“ Пурачић, Лукавац, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Дино Бегич, председник
2. Алма Мехиновић, члан
3. Мирза Дугоњић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.

ВЛАДА

Број: 02/1-34-9466-1/15

Тузла, 06.05.2015. године

314

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Гнојница“ Гнојница, Лукавац

I

Емир Крњић именује се за члана Школског одбор ЈУ Основна школа „Гнојница“ Гнојница, Лукавац, на период најдуже 90 дана.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.

ВЛАДА

Број: 02/1-38-011013-2/15

Тузла, 06.05.2015. године

315

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Пољице“ Пољице, Лукавац

I

Немак Мујаковић именује се за члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Пољице“ Пољице, Лукавац, на период најдуже 90 дана.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.

ВЛАДА

Број: 02/1-38-011013-4/15

Тузла, 06.05.2015. године

316

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о разрјешењу члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Добошница“ Добошница, Лукавац

I

Јасмин Османовић разрјешава се дужности члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Добошница“ Добошница, Лукавац, на лични захтјев.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.

ВЛАДА

Број: 02/1-38-011006-1/15

Тузла, 06.05.2015. године

317

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Добошница“ Добошница, Лукавац

I

Амир Хоџић именује се за члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Добошница“ Добошница, Лукавац, на период најдуже 90 дана.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА

Број: 02/1-38-011006-2/15
Тузла, 06.05.2015. године

318

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану председника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Грачаница“ Грачаница, Живинице

I

Именују се председник и чланови Школског одбора ЈУ Основна школа „Грачаница“ Грачаница, Живинице, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Халил Рамић, председник
2. Рамо Мешановић, члан
3. Самра Делалић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА

Број: 02/1-34-11010-3/15
Тузла, 06.05.2015. године

319

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану председника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Шерићи“ Шерићи, Живинице

I

Именују се председник и чланови Школског одбора ЈУ Основна школа „Шерићи“ Шерићи, Живинице, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Емсад Хоџић, председник
2. Сејфо Мухаремовић, члан
3. Семир Пољић, члан

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА

Број: 02/1-38-11010-5/15
Тузла, 06.05.2015. године

320

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану председника и члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Живинице Горње“ Живинице Горње, Живинице

I

Сабахудин Субашић именује се за председника, а Селма Механовић за члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Живинице Горње“ Живинице Горње, Живинице, на период најдуже 90 дана.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА

Број: 02/1-38-8655-1/15
Тузла, 06.05.2015. године

321

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану Школског одбора ЈУ Друга основна школа Живинице

I

Именује се Школски одбор ЈУ Друга основна школа Живинице, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Елдин Делић, предсједник
2. Нермина Махмутбеговић, члан
3. Мирсад Селимовић, члан
4. Шемса Џуздановић, члан
5. Фетиха Вејзовић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА

Број: 02/1-38-11001-2/15
Тузла, 06.05.2015. године

322

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовању предсједника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Бановићи Село” Бановићи Село, Бановићи

I

Именују се предсједник и чланови Школског одбор ЈУ Основна школа „Бановићи Село” Бановићи Село, Бановићи, из реда оснивача, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Самир Нумановић, предсједник
2. Неврес Нурковић, члан
3. Неџад Нурковић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА

Број: 02/1-38-5170-1/15
Тузла, 06.05.2015. године

323

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовању Школског одбора ЈУ Основна школа „Сеона“ Аљковићи, Бановићи

I

Именује се Школски одбор ЈУ Основна школа „Сеона“ Аљковићи, Бановићи, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Дервиш Икановић, предсједник
2. Јасмина Салановић, члан
3. Албин Хускић, члан
4. Сања Халилчевић, члан
5. Самир Хускић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА

Број: 02/1-38-10997-1/15
Тузла, 06.05.2015. године

324

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовању предсједника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Калесија“ Калесија

I

Именују се предсједник и чланови Школског одбора ЈУ Основна школа „Калесија“ Калесија, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Фадил Хамзић, предсједник
2. Махир Хуремовић, члан
3. Мирсад Халиловић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА

Број: 02/1-38-11003-8/15
Тузла, 06.05.2015. године

325

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању

(„Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Вуковије“ Вуковије, Калесија

I

Амела Имамовић и Јасмин Смајић именују се за члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Вуковије“ Вуковије, Калесија, на период најдуже 90 дана.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА

Број: 02/1-38-11017/15
Тузла, 06.05.2015. године

326

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану Школског одбора ЈУ Основна школа „Раинци Горњи” Раинци Горњи, Калесија

I

Именује се Школски одбор ЈУ Основна школа „Раинци Горњи” Раинци Горњи, Калесија на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Мирсад Пезић, председник
2. Селма Мешвић, члан
3. Ибрахим Куртић, члан
4. Садика Мехмедовић, члан
5. Сакиба Хацић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА

Број: 02/1-38-011004/15
Тузла, 06.05.2015. године

327

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са

чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану председника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Др. Сафвет-бег Башагић“ Градачац

И

Именују се председник и чланови Школског одбор ЈУ Основна школа „Др.Сафвет-бег Башагић“ Градачац, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Маида Авдић, председник
2. Злата Шибоњић, члан
3. Тодор Анастасов, члан.

ИИ

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА

Број: 02/1-38-11003/15
Тузла, 06.05.2015. године

328

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану председника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Едхем Мулабдић“ Међиња Доња, Градачац

I

Именују се председник и чланови Школског одбор ЈУ Основна школа „Едхем Мулабдић“ Међиња Доња, Градачац, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Енсар Мешановић, председник
2. Фуад Долареввић, члан
3. Санела Шахдановић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА

Број: 02/1-38-11003-3/15
Тузла, 06.05.2015. године

329

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану предсједника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Хамдија Крешевљаковић“ Камбери, Градачац

I

Именују се предсједник и чланови Школског одбор ЈУ Основна школа „Хамдија Крешевљаковић“ Камбери, Градачац, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Бењамин Берберовић, предсједник
2. Нермин Камберовић, члан
3. Сенахид Муџановић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гужић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-38-11003-4/15
Тузла, 06.05.2015. године

330

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану Школског одбора ЈУ Основна школа „Мехмед-бег Капетановић Љубушак“ Срнице Доње, Градачац

I

Именује се Школски одбор ЈУ Основна школа „Мехмед-бег Капетановић Љубушак“ Срнице Доње, Градачац, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Албина Танкић, предсједник
2. Ирма Ширбековић, члан
3. Мухарем Омерагић, члан
4. Ајкуна Сејдулаховић, члан
5. Едиса Тахировић - Софтић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гужић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-38-10997/15
Тузла, 06.05.2015. године

331

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану предсједника и чланова Школског одбора ЈУ Прва основна школа Сребреник

I

Именују се предсједник и чланови Школског одбора ЈУ Прва основна школа Сребреник, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Мерсад Карић, предсједник
2. Адмир Хусарић, члан
3. Низар Бајректаревић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гужић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-38-11010/15
Тузла, 06.05.2015. године

332

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану предсједника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Рапатница“ Рапатница, Сребреник

I

Именују се предсједник и чланови Школског одбора ЈУ Основна школа „Рапатница“ Рапатница, Сребреник, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Самир Турсуновић, предсједник
2. Харис Мехмедовић, члан
3. Јасмин Брашњић, члан

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-38-11010-1/15
Тузла, 06.05.2015. године

333

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Њ Е

о привременом именовању председника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Тиња” Тиња, Сребреник

I

Именују се председник и чланови Школског одбор ЈУ Основна школа „Тиња” Тиња, Сребреник, из реда оснивача, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Јасмина Дервишевић, председник
2. Нирмел Муратовић, члан
3. Мелбин Брашњић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-38-11010-2/15
Тузла, 06.05.2015. године

334

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовању Школског одбора ЈУ Основна школа „Дубоки Поток“ Дубоки Поток, Сребреник

I

Именује се Школски одбор ЈУ Основна школа „Дубоки Поток“ Дубоки Поток, Сребреник, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Мехмедалија Смајловић, председник
2. Емир Салкић, члан
3. Нермина Чаушевић, члан
4. Селма Ордагић, члан
5. Шуајб Глумчевић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-38-10997-3/15
Тузла, 06.05.2015. године

335

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовању Школског одбора ЈУ Основна школа „Шпионица“ Шпионица, Сребреник

I

Именује се Школски одбор ЈУ Основна школа „Шпионица“ Шпионица, Сребреник, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Иво Веселчић, председник
2. Емина Хусарић, члан
3. Владимир Лакић, члан
4. Елвира Сахић Рамић, члан
5. Ружа Матијевић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-38-10997-4/15
Тузла, 06.05.2015. године

336

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о разрјешењу председника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Кладањ“ Кладањ

Нихад Гонџић разрјешава се дужности председника, а Рамиз Чаушевић и Азра Ђоровић разрјешавају се дужности члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Кладањ“ Кладањ.

П

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гужић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-38-011009/15
Тузла, 06.05.2015. године

337

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовању председника и члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Кладањ“ Кладањ

И

Алма Ливадић именује се за председника, а Амина Мезетовић за члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Кладањ“ Кладањ, на период најдуже 90 дана.

П

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гужић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-38-011009-1/15
Тузла, 06.05.2015. године

338

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовању председника и чланова Школског одбора ЈУ Друга основна школа Грачаница

И

Именују се председник и чланови Школског одбора ЈУ Друга основна школа Грачаница, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Мирсад Летић, председник
2. Амела Фазлић, члан
3. Един Ковачевић, члан.

П

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гужић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-38-11003-5/15
Тузла, 06.05.2015. године

339

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовању председника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Хасан Кикић“ Грачаница

И

Именују се председник и чланови Школског одбора ЈУ Основна школа „Хасан Кикић“ Грачаница, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Мехемед Мехичић, председник
2. Нихада Окановић, члан
3. Расим Хусић, члан

П

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гужић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-38-11003-6/15
Тузла, 06.05.2015. године

340

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

I

Емина Окић и Мехдија Оптраковић именују се за члана Школског одбор ЈУ Основна школа „Миричина“ Миричина, Грачаница, из реда оснивача, на период најдуже 90 дана.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гужић, с.р.
ВЛАДА

Број: 02/1-34-014509/15
Тузла, 06.05.2015. године

345

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о именовану члана Школског одбора
ЈУ Основна школа „Миричина“ Миричина,
Грачаница

I

Вилдана Алић именује се за члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Миричина“ Миричина, Грачаница, из реда наставника и стручних сарадника, на период утврђен Рјешењем о именовану Школског одбора број: 02/1-34-11811-10/12 од 12.06.2012. године.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гужић, с.р.
ВЛАДА

Број: 02/1-34-014506/15
Тузла, 06.05.2015. године

346

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану Школског одбора
ЈУ Основна школа „Соко“ Соко, Грачаница

I

Именује се Школски одбор ЈУ Основна школа „Соко“ Соко, Грачаница, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Хасан Пушкар, предсједник
2. Халид Ахметовић, члан
3. Елвира Закетовић, члан
4. Мевлија Мехичић, члан
5. Армин Чајић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гужић, с.р.
ВЛАДА

Број: 02/1-38-10977-2/15
Тузла, 06.05.2015. године

347

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану предсједника и чланова
Школског одбора ЈУ Основна школа „Хумци”
Хумци, Челић

I

Именују се предсједник и чланови Школског одбор ЈУ Основна школа „Хумци” Хумци, Челић из реда оснивача, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Мухарем Медиић, предсједник
2. Мерсија Малкић, члан
3. Малиса Бачић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гужић, с.р.
ВЛАДА

Број: 02/1-38-11003-2/15
Тузла, 06.05.2015. године

348

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану предсједника и
чланова Школског одбора ЈУ Основна школа
„Сапна” Сапна

I

Именују се председник и чланови Школског одбор ЈУ Основна школа „Сапна” Сапна, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Мунир Кахримановић, председник
2. Зекеријаш Смајловић, члан
3. Емир Грахић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-38-11003-9/15
Тузла, 06.05.2015. године

349

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану председника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Бријесница“ Бријесница Велика, Добој Исток

I

Именују се председник и чланови Школског одбора ЈУ Основна школа „Бријесница“ Бријесница Велика, Добој Исток, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Нермин Буљић, председник
2. Нермин Шишић, члан
3. Амир Машић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-34-3667-1/15
Тузла, 06.05.2015. године

350

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о именовану члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Кладањ“ Кладањ

I

Алма Суљкић именује се за члана Школског одбор ЈУ Основна школа „Кладањ“ Кладањ, на период утврђен Рјешењем о именовану Школског одбора број: 02/1-38-237712/12 од 01.11.2012. године.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-38-011012/15
Тузла, 06.05.2015. године

351

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 126. Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона”, број: 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану председника и чланова Школског одбора ЈУ Мјешовита средња грађевинско-геодетска школа Тузла

I

Именују се председник и чланови Школског одбор ЈУ Мјешовита средња грађевинско-геодетска школа Тузла, на период најдуже 90 дана.

1. Нихад Мехић, председник
2. Салиха Агић, члан
3. Ђазим Умиханић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-38-010804/15
Тузла, 06.05.2015. године

352

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 126. Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона”, број: 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану председника Школског одбора ЈУ Мјешовита средња машинска школа Тузла

I

Ернестина Бекрић именује се за председника Школског одбора ЈУ Мјешовита средња машинска школа Тузла, на период најдуже 90 дана.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гужић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-38-11021-3/15
Тузла, 06.05.2015. године

353

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 126. Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона”, број: 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану председника Школског одбора ЈУ Средња медицинска школа Тузла

I

Елнур Смајић именује се за председника Школског одбора ЈУ Средња медицинска школа Тузла, на период најдуже 90 дана.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гужић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-38-11021-4/15
Тузла, 06.05.2015. године

354

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 126. Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона”, број: 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану Школског одбора ЈУ Средња музичка школа Тузла

I

Именује се Школски одбор ЈУ Средња музичка школа Тузла, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Амира Фафулић, председник
2. Елдина Шабановић, члан
3. Мирела Разић, члан
4. Нагаша Какеш, члан
5. Саша Хајдуков, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гужић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-38-11003-3/15
Тузла, 06.05.2015. године

355

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 126. Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона”, број: 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану Школског одбора ЈУ Средња економско-трговинска школа Тузла

I

Именује се Школски одбор ЈУ Средња економско-трговинска школа Тузла, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Азра Мухединовић, председник
2. Сумедин Куловић, члан
3. Весна Захировић, члан
4. Нињада Шећербеговић, члан
5. Исмет Калић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гужић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-34-8623-1/15
Тузла, 06.05.2015. године

356

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 126. Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона”, број: 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о разрјешењу председника Школског одбора
ЈУ Гимназија „Др. Мустафа Камарић“ Грачаница

I

Омер Хасић разрјешава се дужности председника Школског одбора ЈУ Гимназија „Др. Мустафа Камарић“ Грачаница, на лични захтјев.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гужић, с.р.
ВЛАДА

Број: 02/1-38-011015-1/15
Тузла, 06.05.2015. године

357

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 126. Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона”, број: 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану председника и чланова
Школског одбора ЈУ Гимназија „Др. Мустафа
Камарић“ Грачаница

I

Именују се председник и чланови Школског одбора ЈУ Гимназија „Др. Мустафа Камарић“ Грачаница, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Рабија Фишић, председник
2. Шемсудин Окановић, члан
3. Амир Авдић, члан

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гужић, с.р.
ВЛАДА

Број: 02/1-34-3180-1/15
Тузла, 06.05.2015. године

358

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 126. Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона”, број: 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану председника и чланова
Школског одбора ЈУ Гимназија „Мустафа
Новалић“ Градачац

I

Именују се председник и чланови Школског одбора ЈУ Гимназија „Мустафа Новалић“ Градачац, на период 90 дана, у следећем саставу:

1. Алиса Мујић, председник
2. Ајсела Мулалић, члан
3. Мирза Бахић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гужић, с.р.
ВЛАДА

Број: 02/1-38-11003-1/15
Тузла, 06.05.2015. године

359

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 126. Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона”, број: 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовану председника и чланова
Школског одбора ЈУ Мјешовита средња школа
Добој Исток

I

Именују се председник и чланови Школског одбора ЈУ Мјешовита средња школа Добој Исток, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Адмир Шишић, председник
2. Емира Буљић, члан
3. Абдулах Хрњић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гужић, с.р.
ВЛАДА

Број: 02/1-38-11010-6/15
Тузла, 06.05.2015. године

360

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 126. Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона”, број: 17/11),

Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовању председника Школског одбора ЈУ Мјешовита средња школа Калесија

I

Цевад Хамзић именује се за председника Школског одбора ЈУ Мјешовита средња школа Калесија, на период најдуже 90 дана.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гужић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-38-11021-2/15
Тузла, 06.05.2015. године

361

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 126. Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона”, број: 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовању члана Школског одбора ЈУ Мјешовита средња школа Сапна

I

Авдија Мешановић именује се за члана Школског одбора ЈУ Мјешовита средња школа Сапна, на период најдуже 90 дана.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гужић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-34-6275-1/15
Тузла, 06.05.2015. године

362

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 126. Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона”, број: 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовању Школског одбора ЈУ Мјешовита средња школа Бановићи

I

Именује се Школски одбор ЈУ Мјешовита средња школа Бановићи, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Фертик Глибановић, председник
2. Саид Хасанбеговић, члан
3. Елвис Нурковић, члан
4. Хамдо Газибеговић, члан
5. Рефик Бајрић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гужић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-38-7967-1/15
Тузла, 06.05.2015. године

363

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовању Школског одбора ЈУ Центар за образовање и васпитање и рахабилитацију слушања и говора Тузла

I

Именује се Школски одбор ЈУ Центар за образовање и васпитање и рахабилитацију слушања и говора Тузла, на период најдуже 90 дана, у следећем саставу:

1. Мирела Шеховић, председник
2. Мирела Дурановић, члан
3. Кенан Алић, члан
4. Снежана Садиковић, члан
5. Азра Достовић, члан.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гужић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-38-10997-6/15
Тузла, 06.05.2015. године

364

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са чланом 87. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/04,

7/05 и 17/11), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о привременом именовању члана Школског одбора ЈУ Завод за одгој и образовање особа са сметњама у психичком и тјелесном развоју Тузла

I

Фејзо Џафић именује се за члана Школског одбора ЈУ Завод за одгој и образовање особа са сметњама у психичком и тјелесном развоју Тузла, на период најдуже 90 дана.

II

Рјешење ступа на снагу даном доношења и биће објављено у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-38-011013-5/15
Тузла, 06.05.2015. године

365

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са тачком VII Одлуке о покретању процеса израде Стратегије развоја Тузланског кантона за период 2016.-2020. година, број: 02/1-05-0119207/14 од 13.05.2014. године, Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 06.05.2015. године, доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о измјени Рјешења

I

У тачки I Рјешења број: 02/1-34-108937/14 од 13.05.2014. године („Службене новине Тузланског кантона“, број: 8/14), текст под редним бројевима 1. и 2. мијења се и гласи:

„1. Сенад Овчина, стручни савјетник за невладин сектор у Уреду Премијера Тузланског кантона, координатор Кантоналног одбора за развој, службеник задужен за област миграција и развоја,

2. Адиса Готовушић, виши стручни сарадник за подршку МСП сектора, представник Министарства развоја и подузетништва Тузланског кантона, замјеник координатора Кантоналног одбора за развој, службеник задужен за област миграција и развоја, члан,”

II

Ово рјешење ступа на снагу даном доношења и објавиће се у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-34-014010/15
Тузла, 06.05.2015. године

366

На основу члана 5. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са члановима 69. и 76. Закона о извршењу Буџета Тузланског кантона за 2015. годину („Службене новине Тузланског кантона“ број: 3/15) и тачком VII Одлуке о утврђивању услова, критерија и поступака за додјелу средстава удружењима борачке популације Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 8/11, 3/13), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 28.04.2015. године, доноси

ПРОГРАМ

о распореду средстава кантоналних удружења припадника борачке популације од посебног друштвеног интереса Тузланског кантона за 2015. годину

I

Овим програмом распоређују се средства за рад и активности кантоналних удружења припадника борачке популације од посебног друштвеног интереса (у даљем тексту: Кантонална удружења), која представљају већинско чланство на Тузланском кантону, сходно Одлуци о утврђивању услова, критерија и поступака за додјелу средстава удружењима борачке популације Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 8/11 и 3/13).

II

Планирана средства у укупном износу од 861.218,00 КМ, у оквиру раздјела 20, глава 02, потрошачко мјесто 0001 – Борачке организације и удружења, распоређују се у складу са критеријима дефинисаним Одлуком о утврђивању услова, критерија и поступака за додјелу средстава удружењима борачке популације Тузланског кантона, на следећи начин:

Ред. број	НАЗИВ САВЕЗА/УДРУЖЕЊА/ОРГАНИЗАЦИЈЕ	Износ средстава за 2015. годину
1	Савез организација породица шехида и погинулих бораца Тузланског кантона	132.500,00 КМ
2	Савез удруга обитељи погинулих и несталих бранитеља у домовинском рату ХВО Тузланског кантона	24.810,00 КМ
3	Савез ратних војних инвалида Тузланског кантона	250.000,00 КМ
4	Удруга хрватских војних инвалида домовинског рата Тузланског кантона	27.910,00 КМ
5	Савез демобилисаних бораца Тузланског кантона	178.000,00 КМ
6	Јединствена организација бораца „Унија ветерана“ Тузланског кантона	65.000,00 КМ
7	Удруга драговољаца и ветерана домовинског рата ХВО Тузланског кантона	7.400,00 КМ

8	Удруга демобилизованих бранитеља домовинског рата „115 Зрински“ ХВО Бригада Тузланског кантона	6.400,00 КМ
9	Савез бораца Патриотске лиге Тузланског кантона	44.000,00 КМ
10	Савез антифашиста и бораца народноослободилачког рата Тузланског кантона	31.000,00 КМ
11	Савез добитника највећих ратних признања и одликовања Тузланског кантона	59.000,00 КМ
12	Савез удружења логораша Тузланског кантона	12.900,00 КМ
13	Савез удружења полиције 1991-1995. Тузланског кантона	22.298,00 КМ
14	УКУПНО:	861.218,00 КМ

III

Средства из тачке II овог програма дозначаваће се мјесечно кантоналним удружењима, у складу са ликвидним могућностима Бюдета Тузланског кантона за 2015. годину и оперативним плановима.

IV

Кантонална удружења дужна су, средства из тачке II овог програма, реализовати у складу са планираним активностима за текућу годину.

V

Објава овог програма подразумева континуирано подношење образложених мјесечних писмених захтјева за финансирање кантоналних удружења из тачке II овог програма.

VI

Овај програм ступа на снагу даном доношења и објавиће се у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-02-9897/15
Тузла, 28.04.2015. године

367

На основу члана 5. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са члановима 69. и 76. Закона о извршењу Бюдета Тузланског кантона за 2015. годину, („Службене новине Тузланског кантона”, број: 3/15), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 28.04.2015. године, доноси

ПРОГРАМ

коришћења средстава за реализацију допунских права и осталих издвајања са критеријима за расподјелу корисницима борачко - инвалидске заштите у 2015. години

I

(1) Програмом коришћења средстава за реализацију допунских права и осталих издвајања

са критеријима за расподјелу корисницима борачко-инвалидске заштите у 2015. години (у даљем тексту: Програм), врши се расподјела средстава за 2015. годину, планираних Бюдетом Тузланског кантона, за права утврђена Законом о допунским правима бранилаца и чланова њихових породица - пречишћени текст („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 5/12 и 5/14, у даљем тексту: Закон), Законом о правима бранилаца и чланова њихових породица („Службене новине Федерације Босне и Херцеговине”, бр. 33/04, 56/05, 70/07 и 9/10, у даљем тексту: Федерални закон), као и за остала издвајања за расподјелу корисницима борачко-инвалидске заштите у 2015. години.

(2) Програм се састоји из три одјељка:

- Одјељка А: Реализација допунских права утврђених Федералним законом и Законом
- Одјељка Б: Реализација осталих издвајања за кориснике борачко-инвалидске заштите и
- Одјељка Ц: Критерији за расподјелу средстава за остала издвајања корисницима борачко-инвалидске заштите.

Одјељак А: Реализација допунских права утврђених Федералним законом и Законом

II

(1) Право на здравствену заштиту - обавезно здравствено осигурање, остварује се у складу са чланом 6. ставови (1) до (6) Закона и чланом 3. Одлуке о проширеном обиму права из области здравствене заштите бранилаца и чланова њихових породица - пречишћени текст („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 6/12 и 2/15, у даљем тексту: Одлука).

(2) Планирана средства износе 735.000,00 КМ, а обезбијеђена су на позицији раздио 20, глава 01, потрошачко мјесто 0002 - допунска права из борачко-инвалидске заштите и остала издвајања за кориснике борачко-инвалидске заштите (у даљем тексту: БИЗ), интерна поданалитика - обавезно здравствено осигурање, пројекат 5026001, економски код 614100.

(3) Реализација планираних средстава, из става (2) ове тачке, вршиће се на основу испостављених рачуна Завода здравственог осигурања Тузланског кантона (у даљем тексту: Завод), на бази спискова осигураника усаглашених између пословница Завода и општинских служби за борачко-инвалидску заштиту (у даљем тексту: општинска служба).

III

(1) Право на здравствену заштиту - плаћање непосредног учешћа осигураних лица у трошковима коришћења здравствене заштите (у даљем тексту: премија осигурања) остварује се у складу са чланом 6. став (7) Закона, чланом 3. Одлуке и одредбама Одлуке о непосредном учешћу осигураних лица у трошковима коришћења здравствене заштите на територији Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, број: 2/03).

(2) Планирана средства износе 1.150.000,00 КМ, а обезбијеђена су на позицији раздио 20, глава 01, потрошачко мјесто 0002 - допунска права из БИЗ-а и остала издвајања за кориснике БИЗ-а, интерна поданалитика - премија осигурања, пројекат 5027001, економски код 614100.

(3) Реализација планираних средстава, из става (2) ове тачке, вршиће се у складу са актом Завода, којим се прихвата плаћање у ратама по испостављеним рачунима, с обзиром, да су одредбе о начину плаћања, из Одлуке о непосредном учешћу осигураних лица

у трошковима коришћења здравствене заштите на територији Тузланског кантона, непроводиве за текућу годину.

IV

(1) Право на обезбјеђење лијекова остварује се у складу са чланом 6. ставови (5) и (6) и чланом 8. Закона, члановима 36. и 37. Одлуке, као и прописом Министарства за борачка питања Тузланског кантона (у даљем тексту: Министарство).

(2) Планирана средства износе 130.000,00 КМ, а обезбијеђена су на позицији раздио 20, глава 01, потрошачко мјесто 0002 - допунска права из БИЗ-а и остала издвајања за кориснике БИЗ-а, интерна поданалитика - лијекови, пројекат 5013001, економски код 614200.

(3) Реализација планираних средстава, из става (2) ове тачке, вршиће се рјешењем Министарства.

V

(1) Право на помоћ у лијечењу остварује се у складу са чланом 6. ставови (5) и (6) и чланом 10. Закона, чланом 38. Одлуке и под условима и на начин дефинисан прописом Владе Тузланског кантона (у даљем тексту: Влада Кантона).

(2) Укупно планирана средства за помоћ у лијечењу износе 200.000,00 КМ, а користиће се на следећи начин:

а) 20.000,00 КМ - за лијечење у иностранству, на позицији раздио 20, глава 01, потрошачко мјесто 0002 - допунска права из БИЗ-а и остала издвајања за кориснике БИЗ-а, интерна поданалитика - лијечење у иностранству, пројекат 5034003, економски код 614100 и

б) 180.000,00 - КМ за лијечење у земљи, на позицији раздио 20, глава 01, потрошачко мјесто 0002 - допунска права из БИЗ-а и остала издвајања за кориснике БИЗ-а, интерна поданалитика - лијечење у БиХ, пројекат 5034002, економски код 614100.

(3) Реализација планираних средстава, из става (2) ове тачке, вршит ће се рјешењем Министарства.

VI

(1) Право на ортодско-протетска помагала и друга помагала, остварују се у складу са чланом 6. ставови (5) и (6) и члановима 7. и 8. Закона, члановима 4. до 35. Одлуке и под условима и на начин дефинисан прописом Владе Кантона.

(2) Укупно планирана средства износе 807.000,00 КМ, а обезбијеђена су на позицији раздио 20, глава 01, потрошачко мјесто 0002-допунска права из БИЗ-а и остала издвајања за кориснике БИЗ-а, интерна поданалитика - наведена у табели ортодско-протетска помагала, пројекти од 5014002 до 5014012, економски код 614200, састоје се од :

Табела 1.

а) ортопедска помагала за горње и доње екстремитете	240.000,00
б) ортопедска обућа	100.000,00
ц) инвалидска колица на механички погон за лица са парализацијом	145.000,00
д) очна протетика	2.000,00
е) слушна помагала	1.000,00
ф) апарати за омогућавање гласног говора	1.000,00
г) ендопротезе	1.000,00
х) санитарско хигијенски материјал	310.000,00

и) остала помагала (апарати и тракице за мјерење шећера)	5.000,00
ј) помагала за слијепа лица	1.000,00
к) стоматолошко протетска и ортодонска помагала	1.000,00

УКУПНО : 807.000,00

(3) Реализација планираних средстава, из става (2) ове тачке, вршиће се на основу достављених рачуна и рјешења Министарства.

VII

(1) Право на бањско-климатско лијечење, остварује се у складу са чланом 6. ставови (5) и (6) и члановима 11. до 13. Закона и на начин прописан члановима 40. до 45. Одлуке.

(2) Планирана средства износе 130.000,00 КМ, а обезбијеђена су на позицији раздио 20, глава 01, потрошачко мјесто 0002 - допунска права из БИЗ-а и остала издвајања за кориснике БИЗ-а, интерна поданалитика - бањско-климатско лијечење, пројекат 5011001, економски код 614200.

(3) Реализација планираних средстава, из става (2) ове тачке, вршиће се на основу закључених уговора.

VIII

(1) Право по основу преостале радне способности (професионална рехабилитација, утврђивања процента војног инвалидитета и неспособности за привређивање), остварује се у складу са члановима 14. и 15. Закона и чланом 47. Федералног закона, на основу налаза, оцјене и мишљења љекарске комисије Института за медицинско вјештачење здравственог стања.

(2) Укупно планирана средства износе 24.000,00 КМ, и то:

а) 4.000,00 КМ - за преосталу радну способност (професионална рехабилитација за лица из члана 14. Закона, на позицији раздио 20, глава 01, потрошачко мјесто 0002 - допунска права из БИЗ-а и остала издвајања за кориснике БИЗ-а, интерна поданалитика - професионална рехабилитација, економски код 614200 и

б) 20.000,00 КМ - за рад љекарских комисија по Федералном закону, на позицији раздио 20, глава 01, потрошачко мјесто 0002 - допунска права из БИЗ-а и остала издвајања за кориснике БИЗ-а, интерна поданалитика - љекарске комисије, пројекат 5021001, економски код 613900.

(3) Реализација планираних средстава вршиће се на основу закључених уговора.

IX

(1) Право на обезбјеђивање повољнијих услова за запошљавање, остварује се у складу са чланом 18. Закона, под условима и на начин дефинисан прописом Владе Кантона и посебног Програма Владе Кантона.

(2) Укупно планирана средства износе 830.000,00 КМ, а обезбијеђена су на позицији: раздио 20, глава 01, потрошачко мјесто 0002 - допунска права из БИЗ-а и остала издвајања за кориснике БИЗ-а, интерна поданалитика - запошљавање, пројекат 5021003 а користиће се на следећи начин

а) 800.000,00 КМ - за пројекат запошљавања бораца интерна поданалитика - запошљавање, пројекат 5021003 економски код 822200,

б) 30.000,00 КМ - за услуге пласирања кредита банке интерна поданалитика - запошљавање, пројекат 5021003 економски код 613800.

(3) Реализација планираних средстава, из става (2) ове тачке, вршиће се на основу потписаног уговора са пословном банком и рјешењем Министарства, једнократним преносом средстава пословној банци.

X

(1) Право на обављање приправничког и волонтерског стажа, остварује се у складу са чланом 18а. Закона, под условима и на начин дефинисан прописом Владе Кантона и посебног програма Владе Кантона.

(2) Планирана средства износе 800.000,00 КМ, а обезбијеђена су на позицији: раздио 20, глава 01, потрошачко мјесто 0002-допунска права из БИЗ-а и остала издвајања за кориснике БИЗ-а, интерна поданалитика - обављање приправничког стажа, пројекат 5021002, економски код 614100.

(3) Реализација планираних средстава, из става (2) ове тачке, вршиће се једнократним преносом финансијских средстава на основу споразума са ЈУ Службом за запошљавање Тузланског кантона.

XI

(1) Право на стипендирање остварују се у складу са чланом 21. Закона, под условима и на начин дефинисан прописом Владе Кантона и посебним програмом Владе Кантона.

(2) Планирана средства износе 1.000.000,00 КМ, а обезбијеђена су на позицији раздио 20, глава 01, потрошачко мјесто 0002 - допунска права из БИЗ-а и остала издвајања за кориснике БИЗ-а, интерна поданалитика - стипендирање студената и ученика, пројекти 5029001 и 5029002, економски код 614200.

(3) Реализација планираних средстава, из става (2) ове тачке, за школску/академску 2014/2015 годину извршиће се на основу закључених уговора са корисницима стипендија.

XII

(1) Право на помоћ за рјешавање стамбених потреба остварује се у складу са члановима 24. до 26. Закона, под условима и на начин дефинисан прописима Владе Кантона и посебним програмима Владе Кантона.

(2) Укупно планирана средства износе 997.000,00 КМ, а обезбијеђена су на позицији раздио 20, глава 01, потрошачко мјесто 0002 - допунска права из БИЗ-а и остала издвајања за кориснике БИЗ-а, интерна поданалитика - стамбено збрињавање породица погинулих бораца-шехида, ратних војних инвалида и демобилисаних бораца, пројекти од 5022001 до 5022009 користиће се на следећи начин:

а) 500.000,00 КМ - додјелом бескаматних кредитних средстава путем пословне банке, интерна поданалитика - стамбено збрињавање породица погинулих бораца-шехида, ратних војних инвалида и демобилисаних бораца, економски код 822200;

б) 28.000,00 - за услуге пласирања кредита банке интерна поданалитика - стамбено збрињавање породица погинулих бораца-шехида, ратних војних инвалида и демобилисаних бораца, економски код 613800,

ц) 400.000,00 КМ - једнократном додјелом бесповратних новчаних средстава за помоћ у стамбеном збрињавању корисника борачко-инвалидске заштите који су у стању социјалне потребе, у складу са прописом Министарства, економски код 614100 и

д) 69.000,00 КМ - за све радње неопходне у поступку преноса непокретности и права, издвајања у сврху реализације одлука Владе Кантона, поступке започете у протеклом периоду, а који нису окончани

због различитих околности (укњижба, етажирање, израду ПС образаца, извршење судских пресуда и др.), окончавање поступака за станове по посебној одлуци Владе Кантона о укидању Кантоналног фонда број: 02/1-05-11895/01 од 06.10.2001. године, субвенционирани камате из 2004. године, као и друге непредвиђене и интервентне ситуације за помоћ у стамбеном збрињавању у складу са Законом и актима Владе, економски код 614100 и 613900.

(3) Реализација планираних средстава из става (2) вршиће се, по тачкама, на начин како слиједи:

а) и б) - на основу потписаног уговора са пословном банком и рјешењем Министарства, једнократним преносом средстава пословној банци,

ц) - рјешењима Министра, преносом средстава путем општинских Служби за кориснике и

д) - у зависности од утврђене намјене: одлукама Владе Кантона или уговорима или судским пресудама или рјешењима или одлукама Министарства.

XIII

(1) Право на подизање нишана/надгробног споменика остварује се у складу са члановима 30. до 33. Закона и под условима и на начин дефинисан прописом Министарства.

(2) Укупно планирана средства износе 155.000,00 КМ, а користиће се на следећи начин:

а) 150.000,00 КМ - за изградњу јединствених спомен обиљежја. Средства су планирана на позицији раздио 20, глава 01, потрошачко мјесто 0002-допунска права из БИЗ-а и остала издвајања за кориснике БИЗ-а, интерна поданалитика - изградња јединствених спомен обиљежја, пројекат 5025001, економски код 614200;

б) 5.000,00 КМ - за накнаду трошкова подизања нишана/надгробног споменика, члановима породице погинулих бораца који су властитим средствима подигли нишане/надгробни споменик. Средства су планирана на позицији раздио 20, глава 01, потрошачко мјесто 0002 - допунска права из БИЗ-а и остала издвајања за кориснике БИЗ-а, интерна поданалитика - накнада трошкова подизања нишана/надгробног споменика, пројекат 5025002, економски код 614100;

(3) Реализација средстава из става (2) вршиће се по тачкама, на начин како слиједи:

а) - на основу закљученог уговора и

б) - рјешењима Министарства.

XIV

(1) Право на помоћ у случају смрти, остварује се у складу са члановима 35. и 36. Закона и под условима и на начин дефинисан посебним прописом Министарства.

(2) Планирана средства износе 400.000,00 КМ, а обезбијеђена су на позицији раздио 20, глава 01, потрошачко мјесто 0002 - допунска права из БИЗ-а и остала издвајања за кориснике БИЗ-а, интерна поданалитика - помоћ у случају смрти, пројекат 5036002, економски код 614100.

(3) Реализација планираних средстава, из става (2) ове тачке, вршиће се рјешењима Министарства.

XV

(1) Посебна права добитника ратних признања и одликовања (једнократно новчано примање), остварује се у складу са чланом 39. Закона.

(2) Планирана средства износе 200.000,00 КМ, а обезбијеђена су на позицији раздио 20, глава 01, потрошачко мјесто 0002 - допунска права из БИЗ-а и остала издвајања за кориснике БИЗ-а, интерна поданалитика - издвајања за добитнике ратних признања и одликовања, пројекат 5024001, економски код 614100.

(3) Реализација планираних средстава, из става (2) ове тачке, вршиће се на основу одлуке Владе Кантона и рјешењима Министарства.

XVI

(1) Право на накнаду трошкова превоза ради лијечења остварује се у складу са чланом 42. Закона, чланом 46. Одлуке и под условима и на начин дефинисан посебним прописом Министарства.

(2) Планирана средства износе 10.000,00 КМ, а обезбијеђена су на позицији раздио 20, глава 01, потрошачко мјесто 0002 - допунска права из БИЗ-а и остала издвајања за кориснике БИЗ-а, интерна поданалитика - накнада трошкова превоза код лијечења у земљи, пројекат 5012003, економски код 614100.

(3) Реализација планираних средстава, из става (2) ове тачке, вршиће се рјешењима Министарства.

XVII

(1) Право на једнократну новчану помоћ у сврху рјешавања социјалних потреба остварује се у складу са чланом 43. ставови (1) и (2) Закона и под условима и на начин дефинисан прописом Министарства.

(2) Укупно планирана средства износе 770.000,00 КМ, а користиће се на следећи начин:

а) 665.000,00 КМ, за рјешавање социјалних потреба. Средства су планирана на позицији раздио 20, глава 01, потрошачко мјесто 0002 - допунска права из БИЗ-а и остала издвајања за кориснике БИЗ-а, интерна поданалитика - једнократне новчане помоћи, пројекат 5023001, економски код 614100;

б) 105.000,00 КМ, у сврху набавке обавезних удбеника. Средства су планирана на позицији раздио 20, глава 01, потрошачко мјесто 0002 - допунска права из БИЗ-а и остала издвајања за кориснике БИЗ-а, интерна поданалитика - једнократне помоћи за набавку удбеника, пројекат 5023002, економски код 614100.

(3) Распоред планираних средстава из става (2) тачке а) извршен је на основу података о извршењу предметне позиције за 2014. годину са увећањем исте за 38,41% и по општинама је следећи:

Табела 2:

ОПШТИНА	УКУПНО ОДОБРЕНО
БАНОВИЋИ	26.700,00
ЧЕЛИЋ	30.700,00
ДОБОЈ ИСТОК	14.800,00
ГРАЧАНИЦА	72.300,00
ГРАДАЧАЦ	70.200,00
КАЛЕСИЈА	25.000,00
КЛАДАЊ	18.900,00
ЛУКАВАЦ	69.600,00
САПНА	41.750,00
СРЕБРЕНИК	20.000,00
ТЕОЧАК	27.500,00
ТУЗЛА	141.800,00
ЖИВИНИЦЕ	105.750,00
УКУПНО	665.000,00

(4) Реализација планираних средстава из става (2) ове тачке вршиће се рјешењима Министарства.

XVIII

(1) Право на партиципацију у учешћу - одржавању спортских такмичења у инвалидском спорту и манифестација које се организују поводом обиљежавања значајних датума, догађаја и личности значајних за Босну и Херцеговину (у даљем тексту: БиХ), Федерацију Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Ф БиХ) и Кантон, остварује се у складу са чланом 44. ставови (3) и (4) Закона, посебним прописом Владе Кантона и посебним програмом Владе Кантона.

(2) Планирана средства износе 50.000,00 КМ, а обезбијеђена су на позицији раздио 20, глава 01, потрошачко мјесто 0002 - допунска права из БИЗ-а и остала издвајања за кориснике БИЗ-а, интерна поданалитика - обиљежавање значајних датума, пројекат 5028001, економски код 614300.

(3) Реализација планираних средстава, из става (2) ове тачке, вршиће се уговорима и одлукама Министарства.

XIX

(1) Право на партиципацију инвалидским спортским клубовима у трошковима учешћа на спортским такмичењима и манифестацијама, односно у организовању и одржавању спортских такмичења и манифестација остварују се у складу са чланом 44. ставови (1) и (2) Закона и под условима и на начин дефинисан прописом Владе Кантона.

(2) Планирана средства износе 60.000,00 КМ, а обезбијеђена су на позицији: раздио 20, глава 01, потрошачко мјесто 0002 - допунска права из БИЗ-а и остала издвајања за кориснике БИЗ-а, интерна поданалитика - инвалидски спорт, пројекат 5031001, економски код 614300.

(3) Реализација планираних средстава, из става (2) ове тачке, вршиће се на основу закључених уговора по одлукама Министарства.

XX

(1) Информациони послови произилазе из одредаба Федералног закона, а подразумевају одржавање апликативног софтвера интегралног информационог система борацко-инвалидске заштите ФБиХ. Информациони послови се обављају по јединственом апликативном програму, за све општине ФБиХ, а основни циљ је обједињено требовање средстава борацко-инвалидских припадности за кориснике Кантона.

(2) Планирана средства износе 11.000,00 КМ, а обезбијеђена су на позицији раздио 20, глава 01, потрошачко мјесто 0002 - допунска права из БИЗ-а и остала издвајања за кориснике БИЗ-а, интерна поданалитика - информациони систем, пројекат 5033001, економски код 613900.

(3) Реализација планираних средстава, из става (2) ове тачке, вршиће се у складу са закљученим уговором.

XXI

(1) У складу са одредбама Закона, Одлуке и подзаконских прописа, средства из ове тачке намијењена су искључиво за рад стручних лица која обављају послове неопходне за реализацију права из Закона и Одлуке (стамбено збрињавање, јединствена спомен обиљежја, ортотско-протетска и друга помагала, лијекове, бањско-климатско лијечење и лијечење).

(2) Планирана средства износе 25.000,00 КМ, а обезбијеђена су на позицији раздио 20, глава 01, потрошачко мјесто 0002 - допунска права из БИЗ-а и остала издвајања за кориснике БИЗ-а, пројекат 5034001, економски код 613900.

(3) Реализација планираних средстава, из става (2) ове тачке, вршиће се на основу закључених уговора.

Одјељак Б: Реализација осталих издвајања за кориснике борачко-инвалидске заштите

XXII

(1) Средства за сва непредвиђена издвајања планирана су за лица из чланова 1. и 4. Закона, догађаје и активности везана за борачку популацију и остварење права и која се покажу као нужна и оправдана, а у складу са критеријима који су саставни дио овог програма.

(2) Планирана средства износе 16.000,00 КМ, а обезбијеђена су на позицији раздио 20, глава 01, потрошачко мјесто 0002 - допунска права из БИЗ-а и остала издвајања за кориснике БИЗ-а, интерна поданалитика - остала издвајања, пројекат 5034001, економски кодови 614100 и 614300.

(3) Реализација планираних средстава, из става (2) ове тачке, вршиће се одлукама Министарства.

Одјељак Ц: Критерији за расподјелу средстава за остала издвајања корисницима борачко-инвалидске заштите

XXIII

(1) Планирана средства из тачке XXII став (2) намијеђена су за сва непредвиђена издвајања за лица, догађаје и активности, везана за борачку популацију, која се покажу као нужна и оправдана.

(2) Под нужним и оправданим сматрају се штете на покретној имовини настале као посљедица пожара, поплава, клизишта и других елементарних непогода, а која имају за посљедицу угрожавање егзистенције и имовине, лица из става (1) ове тачке, односно болести, оперативни захвати и неопходна лијечења, која нису предвиђена подзаконским актима Владе Кантона, а која имају за посљедицу угрожавање здравља и живота људи.

(3) Критериј за додјелу средстава је имовински цензус подносиоца захтјева који подразумијева да су новчана примања по члану породичног домаћинства мања од 50% од плате остварене у Кантону према објављеном податку за прошлу годину.

(4) Захтјев се подноси по потреби, континуирано током цијеле године, путем надлежне општинске службе, а уз захтјев кандидат је обавезан приложити:

- а) доказ о припадности борачкој популацији,
- б) кућну листу кандидата,
- ц) доказ о укупним примањима свих пунољетних чланова домаћинства (увјерења из Порезне управе: радно-правни статус и додатна примања),
- д) записник о стању на терену сачињен од општинског органа и/или
- е) медицинску документацију.

(5) Општинска служба је обавезна сачинити социјалну анамнезу за подносиоца захтјева са приједлогом средстава и захтјев са документацијом из става (5) доставити министру на одлучивање.

(6) Коначну одлуку о висини средстава дискреционо утврђује министар, с тим да максималан износ новчаних средстава по подносиоцу захтјева, без обзира на врсту захтјева, износи максимално до 2.000,00 КМ, по појединачном захтјеву.

XXIV

Реализација планираних средстава из Програма директно зависи од расположивих средстава у буџету Кантона а износи утврђени Програмом подразумијевају распоред средстава до износа наведеног у Програму.

XXV

Надзор и контролу утрошених средстава по овом програму врши Министарство.

XXVI

За извршење овог програма задужују се Министарство финансија и Министарство.

XXVII

(1) Објава овога програма, подразумијева, по потреби, континуирано годишње подношење захтјева за реализацију допунских права, изузев права која се остварују по посебно објављеним јавним позивима (конкурсима или огласима) Министарства, и то права на: бесповратна новчана средства за помоћ у рјешавању стамбених потреба лица у стању социјалне потребе, бескаматна кредитна средства за помоћ у рјешавању стамбених потреба, обављање приправничког и волонтерског стажа, додјелу стипендија, запошљавање бораца и чланова њихових породица.

(2) Овај програм ступа на снагу даном доношења и исти ће бити објављен у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Бего Гутић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-02-9894/15
Тузла, 28.04.2015. године

368

На основу чланова 5. и 29. Закона о Влади Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 17/00, 1/05, 11/06 и 13/11), а у вези са члановима 69. и 71. Закона о извршењу Буџета Тузланског кантона за 2015. годину („Службене новине Тузланског кантона Тузланског кантона“, број: 3/15), Влада Тузланског кантона, на сједници одржаној дана 28.04.2015. године, д о н о с и

ПРОГРАМ

распоред средстава са потрошачке јединице
11010002 – Капитални издаци за кориснике
буџетских средстава-

I

Дио средстава планираних Буџетом Тузланског кантона за 2015. годину на потрошачкој јединици 11010002-Капитални издаци за кориснике буџетских средстава у укупном износу од 850.000,00 КМ распоређују се на:

Р/б	Корисник средстава	Опис-назив опреме Намјена средстава	Износ средстава	Економски код
Влада Тузланског кантона				

1.	Влада Тузланског кантона	Реконструкција административне зграде у Рударској 65	597.617,00 КМ	8216
2.	Влада Тузланског кантона	Надзор на реконструкцији административне зграде у Рударској 65	6.000,00 КМ	8216
УКУПНО			603.617,00 КМ	

СПЕЦИФИКАЦИЈА ПО ЕКОНОМСКИМ КОДОВИМА

Економски код	Планирано Буџетом	Одобрено	Преостало
8212	46.383,00	0,00	46.383,00
8213	100.000,00	0,00	100.000,00
8216	703.617,00	603.617,00	100.000,00
УКУПНО	850.000,00 КМ	603.617,00 КМ	246.383,00

II

Реализација средстава планираних овим програмом врши се посебним одлукама Владе Тузланског кантона на приједлог корисника средстава из тачке I овог програма, уз претходно прибављено мишљење Министарства финансија да су средства оперативна.

III

За реализацију овог програма задужује се Министарство финансија које ће, након доношења одлуке из тачке II овог програма, извршити пренос средстава у оперативном плану на организациони и економски код дефинисан одлуком о одобравању средстава, не доводећи у питање исплате приоритета утврђених Законом о извршењу Буџета Тузланског кантона за 2015. годину.

IV

Овај програм ступа на снагу даном доношења и биће објављен у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина ПРЕМИЈЕР КАНТОНА
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Боро Гужић, с.р.
ВЛАДА
Број: 02/1-14-10584/15
Тузла, 28.04.2015. године

369

На основу члана 59. став 1. Закона о буџетима у Федерацији БиХ („Службене новине Федерације БиХ”, бр. 102/13, 9/14, 13/14 и 8/15), а у вези са чланом 42. ставови (1), (2) и (4) Закона о извршењу Буџета Тузланског кантона за 2015. годину („Службене новине Тузланског кантона” број: 3/15), министар финансија, д о н о с и

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о унутрашњој прерасподјели расхода у Буџету Тузланског кантона за 2015. годину

I

Одобрава се унутрашња прерасподјела планираних расхода у Буџету Тузланског кантона за 2015. годину („Службене новине Тузланског кантона“ број: 3/15) на потрошачком мјесту 24030020 – ЈУ Средња музичка школа Тузла у дијелу властитих прихода у износу од 1.050,00 КМ.

II

Прерасподјела планираних расхода извршиће се на следећи начин:

на терет економских кодова:

613100 - Путни трошкови ..... 600,00 КМ
613400 - Набавка материјала и ситног инвентара .....450,00 КМ

у корист економског кода:

613900 - Уговорене и друге посебне услуге ..... 1.050,00 КМ

III

За реализацију овог рјешења задужују се Министарство финансија, Министарство образовања, науке, културе и спорта и ЈУ Средња музичка школа Тузла.

IV

Ово рјешење ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина МИНИСТАР
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Јакуб Суљкановић,
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА дипл. ецц, с.р.
Број: 07/1-14-13852/15
Тузла, 06.05.2015. године

370

На основу члана 59. став 1. Закона о буџетима у Федерацији БиХ („Службене новине Федерације БиХ”, бр. 102/13, 9/14, 13/14 и 8/15), а у вези са чланом 42. ставови (1), (2) и (4) Закона о извршењу Буџета Тузланског кантона за 2015. годину („Службене новине Тузланског кантона” број: 3/15), министар финансија д о н о с и

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о унутрашњој прерасподјели расхода у Буџету Тузланског кантона за 2015. годину

I

Одобрава се унутрашња прерасподјела планираних расхода у Буџету Тузланског кантона за 2015. годину („Службене новине Тузланског кантона“ број: 3/15) на потрошачком мјесту 24030037 – ЈУ Средња економско-трговинска школа Тузла у дијелу властитих прихода у износу од 3.650,00 КМ.

II

Прерасподјела планираних расхода извршиће се на следећи начин:

на терет економских кодова:

613800 - Издаци осигурања, банковних услуга
и услуга платног промета 3.650,00 КМ

у корист економског кода:

613900 - Уговорене и друге посебне услуге
..... 3.650,00 КМ

III

За реализацију овог рјешења задужују се Министарство финансија, Министарство образовања, науке, културе и спорта и ЈУ Средња економско-трговинска школа Тузла.

IV

Ово рјешење ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
Број: 07/1-14-13853/15
Тузла, 06.05.2015. године

МИНИСТАР

Јакуб Суљкановић,
дипл. ецц, с.р.

371

Министарство образовања, науке, културе и спорта Тузланског кантона на основу чланова 8. и 23. Закона о министарствима и другим органима управе Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 17/00, 3/01, 12/03, 10/05, 3/08, 8/11 и 15/13), а у вези са чланом 41. Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона“, број: 17/11), на приједлог Педагошког завода Тузланског кантона број: Д-21/1-38-007829-2/15 од 07.04.2015 године, доноси

ОДЛУКУ

о допуни Наставног плана и програма који се односи на профил и стручну спрему наставника за реализовање програмских садржаја за стручно звање козметички техничар и занимања: козметичар и фризер

I

„У наставном плану и програму, у дијелу који се односи на профил и стручну спрему наставника („Службене новине Тузланског кантона“ број: 9/13) у тачки I под Б), 1. Козметички техничар, у колони „ПРОФИЛ И СТРУЧНА СПРЕМА НАСТАВНИКА“, у наставном предмету:

Естетика, иза алинеје 3. додаје се нова алинеја 4., која гласи:

” дипломирани козметолог – естетичар, са најмање 240 ЕЦТС бодова“

2. Козметичар

1. Хигијена и прва помоћ, иза алинеје 3. додаје се нова алинеја 4., која гласи:

” дипломирани физиотерапеут, са завршеним најмање четворогодишњим студијем или 240 ЕЦТС

бодова“

2. Дерматологија, иза алинеје 2. додаје се нова алинеја 3., која гласи:

” дипломирани физиотерапеут, са завршеним најмање четворогодишњим студијем или 240 ЕЦТС бодова“

3. Естетика, иза алинеје 3. додаје се нова алинеја 4., која гласи:

” дипломирани козметолог – естетичар са најмање 240 ЕЦТС бодова“

Козметологија, иза алинеје 3. додаје се нова алинеја 4., која гласи:

” дипломирани козметолог терапеут – естетичар, са најмање 240 ЕЦТС бодова“

3. Фризер

1. Хигијена и прва помоћ, иза алинеје 3. додаје се нова алинеја 4., која гласи:

” дипломирани физиотерапеут, са завршеним најмање четворогодишњим студијем или 240 ЕЦТС бодова“

4. Естетика, иза алинеје 3. додаје се нова алинеја 4., која гласи:

” дипломирани козметолог – естетичар са најмање 240 ЕЦТС бодова“

II

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а примјењиваће се од школске 2015/2016. године и објавиће се у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

Босна и Херцеговина
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН
Министарство образовања,
науке, културе и спорта
Број: 10/1-38-010381/15
Тузла, 27.04.2015. године

МИНИСТРИЦА

Мирсада Беговић,
проф., с.р.

372

Министарство образовања, науке, културе и спорта Тузланског кантона на основу чланова 8. и 23. Закона о министарствима и другим органима управе Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 17/00, 3/01, 12/03, 10/05, 3/08, 8/11 и 15/13), а у вези са чланом 41. Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона“, број: 17/11), на приједлог Педагошког завода Тузланског кантона број: Д-21/1-38-007829-2/15 од 07.04.2015 године, доноси

ОДЛУКУ

о допуни Наставног плана и програма који се односи на профил и стручну спрему наставника за реализовање програмских садржаја за породицу Пољопривреда и прерада хране

I

У наставном плану и програму, за породицу занимања Пољопривреда и прерада хране, у дијелу који се односи на профил и стручну спрему наставника

(„Службене новине Тузланског кантона“ број: 9/13) у тачки II под Ц) Предмети у функцији струке, у колони „ПРОФИЛ И СТРУЧНА СПРЕМА НАСТАВНИКА“, под редним бројем:

4. Екологија, иза алинеје 3. додају се нове алинеје 4., 5. и 6., које гласе:

- ”
- професор биологије
- дипломирани биолог
- професор биологије и хемије“

2. Ветеринарски техничар – под редним бројем:

1. Анатомија и физиологија домаћих животиња, додају се нове алинеје 2. и 3., које гласе:

” - дипломирани инжењер пољопривреде, смјер сточарство
- професор биологије“

3. Сточарство са исхраном, додаје се нова алинеја 2., која гласи:

” - дипломирани инжењер пољопривреде, смјер сточарство“

7. Физиологија домаћих животиња, додаје се:

” - дипломирани инжењер пољопривреде, смјер сточарство“

II

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а примјењиваће се од школске 2015/2016. године и објавиће у Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН
Министарство образовања,
науке, културе и спорта
Број: 10/1-38-010381-1/15
Тузла, 27.04.2015. године

МИНИСТРИЦА
Мирсада Беговић,
проф., с.р.

373

Министарство образовања, науке, културе и спорта Тузланског кантона на основу чланова 8. и 23. Закона о министарствима и другим органима управе Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 17/00, 3/01, 12/03, 10/05, 3/08, 8/11 и 15/13), а у вези са чланом 41. Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона“, број: 17/11), на приједлог Педагошког завода Тузланског кантона број: Д-21/1-38-007829-2/15 од 07.04.2015 године, доноси

О Д Л У К У

о допуни Наставног плана и програма који се односи на профил и стручну спрему наставника за реализовање програмских садржаја у Медицинској школи

I

У наставном плану и програму за Медицинску школу, у дијелу који се односи на профил и стручну спрему наставника („Службене новине Тузланског кантона“ број: 8/12) у тачки II под Б), у колони „ПРОФИЛ И СТРУЧНА СПРЕМА НАСТАВНИКА“ под редним бројем:

94. Медицинска микробиологија

(II разред), иза алинеје 4. додаје се нова алинеја 5., која гласи:

”5. Професор биологије, односно високо образовање првог циклуса које се вреднује са најмање 240 ЕЦТС бодова или другог или трећег циклуса Болоњског система студирања – bachelor биологије.“

104. Медицинска микробиологија

(II разред), иза алинеје 2. додаје се нова алинеја 3., која гласи:

”3. Професор биологије, односно високо образовање првог циклуса које се вреднује са најмање 240 ЕЦТС бодова или другог или трећег циклуса Болоњског система студирања – bachelor биологије.“

112. Ботаника с фармакологијом

(III и IV разред), иза алинеје 1. додаје се нова алинеја 2., која гласи:

”2. Професор биологије, односно високо образовање првог циклуса које се вреднује са најмање 240 ЕЦТС бодова или другог или трећег циклуса Болоњског система студирања – bachelor биологије.“

120. Увод у рехабилитацију

(II разред), иза алинеје 1. додаје се нова алинеја 2., која гласи: ”2. дипломирани физиотерапеут, односно високо образовање првог циклуса које се вреднује са најмање 240 ЕЦТС бодова или другог или трећег циклуса Болоњског система студирања – bachelor физикалне терапије“.

121. Основи кинезиологије

(II и III разред), иза алинеје 1. додаје се нова алинеја 2., која гласи: ”2. дипломирани физиотерапеут“, односно високо образовање првог циклуса које се вреднује са најмање 240 ЕЦТС бодова или другог или трећег циклуса Болоњског система студирања – bachelor физикалне терапије“.

122. Масажа

(II, III и IV разред), иза алинеје 1. додаје се нова алинеја 2., која гласи: ”2. дипломирани физиотерапеут“, односно високо образовање првог циклуса које се вреднује са најмање 240 ЕЦТС бодова или другог или трећег циклуса Болоњског система студирања – bachelor физикалне терапије“.

123. Физикална терапија

(II, III и IV разред), иза алинеје 1. додаје се нова алинеја 2., која гласи: ”2. дипломирани физиотерапеут“, односно високо образовање првог циклуса које се вреднује са најмање 240 ЕЦТС бодова или другог или трећег циклуса Болоњског система студирања – bachelor физикалне терапије“.

127. Кинезитерапија

(III и IV разред), иза алинеје 1. додаје се нова алинеја 2., која гласи: ”2. дипломирани физиотерапеут“, односно високо образовање првог циклуса које се вреднује са најмање 240 ЕЦТС бодова или другог или трећег циклуса Болоњског система студирања – bachelor физикалне терапије“.

134. Оптика и оптички инструменти

(III разред), иза алинеје 2. додаје се нова алинеја 3., која гласи:

”3. професор физике.“

149. Оптички материјали

(IV разред), иза алинеје 2. додаје се нова алинеја 3., која гласи:

”3. професор физике.“

156. Микробиологија II разред

(модул I и II), иза алинеје 2. додаје се нова алинеја 3., која гласи:

”3. професор биологије.“

157. Биохемија III разред (модул I и II), иза алинеје 6. додаје се нова алинеја 7., која гласи:
„7. професор биологије.“
176. Биохемија III разред, иза алинеје 3. додаје се нова алинеја 4., која гласи:
„4. професор биологије.“
178. Микробиологија и паразитологија (III и IV разред), иза алинеје 2. додаје се нова алинеја 3., која гласи:
„3. професор биологије.“
192. Микробиологија, иза алинеје 2. додаје се нова алинеја 3., која гласи:
„3. професор биологије.“
197. Здравствена статистика, (IV разред), иза алинеје 3. додаје се нова алинеја 4., која гласи:
„4. професор информатике.“
200. Претраге вода (III разред), иза алинеје 4. додају се нове алинеје 5. и 6., које гласе:
„5. професор биологије
6. дипломирани биолог.“
205. Микробиологија (III разред), иза алинеје 3. додаје се нова алинеја 4., која гласи:
„4. професор биологије.“
206. Претраге вода (III разред), иза алинеје 4. додају се нове алинеје 5. и 6., које гласе:
„5. професор биологије
6. дипломирани биолог.“
207. Паразитологија (IV разред), иза алинеје 4. додаје се нова алинеја 5., која гласи:
„5. професор биологије.“

II

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а примјењиваће се од школске 2015/2016. године и објавиће се у „Службеним новинама Тузланског кантона.“

Босна и Херцеговина
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН
Министарство образовања,
науке, културе и спорта
Број: 10/1-38-010381-2/15
Тузла, 27.04.2015. године

МИНИСТРИЦА

Мирсада Беговић,
проф., с.р.

374

Министарство образовања, науке, културе и спорта Тузланског кантона на основу чланова 8. и 23. Закона о министарствима и другим органима управе Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 17/00, 3/01, 12/03, 10/05, 3/08, 8/11 и 15/13), а у вези са чланом 41. Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона“, број: 17/11), на приједлог Педагошког завода Тузланског кантона број: Д-21/1-38-007829-2/15 од 07.04.2015 године, доноси

О Д Л У К У

о допуни Наставног плана и програма за Општу гимназију у дијелу који се односи на профил и стручну спрему наставника Информатике

I

У наставном плану и програму за Општу гимназију, одобреном од стране Министарства образовања, науке, културе и спорта Тузланског кантона Рјешењем број: 10/1-38-2492/03 од 04.03.2003. године („Службене новине Тузланског кантона“ број: 2/03) и измјењени наставног плана и програма за општу гимназију у дијелу који се односи на профил и стручну спрему наставника Информатике („Службене новине Тузланског кантона“ број: 9/13), мијења се профил и стручна спрема наставника како слиједи:

Предмет	ПРОФИЛ И СТРУЧНА СПРЕМА НАСТАВНИКА
Информатика	<ol style="list-style-type: none"> 1. наставнички факултет/педагошку академију, одсјек за информатику, са завршеним четворогодишњим додипломским студијем (VII степен стручне спреме) и стеченим стручним звањем професор информатике или другим стручним звањем гдје је информатика, главни или равноправни предмет у двопредметној групи; 2. наставнички факултет/педагошку академију, одсјек за информатику, са завршеним првим циклусом високог образовања додипломског студија у четворогодишњем трајању (240 ЕЦТС) и стеченим стручним звањем bachelor информатике или другим стручним звањем гдје је информатика главни или равноправни предмет у двопредметној групи или еквивалент; 3. електротехнички факултет, са завршеним првим циклусом високог образовања додипломског студија у четворогодишњем трајању (240 ЕЦТС) и стеченим стручним звањем bachelor електротехнике одговарајућег смјера. 4. дипломирани инжењер електротехнике са завршеним четворогодишњим додипломским студијем (VII степен стручне спреме) гдје се информатика изучавала током двије године студија.
Напомена:	
<p>Наведени наставни профил за наставника информатике, одобрен је Рјешењем 10/1-38-7250-2/13 од 10.05.2013. године о Употреби Наставног Плана и Програма за наставни предмет информатика за први и други разред гимназије и пратећих уџбеника Јапанске развојне агенције (ЈИЦА) („Службене новине Тузланског кантона“ број: 8/13). Наставници који су затечени у настави на неодређено радно вријеме, а по раније утврђеним стручним профилима су верификовано изводили наставу, могу и даље радити на датим пословима.</p>	

II

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а примјениваће се од школске 2015./2016. године.

III

Ступањем на снагу ове одлуке, престају важити профили и стручна спрема наставника Информатике прописани Одлуком о измјени Наставног плана и програма који се односи на профил и стручну спрему наставника Информатике одобрене Рјешењем број: 10/1-38-013327/13 од 24.06.2013. године („Службене новине Тузланског кантона“ број: 9/13).

IV

Ова одлука ће се објавити у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН
Министарство образовања,
науке, културе и спорта
Број: 10/1-38-010381-3/15
Тузла, 27.04.2015. године

МИНИСТРИЦА
Мирсада Беговић,
проф., с.р.

(„Службене новине Тузланског кантона“, бр. 17/00, 3/01, 12/03, 10/05, 3/08, 8/11 и 15/13) и члана 41. Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона“, број: 17/11) Министарство образовања, науке, културе и спорта Тузланског кантона доноси

НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ

за стручно звање хемијски техничар – нутриционист

I

Овим наставним планом и програмом утврђује се: број часова за сваки наставни предмет, сврха и циљеви, наставне јединице по предметима, смјернице за реализацију наставних јединица, очекивани резултати, извори, опјењивање ученика.

II

Наставни план и програм за стручно звање хемијски техничар – нутриционист обухвата: наставни план са називима предмета, број часова за сваки предмет и број наставних седмица потребних за реализацију програма.

III

Наставни план и програм обухвата следеће предмете:

375

На основу чланова 8. и 23. Закона о министарствима и другим органима управе Тузланског кантона

Рб.	НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ	РАЗРЕД				СВЕГА	
		I	II	III	IV	Број	%
	1. ОПШТЕ ОБРАЗОВАЊЕ						
1.	Босански/хрватски/српски језик и комуникација	2	2	2	2	8	
2.	Страни језик	2	2	2	2	8	
3.	Историја/повијест	2	2	-	-	4	
4.	Демократија и људска права	-	-	2	-	2	
5.	Тјелесни и здравствени одгој	2	2	2	2	8	
6.	Социологија	-	-	-	2	2	
7.	Математика	2	2	2	2	8	
8.	Информатика	2	2	-	-	4	
9.	Физика	2	2	-	-	4	
10.	Хемија	2	-	-	-	2	
11.	Биологија	2	-	-	-	2	
12.	Латински језик	2	-	-	-	2	
	Укупно 1.	20	14	10	10	54	
	2. СТРУЧНО ОБРАЗОВАЊЕ						
13.	Неорганска хемија са вјежбама	4 (2+2)	-	-	-	4	
14.	Микробиологија	4 (2+2)	-	-	-	4	
15.	Основи науке о исхрани	2	-	-	-	2	
16.	Органска хемија са вјежбама	-	5 (3+2)	-	-	5	
17.	Аналитичка хемија са вјежбама	-	4 (2+2)	-	-	4	
18.	Технолошка микробиологија	-	4 (2+2)	-	-	4	
19.	Здрава прехрана	-	2	-	-	2	
20.	Еколошка производња хране	-	-	2	-	2	
21.	Биохемија	-	-	4 (2+2)	-	4	
22.	Физикална хемија са вјежбама	-	-	4 (2+2)	-	4	
23.	Технологија конзервирања	-	-	2	-	2	

24.	Гастрономија	-	-	4 (2+2)	-	4	
25.	Прехрамбена технологија I	-	-	3	-	3	
26.	Прехрамбена технологија II	-	-	-	3	3	
27.	Хумана физиологија	-	-	-	2	2	
28.	Микробиологија хране са вјежбама	-	-	-	4 (2+2)	4	
29.	Контрола квалитете хране са вјежбама	-	-	-	4 (2+2)	4	
30.	Нутриционизам	-	-	-	3	3	
31.	Дијететика	-	-	-	2	2	
	Укупно 2	10	15	19	18	62	
	Укупно 1+2	30	29	29	28	116	

IV

Тачке I, II, III, IV и V Наставног плана и програма за стручно звање хемијски техничар - нутриционист објавиће се у „Службеним новинама Тузланског кантона“, а Наставни план и програм ће се штампати као посебна књига.

V

Наставни план и програм за стручно звање хемијски техничар – нутриционист примјењује се од школске 2015/2016. године.

Босна и Херцеговина
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН
Министарство образовања,
науке, културе и спорта
Број: 10/1-38-4370-2/15
Тузла, 19.05.2015. године

МИНИСТРИЦА

Мирсада Беговић,
проф., с.р.

376

На основу чланова 8. и 23. Закона о министарствима и другим органима управе Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 3/01, 12/03, 10/05, 3/08, 8/11 и 15/13) и члана 41. Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона”, број: 17/11) Министарство образовања, науке, културе и спорта Тузланског кантона доноси

НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ

за стручно звање дизајнер простора

I

Овим наставним планом и програмом утврђује се: број часова за сваки наставни предмет, сврха и циљеви, наставне јединице по предметима, смјернице за реализацију наставних јединица, очекивани резултати, извори, оцјењивање ученика.

II

Наставни план и програм за стручно звање дизајнер простора обухвата: наставни план са називима предмета, број часова за сваки предмет и број наставних седмица потребних за реализацију програма.

III

Наставни план и програм обухвата следеће предмете:

Рб.	НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ	РАЗРЕД				СВЕГА	
		I	II	III	IV	Број	%
1.	ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ						
1.	Босански, хрватски, српски језик и књижевност	3	3	3	3	12	
2.	Страни језик	2	2	2	2	8	
3.	Тјелесни и здравствени одгој	2	2	2	2	8	
4.	Математика	2	2	-	-	4	
5.	Историја-повијест	2	2	-	-	4	
6.	Социологија	-	2	-	-	2	
7.	Демократија и људска права	-	-	2	-	2	

8.	Музичка умјетност	1	-	-	-	1	
9.	Естетика	-	-	-	2	2	
10.	Вјеронаука/религијска култура	1	1	-	-	2	
	Укупно 1.	13	14	9	9	45	37,5%
2.	СТРУЧНО ТЕОРИЈСКИ ПРЕДМЕТИ						
11.	Историја умјетности	2	2	2	2	8	
12.	Простор	3	2	-	-	5	
13.	Цртање	5	4	3	3	15	
14.	Сликање	2	2	2	2	8	
15.	Пластично обликовање	2	2	-	-	4	
16.	Материјали и конструкције	-	-	2	2	4	
17.	Фотографија	-	-	-	2	2	
18.	Визуелне комуникације	-	-	2	2	4	
19.	Дизајн простора – сценографија	2	3	2	2	9	
20.	Пројектовање	-	-	4	4	8	
21.	Макетарство	-	-	-	2	2	
22.	Информатика	2	2	2	-	6	
	Укупно 2.	18	17	19	21	75	62,5%
	УКУПНО 1+2	31	31	28	30	120	

IV

Тачке I, II, III, IV и V Наставног плана и програма за стручно звање дизајнер простора објавиће се у „Службеним новинама Тузланског кантона“, а Наставни план и програм ће се штампати као посебна књига.

V

Наставни план и програм за стручно звање дизајнер простора примјењује се од школске 2015./2016. године.

Босна и Херцеговина
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН
Министарство образовања,
науке, културе и спорта
Број: 10/1-38-9964-2/15
Тузла, 19.05.2015. године

МИНИСТРИЦА

Мирсада Беговић,
проф., с.р.

377

На основу члана 72. став 1. Закона о извршењу Бюџета Тузланског кантона за 2015. годину („Службене новине Тузланског кантона“, број: 3/15), Министарство индустрије, енергетике и рударства д о н о с и

О Д Л У К У

о утврђивању услова и критерија за распојелу средстава са потрошачке јединице 13010002 – „Интервенције јавним предузећима и привредним друштвима“

I

Овом одлуком утврђују се услови и критерији за распојелу буџетских средстава са потрошачке јединице 13010002 „Интервенције јавним предузећима и привредним друштвима“.

II

Средства планирана на потрошачкој јединици „Интервенције јавним предузећима и привредним друштвима“ Министарство индустрије, енергетике и рударства (у даљем тексту: Министарство) ће додјелјивати привредним друштвима из области рударства, хемијске, металопрерађивачке и електроиндустрије, индустрије гуме и пластике, обуће и текстила, са већинским државним капиталом

III

1. Средства распоређена на економском коду 613900 - „Уговорене и друге посебне услуге“ одобриће се за:

а) услуге израде ревизорских извјештаја и адвокатских услуга у привредним друштвима са већинским државним капиталом која ове услуге не могу платити из свог текућег пословања уз услов:

- да је надзорни одбор донио одлуку о усвајању извјештаја о пословању привредног друштва из којег је видљиво да друштво из свог текућег пословања не може плаћати услуге из тачке III подтачка 1.а) ове одлуке.

Активности набавке ових услуга проводи Министарство у поступку јавне набавке у складу са Законом о јавним набавкама.

2. Средства распоређена на економском коду 614100 - „Текући трансфери другим нивоима власти и фондовима“ додјелиће се као:

а) Помоћ привредним друштвима која нису у могућности да за своје запосленике обезбиједи приступ правима из обавезног здравственог осигурања као и запосленицима који ово право не могу остварити путем ЈУ Служба за запошљавање Тузланског кантона уз услов:

- да имају право на приступ здравственој заштити у складу са чланом 11а. Одлуке о утврђивању основица, стопа и начину обрачунавања и ушлате доприноса за

здравствено осигурање на подручју Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 1/10, 9/12, 4/14 и 16/14).

б) Суфинансирање трошкова код реализације Програма мјера за социјално збрињавање запосленика који су у процесу стечаја, ликвидације, реструктурирања и приватизације предузећа остали или остају без посла, а који ће се реализовати путем Службе за запошљавање Тузланског кантона, везано за измиривање обавеза по основу доприноса и других накнада за повезивање радног стажа запосленицима који су стекли услове за пензионисање или су проглашени технолошким вишком уз услов:

- да је Влада Кантона усвојила Програм мјера за социјално збрињавање запосленика,
- да је од стране надзорног одбора усвојен Програм реструктурирања са исказаним технолошког вишком,
- биланс стања и биланс успјеха,
- да је надзорни одбор донио одлуку о усвајању извјештаја о пословању привредног друштва из којег је видљиво да друштво из свог текућег пословања не може извршити материјално збрињавање запосленика који су проглашени технолошким вишком.

3. Средства распоређена на економском коду 614400 - „Субвенције јавним предузећима“, додијеливаће се привредним друштвима из области рударства, хемијске, металопрерађивачке и електроиндустрије, индустрије гуме и пластике, обуће и текстила, са већинским државним капиталом као:

а) Помоћ привредним друштвима која су у поступку финансијске консолидације уз услов:

- да је одлуком Владе Кантона привредном друштву одобрена финансијска консолидација
- да је донесен План пословања за 2015. годину који обавезно садржи елементе пословне активности са структуром и извором потребних средстава усвојен од стране надзорног одбора,
- захтјев за дојелу средстава са утврђеном намјеном утрошка тражених средстава,
- да је оправдан намјенски утрошак раније додијелиених средстава и да је донесена одлука од стране надзорног одбора којом је усвојен извјештај о намјеном утрошку раније додијелиених средстава (уколико су додијелена),
- извјештај о постигнутим ефектима по основу раније додијелиених средстава.

б) Помоћ привредним друштвима за плаћање трошкова за отварање стечајног поступка кад је стечај покренут по приједлогу привредног друштва као стечајног дужника под условом:

- да постоји судско рјешење о висини потребних средстава.

IV

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и биће објављена у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

V

Објављивање ове одлуке у „Службеним новинама Тузланског кантона“ је уједно и позив за учешће свим потенцијалним корисницима ових средстава.

Босна и Херцеговина
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН
Министарство индустрије,
енергије и рударства
Број: 03/1-14-9276/15
Тузла, 10.04.2015. године

МИНИСТАР
Срђан Мићановић, с.р.

378

На основу члана 72 став (1) Закона о извршењу Будета Тузланског кантона за 2015. годину („Службене новине Тузланског кантона“ број: 3/15), Министарство индустрије, енергетике и рударства уз сагласност Владе Тузланског кантона д о н о с и

ПРОГРАМ

расподјеле средстава са потрошачке јединице
13010002 – „Интервенције јавним предузећима и
привредним друштвима“

I

Средства са потрошачке јединице 13010002 „Интервенције јавним предузећима и привредним друштвима“ у износу од 670.000,00 КМ (словима: шестстотинаседамдесетхиљада конвертибилних марака), Министарство индустрије, енергетике и рударства (у даљем тексту: Министарство), додијелиће привредним друштвима из области рударства, хемијске, металопрерађивачке и електроиндустрије, индустрије гуме и пластике, обуће и текстила са већинским државним капиталом.

II

Средства из тачке I овог програма додијеливаће се као:

1. „Уговорене и друге посебне услуге“ (економски код 613900) у износу од 35.000,00 КМ.
2. „Текући трансфери другим нивоима власти и фондовима“ (економски код 614100), у износу од 330.000,00 КМ,
3. „Субвенције јавним предузећима“ (економски код 614400), у износу од 305.000,00 КМ.

III

1. Средства распоређена на економском коду 613900 - „Уговорене и друге посебне услуге“ одобриће се за следеће намјене:

- а) услуге израде ревизорских извјештаја и адвокатске услуге у привредним друштвима са већинским државним капиталом која ове услуге не могу платити из свог текућег пословања.
Висина средстава до 35.000 КМ

2. Средства распоређена на економском коду 614100 - „Текући трансфери другим нивоима власти фондовима“ додијелиће се за:

- а) Помоћ привредним друштвима која нису у могућности да за своје запосленике обезбиједи приступ правима из обавезног здравственог осигурања као и запосленицима који ово право не могу остварити путем ЈУ Служба за запошљавање ТК.
Висина средстава до 210.000,00 КМ

б) Суфинансирање трошкова код реализације Програма мјера за социјално збрињавање запосленика који су у процесу стечаја, ликвидације, реструктурирања и приватизације предузећа остали или остају без посла, а који ће се реализовати путем Службе за запошљавање Тузланског кантона, везано за измиривање обавеза по основу пореза, доприноса и других накнада за повезивање радног стажа запосленицима који су стекли услове за пензионисање, који су проглашени технолошким вишком или који су остали без радног ангажмана.
Висина средстава до 120.000,00 КМ

3. Средства распоређена на економском коду 614400 - „Субвенције јавним предузећима“ додијелиће се за:

а) Помоћ привредним друштвима која су у поступку финансијске консолидације
Висина средстава до 225.000 КМ

б) Помоћ привредним друштвима за плаћање трошкова отварања стечајног поступка кад је стечај покренут по приједлогу привредног друштва као стечајног дужника.

Висина средстава до 80.000,00 КМ

IV

Појединачне одлуке о додјели средстава према овом програму доноси Министарство на које своју сагласност даје Влада Кантона.

V

Корисници средстава су обавезни, да након утрошка одобрених средстава, Министарству доставе извјештај о намјенском утрошку додијељених средстава са праћењем документацијом усвојен од стране надзорног одбора, као и извјештај о постигнутим ефектима.

VI

Надзор над намјенским коришћењем додијељених средстава вршиће Министарство.

VII

Овај програм ступа на снагу даном давања сагласности од стране Владе Тузланског кантона и биће објављен у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина - Федерација Босне и Херцеговине - ТУЗЛАНСКИ КАНТОН	МИНИСТАР Срђан Мићановић, с.р. Министарство индустрије, енергије и рударства Број: 03/1-14-9282/15 Тузла, 10.04.2015. године
---	---

379

На основу члана 56. Закона о организацији органа управе у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације Босне и Херцеговине“, број 35/05), а у вези са чланом 12. Закона о промјени намјене пољопривредног земљишта („Службене новине Тузланског кантона“ број 10/10), министар пољопривреде, шумарства и водопривреде Тузланског кантона доноси

ОДЛУКУ

о измјени и допуни Одлуке о условима и начину коришћења средстава од наплаћених накнада за промјену намјене пољопривредног земљишта

Члан 1.

У Одлуци о условима и начину коришћења средстава од наплаћених накнада за промјену намјене пољопривредног земљишта („Службене новине Тузланског кантона“ број 2/15), у члану 6., у ставу (2) ријеч „фебруара“, замјењује се ријечју „маја“.

Члан 2.

У члану 8., након става (4), додаје се нови став (5) и гласи:

„Министар може донијети одлуку да процедуру јавне набавке проводи Министарство“.

Члан 3.

Након члана 8., додаје се нови члан 8а и гласи:

(1) Општина/град доставља Министарству тендерску документацију у писаној и електронској форми.

(2) Министарство ће, уколико утврди потребу за измјене и допуне достављене тендерске документације, тражити да општина/град изврши потребне корекције.

(3) Општина/град је дужна у Комисију за јавне набавке именовати најмање једног представника Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и биће објављена у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина - Федерација Босне и Херцеговине - ТУЗЛАНСКИ КАНТОН	МИНИСТАР Абдулах Зукић, с.р. дипл.оецц., с.р.
Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Број: 04/1-24-004202-1/15 Тузла, 17.04.2015. године	

380

На основу члана 56. Закона о организацији органа управе у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, број 35/05) и члана 181. став 8. Закона о здравственој заштити („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 46/10 и 75/13), министар здравства Тузланског кантона доноси

ПРАВИЛНИК

о радном времену у здравственим установама које имају статус уговорне здравствене установе, као и приватних здравствених радника који имају статус уговорних приватних здравствених радника

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет)

Овим правилником уређује се почетак и завршетак и распоред радног времена у јавним здравственим установама, приватним здравственим установама, као и приватних здравствених радника који имају закључен уговор са Заводом здравственог осигурања Тузланског кантона (у даљем тексту: уговорне јавне установе, уговорне приватне установе, носилац приватне праксе).

Члан 2.

(Врсте здравствених установа)

(1) Под јавним здравственим установама на подручју Тузланског кантона (у даљем тексту: Кантон) које имају статус уговорне здравствене установе сматрају се све здравствене установе чији је оснивач Кантон или општина и које имају закључен уговор о пружању здравствених услуга са Заводом здравственог осигурања Тузланског кантона (у даљем тексту: уговорне јавне установе).

(2) Под приватним здравственим установама на подручју Кантона које имају статус уговорне здравствене установе сматрају се све здравствене установе чији је оснивач домаће и страног физичко, односно правно лице и које имају закључен уговор о пружању здравствених

услуга са Заводом здравственог осигурања Тузланског кантона (у даљем тексту: уговорне приватне установе)

(3) Приватни здравствени радник је носилац приватне праксе који има закључен уговор о пружању здравствених услуга са Заводом здравственог осигурања Тузланског кантона (у даљем тексту: носилац приватне праксе).

II - УГОВОРНЕ ЈАВНЕ УСТАНОВЕ

Члан 3.

(Пуно радно вријеме)

(1) Пуно радно вријеме запосленика траје 37,5 сати седмично.

(2) Седмично радно вријеме је распоређено на пет дана у седмици, од понедјељка до петка, ако није другачије одређено.

Члан 4.

(Доступност здравствене заштите)

Распоред радног времена односно одговарајућег укупног мјесечног фонда сати у здравственим установама мора бити утврђен тако да обезбјеђује доступност здравствене заштите осигураним лицима током свих дана у седмици.

Члан 5.

(Рад у смјенама без кућних посјета)

(1) У ординацијама примарне здравствене заштите у којима раде здравствени радници који не обављају кућне посјете, норма од 37,5 сати седмично, односно одговарајући фонд сати мјесечно, обавља се тако да рад током цијеле године почиње у 07,00 сати и завршава у 15,00 сати у првој смјени, ако завршетак није другачије одређен.

(2) Друга смјена почиње са радом у 11,00 сати и завршава у 19,00 сати.

Члан 6.

(Рад у смјенама са кућним посјетима)

(1) У ординацијама примарне здравствене заштите у којима здравствени радници осим рада у ординацији обављају и кућне посјете, током цијеле године радно вријеме у ординацији почиње у 7,00 сати и завршава у 15,00 сати у првој смјени, ако завршетак није другачије одређен.

(2) Кућне посјете обављају се од 13,00 до 15,00 сати.

(3) Рад у другој смјени у ординацији почиње у 11,00 сати и завршава у 19,00 сати.

(4) Кућне посјете обављају се од 17,00 до 19,00 сати.

Члан 7.

(Рад од 13,00 сати до 21,00 сат)

Уговорне јавне установе дужне су организовати рад најмање једног тима породичне медицине у сједишту дома здравља сваким даном у другој смјени од 13,00 сати до 21,00 сат.

Члан 8.

(Хитна медицинска помоћ)

(1) Радно вријеме хитне медицинске помоћи је у непрекидном трајању од 0 до 24 сата седам дана у седмици.

(2) У јавним уговорним установама које имају организовану службу хитне медицинске помоћи рад се одвија петобригадно, односно у турнусима, у двије смјене, прва смјена од 7,00 до 19,00 сати и друга смјена од 19,00 до 7,00 сати,

(3) У јавним уговорним установама које немају организовану службу хитне медицинске помоћи, пружање хитне медицинске помоћи се организује путем дежурства.

Члан 9.

(Дјелатност патронаже)

(1) За дјелатности патронаже у домовима здравља почетак радног времена одређује се у 7,00 сати, а завршетак у 15,00 сати.

(2) Припрема за рад траје 30 минута на почетку радног времена, а остатак радног времена су патронажне посјете.

(3) На крају радног времена подносе се извјештаји о посјети руководиоцу патронаже.

Члан 10.

(Дјелатност специјалистичких и других ординација)

Радно вријеме у специјалистичким ординацијама у домовима здравља као и у јединицама у којима се обавља физикална терапија и други облици рехабилитације и медицинско-биохемијском лабораторију се организује у складу са чланом 6. овог правилника, искључујући кућне посјете.

Члан 11.

(Дјелатност болница)

(1) У болничким установама, радно вријеме радним даном почиње у 08,00 сати, а завршава у 16,00 сати, уколико другачије није утврђено општим актом, о чему се обавјештава Министарство здравства Тузланског кантона (у даљем тексту: Министарство).

(2) За посебне потребе рада, почетак радног времена прилагођава се потребама организације рада према начелима континуираности, ефикасности и доступности здравствене заштите осигураних лица.

Члан 12.

(Апотекарска дјелатност)

(1) У уговорним јавним установама апотекарске дјелатности рад се организује од понедјељка до суботе од 7,00 до 15,00 сати у првој смјени и од 14,00 до 22,00 сати у другој смјени.

(2) Рад се организује у једној или двије смјене, двократним радним временом према потребама осигураних лица.

Члан 13.

(Унутрашњи распоред)

Радно вријеме утврђује се општим актом установе у складу са овим правилником и другим прописима, водећи рачуна о дјелатности установе у процесу рада у појединим њезиним дијеловима, годишњем добу те потребама осигураних лица уз поштивање начела континуираности, ефикасности и доступности здравствене заштите.

Члан 14.

(Означавање радног времена и провјера придржавања)

(1) Обавијест о почетку и завршетку радног времена установа, служб. ординација, огранака и депоа мора бити видљиво и читко означена на улазним вратима.

(2) Провјеру придржавања радног времена редовно проводи директор установе.

III - УГОВОРНЕ ПРИВАТНЕ УСТАНОВЕ

Члан 15.

(Пуно радно вријеме)

(1) Пуно радно вријеме запосленика траје 40 сати седмично.

(2) Седмично радно вријеме је распоређено на шест дана у седмици, од понедјелка до суботе, ако није другачије одређено, са почетком у 7,00 сати.

Члан 16.

(Распоред радног времена)

Рад се организује у једној или двије смјене, двократним радним временом, дежурством, прилагођавањем радног времена, према потребама осигураних лица.

Члан 17.

(Означавање радног времена и провјера придржавања)

(1) Обавијест о почетку и завршетку радног времена установе, служби, ординација, огранака, депоа мора бити видљиво и читко означена на тим улазним вратима.

(2) Провјеру придржавања радног времена редовно проводи директор установе.

IV - НОСИЛАЦ ПРИВАТНЕ ПРАКСЕ

Члан 18.

(Пуно радно вријеме)

Пуно радно вријеме запосленика траје 40 сати седмично.

Члан 19.

(Распоред радног времена)

(1) У ординацијама, апотекама у којима ради само носилац приватне праксе радно вријеме износи 40 сати седмично, са почетком у 7,00 сати.

(2) У ординацијама, апотекама у којима раде два тима, рад се организује у двије смјене. Радно вријеме прве смјене је од 7,00 сати, до 15,00 сати, а друге смјене од 14,00 до 22 сата, од понедјелка до петка, а преостали фонд сати се распоређује суботом.

(3) Одлуку о радном времену доноси носитељ приватне праксе према потребама осигураних лица у складу са овим правилником.

Члан 20.

(Означавање радног времена и провјера придржавања)

(1) Обавијест о почетку и завршетку радног времена мора бити видљиво и читко означена на улазним вратима ординације или апотеке.

(2) Провјеру придржавања радног времена редовно проводи носилац приватне праксе.

V - ДЕЖУРСТВО И РАД СУБОТОМ

Члан 21.

(Организовање дежурства)

(1) Уговорне установе и организационе јединице које пружају здравствену заштиту и услуге у трајању од 0-24 сати дужне су обезбиједити минимум 5-7 тимова за несметано организовање радног времена.

(2) Преклапање смјена и заједнички рад двије смјене у трајању од максимално 1 сат времена служи за завршетак рада пријеподневне смјене, припрему рада послеподневне смјене те размјену информација и преузетих обавеза.

Члан 22.

(1) Ноћни рад је рад којег независно о његовом трајању запосленик обавља у времену између 22 сата увечер и 6 сати ујутро идућег дана.

(2) Ако је рад организован у смјенама које укључују и ноћни рад, мора се обезбиједити што правилнија измјена смјена.

Члан 23.

(Апотекарска дјелатност)

Рад дежурних апотека односно њених организационих јединица се организује у складу са чланом 21. и чланом 22. овог правилника.

Члан 24.

(Распоред дежурства)

Министарство ће на основу критерија својом одлуком одредити дежурне апотеке односно њене организационе јединице, за сваку календарску годину за подручје Тузланског кантона.

Члан 25.

(Обавјештавање јавности)

(1) Министарство ће одлуку из члана 24. овог правилника доставити Заводу здравственог осигурања Тузланског кантона и свим јавним и приватним уговорним установама најкасније до 25. 12. за следећу календарску годину.

(2) Одлуку о дежурним апотекама, Министарство објављује на web страници Владе ТК-Министарство здравства ТК, а установе из става (1) овог члана у просторијама хитне медицинске помоћи.

Члан 26.

(Рад суботом)

Четвртина укупног капацитета здравствених установа примарне здравствене заштите и то амбуланти породичне медицине, стоматолошке, гинеколошке и педијатријске амбуланте организује редован рад и суботом.

VI - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 27.

(Ванредне околности)

Изузетно, у случају наступа посебних околности које налажу другачији распоред радног времена, министар Министарства може одредити и другачији распоред радног времена, као и другачију прерасподјелу радног времена, до истека посебних околности.

Члан 28.

(Непоштивање радног времена)

Непоштивање прописаног радног времена представља тежу повреду радне дужности запосленика.

Члан 29.

(Доношење општег акта)

Све јавне и приватне уговорне установе и носиоци приватне праксе дужни су донијети општи акт и одлуку о радном времену у року од 15 дана, од дана ступања на снагу овог правилника.

Члан 30.

(Ступање на снагу и објава)

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН
Министарство здравства
Број: 13/1-37-008497-1/15
Тузла, 12.05.2015. године

МИНИСТАР

Др. Елвис Бектић, с.р.

О Д Л У К У

1. ДАЈЕ СЕ ОВЛАШЋЕЊЕ Министарству индустрије, енергетике и рударства Тузланског кантона за вођење преговора са привредним друштвом „Тузла-Кварц“ д.о.о. Тузла, ради закључења уговора о концесији за експлоатацију кварцног пијеска на лежишту „Букиње“, у општини Тузла.

2. Обавезује се Министарство индустрије, енергетике и рударства Тузланског кантона да Комисија за концесије по завршетку преговора достави записник са комплетном документацијом о вођењу преговора на разматрање.

Босна и Херцеговина Предсједник комисије
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Нихад Синановић, с.р.
- Комисија за концесије
Тузланског кантона -
Број: 20/1-18-18987-1/15
Тузла, 06.05.2015. године

381

Комисија за концесије Тузланског кантона, на 171. сједници одржаној дана 28.04.2015. године, разматрајући приједлог Уговора о концесији за коришћење воде из властитог бунара, у дјелатности прераде и промета млијека, означеног као БМИ-2, који се налази у кругу мљекарне „Инмер“, на парцели к.ч. 8381 (606/1), зв. „Мљекара“ у Градачцу, за технолошке потребе, који треба да закључе Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Тузланског кантона и „ИНМЕР“ д.о.о. Градачац, на основу члана 15. а у вези са чланом 27. Закона о концесијама („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 5/04, 7/05, 6/11 и 1/13), чланова 11., 12., 13. и 14. Правила Комисије за концесије Тузланског кантона и тачке 3. главе II Документа о политици додјеле концесија на подручју Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона“, број 7/06), доноси следећу

О Д Л У К У

1. ОДОБРАВА СЕ приједлог Уговора о концесији за коришћење воде из властитог бунара, у дјелатности прераде и промета млијека, означеног као БМИ-2, који се налази у кругу мљекарне „Инмер“, на парцели к.ч. 8381 (606/1), зв. „Мљекара“ у Градачцу, за технолошке потребе, који треба да закључе Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Тузланског кантона и „ИНМЕР“ д.о.о. Градачац.

2. Овом одлуком ставља се ван снаге Одлука Комисије за концесије Тузланског кантона, број: 20/1-25-1502-3/12 од 16.01.2014. године („Службене новине Тузланског кантона“ број: 1/2014, од 27.01.2014. године).

Босна и Херцеговина Предсједник комисије
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Нихад Синановић, с.р.
- Комисија за концесије
Тузланског кантона -
Број: 20/1-25-1502-6/15
Тузла, 28.04.2015. године

382

Комисија за концесије Тузланског кантона, на 173. сједници одржаној дана 06.05.2015. године, разматрајући захтјев Министарства индустрије, енергетике и рударства Тузланског кантона, за добијање овлашћења за вођење преговора са привредним друштвом „Тузла-Кварц“ д.о.о. Тузла, ради закључења уговора о концесији за експлоатацију кварцног пијеска на лежишту „Букиње“, у општини Тузла, на основу члана 15. Закона о концесијама („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 5/04, 7/05, 6/11 и 1/13), чланова 11., 12., 13. и 14. Правила Комисије за концесије Тузланског кантона и Документа о политици додјеле концесија на подручју Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона“ број 7/06), доноси следећу

383

Комисија за концесије Тузланског кантона, на 177. сједници одржаној дана 22.05.2015. године, разматрајући приједлог Анекса III Уговора о концесији за коришћење природне изворске воде „Мушка вода“, на подручју општине Кладањ, који треба да закључе Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Тузланског кантона и привредно друштво „Мушка вода“ д.о.о. Кладањ, на основу члана 15., а у вези са члановима 26. и 27. Закона о концесијама („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 5/04, 7/05, 6/11 и 1/13), чланова 11., 12., 13. и 14. Правила Комисије за концесије Тузланског кантона, доноси следећу

О Д Л У К У

ОДОБРАВА СЕ приједлог Анекса III Уговора о концесији за коришћење природне изворске воде „Мушка вода“, на подручју општине Кладањ, који треба да закључе Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Тузланског кантона и привредно друштво „Мушка вода“ д.о.о. Кладањ.

Босна и Херцеговина Предсједник комисије
- Федерација Босне и Херцеговине -
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН Нихад Синановић, с.р.
- Комисија за концесије
Тузланског кантона -
Број: 20/1-25-29769-9/11
Тузла, 06.05.2015. године

**"Службене новине Тузланског кантона"
број: 6/2015**

САДРЖАЈ

СКУПШТИНА

283. Закон о измјенама и допунама Закона о шумама	897	295. Одлука о одобравању средстава са позиције „Текућа резерва“ – потрошачка јединица 11050001, број: 02/1-14-10141/15 од 28.04.2015. године	976
284. Одлука о усвајању Програма развоја заштите и спасавања од природних и других несрећа Тузланског кантона за период од 2013. до 2017. године, број: 01-02-531-4/14 од 29.04.2015. године - Програм развоја заштите и спасавања од природних и других несрећа Тузланског кантона за период од 2013. до 2017. године	897	296. Одлука о измјени Одлуке о одобравању износа субвенције трошкова смјештаја и исхране студената у студентским центрима у ФБиХ, број: 02/1-14-9201-1/15 од 06.05.2015. године	977
285. Одлука о измјени Одлуке о избору и именовању чланова у стална и повремена радна тијела Скупштине Тузланског кантона, број: 01-02-90-10/15 од 29.04.2015. године	965	297. Правилник о измјени и допуни Правилника о јединственим критеријима и правилима за запошљавање бранилаца и чланова њихових породица у институцијама Тузланског кантона, број: 02/1-02-8812/15 од 20.04.2015. године	977
286. Одлука о измјенама Пословника Скупштине Тузланског кантона, број: 01-02-318-1/15 од 29.04.2015. године	966	298. Рјешење о привременом именовању Управног одбора Јавне установе Дирекција регионалних цеста Тузланског кантона, број: 02/1-49-9357/15 од 14.04.2015. године	978
287. Одлука о разрјешењу секретара Скупштине Тузланског кантона, број: 01-02-319-1/15 од 29.04.2015. године	966	299. Рјешење о привременом именовању члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Букиње“ Букиње, Тузла, број: 02/1-38-011013-3/15 од 06.05.2015. године	978
288. Програм рада Скупштине Тузланског кантона за 2015. годину, број: 01-02-320-1/15 од 29.04.2015. године	966	300. Рјешење о привременом именовању предсједника Школског одбора ЈУ Основна школа „Пазар“ Тузла, број: 02/1-38-11021/15 од 06.05.2015. године	978

ВЛАДА

289. Уредба о измјени Уредбе о врсти властитих прихода и начина и рокова расподеле, број: 02/1-14-7588/15 од 31.03.2015. године	970	301. Рјешење о привременом именовању предсједника Школског одбора ЈУ Основна школа „Славиновићи“ Тузла, број: 02/1-38-11021-1/15 од 06.05.2015. године	978
290. Уредба о измјенама Уредбе о врсти властитих прихода и начина и рокова расподеле, број: 02/1-14-9896/15 од 20.04.2015. године	971	302. Рјешење о привременом именовању предсједника и члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Центар“ Тузла, број: 02/1-38-11020/15 од 06.05.2015. године	979
291. Одлука о утврђивању учешћа Министарства за борачка питања у набавци ортогско-протетских помагала, других помагала, ендопротеза, стоматолошко-протетских и ортодонских помагала и санитарних справа за ратне војне инвалиде Тузланског кантона, број: 02/1-02-8811/15 од 20.04.2015. године	971	303. Рјешење о привременом именовању предсједника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Мејдан“ Тузла, број: 02/1-38-11010-4/15 од 06.05.2015. године	979
292. Одлука о одређивању Министарства развоја и подузетништва као надлежног носиоца активности у процесу израде програма јавних инвестиција за Тузлански кантон, број: 02/1-28-9223-1/15 од 20.04.2015. године	975	304. Рјешење о привременом именовању предсједника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Кисељак“ Кисељак, Тузла, број: 02/1-38-7000/15 од 06.05.2015. године	979
293. Одлука о именовању комисије за израду Програма јавних инвестиција Тузланског кантона, број: 02/1-28-9223-2/15 од 20.04.2015. године	975	305. Рјешење о привременом именовању Школског одбора ЈУ Основна музичка школа Тузла, број: 02/1-38-8312-1/15 од 06.05.2015. године	979
294. Одлука о давању сагласности, број: 02/1-34-9723/15 од 20.04.2015. године (именовање Јахић Амира за вршиоца дужности директора ЈУ Дирекција регионалних цеста ТК)	976	306. Рјешење о привременом именовању Школског одбора ЈУ Основна школа „Крека“ Тузла, број: 02/1-38-11001/15 од 06.05.2015. године	980
		307. Рјешење о привременом именовању Школског одбора ЈУ Основна школа „Симин Хан“ Тузла, број: 02/1-38-11001-1/15 од 06.05.2015. године	980
		308. Рјешење о привременом именовању Школског одбора ЈУ Основна школа „Брешке“ Брешке, Тузла, број: 02/1-38-10997-5/15 од 06.05.2015. године	980

309. Рјешење о привременом именовану Школског одбора ЈУ Основна школа „Јала“ Тузла, број: 02/1-38-10997-7/15 од 06.05.2015. године	980	325. Рјешење о привременом именовану чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Вуковије“ Вуковије, Калесија, број: 02/1-38-11017/15 од 06.05.2015. године	984
310. Рјешење о привременом именовану Школског одбора ЈУ Основна школа „Миладије“ Тузла, број: 02/1-38-10997-8/15 од 06.05.2015. године	981	326. Рјешење о привременом именовану Школског одбора ЈУ Основна школа „Раинци Горњи“ Раинци Горњи, Калесија, број: 02/1-38-011004/15 од 06.05.2015. године	985
311. Рјешење о привременом именовану Школског одбора ЈУ Основна школа „Мрамор“ Мрамор, Тузла, број: 02/1-38-10997-9/15 од 06.05.2015. године	981	327. Рјешење о привременом именовану председника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Др. Сафвет-бег Бапагић“ Градачац, број: 02/1-38-11003/15 од 06.05.2015. године	985
312. Рјешење о привременом именовану председника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Лукавац Град“ Лукавац, број: 02/1-38-006034/15 од 06.05.2015. године	981	328. Рјешење о привременом именовану председника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Едхем Мулабдић“ Међиња Доња, Градачац, број: 02/1-38-11003-3/15 од 06.05.2015. године	985
313. Рјешење о привременом именовану председника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Пурачић“ Пурачић, Лукавац, број: 02/1-34-9466-1/15 од 06.05.2015. године	981	329. Рјешење о привременом именовану председника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Хамдија Крепешљаковић“ Камбери, Градачац, број: 02/1-38-11003-4/15 од 06.05.2015. године	986
314. Рјешење о привременом именовану члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Гнојница“ Гнојница, Лукавац, број: 02/1-38-011013-2/15 од 06.05.2015. године	982	330. Рјешење о привременом именовану Школског одбора ЈУ Основна школа „Мехмед-бег Капетановић Љубушак“ Срнице Доње, Градачац, број: 02/1-38-10997/15 од 06.05.2015. године	986
315. Рјешење о привременом именовану члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Пољице“ Пољице, Лукавац, број: 02/1-38-011013-4/15 од 06.05.2015. године	982	331. Рјешење о привременом именовану председника и чланова Школског одбора ЈУ Прва основна школа Сребреник, број: 02/1-38-11010/15 од 06.05.2015. године	986
316. Рјешење о разрјешењу члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Добошница“ Добошница, Лукавац, број: 02/1-38-011006-1/15 од 06.05.2015. године	982	332. Рјешење о привременом именовану председника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Рapatница“ Рapatница, Сребреник, број: 02/1-38-11010-1/15 од 06.05.2015. године	986
317. Рјешење о привременом именовану члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Добошница“ Добошница, Лукавац, број: 02/1-38-011006-2/15 од 06.05.2015. године	982	333. Рјешење о привременом именовану председника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Тиња“ Тиња, Сребреник, број: 02/1-38-11010-2/15 од 06.05.2015. године	987
318. Рјешење о привременом именовану председника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Грачаница“ Грачаница, Живинице, број: 02/1-34-11010-3/15 од 06.05.2015. године	983	334. Рјешење о привременом именовану Школског одбора ЈУ Основна школа „Дубоки Поток“ Дубоки Поток, Сребреник, број: 02/1-38-10997-3/15 од 06.05.2015. године	987
319. Рјешење о привременом именовану председника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Шерићи“ Шерићи, Живинице, број: 02/1-38-11010-5/15 од 06.05.2015. године	983	335. Рјешење о привременом именовану Школског одбора ЈУ Основна школа „Шпионица“ Шпионица, Сребреник, број: 02/1-38-10997-4/15 од 06.05.2015. године	987
320. Рјешење о привременом именовану председника и члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Живинице Горње“ Живинице Горње, Живинице, број: 02/1-38-8655-1/15 од 06.05.2015. године	983	336. Рјешење о разрјешењу председника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Кладањ“ Кладањ, број: 02/1-38-011009/15 од 06.05.2015. године	987
321. Рјешење о привременом именовану Школског одбора ЈУ Друга основна школа Живинице, број: 02/1-38-11001-2/15 од 06.05.2015. године	983	337. Рјешење о привременом именовану председника и члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Кладањ“ Кладањ, број: 02/1-38-011009-1/15 од 06.05.2015. године	988
322. Рјешење о привременом именовану председника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Бановићи Село“ Бановићи Село, Бановићи, број: 02/1-38-5170-1/15 од 06.05.2015. године	984	338. Рјешење о привременом именовану председника и чланова Школског одбора ЈУ Друга основна школа Грачаница, број: 02/1-38-11003-5/15 од 06.05.2015. године	988
323. Рјешење о привременом именовану Школског одбора ЈУ Основна школа „Сеона“ Аљковићи, Бановићи, број: 02/1-38-10997-1/15 од 06.05.2015. године	984	339. Рјешење о привременом именовану председника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Хасан Кикић“ Грачаница, број: 02/1-38-11003-6/15 од 06.05.2015. године	988
324. Рјешење о привременом именовану председника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Калесија“ Калесија, број: 02/1-38-11003-8/15 од 06.05.2015. године	984		

340. Рјешење о привременом именовану члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Доборовци“ Доборовци, Грачаница, број: 02/1-38-11013/15 од 06.05.2015. године	988	356. Рјешење о разрјешењу предсједника Школског одбора ЈУ Гимназија „Др. Мустафа Камарић“ Грачаница, број: 02/1-38-011015-1/15 од 06.05.2015. године	992
341. Рјешење о привременом именовану члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Цакуле“ Цакуле, Грачаница, број: 02/1-38-011013-1/15 од 06.05.2015. године	989	357. Рјешење о привременом именовану предсједника и чланова Школског одбора ЈУ Гимназија „Др. Мустафа Камарић“ Грачаница, број: 02/1-34-3180-1/15 од 06.05.2015. године	993
342. Рјешење о разрјешењу члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Миричина“ Миричина, Грачаница, број: 02/1-34-014490/15 од 06.05.2015. године	989	358. Рјешење о привременом именовану предсједника и чланова Школског одбора ЈУ Гимназија „Мустафа Новалић“ Градачац, број: 02/1-38-11003-1/15 од 06.05.2015. године	993
343. Рјешење о разрјешењу чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Миричина“ Миричина, Грачаница, број: 02/1-34-014497/15 од 06.05.2015. године	989	359. Рјешење о привременом именовану предсједника и чланова Школског одбора ЈУ Мјешовита средња школа Добој Исток, број: 02/1-38-11010-6/15 од 06.05.2015. године	993
344. Рјешење о привременом именовану чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Миричина“ Миричина, Грачаница, број: 02/1-34-014509/15 од 06.05.2015. године	989	360. Рјешење о привременом именовану предсједника Школског одбора ЈУ Мјешовита средња школа Калесија, број: 02/1-38-11021-2/15 од 06.05.2015. године	993
345. Рјешење о именовану члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Миричина“ Миричина, Грачаница, број: 02/1-34-014506/15 од 06.05.2015. године	990	361. Рјешење о привременом именовану члана Школског одбора ЈУ Мјешовита средња школа Сапна, број: 02/1-34-6275-1/15 од 06.05.2015. године	994
346. Рјешење о привременом именовану Школског одбора ЈУ Основна школа „Соко“ Соко, Грачаница, број: 02/1-38-10977-2/15 од 06.05.2015. године	990	362. Рјешење о привременом именовану Школског одбора ЈУ Мјешовита средња школа Бановићи, број: 02/1-38-7967-1/15 од 06.05.2015. године	994
347. Рјешење о привременом именовану предсједника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Хумци“ Хумци, Челић, број: 02/1-38-11003-2/15 од 06.05.2015. године	990	363. Рјешење о привременом именовану Школског одбора ЈУ Центар за образовање и васпитање и рехабилитацију слушања и говора Тузла, број: 02/1-38-10997-6/15 од 06.05.2015. године	994
348. Рјешење о привременом именовану предсједника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Сапна“ Сапна, број: 02/1-38-11003-9/15 од 06.05.2015. године	990	364. Рјешење о привременом именовану члана Школског одбора ЈУ Завод за одгој и образовање особа са сметњама у психичком и тјелесном развоју Тузла, број: 02/1-38-011013-5/15 од 06.05.2015. године	994
349. Рјешење о привременом именовану предсједника и чланова Школског одбора ЈУ Основна школа „Бријесница“ Бријесница Велика, Добој Исток, број: 02/1-34-3667-1/15 од 06.05.2015. године	991	365. Рјешење о измјени Рјешења, број: 02/1-34-014010/15 од 06.05.2015. године	995
350. Рјешење о именовану члана Школског одбора ЈУ Основна школа „Кладањ“ Кладањ, број: 02/1-38-011012/15 од 06.05.2015. године	991	366. Програм о распореду средстава кантоналних удружења припадника борацке популације од посебног друштвеног интереса Тузланског кантона за 2015. годину, број: 02/1-02-9897/15 од 28.04.2015. године	995
351. Рјешење о привременом именовану предсједника и чланова Школског одбора ЈУ Мјешовита средња грађевинско-геодетска школа Тузла, број: 02/1-38-010804/15 од 06.05.2015. године	991	367. Програм коришћења средстава за реализацију допунских права и осталих издавања са критеријима за расподјелу корисницима борацко-инвалидске заштите у 2015. години, број: 02/1-02-9894/15 од 28.04.2015. године	996
352. Рјешење о привременом именовану предсједника Школског одбора ЈУ Мјешовита средња машинска школа Тузла, број: 02/1-38-11021-3/15 од 06.05.2015. године	991	368. Програм распореда средстава са потрошачке јединице 11010002 - Капитални издаци за кориснике буџетских средстава, број: 02/1-14-10584/15 од 28.04.2015. године	1000
353. Рјешење о привременом именовану предсједника Школског одбора ЈУ Средња медицинска школа Тузла, број: 02/1-38-11021-4/15 од 06.05.2015. године	992	МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА	
354. Рјешење о привременом именовану Школског одбора ЈУ Средња музичка школа Тузла, број: 02/1-38-11003-3/15 од 06.05.2015. године	992	369. Рјешење о унутрашњој прерасподјели расхода у Буџету Тузланског кантона за 2015. годину број: 07/1-14-13852/15 од 06.05.2015. године (ЈУ Средња музичка школа Тузла)	1001
355. Рјешење о привременом именовану Школског одбора ЈУ Средња економско-трговинска школа Тузла, број: 02/1-34-8623-1/15 од 06.05.2015. године	992		

370. Рјешење о унутрашњој прерасподјели расхода у Буџету Тузланског кантона за 2015. годину број: 07/1-14-13853/15 од 06.05.2015. године (ЈУ Средња економско-трговинска школа Тузла) 1001

МИНИСТАРСТВО ОБРАЗОВАЊА, НАУКЕ, КУЛТУРЕ И СПОРТА

371. Одлука о допуни Наставног плана и програма који се односи на профил и стручну спрему наставника за реализовање програмских садржаја за стручно звање козметички техничар и занимања: козметичар и фризер, број: 10/1-38-010381/15 од 27.04.2015. године 1002

372. Одлука о допуни Наставног плана и програма који се односи на профил и стручну спрему наставника за реализовање програмских садржаја за породицу Пољопривреда и прерада хране, број: 10/1-38-010381-1/15 од 27.04.2015. године 1002

373. Одлука о допуни Наставног плана и програма који се односи на профил и стручну спрему наставника за реализовање програмских садржаја у Медицинској школи, број: 10/1-38-010381-2/15 од 27.04.2015. године 1003

374. Одлука о допуни Наставног плана и програма за Општу гимназију у дијелу који се односи на профил и стручну спрему наставника Информатике, број: 10/1-38-010381-3/15 од 27.04.2015. године 1004

375. Наставни план и програм за стручно звање хемијски техничар – нутриционист, број: 10/1-38-4370-2/15 од 19.05.2015. године 1005

376. Наставни план и програм за стручно звање дизајнер простора, број: 10/1-38-9964-2/15 од 19.05.2015. године 1006

МИНИСТАРСТВО ИНДУСТРИЈЕ, ЕНЕРГЕТИКЕ И РУДАРСТВА

377. Одлука о утврђивању услова и критерија за расподјелу средстава са потрошачке јединице 13010002 – „Интервенције јавним предузећима и привредним друштвима“, број: 03/1-14-9276/15 од 10.04.2015. године 1007

378. Програм расподјеле средстава са потрошачке јединице 13010002 – „Интервенције јавним предузећима и привредним друштвима“, број: 03/1-14-9282/15 од 10.04.2015. године 1008

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ

379. Одлука о измјени и допуни Одлуке о условима и начину коришћења средстава од наплаћених накнада за промјену намјене пољопривредног земљишта, број: 04/1-24-004202-1/15 од 17.04.2015. године 1009

МИНИСТАРСТВО ЗДРАВСТВА

380. Правилник о радном времену у здравственим установама које имају статус уговорне здравствене установе, као и приватних здравствених радника који имају статус уговорних приватних здравствених радника, број: 13/1-37-008497-1/15 од 12.05.2015. године 1009

КОМИСИЈА ЗА КОНЦЕСИЈЕ ТК

381. Одлука, број: 20/1-25-1502-6/12 од 28.04.2015. године (коришћење воде из властитог бунара БМИ-2 у кругу мљекарне „Инмер“) 1012

382. Одлука, број: 20/1-18-18987-1/12 од 06.05.2015. године (експлоатација кварцног пијеска на лежишту „Букиње“ у општини Тузла) 1012

383. Одлука, број: 20/1-25-29769-9/11 од 22.05.2015. године (коришћење природне изворске воде „Мушка вода“) 1012

OGLASNI DIO

OGLAS O STEČAJNOM POSTUPKU

135. Oglas i Rješenje Općinskog suda u Tuzli o stečajnom postupku nad imovinom dužnika GP „VISO-KOGRADNJA“ d.d. Kladanj u stečaju (broj: 32 O St 029764 02 St) I

OGLAS O POSTAVLJENJU PRIVREMENOG ZASTUPNIKA

136. Oglas Općinskog suda u Tuzli o postavljenju privremenog zastupnika u osobi Abdulhović Faruka, advokata iz Gradačca (broj: 32 O Ps 207362 14 Ps) I

137. Oglas Općinskog suda u Tuzli o postavljenju privremenog zastupnika protivniku predlagača u osobi Mešić Amira, advokata iz Tuzle (broj: 32 O V 218313 14 V) I

138. Rješenje Općinskog suda u Živinicama o postavljenju privremenog zastupnika u osobi Zlatan Bektić, advokat iz Živinica (broj: 33 O P 064050 15 P) II

139. Rješenje Općinskog suda u Gradačcu o postavljenju privremenog zastupnika u osobi Faruk Sinanović, advokat iz Srebrenika (broj: 28 O P 002480 15 P 2) II

OGLAŠAVANJE DOKUMENTA NEVAŽEĆIM

140. Oglas o oglašavanju indeksa nevažećim na ime Adisa Hodžić II

OGALAŠAVANJE PEČATA NEVAŽEĆIM

141. Oglas o oglašavanju pečata nevažećim MZ Zaseok, općina Sapna II

SLUŽBENE NOVINE TUZLANSKOG KANTONA

OGLASNI DIO

Oglaš se objavljuju na jeziku i pismu kako je dostavljeno Službi Skupštine Tuzlanskog kantona za objavu

OGLAS O STEČAJNOM POSTUPKU

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
OPĆINSKI SUD U TUZLI
Broj: 32 0 St 029764 02 St
Datum: 07.05.2015. godine

OGLAS

Općinski sud u Tuzli, u vijeću sastavljenom od sudije Delić Ilvane kao predsjednika vijeća i sudija Halilović Vahide i Kovač Muhameda kao članova vijeća, u stečajnom postupku nad imovinom dužnika GP „VISOKOGRADNJA“ d.d. Kladanj u stečaju, nakon održane sjednice stečajnog vijeća, donio je sljedeće

RJEŠENJE

ZAKLJUČUJE SE stečajni postupak nad imovinom dužnika GP „VISOKOGRADNJA“ d.d. Kladanj u stečaju, zbog nedostatka stečajne mase za pokriće troškova stečajnog postupka.

Rješenje o zaključenju stečajnog postupka objavit će se u „Službenim novinama FBiH“, „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“ i Oglasnoj ploči ovog suda.

Po pravosnažnosti rješenja isto će se dostaviti Odjeljenju registra ovog suda, radi brisanja stečajnog dužnika iz sudskog registra.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Ilvana Delić

135

OGLAS O POSTAVLJENJU PRIVREMENOG ZASTUPNIKA

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
OPĆINSKI SUD U TUZLI
Broj: 32 0 Ps 207362 14 Ps
Tuzla, 21.04.2015. godine

OGLAS

o postavljanju privremenog zastupnika

Općinski sud u Tuzli u pravnoj stvari tužitelja „Trgocentar“ d.d. Gradačac u likvidaciji, ulica Hadžiefendijina bb, Gradačac,

zastupan po punomoćniku Begović Kemal, advokatu iz Gradačca, protiv tuženih Kabiljo Danko, sin Jakova, Kabiljo Ema, udata Finci i Kabiljo udata Begović Rifke, svi iz Sarajeva, radi utvrđenja v.sp. 6.000,00 KM,

- postavio je tuženim Kabiljo Danku, Kabiljo Erni, udata Finci i Kabiljo udata Begović Rifki, svi iz Sarajeva privremenog zastupnika u osobi Abdulahović Faruk, advokat iz Gradačca na osnovu člana 296. stav 2. tačka 4. Zakona o pamičnom postupku, jer je boravište tuženih nepoznato, a isti nemaju punomoćnika i jer bi redovan postupak oko postavljanja zakonskog zastupnika tuženim dugo trajao pa bi za stranke mogle nastati štetne posljedice.

Privremeni zastupnik ima u ovom postupku sva prava i dužnosti zakonskog zastupnika. Ta prava i dužnosti privremeni zastupnik će obavljati sve dok se tuženi ili njihov punomoćnik ne pojavi pred sudom, odnosno dok organ starateljstva ne obavijesti sud da je postavio staraoca.

Sudija
Amila Muratagić
136

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
OPĆINSKI SUD U TUZLI
Broj: 32 0 V 218313 14 V
Tuzla, 23.04.2015. godine

OGLAS

o postavljanju privremenog zastupnika
protivniku predlagača

Općinski sud u Tuzli, po sudiji Mešanović Darinki u vanpamičnom predmetu predlagača Selimović Šemsudina iz Tuzle, ul. Oslobođenilaca broj 19, zastupan po punomoćniku Saburović Elvedini advokatu iz Tuzle, protiv protivnika predlagača Nedić Danice kćeri Đorđa i Nedić Slavka sina Đorđa, oboje sada nepoznatog boravišta, radi diobe nekretnina, postavio je protivnicima predlagača privremenog zastupnika u osobi Mešić Amira advokata iz Tuzle, a na osnovu člana 296. stav 2. tačka 4. Zakona o pamičnom postupku, jer je boravište protivnika predlagača nepoznato, a redovan postupak oko postavljanja zakonskog zastupnika protivnicima predlagača trajao bi dugo, tako da bi mogle nastati štetne posljedice za predlagača.

Privremeni zastupnik zastupat će protivnike predlagača u ovom postupku sve dok se protivnici predlagača ili njihov punomoćnik ne pojave pred sudom, odnosno dok organ starateljstva ne obavijesti sud da je postavio staraoca.

Sudija
Mešanović Darinka
137

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
OPĆINSKI SUD U ŽIVINICAMA
Broj: 33 0 P 064050 15 P
Živinice, 16.04.2015. godine

OPĆINSKI SUD U ŽIVINICAMA, sudija Mihaela Jovanović, u pravnoj stvari tužiteljica Džihanović rođ. Šabanović Mirzete, kći Nezira, iz Đurđevika i Kurtić rođ. Šabanović Izete, kći Nezira, iz Banovića, ul. Armije BiH broj 3, zastupana po prvotuziteljici Džihanović Mirzeti, protiv tuženih Čičkušić Sulje, sin Mehmeda, (zk. suvlasnik pod rednim brojem 1.), Suljić ud. Čičkušić preudato Šarić Zula (zk. suvlasnik pod rednim brojem 2.), Čičkušić Mehmed, sin Suljkanović Mehmeda (zk. suvlasnik pod rednim brojem 3.) i Memagić ud. Brčaninović Fatima (zk. suvlasnik pod rednim brojem 5.), nepoznatog prebivališta, Memagić Edhema, sin Čamila, iz G.Živinica, Šišići bb, i drugih, svi tuženi, osim onih koji su nepoznatog boravišta, zastupani po punomoćniku Zlatanu Bektić, advokatu iz Živinica, radi utvrđivanja prava vlasništva vs.p. 400,00 KM, van rasprave 16.04.2015. godine donio je

RJEŠENJE

Tuženima Čičkušić Sulji, sinu Mehmeda, Suljić ud. Čičkušić preudato Šarić Zuli, Čičkušić Mehmedu, sinu Suljkanović Mehmeda i Memagić ud. Brčaninović Fatimi, nepoznatog prebivališta, postavlja se privremeni zastupnik u osobi Zlatan Bektić, advokat iz Živinica, koji ima sva prava i dužnosti zakonskog zastupnika.

Obrazloženje

Tužiteljice su podnijele tužbu ovom sudu dana 06.04.2015. godine, protiv tuženih radi utvrđivanja prava vlasništva.

Kako je boravište tuženih Čičkušić Sulje, sin Mehmeda, Suljić ud. Čičkušić preudato Šarić Zule, Čičkušić Mehmeda, sin Suljkanović Mehmeda i Memagić ud. Brčaninović Fatime, nepoznato, a niti u ovoj pravnoj stvari imaju punomoćnika, to je sud istima postavio privremenog zastupnika u osobi Zlatana Bektić, advokata iz Živinica, koji će zastupati tužene u postupku sve dok se tuženi ili njihov punomoćnik ne pojave pred sudom, odnosno, dok organ starateljstva ne obavijesti sud da je postavio staraoca.

S obzirom na naprijed izloženo valjalo je odlučiti kao u izreci ovog rješenja, a na osnovu čl. 296. st. 2. tačka 4. te čl. 297. i 298. Zakona o parničnom postupku FBiH.

Sudija
Mihaela Jovanović

PRAVNA POUKA: Protiv ovog rješenja nije dozvoljena žalba.

138

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
OPĆINSKI SUD U GRADAČCU
Broj: 28 0 P 002480 15 P 2
Gradačac, 21.05.2015.godine

Općinski sud u Gradačcu, sudija Sarajlić Edina, u pravnoj stvari tužitelja Subašić Nijaza sin Alije iz Brezika, općina Srebrenik, protiv tuženih Subašić Hane ž. Dževada iz Srebrenika, ul. Mehmeda Spahe (kod džamije), Buljubašić rođ. Subašić Sanele ž. Suada iz NN Polje, općina Srebrenik, Subašić Sanela sina Dževada iz Srebrenika, ul. Mehmeda Spahe i Dedić Kadira sin Mehe iz Brezika, Tinja, općina Srebrenik, a sada nepoznatog boravišta, radi poništenja ugovora o kupoprodaji, gore označenog dana izdaje sljedeći

OGLAS

Rješenjem ovog suda broj 28 0 P 002480 15 P 2 od 26.03.2015.godine na temelju člana 296. stav 2. tačka 4. Zakona o parničnom postupku postavljen je advokat Sinanović Faruk iz Srebrenika za privremenog zastupnika tuženom Dedić Kadiru sinu Mehe iz Brezika, Tinja, općina Srebrenik, sada nepoznatog boravišta, a nema punomoćnika.

Istim rješenjem određeno je da će privremeni zastupnik vršiti sva prava i dužnosti zakonskog zastupnika, sve dok se tuženi ili njegov punomoćnik ne pojavi pred sudom ili dok organ starateljstva ne postavi staratelja tuženom.

Ovaj oglas objavit će u «Službenim novinama FBiH» i «Službenim novinama TK-a» i preko oglasne table suda u Gradačcu.

Sudija
Sarajlić Edina
139

OGLAŠAVANJE DOKUMENATA NEVAŽEĆIM

Oglašava se nevažećim indeks na ime Adisa Hodžić iz Tuzle, izdat od strane Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta u Tuzli, broj: II-63/05.g.

140

OGLAŠAVANJE PEČATA NEVAŽEĆIM

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
OPĆINA SAPNA
MZ Zaseok

ZAHTJEV ZA OGLAŠAVANJE NEVAŽEĆIM PEČATA MZ ZASEOK

MZ Zaseok, općina Sapna objavljuje nevažećim pečat prečnika 30 mm sa tekstom ispisanim latinicom, sljedeće sadržine:

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
Općina Sapna
Mjesna zajednica
Zaseok

141

